

Reykjavíkurborg B-hluti

Ársreikningur
2023

Efnisyfirlit

Ársreikningar B - hluta 2023

B-hluti

Aflvaki	1
Faxaflóahafnir sf.	2
Félagsbústaðir hf.	3
Jafnlaunastofa sf.	4
Orkuveita Reykjavíkur	5
Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs.	6
Sorpa bs.	7
Strætó bs.	8
Þjóðarleikvangur ehf.	9

Aflvaki hf.

Ársreikningur

2023

Aflvaki hf.
kt: 440693-2109
Ráðhús Reykjavíkur
Tjarnargötu 11
101 Reykjavík

Aflvaki hf.

Ársreikningur

2023

Efnisyfirlit

	bls.
Skýrsla og áritun stjórnar	2
Áritun skoðunarmanns	3
Rekstrarreikningur	4
Efnahagsreikningur	5
Yfirlit um sjóðstreymi	6
Skýringar	7-9

Skýrsla og áritun stjórnar

Ársreikningur Aflvaka hf. er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningskilareglur.

Tap var á rekstri félagsins á árinu 2023 að fjárhæð 633 þús. kr. Eignir námu í árslok 9,7 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi og eigið fé var 9 millj. kr. Vísað er til ársreikningsins um jöfnun taps.

Engin starfsemi var í félaginu á árinu 2023 og engir starfsmenn störfuðu hjá félaginu.

Í upphafi árs sem og í árslok skiptist hlutfé félagsins þannig að Reykjavíkurborg á 54,5%, Orkuveita Reykjavíkur 37,9% og Faxaflóahafnir sf. 7,6%.

Stjórn Aflvaka hf. staðfestir hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Reykjavík, 29. apríl 2024.

Stjórn Aflvaka hf.

Ívar Örn Ívarsson

Helga Benediktsdóttir

Grétar Þór Jóhannsson

Áritun skoðunarmanns

Til stjórnar og hluthafa Aflvaka hf.

Ég hef aðstoðað við gerð ársreiknings Aflvaka hf. fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit yfir sjóðstreymi og skýringar nr. 1-11. Ársreikningurinn er lagður fram af stjórnendum félagsins og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og reglur.

Ég hef skipulagt og hagað vinnu minni í samræmi við viðurkenndar aðferðir við gerð óendurskoðaðra ársreikninga með það að markmiði að aðstoða stjórnendur Aflvaka hf. við að leggja fram ársreikning sem er í samræmi við lög og góða reikningskilavenju. Ársreikningurinn er byggður á bókhaldi félagsins og öðrum upplýsingum og hef ég yfirfarið framsetningu hans í heild.

Ég hef ekki endurskoðað ársreikninginn og þar af leiðandi ekki sannreynt grundvöll hans.

Reykjavík, 29. apríl 2024

Sigurrós Ásta Sigurðardóttir, M.Acc
skoðunarmaður

Rekstrarreikningur ársins 2023

	Skýr.	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2022
Rekstrargjöld	3		
Annar rekstrarkostnaður	9	632.573	567.000
Rekstrargjöld		632.573	567.000
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld			
Fjármunatekjur / (fjármagnsgjöld)	10	(572)	24
Fjármagnslíðir		(572)	24
Rekstrarniðurstaða		(633.145)	(566.976)

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	Ársreikningur 31.12.2023	Ársreikningur 31.12.2022
Áhættufjármunir og aðrar eignir			
Málverk	6	176.665	176.665
Eignarhlutar í öðrum félögum	7	1.925.000	1.925.000
Áhættufjármunir og aðrar eignir		2.101.665	2.101.665
 Veltufjármunir			
Aðrar kröfur	11	7.595.287	7.597.797
Veltufjármunir		7.595.287	7.597.797
Eignir samtals		9.696.952	9.699.462
 Skuldir og eigið fé			
Eigið fé			
	8		
Hlutfé		8.010.000	8.010.000
Lögbundinn varasjóður		882.638	882.638
Óráðstafað eigið fé		155.697	788.842
Eigið fé		9.048.335	9.681.480
 Skammtímaskuldir			
Ýmsar skammtímaskuldir		648.617	17.982
Skammtímaskuldir		648.617	17.982
 Skuldir og Eigið fé samtals		 9.696.952	 9.699.462

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2023

Skýr.	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2022
Rekstrarhreyfingar		
Hagnaður (Tap) ársins	(633.145)	(566.976)
Veltufé frá (til) rekstrar	(633.145)	(566.976)
Skammtímakröfur, breyting	630.635	(520.209)
Skammtímaskuldir, breyting	(2.510)	(1.087.185)
Handbært fé til rekstrar	(2.510)	(1.087.185)
Fjármögnunarhreyfingar		
Reykjavíkurborg, viðskiptastaða	2.510	1.087.185
Fjármögnunarhreyfingar	2.510	1.087.185
Breyting á handbæru fé	0	0
Handbært fé í ársbyrjun	0	0
Handbært fé í árslok	0	0

Skýringar

Starfsemi

1. Aflvaki hf. er hlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 2/1995 um hlutafélög.

Reikningsskilaaðferðir

Innlausn tekna

2. Tekjur eru færðar í ársreikninginn þegar kröfuréttur myndast.

Lotun gjalda

3. Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

Varanlegir rekstrarfjármunir

4. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum.

Starfsmannamál

5. Hjá Aflvaka hf. starfaði enginn starfsmaður á árinu 2023.

Áhættufjármunir og aðrar eignir

6. Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	<u>Málverk</u>
Heildarverð 1.1.2023	176.665
Heildarverð 31.12.2023.....	176.665

7. Hlutabréfaeign félagsins greinist þannig í árslok:

	<u>Eignarhluti</u>	<u>Nafnverð</u>	<u>Kaupverð</u>
Malbikunarstöðin Höfði hf.	1%	1.925.000	1.925.000
		1.925.000	1.925.000

Skýringar

Eigið fé

8. Yfirlit um eiginfjárreikninga

	Stofnfé	Lögbundinn varasjóður	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Staða 1.1.2023	8.010.000	882.638	788.842	9.681.480
Tap ársins			(633.145)	(633.145)
Eigið fé 31.12.2023	8.010.000	882.638	155.697	9.048.335

Sundurliðanir

		31.12.2023	31.12.2022
9. Annar rekstrarkostnaður:			
Aðkeypt sérfræðiráðgjöf		627.869	526.374
Annar kostnaður		4.704	40.626
Annar rekstrarkostnaður alls.....		632.573	567.000
10. Fjármunatekjur:			
Vaxtatekjur og verðbætur		572	24
Fjármunatekjur alls.....		572	24
		31.12.2023	31.12.2022
11. Aðrar kröfur:			
Reykjavíkurborg		7.595.287	7.597.797
Aðrar kröfur alls.....		7.595.287	7.597.797

Ársreikningur

Faxaflóahafnir sf.

2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla stjórnar og áritun stjórnar á ársreikninginn	2 - 3
Áritun endurskoðenda	4 - 5
Rekstrarreikningur ársins 2023	6
Efnahagsreikningur 31. desember 2023	7
Sjóðstreymi ársins 2023	8
Skýringar	9 - 14

Stjórn félagsins Faxaflóahafnir sf.:

Aðalmenn

Þórdís Lóa Þórhallsdóttir, formaður
Guðmundur Ingbór Guðjónsson
Helga Harðardóttir
Hildur Björnsdóttir
Már Másson
Páll Brynjarsson
Ragnheiður H. Magnúsdóttir

Varamenn

Andrea Ýr Arnarsdóttir
Friðjón Friðjónsson
Guðjón H. Guðmundsson
Íris Baldursdóttir
Pawel Bartoszek
Ragnar B. Sæmundsson
Sigurbjörg Ásta Jónsdóttir

Hafnarstjóri:

Gunnar Tryggvason

Kjörinn endurskoðandi:

Grant Thornton endurskoðun ehf.
Theodór S. Sigurbergsson
löggiltur endurskoðandi

Skýrsla og áritun hafnarstjóra og hafnarstjórnar

Faxaflóahafnir sf. annast rekstur hafna og hafnarsvæða á Akranesi, Borgarnesi, Grundartanga og Reykjavík.

Ársreikningurinn er í meginatriðum gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Í stjórn félagsins sitja sjö stjórnarmenn, fjórar konu og þrír karlar.

Samkvæmt rekstrarreikningi nam hagnaður félagsins 1536,7 millj.kr. á árinu. Eigið fé félagsins í lok árs var jákvætt um 18122,6 millj.kr. en var um 18231,9 millj.kr. í byrjun árs. Arðgreiðsla er í samræmi við arðgreiðslustefnu sem samþykkt var af Hafnarstjórn á 233. fundi stjórnar, þann 30. júní 2023 og að uppfylltum skilyrðum 3. gr. reglugerðar nr. 798/2009 um Faxaflóahafnir. Hafnarstjórn leggur til að á árinu 2024 verði úttekt vegna afkomu rekstrarársins 2023 til eigenda að fjárhæð 84 millj.kr. Að öðru leyti vísast til ársreiknings varðandi fjárhagsstöðu félagsins og rekstur þess á liðnu ári.

Meðalföldi stöðugilda hjá félaginu á árinu umreiknaður í heilsársstörf var 76 og launagreiðslur félagsins námu um 1346,1 millj.kr.

Þróun í starfsemi félagsins og markverðir atburðir

Rekstur ársins 2023 gekk vel og var í takt við áætlun. Afkoma ársins var þó betri en áætlun gerði ráð fyrir en á árinu var úthlutud lóð á Kleppssvæði til Reykjavíkurborgar. Endurkoma skemmtiferðaskipa eftir að heimsfaraldri lauk skilaði tekjuaukningu þeirri sem gert var ráð fyrir í áætlunum og gott betur. Lítils háttar samdráttur var í vöruflutningum um höfnina, bæði í inn- og útflutningi en vörugjöld eru áfram helsta tekjulind félagsins.

Á árinu var bygging nýrrar 5.000 fm. farþegamiðstöðvar á Skarfabakka boðin út og eru framkvæmdir við hana hafnar. Áætlað er að miðstöðin verði tekin í notkun fyrir sumarvertíðina 2026. Byggingin mun valda þáttaskilum í aðstöðu við móttöku ferðamanna með skemmtiferðaskipum, sér í lagi þeirra skipa sem stunda hér farþegaskipti. Heildarfjárfesting með búnaði er áætluð á fjórða milljarð króna. Tekjuauki vegna þeirra farþegaskipta sem koma til vegna þessarar aðstöðu er ætlað að bera fjárfestinguna.

Fyrsta landtenging farþegaskips í höfnum Faxaflóahafna fór fram við Faxagarð í Gömlu Höfninni á haustmánuðum. Í kjölfarið var tekin ákvörðun að framlengja tengingar úr spennustöðinni á Faxagarði yfir á Miðbakka sem leiðir til þess að öllum skipum sem í gömlu höfnina koma bjóðist að tengjast. Þetta er mikið framfaraskref, enda er gamla höfnin inn í miðju þéttbýli þar sem loftgæði skipta miklu máli.

Framkvæmdir við endurnýjun og lengingu aðalhafnargarðs í Akraneshöfn fóru á fullt á árinu. Vonast er til að þeim ljúki næsta vetur. Verður þá komin bætt aðstaða fyrir stærri skip og vonandi betra skjól fyrir úthafsöldunni sem stundum hefur verið til vandræða innan hafnarmynnis.

Í upphafi árs undirrituðu eigendur Faxaflóahafna nýjan sameignarfélagssamning fyrir félagið. Í honum er m.a. kveðið á um skipan sjö manna stjórnar en stjórnarmenn voru átta áður. Jafnframt er þar tilgreint að þrír skulu vera óháðir Faxaflóahöfnum og eigendum þeirra. Í kjölfarið var kjörin ný stjórn þar sem fimm nýir einstaklingar tóku sæti.

Áritun hafnarstjóra og hafnarstjórnar, framhald

Megináhætta og óvissuþættir

Hagsveiflan hefur töluverð áhrif á tekjumyndun í félaginu þar sem vörugjöld af innflutningi eru veigamikil tekjulind. Áföll í ferðaþjónustu vegna heimsviðburða s.s. farsóttu og stríðsátaka geta einnig valdið fyrirtækinu búsifjum þar sem þjónusta við komur skemmtiferðaskipa er orðin veigamikill og vaxandi þáttur starfseminnar. Netárásir og alvarlegar bilanir í upplýsingatæknikerfum eru einnig áhættuþáttur sem mikilvægt er að vakta vel enda er það stefna Faxaflóahafna að reka snjallar hafnir.

Ein af stefnuáherslum Faxaflóahafna eru grænar hafnir sem felur í sér vilja og skuldbindingu um að vinna að minni mengun og bættu umhverfi í höfnum okkar samfara aukinni umferð um hafnirnar. Ásamt vottuðu umhverfisstjórnunarkerfi sem nær til allrar starfsemi Faxaflóahafna, hefur félagið, fyrst hafna utan Noregs, innleitt umhverfiseinkunnarkerfi (EPI) sem heldur utan um umhverfisspor skemmtiferðaskipa á meðan á viðkomu stendur. Kerfið kemur á fjárhagslegum hvata eða álögum eftir umhverfishegðun skipa á hafnarsvæði Faxaflóahafna á meðan viðkomu stendur og hvetur þannig til umhverfissvænni rekstrar skemmtiferðaskipa, samhliða því að draga úr ávinningi við að koma til hafna með mengandi skip.

Eigendur í upphafi og lok tímabilsins eru:

Reykjavíkurborg	75,5551%
Akraneskaupstaður	10,7793%
Hvalfjarðarsveit	9,3084%
Borgarbyggð	4,1356%
Skorradalshreppur	0,2216%

Yfirlýsing stjórnar og hafnarstjóra

Þessi ársreikningur sýnir að afkoma og fjárhagsstaða félagsins er sterk og að mati hafnastjórnar og hafnarstjóra hafa ekki komið fram vísbendingar við undirritun ársreikningsins að vafi kunni að leika á rekstrarhæfi félagsins

Hafnarstjóri og hafnarstjórn staðfesta hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Reykjavík, 30. apríl 2024

Stjórn:

Hafnarstjóri:

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa félagsins Faxaflóahafnir sf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning félagsins Faxaflóahafnir sf. fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2023, efnahag þess 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA). Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð félaginu í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og víðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og hafnarstjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem og öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar teljast til að mynda skýrsla stjórnar og hafnarstjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan). Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirlestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum.

Stjórn og hafnarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og hafnarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og hafnarstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi félagsins. Ef við á, skulu stjórn og hafnarstjóri setja fram víðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og hafnarstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissu er mikil vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitungu við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi atriði eru einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalfals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé fram hjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við lýsum því yfir að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

Theodór S. Sigurbergsson

löggiltur endurskoðandi

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík

30. apríl 2024

Rekstrarreikningur ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrartekjur			
Sala vöru og þjónustu		5.639.035	5.159.160
		<u>5.639.035</u>	<u>5.159.160</u>
Rekstrargjöld			
Laun og tengd gjöld	3	(1.700.580)	(1.456.800)
Rekstrarkostnaður		(2.122.308)	(1.639.597)
Afskriftir	5	(973.680)	(857.161)
		<u>(4.796.568)</u>	<u>(3.953.558)</u>
Hagnaður fyrir fjármagnsliði		842.467	1.205.601
Fjármagnsliðir			
Fjármunatekjur		268.738	99.889
Gengismunur		5.517	(1.546)
		<u>274.255</u>	<u>98.343</u>
Hagnaður af reglulegri starfsemi		1.116.722	1.303.944
Óreglulegir liðir			
Lóðaúthlutun		420.000	0
Hagnaður vegna sölu Hafnarhúss		0	2.069.351
		<u>420.000</u>	<u>2.069.351</u>
Hagnaður ársins		<u>1.536.722</u>	<u>3.373.295</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Eignir	Skýr.	2023	2022
Varanlegir rekstrarfjármunir:			
Fasteignir og lóðir		2.683.424	2.513.490
Hafnir og mannvirki		9.668.236	9.493.676
Gatnakerfi		601.820	597.600
Bátar, bifreiðar, áhöld og tæki		1.215.781	1.106.573
Varanlegir rekstrarfjármunir	5	<u>14.169.262</u>	<u>13.711.340</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:			
Eignarhlutir í öðrum félögum	6	78.950	78.950
Langtímakröfur	7	<u>11.492</u>	<u>31.922</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur		90.443	110.872
Fastafjármunir		<u>14.259.705</u>	<u>13.822.212</u>
Skammtímakröfur:			
Viðskiptakröfur		349.111	291.203
Næsta árs afborganir langtímakrafna	7	22.985	44.311
Aðrar kröfur		0	2.100
Kröfur á tengd félög		0	984.800
Handbært fé:			
Sjóður og bankainnstæður		4.050.817	3.684.917
Veltufjármunir		<u>4.422.913</u>	<u>5.007.332</u>
Eignir alls		<u>18.682.618</u>	<u>18.829.544</u>
Eigið fé og skuldir			
Óráðstafað eigið fé		18.122.649	18.231.927
Eigið fé	8	<u>18.122.649</u>	<u>18.231.927</u>
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir		559.968	597.616
Skuldir alls		<u>559.968</u>	<u>597.616</u>
Eigið fé og skuldir alls		<u>18.682.618</u>	<u>18.829.544</u>
Skuldbindingar utan efnahagsreiknings	9		

Sjóðstreymi ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		1.536.722	3.373.295
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	5	973.680	857.161
Sölutap (hagnaður)		(420.000)	(2.077.115)
Verðbætur skuldabréfæign		(2.706)	(11.044)
		<u>2.087.695</u>	<u>2.142.296</u>
Breyting á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Skammtímakröfur, (hækkun) lækkun		(56.008)	53.884
Skammtímaskuldir, lækkun (hækkun)		(37.648)	149.206
Breyting á rekstrartengdum eignum og skuldum		<u>(93.656)</u>	<u>203.091</u>
		<u>1.994.040</u>	<u>2.345.387</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfest í varanlegum rekstrarfjármunum		(1.431.602)	(1.008.683)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir		1.405.000	1.110.405
Afborganir langtímakrafna		44.463	94.606
		<u>17.860</u>	<u>196.329</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Úttekt eigenda		(1.646.000)	(766.000)
		<u>(1.646.000)</u>	<u>(766.000)</u>
Hækkun á handbæru fé		365.900	1.775.716
Handbært fé í ársbyrjun		3.684.917	1.909.201
Handbært fé í lok árs		<u>4.050.817</u>	<u>3.684.917</u>

Skýringar

1. Starfsemi

Faxaflóahafnir sf. annast rekstur hafna og hafnarsvæða á Akranesi, í Borgarnesi, á Grundartanga og í Reykjavík.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga. Ársreikningurinn er byggður á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferð og árið áður. Fjárhæðir eru í íslenskum krónum. Ársreikningurinn er hluti af samstæðuársreikningi Reykjavíkurborgar.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum félagsins.

Breytt framsetning

Framsetningu rekstrarreiknings hefur verið breytt frá sama tímabili fyrra árs. Breytingin felst í því að rekstrargjöld er nú flokkuð eftir tegund kostnaðar en voru áður flokkuð eftir kostnaðarstað. Það er mat stjórnenda félagsins að breytt flokkun gefi gleggri mynd af rekstrargjöldum félagsins. Framsetningu samanburðarfjárhæða í rekstrarreikningi hefur verið breytt til samræmis.

Mat og ákvarðanir

Í samræmi við lög um ársreikninga ber stjórnendum við gerð ársreiknings að meta, draga ályktanir og taka ákvarðanir sem hafa áhrif á eignir, skuldir, tekjur og gjöld á reikningsskiladegi. Það sama gildir um ábyrgð stjórnenda varðandi upplýsingar í skýringum ársreiknings. Við mat og ályktanir byggja stjórnendur á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem þær eiga sér stað.

Verðlags- og gengisviðmið

Áfallinn gengismunur og verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í ársreikninginn. Verðtryggðar eignir og skuldir eru færðar miðað við vísitölur sem tóku gildi 1. janúar 2024. Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi Seðlabanka Íslands í lok árs 2023. Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum á árinu eru umreiknuð í íslenskar krónur á viðskiptadegi. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

Fjármagnsliðir

Fjármagnsliðir eru færðir í rekstrarreikning á því tímabili sem þeir falla til.

Skráning tekna

Tekjur af leigu og þjónustu eru færðar þegar til þeirra hefur verið unnið. Eignatekjur eru færðar þegar þjónustan hefur verið innt af hendi. Tekjur af leigu og þjónustu er framsettar í rekstrarreikningi að teknu tilliti til afslátta.

Lotun gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

Leigusamningar

Leigusamningar eru flokkaðir sem rekstrarleigusamningar og leigugreiðslur gjaldfærðar á því tímabili sem þær tilheyra.

Skattamál

Félagið er undanþegið tekjuskattskyldu og hafnarsjóðir eru undanþegnir hvers konar sköttum af hafnarmannvirkjum.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru upphaflega skráðir á kostnaðarverði. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á tímabilinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirðis.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.

Eignarhlutar í félögum

Eignarhlutar í félögum, öðrum en dóttur- og hlutdeildarfélögum eru metnir á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu til að mæta hugsanlegu tapi í framtíðinni.

Eignarhlutar í dóttur- og hlutdeildarfélögum

Eignarhlutar í félögum eru metnir á kostnaðarverði að teknu tilliti til niðurfærslu til að mæta hugsanlegu tapi í framtíðinni.

Eignarhlutar í dótturfélögum eru ekki færðir m.v. hlutdeildaraðferð og ekki gerð samstæða þar sem áhrif félaganna eru óveruleg.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Í rekstrarreikningi ársins eru gjaldfærðar 8,6 millj. kr. vegna lækkunar niðurfærslu. Niðurfærslan er dregin frá viðskiptakröfum í efnahagsreikningi.

Handbært fé

Sjóður og bankainnstæður teljast til handbærs fjár í efnahagsreikningi og við gerð sjóðstreymis.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að félagið verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

3. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:	2023	2022
Laun	1.346.116	1.163.923
Lífeyrissjóðsgjöld	211.717	183.583
Önnur launatengd gjöld	147.635	113.950
Eignfærður launakostnaður	(4.887)	(4.656)
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>1.700.580</u>	<u>1.456.800</u>
Meðalfjöldi starfsmanna umreiknaður í heilsársstörf	<u>76</u>	<u>78</u>
Launagreiðslur til stjórnenda félagsins:		
Laun til stjórnar og hafnarstjóra	55.628	47.500

4. Niðurfærsla viðskiptakrafna

Viðskiptakröfur eru færðar niður í ársreikningnum og nemur niðurfærslan 25,6 millj.kr. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótreikningur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast og er hann dreginn frá óinnheimtum kröfum í árslok í efnahagsreikningi. Niðurfærsla krafna greinist þannig:

	2023	2022
Niðurfærsla í ársbyrjun	18.395	47.355
Tapaðar kröfur á árinu	(1.379)	(10.191)
Gjaldfærð (tekjufærð) niðurfærsla á árinu	8.624	(18.769)
Niðurfærsla í árslok	<u>25.641</u>	<u>18.395</u>

5. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir, sem reiknaðar eru sem fastur árlegur hundradshluti, greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Hafnir og mannvirki	Gatnakerfi	Bílar, bátar og tæki	Sam tals
Heildarverð 1.1.2023	7.131.624	22.147.949	1.198.051	2.441.964	32.919.589
Afskrifað áður	(4.618.134)	(12.716.373)	(600.451)	(1.273.301)	(19.208.259)
Bókfært verð 1.1.2023	2.513.490	9.431.576	597.600	1.168.664	13.711.330
Viðbót á árinu	252.841	881.454	52.934	244.384	1.431.613
Afskrifað á árinu	(82.907)	(644.793)	(48.714)	(197.266)	(973.680)
Bókfært verð 31.12.2023	2.683.424	9.668.236	601.820	1.215.781	14.169.262
Heildarverð 31.12.2023	7.384.465	23.029.403	1.250.986	2.686.348	34.351.201
Afskrifað samtals 31.12.2023 ..	(4.701.041)	(13.361.166)	(649.165)	(1.470.567)	(20.181.939)
Heildareign 31.12. 2023	2.683.424	9.668.236	601.820	1.215.781	14.169.262
Afskriftarhlutföll	2,5-4%	4-10%	4%	10-20%	

Fasteignamat og váttryggingamat eigna félagsins greinist þannig:

	Fasteignamat 31.12.2023	Váttryggingamat 31.12.2023
Fasteignir	7.020.090	8.770.851
Lóðir	45.361.254	0
Bátar	0	1.437.101
Aðrir varanlegir rekstrarfjármunir	0	1.138.219
	52.381.344	11.346.171

6. Eignarhlutar í félögum

Hlutabréf í eigu félagsins Faxaflóahafnir sf. greinast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Aflvaki hf., Reykjavík	7,6%	608	719
Halakot ehf., Reykjavík	100,0%	2.000	2.000
Vatnsveitufélag Hvalfjarðarsveitar sf., Akranes	50,0%	25.500	75.481
Þróunarfélag Grundartanga ehf., Grundartanga	16,7%	750	750
			78.950

Faxaflóahafnir sf. er helmingseigandi að Vatnsveitu Hvalfjarðarsveitar sf., en tilgangur félagsins er öflun vatns vegna starfsemi á Grundartanga og í svonefndu Hagamelshverfi. Skuldbindingar Vatnsveitu Hvalfjarðarsveitar í árslok nema um 1,7 millj.kr. Faxaflóahafnir bera beina, óskipta og ótakmarkaða ábyrgð á skuldbindingum félagsins.

7. Langtímakröfur

Yfirlit yfir langtímakröfur:	2023	2022
Skuldabréf	34.477	76.233
Næsta árs afborgun	(22.985)	(44.311)
	<u>11.492</u>	<u>31.922</u>
Langtímakröfur greinast þannig:		
Verðtrygð lán bundin NVT til verðtryggingar	34.477	76.233
	<u>34.477</u>	<u>76.233</u>
Afborganir af skuldabréfacign greinast þannig á næstu ár:		
Árið 2024 / 2023	22.985	44.311
Árið 2025 / 2024	11.492	21.281
Árið 2026 / 2025	0	10.641
	<u>34.477</u>	<u>76.233</u>

8. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikninga:

	2023	2022
Óráðstafað eigið fé í upphafi árs	18.231.927	15.624.632
Úttekt eigenda	(1.646.000)	(766.000)
Hagnaður ársins	1.536.722	3.373.295
Eigið fé 31.12.2023	<u>18.122.649</u>	<u>18.231.927</u>

9. Skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Aðrar skammtímaskuldir

Skuldbindingar vegna verksamninga sem ólokið er um áramótin námu um 766,5 millj. kr. í árslok 2023.

Húsaleiguskuldbinding

Félagið er með húsnaði á leigu. Samningurinn er ótímabundinn en gagnkvæmur uppsagnarfrestur er sex mánuðir. Skuldbinding vegna hans nemur 33,4 millj.kr. í árslok.

10. Tengdir aðilar

Viðskipti við tengd félög árið 2023:

	Keypt þjónusta, leiga og vörur	Seld þjónusta, leiga og vörur	Kröfur	Skuldir
Reykjavíkurborg	199.205	18.470	5.262	2.555
Systurfélög	228.371	556	3	12.280
Aðrir tengdir aðilar	10.255	917	742	340
	<u>437.831</u>	<u>19.943</u>	<u>6.007</u>	<u>15.175</u>

Á árinu 2023 var úthlutað lóð til Reykjavíkurborgar á Kleppssvæði, 420 m.kr. og var hún greidd á tímabilinu.

11. **Þóknun til endurskoðenda**

Þóknun til ytri endurskoðenda félagsins á árinu 2023 nam 4,7 millj. kr. (2022: 4,1 millj. kr.).

12. **Atburðir eftir reikningskiladag**

Í febrúar 2024 var undirritaður samningur um byggingu á nýrri fjölnota farþegamiðstöð Faxaflóahafna á Skarfabakka í Sundahöfn. Samningsupphæðin er 3,7 ma.kr. með virðisaukaskatti.

Sundurliðanir ársins 2023

	2023	2022
13. Sala vöru og þjónustu		
Vörugjöld	1.508.494	1.623.606
Aflagjöld	220.044	273.695
Skipagjöld	1.092.111	636.207
Farþegagjald	112.392	69.080
Eignatekjur	1.201.034	1.146.706
Hafnarþjónusta	1.048.049	941.461
Siglingavernd	451.610	453.987
Aðrar tekjur	5.300	14.419
Sala vöru og þjónustu	5.639.035	5.159.160
14. Laun og tengd gjöld		
Laun	875.151	768.964
Yfirvinna	303.830	260.742
Vaktaálag	153.194	123.895
Bílastyrkur og greiddur akstur	13.941	10.322
Dagpeningar	2.284	0
Fæðispeningar	8.309	8.431
Tryggingagjald	99.466	86.059
Lífeyrissjóðsgjöld	211.717	183.583
Önnur launatengd gjöld	34.304	19.461
Eign færður launakostnaður	(4.887)	(4.656)
Styrkir og framlög til starfsmanna	3.271	0
Laun og tengd gjöld	1.700.580	1.456.800
Stöðugildi að meðaltali	76	78
Rekstrarkostnaður		
15. Starfsmannatengdur kostnaður		
Námskeið og ráðstefnur	1.404	2.057
Vinnufatnaður	5.832	6.240
Slysatryggingar	11.982	4.434
Annar starfsmannakostnaður	31.418	38.093
Starfsmannatengdur kostnaður	50.637	50.824
16. Vörur og aðkeypt þjónusta		
Vörur og þjónusta	159.861	145.065
Áhöld og tæki	2.488	37.829
Verktakaþjónusta	398.696	273.078
Öryggisþjónusta	329.540	263.506
Rafmagn til endursölu	70.098	80.386
Aðkeyptur akstur	82.501	21.817
Sorp, förgun, úrgangur	20.255	20.658
Vörur og aðkeypt þjónusta	1.063.439	842.338

	2023	2022
17. Húsnæði í útleigu		
Rafmagn og kalt og heitt vatn	85.018	64.769
Viðhald og viðgerðir	146.409	97.353
Skattar og tryggingar	129.659	152.971
Húsnæði í útleigu	361.085	315.094
18. Bílar, bátar og vinnuvélar		
Bensín, olíur og aðrir orkugjafar	70.064	43.713
Skattar og tryggingar	8.646	14.627
Viðhald og viðgerðir	81.860	85.321
Bílar, bátar og vinnuvélar	160.569	143.661
19. Skrifstofa og stjórnun		
Skrifstofuvörur	31.808	17.564
Hreinlætisvörur og þrif	23.811	10.549
Rekstur kaffistofu	13.540	4.169
Ferðakostnaður	9.160	2.280
Rekstur bifreiða	3.708	0
Fundarkostnaður	2.803	0
Félags- og aðildagjöld	5.206	5.485
Upplýsingateknikostnaður	80.901	15.466
Skattar og tryggingar	1.660	18.063
Annar stjórnunarkostnaður	8.624	(15.749)
Skrifstofa og stjórnun	181.221	57.827
20. Húsnæði í eigin notkun		
Húsaleiga	70.304	30.776
Rafmagn og kalt og heitt vatn	14.623	0
Viðhald og viðgerðir	30.681	11.738
Skattar og tryggingar	20.385	0
Húsnæði í eigin notkun	135.993	42.515
21. Kynningarmál		
Auglýsingar	8.653	14.264
Markaðsmál	21.339	1.251
Ráðstefnur	3.513	23.824
Styrkir og framlög	49.325	36.879
Kynningarmál	82.830	76.218

	2023	2022
21. Sérfræðiþjónusta		
Rannsóknir og mengunarvarnir	8.794	2.169
Ýmis sérfræðiþjónusta	48.163	87.683
Reikningsleg aðstoð	5.559	5.306
Lögfræðiaðstoð	24.017	15.962
Sérfræðiþjónusta	<u>86.534</u>	<u>111.120</u>

Félagsbústaðir hf.
Ársreikningur 2023

Félagsbústaðir hf.
Þönglabakka 4
109 Reykjavík

kt. 510497-2799

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	6
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	9
Efnahagsreikningur	10
Eiginfjáryfirlit	11
Sjóðstreymisyfirlit	12
Skýringar	13
Óendurskoðuð fylgiskjöl	
Stjórnarháttayfirlýsing	27
Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	30

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Félagsbústaðir hf. eru hlutafélag í eigu Reykjavíkurborgar. Félagið sinnir lögbundnu verkefni á sviði húsnæðismála fyrir hönd eiganda síns. Starfsemin snýst um að tryggja framboð og uppbyggingu félagslegs leiguhúsnæðis í borginni, kaupa, byggja og selja húsnæði, annast útleigu íbúða, veita leigjendum viðeigandi þjónustu, annast viðhald og almennan rekstur félagsins. Íbúðir Félagsbústaða eru ætlaðar fjölskyldum og einstaklingum undir tilteknum eigna- og tekjumörkum, auk leiguíbúða fyrir aldraða og íbúða fyrir fólk með fötlun. Úthlutun íbúða fer fram hjá velferðarsviði borgarinnar samkvæmt reglum Reykjavíkurborgar um félagslegt leiguhúsnæði.

Uppbygging og fjölgun íbúða tekur mið af húsnæðisáætlun Reykjavíkurborgar þar sem kveðið er á um að 5% íbúðarhúsnæðis í borginni sé félagslegt leiguhúsnæði, reglum Reykjavíkurborgar um félagslegt leiguhúsnæði og áherslum velferðarsviðs sem skilgreinir nánar þörf fyrir tegund og gerð húsnæðis. Áhersla er lögð á félagslegan fjölbreytileika og fjölbreytni í borginni og er leitast við að íbúðir Félagsbústaða séu í öllum hverfum borgarinnar og dreifist sem jafnast eftir borgarlutum. Nú leigir félagið út um 3.100 íbúðir. Flokkun íbúða tekur mið af skilgreiningum í úthlutunarreglum. Í lok árs 2023 töldust 71% íbúða til almenns félagslegs leiguhúsnæðis, 15% til íbúða fyrir fatlað fólk, 12% til íbúða fyrir aldraða og tæplega 2% íbúða fyrir þá sem skráðir eru heimilislausir.

Hluthafar í árslok eru tveir líkt og í upphafi árs. Reykjavíkurborg er með 99,99% hlutfjár og velferðarsvið borgarinnar 0,01%. Hlutfé félagsins er 3.240 m.kr. Öllum hagnaði félagsins, þ.m.t. uppsöfnuðum hagnaði í formi eignamyndunar, skal einungis ráðstafað til vaxtar, viðhalds eða til niðurgreiðslu lána. Samkvæmt eigandastefnu skal rekstur félagsins vera fjárhagslega sjálfbær. Fjárhagsleg sjálfbærni Félagsbústaða þýðir að rekstrartekjur hvers árs standi undir rekstrargjöldum, vaxtagjöldum og afborgunum langtímalána sem falla til á hverju ári. Á árinu 2023 náðust ekki markmið um fjárhagslega sjálfbærni. Skýrist það að mestu af auknum kostnaði vegna viðhalds, einkum standsetningarkostnað íbúða milli leigjendaskipta, viðhalds íbúða í búsetu og hlutdeildar Félagsbústaða í framkvæmdagjöldum húsfélags vegna dreifðra íbúða í fjölbýlishúsum í borginni.

Starfsemi ársins og fjárhagsleg staða

Langtímaáætlanir um rekstur og sjóðstreymi Félagsbústaða bera með sér að félagið mun ekki geta staðið undir aukinni greiðslubyrði lána sem tekin eru til fjármögnunar endurbóta og meiriháttar viðhalds eins og sakir standa. Eftir fyrsta ársfjórðung ársins 2023 lágu fyrir uppfærðar áætlanir um viðhaldskostnað, breyttar forsendur um efnahagsþróun og þyngri kostnaðar við standsetningar íbúða og var fjárhagsáætlun 2023 því endurskoðuð. Í endurskoðaðri áætlun gerði ráð fyrir að nokkuð vantaði uppá að markmið um fjárhagslega sjálfbærni næðust á árinu. Niðurstaða ársins sýnir að tæpar 400 m.kr. vantar upp á í árslok til að veltufé frá rekstri nægi fyrir afborgunum langtímalána.

Samhliða uppfærslu á leiguverðsgrunni, á fyrri hluta árs 2023 lagði stjórn félagsins til hækkun leiguverðs um 1,1%. Tillagan fékk ekki brautargengi í velferðarráði. Stjórn og stjórnendur hafa lýst áhyggjum af stöðunni og brugðist við með ýmsum hagræðingaraðgerðum. Fengnir voru óháðir sérfræðingar til þess að leggja mat á rekstrar- og fjárfestingagetu Félagsbústaða til næstu ára með hliðsjón af núverandi skuldbindingum og viðhalds- og uppbyggingaráætlunum eignasafnsins. Niðurstaðan leiddi í ljós að tekjur þurfi að aukast umtalsvert umfram almennar verðlagshækkanir til að sjálfbærni viðmiðum sé náð.

Eigandi félagsins var reglulega upplýstur um stöðuna og skipaði borgarstjóri starfshóp í ágúst en hlutverk hópsins var að greina stöðuna og koma með tillögur að viðbrögðum. Hópurinn mun skila niðurstöðum í mars 2024.

Áfram verður unnið að málinu í samvinnu við Reykjavíkurborg til að tryggja að rekstur Félagsbústaða verði sjálfbær til framtíðar.

Á árinu 2023 námu rekstrartekjur Félagsbústaða 6.459 m.kr. Rekstrargjöld námu 4.075 m.kr. Rekstrarhagnaður fyrir matsbreytingu og afskriftir var því 2.384 m.kr. Matsbreyting fjárfestingareigna var 4.741 m.kr. og afskriftir eigna til eigin nota námu 17 m.kr. Rekstrarhagnaður nam þannig 7.108 m.kr. á árinu.

Rekstrartekjur jukust um 12,6% milli ára og voru 0,4% yfir áætluðum tekjum ársins. Hækkun rekstrargjalda milli ára nam 23,7% eða 6,4% umfram það sem áætlun ársins gerði ráð fyrir. Laun og launatengd gjöld námu 460 m.kr. og jukust um tæplega 11,4% frá milli ára. Ársverk voru liðlega 28 og stöðugildi í lok árs voru sömuleiðis 28.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Verðbólgan á árinu 2023 nam 8,0%. Fjármagnsgjöld ársins námu 5.726 m.kr. samanborið við 5.930 m.kr. árið áður, þar af voru verðbætur ársins 4.413 m.kr. en 4.816 m.kr. á árinu 2022.

Hagnaður ársins nam 1.383 m.kr. og er tilkominn vegna hækkunar á fasteignamati eignasafnsins. Matsbreyting fjárfestingareigna nam 4.741 m.kr. en var 19.959 m.kr. árið áður.

Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir Félagsbústaða 158.583 m.kr. í árslok, en þar af námu fjárfestingareignir 157.178 m.kr. Eigið fé nam í árslok 85.149 m.kr. og þar af er 3.240 m.kr. í hlutafé. Eiginfjárlutfall félagsins í árslok 2023 var 53,7% samanborið við 56,1% árið 2022.

Í árslok 2023 námu skuldir félagsins 62.926 m.kr. og jukust um 10,9% milli ára. Skuldbindingar vegna stofnframlaga ríkis og Reykjavíkurborgar námu 10.507 m.kr. á árinu en það er aukning um 1.624 m.kr. frá fyrra ári.

Á árinu 2023 voru ekki gefin út skuldabréf á markaði til þess að fjármagna fjárfestingar sem námu 3.270 m.kr. heldur voru þær fjármagnaðar með stofnframlögum og bankaláni frá Íslandsbanka. Undanfarin ár hafa Félagsbústaðir fjármagnað sig með útgáfu á félagslegum skuldabréfaflokki með einfaldri ábyrgð Reykjavíkurborgar. Heildarútgáfa félagsins í þeim skuldabréfaflokki nemur 18.800 m.kr. að nafnvirði. Fjármagn úr skuldabréfaútgáfum hefur verið nýtt til fjárfestinga og endurfjármögnunar eldri skulda. Sérstök áhrifaskýrsla vegna útgáfu félagslegu skuldabréfanna er gefin út samhliða útgáfu ársreiknings.

Á árinu 2023 bættust við 61 leigueining í eignasafn félagsins, sem er rúmlega 84% af því sem áætlanir gerðu ráð fyrir. Heildarfjárfesting í fjárfestingareignum nam 3.270 m.kr. sem er um 4% minna en árið áður. Þá lauk framkvæmdum við byggingu íbúðakjarna á Vesturgötu 67 og breytingar á annarri hæð við Laugaveg 105 kláruðust en þar opnar íbúðakjarni í upphafi árs 2024. Á árinu hófust framkvæmdir við byggingu tveggja nýrra lítilla fjölbylishúsa sem rísa munu við Háteigsveg og Brekknaás og hönnun hófst á íbúðakjarna sem mun rísa við Nauthólsveg 83.

Alls voru 369 íbúðir endurnýjaðar og standsettar vegna leigjendaskipta og gerðir voru 454 leigusamningar við nýja leigjendur og leigjendur sem fluttust milli íbúða. Nýting íbúða á árinu 2023 nam 96,7%. Nýtingarhlutfallið tekur mið af tekjum og er reiknað sem allar þær leigutekjur sem félagið fær á hverjum tíma miðað við allar þær tekjur sem fengjust við fulla nýtingu.

Stjórn Félagsbústaða gerði breytingar á skipan áhættunefndar um mitt ár 2023. Öfundur Páll Ragnarsson og Magnús Davíð Norðdahl voru skipaðir í nefndina auk þess var Stefania Scheving Thorsteinson, sem áttu hefur sæti í nefndinni frá árinu 2021, skipuð formaður. Hlutverk áhættunefndar er m.a. að meta skilvirkni eftirlitskerfis með áhættu og meta fylgni við áhættustefnu stjórnar. Áhættunefnd fundaði þrisvar sinnum á árinu og fóru fundargerðir nefndarinnar og skýrsla um starfsemi ársins fyrir stjórn félagsins.

Stjórn Félagsbústaða hf. leggur áherslu á góða stjórnarhætti og fylgir „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Frekari upplýsingar um stjórn og stjórnarhætti er að finna á vefsíðu Félagsbústaða. Upplýsingar um helstu áhættuþætti félagsins, stefnu og stýringu er að finna í stjórnarháttayfirlýsingu og í skýringu 18 með ársreikningnum.

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir félagið upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfismál, félagslega þætti og stjórnarhætti. Skýrsla um ófjárhagslega upplýsingagjöf er fylgiskjal með ársreikningnum.

Ársreikningur Félagsbústaða er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu, ásamt viðbótarkröfum í lögum um ársreikninga.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, frh.:

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórn og framkvæmdastjóri lýsa því hér með yfir að ársreikningurinn sé saminn í samræmi við VIII. kafla laga nr. 3/2006 um ársreikninga og að ársreikningurinn gefi glögga mynd af rekstrarafkomu ársins 2023, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu þann 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023. Jafnframt er það álit stjórnar og framkvæmdastjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra geymi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri félagsins, stöðu þess og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við.

Stjórn og framkvæmdastjóri Félagsbústaða hf. staðfesta hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Stjórn og framkvæmdastjóri leggja til við aðalfund að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 12. mars 2024

Í stjórn félagsins:

Haraldur Flosi Tryggvason Klein, formaður

Ellý Þorsteinsdóttir

Kjartan Magnússon

Magnús Davíð Norðdahl

Ragnheiður Björk Halldórsdóttir

Framkvæmdastjóri:

Sigrún Árnadóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa í Félagsbústaða hf.

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Félagsbústaða hf. („félagið“) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu félagsins 31. desember 2023 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðanda á Íslandi og teljumst því óháð félaginu. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins árið 2023. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

a) Mat og tilvist fjárfestingareigna

Sjá umfjöllun í skýringu 8 og skýringu 22.a um mikilvægar reikningsskilaaðferðir.

Við höfum skilgreint fjárfestingareignir sem lykilatriði við endurskoðun okkar þar sem um matskenndan lið er að ræða, stærsta einsaka lið reikningsskilanna og matsbreyting fjárfestingareigna hefur veruleg áhrif á rekstrarafkomu félagsins. Fjárfestingarfasteignir eru metnar á gangvirði í reikningsskilunum í samræmi við IAS 40, breyting á gangvirði á milli ára er fært í rekstrarreikning. Við gangvirðismatið er í grunninn stuðst við fasteignamat á eignum í eigu félagsins verðleiðrétt til loka ársins, en fasteignamat miðast við verðlag í febrúar. Fasteignamatid er þó leiðrétt vegna kvaða sem á eignunum kann að hvíla. Eignir í byggingu er metnar á kostnaðarverði þangað til þær fá gilt fasteignamat.

Við höfum yfirfarið útreikninga á gangvirðismati og fasteignamat eignasafnsins og lagt mat á forsendur stjórnenda um áhrif kvaða sem á eignasafninu kunna að hvíla. Þá höfum við fengið yfirlit yfir eignir í eigu félagsins frá Þjóðskrá Íslands og staðfest heild og tilvist fasteigna. Við höfum einnig sannreynt nýfjárfestingar og eignfærðan framkvæmda- og fjármögnunarkostnað vegna standsetningar íbúða, meðal annars með skoðun á undirliggjandi fylgiskjöllum. Þá höfum við yfirfarið innra eftirlit er tengist fjárfestingareignum og kannað virkni þess.

Við yfirforum skýringu í ársreikningi og lögðum mat á hvort þær uppfylltu skýringakröfur reikningsskilastaðla.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem og á öðrum vettvangi. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru m.a. skýrsla stjórnar sem fylgir ársreikningi, stjórnarháttaryfirlýsing og önnur ófjárhagsleg upplýsingagjöf. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi félagsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningsins með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvisandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.
- Afla endurskoðunargagna er varða verulegar einingar innan ársreikningsins til að geta látið í ljós álit á ársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framkvæmd endurskoðunar félagsins og berum ein ábyrgð á álit okkar á félaginu.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á. Við höfum afhent stjórn og endurskoðunarnefnd endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Við höfum ekki veitt félaginu neina þá þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig afhent stjórn og endurskoðunarnefnd yfirlýsingu þess efnis að við uppfylfum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum jafnframt komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

Af þeim atriðum sem við upplýstum stjórn og endurskoðunarnefnd um lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við gerum grein fyrir þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur heimili ekki slíka upplýsingagjöf. Í undantekningartilfellum kunnum við að greina ekki frá slíkum atriðum ef við metum það svo að neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf vegi þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og regla

Áritun vegna sameiginlegs rafræns skýrslusniðs (e. European Single Electronic Format - ESEF reglur)

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi Félagsbústaða hf. framkvæmdum við aðgerðir til að geta gefið álit á það hvort ársreikningur fyrir árið 2023 með skráarheitið „Ársreikningur Félagsbústaða 2023.xhtml“ hafi í meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunarskyldu nr. 20/2021 um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format), ESEF reglur EU 2019/815 sem innihalda skilyrði sem tengjast gerð samstæðuársreiknings á XHTML formi og iXBRL merkingum samstæðuársreikningsins.

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunarskyldu. Í þeirri ábyrgð felst meðal annars að útbúa ársreikning á XHTML formi í samræmi við ákvæði reglugerðar Evrópusambandsins, EU 2019/815, um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format, ESEF reglur).

Ábyrgð okkar er að afla hæfilegrar vissu um hvort ársreikningurinn, byggt á þeim gögnum sem við höfum aflað, sé í öllum meginatriðum í samræmi við ESEF reglur og gefa út áritun með álit okkar. Eðli, tímasetning og umfang aðgerða sem valdar eru byggja á mati endurskoðandans, þar á meðal mati á áhættunni að vikið sé í verulegum atriðum frá kröfum sem fram koma í ESEF reglum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningur Félagsbústaða hf fyrir árið 2023 með skráarheitið "Ársreikningur Félagsbústaða 2023.xhtml" hafi í öllum meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefanda verðbréfa og flöggunarskyldu um sameiginlegt rafrænt skýrslusnið (ESEF reglur).

Við vorum skipaðir endurskoðendur í kjölfar útboðs á endurskoðunarþjónustu fyrst í júlí 2018 og aftur í maí 2023 og er þetta því sjötta samfellda reikningsárið þar sem við erum endurskoðendur félagsins.

f.h. Grant Thornton endurskoðunar ehf
Reykjavík, 12. mars 2024

J. Sturla Jónsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu ársins 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrartekjur			
Leigutekjur	4	5.962.346	5.288.629
Aðrar tekjur		496.885	450.169
		<u>6.459.231</u>	<u>5.738.798</u>
Rekstrargjöld			
Rekstur og viðhald eignasafns:	5		
Rekstur fasteigna		672.296	607.351
Viðhald og framkvæmdir		1.994.999	1.449.462
Fasteigna- og brunabótaiðgjöld		741.934	648.995
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður:			
Laun og launatengd gjöld	6	456.363	409.550
Annar skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		151.043	122.174
Framlag í afskriftareikning viðskiptakrafna	11	58.641	57.434
		<u>4.075.276</u>	<u>3.294.967</u>
Rekstrarhagnaður fyrir matsbreytingu		2.383.955	2.443.831
Matsbreyting fjárfestingareigna	8	4.741.486	19.958.748
Afskrift eigna til eigin nota	9	(17.209)	(16.851)
Rekstrarhagnaður		7.108.231	22.385.728
Fjármagnsgjöld og fjármunatekjur			
Fjármunatekjur		20.599	27.199
Fjármagnsgjöld		(5.746.196)	(5.956.790)
Hrein fjármagnsgjöld	7	<u>(5.725.598)</u>	<u>(5.929.590)</u>
Hagnaður (tap) og heildarafkoma ársins		<u>1.382.633</u>	<u>16.456.137</u>

Skýringar á blaðsíðum 13 - 26 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	2023	2022
Eignir			
Fjárfestingareignir	8	157.178.393	148.712.525
Eignir til eigin nota	9	220.168	225.750
		<u>157.398.561</u>	<u>148.938.275</u>
Langtímakröfur		51.149	47.358
	Fastafjármunir	<u>157.449.711</u>	<u>148.985.633</u>
Viðskiptakröfur	11	124.708	156.504
Krafa á eiganda	19	0	27.705
Krafa á ríkissjóð vegna stofnframlaga	14	478.643	88.781
Aðrar skammtímakröfur		100.247	106.028
Handbært fé	12	429.241	5.627
	Veltufjármunir	<u>1.132.838</u>	<u>384.645</u>
	Eignir samtals	<u><u>158.582.549</u></u>	<u><u>149.370.278</u></u>
Eigið fé			
Hlutfé		3.240.267	3.240.267
Annað eigið fé		81.909.101	80.526.467
	Eigið fé 13	<u>85.149.367</u>	<u>83.766.734</u>
Skuldbindingar			
Stofnframlög frá ríki og sveitarfélagi	14	10.420.016	8.795.542
Skuldbinding vegna lóðaleigusamninga	8, 16	87.319	88.061
Skuldir			
Langtímaskuldir	15	<u>60.443.924</u>	<u>54.546.679</u>
Skuld við lánastofnun		1.384	20.116
Skuldir vegna fasteignakaupa		259.299	238.154
Áfallnir vextir		133.691	124.573
Næsta árs afborganir langtímaskulda	15	1.565.081	1.376.971
Aðrar skammtímaskuldir	17	517.788	413.447
Skuld við eiganda	19	4.679	0
	Skammtímaskuldir	<u>2.481.922</u>	<u>2.173.261</u>
	Skuldir samtals	<u>62.925.846</u>	<u>56.719.940</u>
	Eigið fé og skuldir samtals	<u><u>158.582.549</u></u>	<u><u>149.370.278</u></u>
Veðsetningar	8		

Skýringar á blaðsíðum 13 - 26 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Eiginfjárfirlit 1. janúar til 31. desember 2023

	Hlutafé	Annað eigið fé	Eigið fé samtals
2023			
Eigið fé 1. janúar 2023	3.240.267	80.526.467	83.766.734
Heildarhagnaður tímabilsins		1.382.633	1.382.633
Eigið fé 31. desember 2023	<u>3.240.267</u>	<u>81.909.101</u>	<u>85.149.367</u>
2022			
Eigið fé 1. janúar 2022	3.240.267	64.070.330	67.310.597
Heildarhagnaður tímabilsins		16.456.137	16.456.137
Eigið fé 31. desember 2022	<u>3.240.267</u>	<u>80.526.467</u>	<u>83.766.734</u>

Skýringar á blaðsíðum 13 - 26 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Sjóðstreymsisvirlit árið 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður samkvæmt rekstrarreikningi		1.382.633	16.456.137
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir eigna til eigin nota	9	17.209	16.851
Hrein fjármagnsgjöld	7	5.725.598	5.929.590
Matsbreyting fjárfestingareigna	8	(4.741.486)	(19.958.748)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		2.383.955	2.443.831
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Skammtímafröfur, (hækkun) lækkun		37.577	43.658
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun)		104.341	8.587
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda		141.918	52.245
Innheimtar vaxtatekjur		16.808	23.155
Greidd vaxtagjöld		(1.337.867)	(1.144.900)
		(1.321.060)	(1.121.745)
	Handbært fé frá rekstri	1.204.813	1.374.332
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í fjárfestingareignum	8	(3.270.537)	(3.307.119)
Fjárfesting í eignum til eigin nota	9	(14.150)	(13.880)
Sala á eignum til eigin nota		2.523	5.882
Krafa á ríkissjóð v/stofnframlaga		(389.862)	376.005
Krafa á tengda aðila (Borgarsjóður), breyting		32.384	(53.972)
Fjárfestingarhreyfingar		(3.639.643)	(2.993.085)
Fjármögnunarhreyfingar			
Stofnframlög frá ríki og sveitarfélagi		1.180.044	1.297.978
Tekin ný langtímalán	15	3.502.280	0
Uppgreiðsla langtímalána		(387.640)	(45.625)
Afborganir langtímalána	15	(1.438.653)	(1.303.611)
Skuldir vegna fasteignakaupa, breyting		21.145	66.093
Skammtímalán, breyting		(18.731)	19.810
Fjármögnunarhreyfingar		2.858.444	34.646
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		423.614	(1.584.107)
Handbært fé í ársbyrjun		5.627	1.589.734
Handbært fé í lok tímabils		429.241	5.627
Aðrar upplýsingar			
Veltufé frá rekstri		1.062.895	1.322.086

Skýringar á blaðsíðum 13 - 26 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Skýringar

1. Félagið

Félagsbústaðir hf. (félagið) er íslenskt hlutafélag. Höfuðstöðvar félagsins eru að Þönglabakka 4, Reykjavík. Félagið er fasteignafélag með áherslu á fjárfestingar og útleigu fasteigna í Reykjavík. Félagið er dótturfélag Reykjavíkurborgar sem er með lögheimili að Tjarnargötu 11 í Reykjavík. Félagið er undanþegið álagningu tekjuskatts.

2. Grundvöllur reikningskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningskilastöðum sé fylgt

Ársreikningur félagsins er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn félagsins staðfesti ársreikning félagsins 12.03.2024

b. Grundvöllur matsaðferða

Ársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að fjárfestingaeignir eru metnar á gangvirði. Fjallað er um aðferðir við mat á gangvirði í skýringum 6 og 21a.

c. Starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna.

d. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru í stöðugri endurskoðun. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í ársreikningnum er að finna í eftirfarandi skýringum:

Skýring 8 - mat fjárfestingareigna

Við ákvörðun gangvirðis er byggt á forsendum sem háðar eru mati stjórnenda á þróun ýmissa þátta í framtíðinni. Raunverulegt gangvirði kann að vera frábrugðið þessu mati.

3. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningskilaaðferðir félagsins og skýringar krefjast mats á gangvirði, bæði fyrir fjáreignir, fjárskuldir og aðrar eignir og skuldir. Upplýsingar um forsendur við ákvörðun á gangvirði eigna eða skulda eru í skýringum um viðkomandi eignir og skuldir.

4. Leigusamningar

Félagið hefur gert leigusamninga vegna fjárfestingareigna félagsins. Leigusamningar eru að jafnaði tengdir vísitölu neysluverðs og er meirihluti leigusamninga ótímabundnir með 3 til 12 mánaða uppsagnafresti. Nýtingarhlutfall fjárfestingareigna í eigu félagsins er um 96,7%.

Skýringar, frh.:

5. Rekstur og viðhald eignasafns

	2023	2022
Rekstur og viðhald eigna í útleigu greinist þannig:		
Rekstur fasteigna	671.405	605.260
Viðhald og framkvæmdir	1.992.625	1.443.421
Fasteigna- og brunabótaiðgjöld	737.432	645.743
Rekstur og viðhald eigna í útleigu samtals	<u>3.401.462</u>	<u>2.694.425</u>
Rekstur og viðhald eigna sem ekki mynduðu leigutekjur greinast þannig:	2023	2022
Rekstur fasteigna	891	2.091
Viðhald og framkvæmdir	2.374	6.041
Fasteigna- og brunabótaiðgjöld	4.502	3.252
Rekstur og viðhald eigna sem ekki mynduðu leigutekjur samtals	<u>7.767</u>	<u>11.383</u>

6. Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	367.703	330.226
Lífeyrissjóðsgjöld	47.087	42.679
Önnur launatengd gjöld	41.573	36.645
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>456.363</u>	<u>409.550</u>
Starfsmannafjöldi félagsins greinist þannig:		
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknað í ársverk	28	29
Stöðugildi í lok ársins	28	30
Laun og hlunnindi stjórnar og stjórnenda greinist sem hér segir:	2023	2022
Laun stjórnar (5) *	13.479	7.582
Sigrún Árnadóttir, framkvæmdastjóri	26.665	23.822
Aðrir stjórnendur (3)	54.695	49.388
	<u>94.839</u>	<u>80.792</u>

* Allir stjórnarmenn njóta sömu launa nema stjórnarformaður sem fær tvöföld laun meðstjórnanda.

7. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	2023	2022
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtatekjur	16.808	23.155
Virðisaukning búseturéttar	3.791	4.044
Fjármunatekjur samtals	<u>20.599</u>	<u>27.199</u>
Vaxtagjöld langtímaskulda	(1.403.635)	(1.214.875)
Eignfærðir vextir	68.930	73.771
Vaxtagjöld lóðaleiguskulda	(2.149)	(2.091)
Tekjufærsla (gjaldfærsla) vegna stofnframlaga	9.436	7.914
Afskrift affalla (yfirverðs) og lántökukostnaðar skuldabréfa	(6.140)	(5.503)
Verðbætur	(4.412.639)	(4.816.006)
Fjármagnsgjöld samtals	<u>(5.746.196)</u>	<u>(5.956.790)</u>
Hrein fjármagnsgjöld	<u>(5.725.598)</u>	<u>(5.929.590)</u>

Eignfærðir vextir eru vegna eigna sem eru í byggingu. Vaxtaútreikningur miðar við útvexti á veltureikning félagsins á hverjum tíma.

Skýringar, frh.:

8. Fjárfestingareignir

	2023	2022
Fjárfestingareignir greinast þannig:		
Kostnaðarverð 1.1	52.821.834	49.229.054
Leiðréttingar	(262.399)	146.810
Viðbót á árinu *	4.012.216	3.568.674
Seldar eignir	(290.985)	(122.705)
Kostnaðarverð fyrir matshækkun	<u>56.280.666</u>	<u>52.821.834</u>
Matshækkun 1.1	95.890.691	74.579.269
Leiðréttingar	262.399	(146.810)
Seldar eignir	(330.357)	(173.729)
Matsbreyting ársins	5.074.994	21.631.962
Matshækkun 31.12	<u>100.897.727</u>	<u>95.890.691</u>
Bókfært verð 31.12	<u>157.178.393</u>	<u>148.712.525</u>
Fjárfestingar í fjárfestingareignum greinast þannig:	2023	2022
Keyptar eignir á árinu	2.786.184	2.748.367
Eignfærður framkvæmdakostnaður á árinu	1.157.123	730.021
Eignfærður fjármögnunarkostnaður á árinu	68.930	74.125
Lóðarleigusamningar	(21)	16.162
	<u>4.012.216</u>	<u>3.568.674</u>

Allar fjárfestingareignir félagsins eru íbúðarhúsnæði í Reykjavík.

* Viðbót á árinu innifelur auk fjárfestinga, lóðaleigusamninga að fjárhæð -21 þús. kr. sem hreyfa ekki fé.

	2023	2022
Matsbreyting í rekstrarreikningi greinist svo:		
Matsbreyting fjárfestingar á árinu	5.074.994	21.631.962
Söluhagnaður (tap) fjárfestingareigna	120.358	(51.040)
Matsbreyting skuldbindingar vegna 30% stofnframlaga	(453.867)	(1.622.174)
	<u>4.741.486</u>	<u>19.958.748</u>

Mat fjárfestingareigna

Við matið á fjárfestingareignum félagsins er stuðst við fasteignamat fasteignaskrár Þjóðskrár Íslands. Samkvæmt upplýsingum frá fasteignaskrá Þjóðskrár Íslands er fasteignamat gangverð sem ætla má að eign hefði haft í kaupum og sölum. Matið er gert í maí mánuði ár hvert og miðast við verðlag í febrúar sama ár. Hið nýreiknaða mat tekur gildi í árslok. Fasteignamat tekur bæði til húss og lóðar og skiptist í húsmat og lóðarmat.

Fasteignamatið er hækkað í samræmi við hækkun vísitölu íbúðarverðs í fjölbýli á höfuðborgarsvæðinu frá febrúar 2023. Frá febrúar til ársloka 2023 hefur vísitalan hækkað um 3,74%. Vísitalan er vísbending um þróun á verði íbúða og hver væntanleg meðaltalsbreyting fasteignamats kemur til með að vera í nýju fasteignamati næsta árs. Fasteignamatið er þó leiðrétt vegna kvaða sem á eignunum kann að hvíla. Eignir í byggingu eru metnar á kostnaðarverði þangað til þær fá gilt fasteignamat.

Breytingar á fasteignamati fjárfestingareigna eru færðar undir liðnum matsbreyting fjárfestingareigna og skuldbindinga í rekstrarreikningi. Fjárfestingareignir eru ekki afskrifaðar.

Veðsetningar og ábyrgðir

Á fasteignum félagsins hvíla þinglýst veð til tryggingar skuldum sem voru að eftirstöðvum 27.928 m.kr. í árslok 2023 (2022: 23.565 m.kr.).

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat fjárfestingareigna sem er í gildi í árslok 2023 nam 152.469 m.kr. (2022: 131.589 m.kr.). Brunabótamat fjárfestingareigna nam á sama tíma 103.054 m.kr. (2022: 91.075 m.kr.).

Skýringar, frh.:

9. Eignir til eigin nota

Eignir til eigin nota greinast þannig:	Fasteignir	Áhöld og tæki	Samtals
Kostnaðarverð 1.1	216.100	59.673	275.773
Viðbót á árinu	0	14.150	14.150
Selt á árinu	0	(9.430)	(9.430)
Kostnaðarverð 31.12	216.100	64.394	280.494
Afskrifað 1.1	22.873	27.150	50.024
Afskrifað á árinu	7.488	9.721	17.209
Fært út vegna selt á árinu	0	(6.907)	(6.907)
Afskrifað 31.12	30.361	29.964	60.326
Bókfært verð 31.12.2022	193.227	32.523	225.750
Bókfært verð 31.12.2023	185.739	34.429	220.168

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat fasteigna til eigin nota nam 95,0 m.kr. í árslok (2022: 94,4 m.kr.) Brunabótamat eignarninnar nam á sama tíma 192,7 m.kr. (2022: 177,7 m.kr.).

10. Langtímakröfur

Á eignaliðinn langtímakröfur er færð krafa á Búmenn hsf. og Búseti hsf. en félagið hefur gert samning við þá um búseturétt á fasteignum. Búseturéttur er samkvæmt lögum skilgreindur sem eignarhlutur í íbúð, að jafnaði 10% af verðmæti íbúðarinnar. Lögskráður eigendur íbúðanna eru ýmist Búmenn hsf. eða Búseti hsf. Við sölu á búseturétti fá Félagsbústaðir hf. endurgreitt upphaflegt framlag ásamt verðbótum.

11. Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur greinist þannig:	2023	2022
Viðskiptakröfur vegna leigu	226.155	234.387
Viðskiptakröfur vegna fasteignaviðskipta	35.554	61.118
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(137.000)	(139.000)
Viðskiptakröfur í árslok	124.708	156.504
Breyting niðurfærslunnar á árinu greinist þannig:	2023	2022
Niðurfærsla í ársbyrjun	139.000	121.000
Tapaðar kröfur á árinu	(60.641)	(39.434)
Framlag í afskriftareikning á árinu	58.641	57.434
Niðurfærsla í árslok	137.000	139.000

12. Handbært fé

Sjóður og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

Skýringar, frh.:

13. Eigið fé

Hlutafé

Heildarhlutafé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 3.240 m.kr. Hver hlutur er ein króna að nafnverði. Eitt atkvæði fylgir hverjum hlut í félaginu.

Arður

Ekki var greiddur arður til hluthafa árið 2023. Markmið félagsins er að starfa í þágu almenningsheilla og skal öllum hagnaði félagsins, þ.m.t. uppsöfnuðum hagnaði í formi eignamyndunar, einungis ráðstafað í þágu þessa markmiðs félagsins.

Eiginfjárstýring

Stefna félagsins er að eiginfjárstaða þess verði það sterk að stjórnendur hafi svigrúm til athafna komi til áfalla í ytra umhverfi s.s. lækkandi húsnæðisverð eða veruleg vanskil leigugreiðslna.

Félaginu ber ekki að fylgja ytri reglum um lágmarks eiginfjárstöðu.

14. Skuldbindingar

Skuldbindingar félagsins greinast þannig:

	2023	2022
Stofnframlög frá ríki og sveitarfélaga með endurgreiðslukvöð	9.929.111	8.388.921
Viðbótarframlag frá ríki án endurgreiðslukvaðar	490.905	406.621
	<u>10.420.016</u>	<u>8.795.542</u>

Félagið hefur mótttekið stofnframlög sem ríki og Reykjavíkurborg hafa veitt í samræmi við lög 52/2016 um almennar íbúðir. Færð er skuldbinding vegna stofnframlaga sem bundin eru endurgreiðslukvöð en stofnframlögin skulu endurgreiða að loknum lánstíma fjármögnunar, við breytingu á notkun eignarinnar eða við sölu hennar. Stofnframlög án endurgreiðslukvaðar eða þar sem hverfandi líkur eru á að komi til endurgreiðslu eru færð í gegnum rekstrarreikning með reglubundnum hætti á lánstíma fjármögnunar.

Hluti af stofnframlögum frá ríki eru ógreidd í lok tímabilsins, 478.643 m.kr. (2022: 88.781 m.kr.) eru færðar sem krafa á ríkið.

15. Langtímaskuldir

Yfirlit um langtímaskuldir:

	2023	2022
Verðtryggð skuldabréf:		
Húsnæðis- og mannvirkjastofnun, vextir 2,30%	20.948.903	19.876.227
Lánasjóður sveitarfélaga, vextir 2,60%	10.815.761	10.433.283
FEL 04 1, vextir 4,00%	386.145	409.321
FB100366, vextir 2,79%	2.397.470	2.249.062
FB100366u, vextir 2,85%	313.100	293.716
FB100366 SB, vextir 1,70%	22.704.988	21.351.707
Jöfnunarsjóður sveitarfélaga, vextir 2,00%	755.295	792.119
Íslandsbanki, breytilegir vextir nú 3,75%	3.513.339	0
	<u>61.835.001</u>	<u>55.405.435</u>
Óverðtryggð skuldabréf:		
Íslandsbanki, breytilegir vextir nú 10,90%	0	353.952
Óafskrifað yfirverð	174.005	164.264
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	62.009.006	55.923.650
Næsta árs afborganir	(1.565.081)	(1.376.971)
Langtímaskuldir í efnahagsreikningi samtals	<u>60.443.924</u>	<u>54.546.679</u>

Framangreind vaxtahlutföll eru vegnir virkir vextir í samræmi við gildandi vaxtakjör lána í árslok 2023.

Skýringar, frh.:

15. Langtímaskuldir, frh.

Í árslok eru langtímalán sem voru að eftirstöðvum 27.928 m.kr. (2022: 23.565 m.kr.) tryggð með veði í fasteignum. Langtímalán sem voru að eftirstöðvum 33.521 m.kr. (2022: 31.785 m.kr.) eru tryggð með ábyrgð Reykjavíkurborgar.

Yfirverð og eignfærður lántökukostnaður að fjárhæð 174,0 m.kr. (2022: 164,3 m.kr.) er færður til hækkunar á langtímalánum félagsins.

Afborganir langtímaskulda greinast þannig á næstu ár:	2023	2022
Árið 2024 / 2023	1.565.081	1.376.971
Árið 2025 / 2024	1.595.459	1.402.899
Árið 2026 / 2025	1.626.666	1.429.542
Árið 2027 / 2026	1.658.725	1.456.926
Árið 2028 / 2027	4.855.768	1.485.072
Síðar	50.533.302	48.607.977
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	61.835.001	55.759.387

Breyting vaxtaberandi skulda á árinu greinist þannig:	2023	2022
Hreyfingar með greiðsluáhrif		
Vaxtaberandi skuldir 1. janúar	55.923.650	52.459.508
Tekin ný langtímalán	3.502.280	0
Uppgreiðsla langtímalána	(387.640)	(45.625)
Afborganir	(1.438.653)	(1.303.611)
Ný skammtímalán og afborganir af skammtímalánum	(18.731)	19.810
	57.580.906	51.130.083
Hreyfingar án greiðsluáhrifa		
Verðbætur og gjaldfærð afföll lána	4.428.100	4.793.567
Vaxtaberandi skuldir 31. desember	62.009.006	55.923.650

16. Leigusamningar

Leigugeignir og leiguskuldir eru vegna leigusamninga um lóðir sem félagið leigir og eru metnir hafa óvissan líftíma.

Leigugeignir og leiguskuldir greinast þannig:	2023	2022
Leigugeignir		
Staða 1.1.	92.267	76.106
Viðbætur	(21)	16.162
Staða 31.12.	92.246	92.267
Leiguskuldir		
Staða 1.1.	90.908	75.450
Viðbætur	(21)	16.162
Afborganir leiguskulda	(721)	(704)
Leiguskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	90.166	90.908
Næsta árs afborganir leiguskulda	(2.846)	(2.846)
Skuldbinding vegna lóðaleigusamninga 31.12.2023	87.319	88.061
Fjárhæðir í rekstrarreikningi	2023	2022
Vaxtagjöld af leiguskuldum	2.149	2.091
Fjárhæðir í sjóðstreymi	2023	2022
Greidd vaxtagjöld af leiguskuldum	2.149	2.091

Skýringar, frh.:

17. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:	2023	2022
Skammtímaskuldir vegna launa	55.285	46.981
Fyrirfram innheimtar tekjur	224.054	183.139
Leigutrygging	2.500	2.500
Skammtímaskuldir vegna birgjareikninga	233.102	177.981
Næsta árs afborgun lóðaleiguskuldbindinga	2.846	2.846
Aðrar skammtímaskuldir samtals	517.788	413.447

18. Stýring fjárhagslegrar áhættu

Yfirlit

Eftirfarandi áhætta fylgir fjármálagerningum félagsins:

- mótaðilaáhætta
- lausafjáraáhætta
- markaðsáhætta
- rekstraráhætta

Hér eru veittar upplýsingar um framangreindar áhættur, markmið, stefnu og aðferðir félagsins við að meta og stýra áhættunni, auk upplýsinga um eiginfjárstýringu þess.

Stjórn Félagsbústaða ber ábyrgð á að innleiða og hafa eftirlit með áhættustýringu m.a. með hliðsjón af áhættustefnu félagsins. Áhættunefnd starfar í umboði stjórnar og gefur hún stjórn reglubundið skýrslu um virkni og framkvæmd áhættustýringar og ásamt mati á hagnýtu gildi áhættustefnunnar. Stjórnin hefur falið fjármálastjóra félagsins umsjón með daglegri áhættustýringu.

Markmið félagsins með áhættustýringu er að uppgötva og greina áhættu sem það býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni. Áhættustýring og aðferðir eru yfirfarnar reglulega til að endurspeglar breytingar á markaðsaðstæðum og starfsemi félagsins.

Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er tilkomin vegna áhættu af fjárhagslegu tapi ef fjármálastofnun sem Félagsbústaðir eiga viðskipti við eða aðrir mótaðilar í samningum geta ekki staðið við skuldbindingar sínar.

Samningar við fjármálastofnun

Við gerð samninga við fjármálastofnun skal stefnt að því að mótaðilinn sé með gott lánshæfismat. Jafnframt skal hugað að samningum sem takmarka mótaðilaáhættu í slíkum tilfellum, reynt skal eftir fremsta megni að kanna fjárhagslega getu mótaðilans.

Viðskipta- og aðrar skammtímakröfur

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi félagsins ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhætta er lágörkuð með því að leigjendur greiði 1 mánaðar leigu fyrirfram.

Félagið hefur á undanfönum árum lagt áherslu á innheimtu leigutekna með töluverðum árangri en innheimtuhlutfall undanfarin 5 ár hefur að meðaltali verið yfir 97,5%. Félagið hefur undanfarin ár unnið með Motus, varðandi innheimtu leiguskulda þar sem reglulega er farið yfir innheimtuárangur og staða innheimtu á leigukröfum félagsins greind í samhengi við það sem almennt gerist hjá sambærilegum aðilum. Þá er einnig farið yfir þróun undanfarinna tímabila og rýnt í samhengi við almennt efnahagsástand. Jafnframt fylgist innheimtustjóri með innheimtuárangri í hverjum mánuði. Einnig er unnið með velferðarsviði Reykjavíkurborgar, sem úthlutar íbúðum félagsins, varðandi uppgjör á vanskilum leigjenda félagsins sem eiga í erfiðleikum með að standa í skilum sökum fjárhagslegrar stöðu.

Skýringar, frh.:

18. Stýring fjárhagslegrar áhættu, frh.

Mótaðilaáhætta, frh.

Félagið reiknar niðurfærslu vegna áætlaðrar virðisrýrnunar viðskiptakrafna og annarra krafna. Niðurfærslan er í meginatriðum sérstök niðurfærsla vegna einstakra viðskiptamanna og almenn niðurfærsla með tilliti til aldurs krafna, sem ekki hefur verið tengd einstökum viðskiptamönnum. Almenn niðurfærsla er ákveðin með tilliti til innheimtusögu sambærilegra krafna.

Mesta mögulega tap félagsins vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem var eftirfarandi í árslok:

	Skýr.	Bókfært verð 2023	2022
Langtímakröfur	10	51.149	47.358
Viðskiptakröfur		124.708	156.504
Aðrar skammtímakröfur		100.247	106.028
Krafa á eiganda	19	0	27.705
Krafa á ríkissjóð vegna stofnframlaga		478.643	88.781
Handbært fé		429.241	5.627
Samtals		<u>1.183.988</u>	<u>432.004</u>

Virðisrýmun

Aldur viðskiptakrafna var eftirfarandi í árslok:

	Nafnverð kröfu 2023	Niðurfærsla 2023	Nafnverð kröfu 2022	Niðurfærsla 2022
Gjaldfallið innan síðasta árs	142.129	71.282	162.365	81.280
Gjaldfallið 1 - 2 ár	39.761	29.821	31.166	23.375
Gjaldfallið 3 ár og eldra	35.897	35.897	34.346	34.346
	<u>217.788</u>	<u>137.000</u>	<u>227.877</u>	<u>139.000</u>

Stjórnendur meta ekki tapsáhættu í öðrum skammtímakröfum.

Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að félagið geti ekki staðið við fjárhagsskuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Markmið félagsins er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að það hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum eftir því sem þær gjaldfalla og forðast þannig að skaða orðspor félagsins. Félagið hefur undanfarin ár lagt áherslu á að jafna mánaðarlegar greiðslur skuldbindinga félagsins þ.m.t. afborganir af lánum í takt við innheimtu tekna og vinna hlaupandi greiðsluáætlun til 12 mánaða í þeim tilgangi að sjá fyrir og stýra greiðsluflæði félagsins og lágmarka þannig lausafjánhættu félagsins.

Til að draga frekar úr endurfjármögnunaráhættunni stefnir félagið á að hafa lánasafn sitt sem fjölbreytilegast, en í áhættustefnu er skuldsetning þó takmörkuð við löng skuldabréf sem hafa greiðsluferli í takt við tekjustreymi félagsins. Félagið hefur gefið út skuldabréf sem skráð eru hjá NASDAQ OMX Ísland.

Félagið er ekki með samning um skammtímalán í lok árs.

Skýringar, frh.:

18. Stýring fjárhagslegrar áhættu, frh.

Lausafjárahætta, frh.

Samningsbundnar afborganir af fjárskuldum, að meðtöldum áætluðum vaxtagreiðslum, greinast þannig:

31. desember 2023

Fjárskuldir sem ekki eru afleiður:	Bókfært verð	Umsamið sjóðstreymi	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
Vaxtaberandi skuldir	62.009.006	86.169.808	2.949.394	2.955.408	11.984.908	68.280.098
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	783.150	783.150	783.150	0	0	0
	<u>62.792.156</u>	<u>86.952.958</u>	<u>3.732.544</u>	<u>2.955.408</u>	<u>11.984.908</u>	<u>68.280.098</u>

31. desember 2022

Fjárskuldir sem ekki eru afleiður:	Bókfært verð	Umsamið sjóðstreymi	Innan árs	1 - 2 ár	2 - 5 ár	Meira en 5 ár
Vaxtaberandi skuldir	55.923.650	79.223.058	2.609.691	2.602.909	7.764.148	66.246.310
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	671.717	671.717	671.717	0	0	0
	<u>56.595.367</u>	<u>79.894.775</u>	<u>3.281.407</u>	<u>2.602.909</u>	<u>7.764.148</u>	<u>66.246.310</u>

Félagið er með lóðaleigusamninga undir fjárfestingareignir í eigu félagsins. Lítur félagið á að lóðaleigusamningarnir gildi á líftíma eignanna og því lok þeirra óviss. Vænt lóðaleiga á árinu 2023 er 2,8 m.kr.

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er áhættan á tapi vegna breytinga í gengi vaxta, verðbólgu eða vaxtaálagi. Markaðsáhættu er jafnan skipt í undirflokkar þar sem áhrif mismunandi stærða á markaði eru skilgreind frekar. Miðað við núverandi efnahagsreikning er markaðsáhætta Félagsbústaða einkum rakin til breytinga á vöxtum og verðbólgu en áhætta vegna annarra þátta er minni.

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan á því að breytingar í vöxtum hafi neikvæð áhrif á afkomu fyrirtækisins. Í þeim tilfellum sem um breytilega vexti er að ræða er áhættan falin í því að vextir hækki á markaði. Í tilfalli fastra vaxta á skuldir er markaðsáhættan falin í því að vextir lækki í framtíðinni og fyrirtækið beri hærri fjármagnskostnað en ef um breytilega vexti væri að ræða.

Vaxtaberandi skuldir félagsins er bæði með breytilegum og föstum vöxtum. Vaxtaberandi fjármálagerningar með breytilegum vöxtum greinist þannig:

	Bókfært verð	
	2023	2022
Verðtryggðar fjárskuldir með breytilega vexti	3.513.339	0
Óverðtryggðar fjárskuldir með breytilega vexti	0	353.952
	<u>3.513.339</u>	<u>353.952</u>

Breyting á vöxtum á uppgjörstímabilinu um 100 punkta hefði breytt afkomu um 35,1 m.kr. (2022: 3,5 m.kr.) Félagið á ekki fjáreignir með breytilegum vöxtum. Allar aðrar skuldir félagsins eru með fasta verðtryggða vexti.

Skýringar, frh.:

18. Stýring fjárhagslegrar áhættu, frh.

Markaðsáhætta, frh.

Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er rakin til mismunar á verðtryggðum eignum og skuldum. Misræmi þar á milli veldur því að þróun verðbólgu getur haft neikvæð áhrif á afkomu fyrirtækisins. Stærstur hluti af skuldum Félagsbústaða er verðtryggður og því hefur verðbólugustig áhrif á þá greiðslubyrði í framtíðinni. Verðtryggðir leigusamningar Félagsbústaða virka sem náttúruleg vörn gegn verðtryggðum skuldum og þar með er greiðsluflæði af eignum og skuldum hvorutveggja verðtryggt.

Vaxtaberandi skuldir að fjárhæð 62.009 m.kr. (2022: 55.924 m.kr.) eru verðtryggðar miðað við vísitölu neysluverðs. Aukning verðbólgu um eitt prósentustig hefði lækkað afkomu félagsins um 620 m.kr. (2022: 560 m.kr.). Lækkun verðbólgu um eitt prósentustig hefði aukið afkomu um sömu fjárhæð. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur haldist óbreyttar.

Gangvirði

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði:

Gangvirði og bókfært verð fjáreigna og fjárskulda greinast þannig:

Fjáreignir greinast þannig:

	Bókfært verð 2023	Gangvirði 2023
Langtímakröfur	51.149	51.149
Skammttímakröfur	703.597	703.597
Handbært fé	429.241	429.241
	<u>1.183.988</u>	<u>1.183.988</u>

Fjárskuldir greinast þannig:

Vaxtaberandi skuldir	62.009.006	63.784.883
Aðrar skammttímaskuldir	916.840	916.840
	<u>62.925.846</u>	<u>64.701.723</u>

Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem hættan á neikvæðum áhrifum á afkomu fyrirtækisins vegna ófullnægjandi upplýsingakerfa, stjórnunarlegra mistaka, ófullnægjandi eftirlits, lagalegrar áhættu, svika og mannlegra mistaka. Ímyndaráhætta er skilgreind sem hættan á neikvæðum áhrifum á afkomu fyrirtækisins vegna neikvæðrar ímyndar í augum viðskiptavina, mótaðila, hluthafa eða eftirlitsaðila. Eftirlit með rekstraráhættu er í höndum fjármálasviðs.

Fylgst er grannt með öllum rekstraráhættum í fyrirtækinu og þær mældar með reglubundnum hætti. Langtímamarkmið er að halda tapi vegna rekstraráhættu í lágmarki. Öll svið bera megin ábyrgð á stýringu rekstraráhættu eigin sviða. Fjármálasvið ber ábyrgð á að þróa stefnu í rekstraráhættumálum og mæla rekstraráhættu auk þess að bera ábyrgð á skýrslugjöf til framkvæmdastjóra og stjórnar.

Það er stefna félagsins að stýra rekstraráhættu með hagkvæmum hætti til að forðast fjárhagslegt tap og til að vernda orðstír þess, jafnframt því að starfsreglur takmarki ekki frumkvæði og sköpunargáfu starfsmanna.

Til að draga úr rekstraráhættu er meðal annars komið á viðeigandi aðskilnaði starfa, haft eftirlit með viðskiptum og fylgni við lög, unnið reglulegt mat á áhættu, starfsmenn þjálfaðir, verkferlar skipulagðir og skráðir og keyptar tryggingar þegar við á.

Skýringar, frh.:

19. Tengdir aðilar

Skilgreining á tengdum aðila

Eigandi og systurfélög félagsins, stjórnarmenn, stjórnendur og nánir fjölskyldumeðlimir þeirra, og félög sem þeir ráða yfir teljast til tengdra aðila.

Viðskipti við tengda aðila

	2023	2022
Tekjur frá tengdum aðilum greinast þannig:		
Tekjur frá eiganda	796.143	663.428
Tekjur frá systurfélögum	0	0
	<u>796.143</u>	<u>663.428</u>
Vörur og þjónusta keypt af tengdum aðilum greinast þannig:		
Vörur og þjónusta keypt af eiganda	755.074	361.936
Vörur og þjónusta keypt af systurfélögum	327.530	309.189
	<u>1.082.604</u>	<u>671.125</u>
Viðskiptastaða við tengda aðila greinist þannig:		
Viðskiptastaða gagnvart eiganda	(4.679)	27.705
Viðskiptastaða gagnvart systurfélögum	(10.730)	(697)
	<u>(15.409)</u>	<u>27.008</u>

Upplýsingar um laun stjórnar og framkvæmdastjóra koma fram í skýringu nr. 5.

Önnur viðskipti við tengda aðila er óverulegur þáttur í starfsemi félagsins. Verðlagning í slíkum viðskiptum er sambærileg og í öðrum viðskiptum hennar.

20. Þóknun endurskoðenda

	2023	2022
Þóknun til endurskoðenda félagsins greinist þannig:		
Vegna endurskoðunar og könnunar	6.343	5.076
Önnur þjónusta	958	533
	<u>7.301</u>	<u>5.609</u>

21. Önnur mál

Í júní 2022 úrskurðaði Kærunefnd húsamála að húsaleigulög heimili að húsnæðisbætur renni beint til Félagsbústaða en óheimilt sé að sérstakur húsnæðisstuðningur sé greiddur beint til leigusala. Byggist niðurstaðan á 1. mgr. 2. gr. húsaleigulaga nr. 36/1994 en þar segir að óheimilt sé að semja um að leigjandi íbúðarhúsnæðis taki á sig ríkari skyldur og öðlist minni réttindi en lögin mæli fyrir um og 4. mgr. 3. gr. um að leigusali sem er lögaðili og ekki rekinn í hagnaðarskyni sé heimilt að gera það að skilyrði fyrir leigu íbúðarhúsnæðis að húsnæðisbætur séu greiddar beint til leigusala. Í lögnum er ekki fjallað um sérstakan húsnæðisstuðning með sama hætti. Héraðsdómur hafnaði í mars sl. kröfu Félagsbústaða um ógildingu á úrskurði kærunefndarinnar. Málinu var ekki áfrýjað og velferðarsviði Reykjavíkurborgar kynnt niðurstaðan og að Félagsbústaðir muni taka við sérstökum húsnæðisstuðningi þar til velferðarsvið hefur gert ráðstafanir til að greiða stuðninginn beint til leigjenda. Mögulega kunna þær breytingar að hafa áhrif á skil á leigugreiðslum. Sérstakur húsnæðisstuðningur nemur um 10% af árlegum leigutekjum Félagsbústaða.

Félagsbústaðir hafa gert samkomulag við Bjarg íbúðafélag hses um samstarf um byggingu íbúða fyrir Félagsbústaði. Áætlaður heildarkostnaður félagsins vegna samkomulagsins er áætlaður um 428 m.kr. en um 224 m.kr. standa eftir óuppgerðar 31.12.2023. Stefnt er að því að íbúðirnar verði afhentar undir lok árs 2024. Gert er ráð fyrir að eftirstöðvar samnings verði gerður upp á árunum 2024 og 2025.

Skýringar, frh.:

22. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem er lýst hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem koma fram í ársreikningum félagsins. Til að auka upplýsingagildi ársreikningsins eru skýringar við hann birtar á grundvelli þess hversu viðeigandi og mikilvægar þær eru fyrir lesandann. Það þýðir að upplýsingar sem metnar eru hvorki mikilvægar né viðeigandi fyrir notanda reikningsskilanna eru ekki birtar í skýringum.

a. *Fjárfestingareignir*

Fjárfestingareignir eru fasteignir sem eru í eigu félagsins til að afla leigutekna. Fjárfestingareignir eru færðar á gangverði í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS).

Í upphafi eru fjárfestingareignir bókaðar á kostnaðarverði, sem er sett saman af kaupverði og öllum beinum útgjöldum sem stafa af undirbúningi fasteignarinnar til fyrirhugaðra nota, þ.á.m. kostnaður sem tilkominn er vegna kaupa á fasteigninni. Kostnaður, sem fellur til í kjölfar kaupa á fjárfestingareign, sem bætir við, endurnýjar, eða þjónustar fasteign er aðeins eignfærður ef hann uppfyllir almennar kröfur um heimild til eignfærslu samkvæmt reikningsskilareglum. Allur annar kostnaður er gjaldfærður þegar til hans er stofnað. Samkvæmt þessu er kostnaður sem fellur til vegna viðgerða og viðhalds fasteigna ekki innifalinn í bókfærðu virði fjárfestingareigna heldur er hann gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað. Hinsvegar, er kostnaður sem fellur til við verulegar endurbætur á því sem fyrir er í fasteigninni, eignfærður á fjárfestingareignina á þeim tíma sem kostnaðurinn fellur til, að því gefnu að hann uppfylli kröfur um heimild til eignfærslu samkvæmt reikningsskilareglum.

Söluhagnaður (-tap) fjárfestingareigna er mismunur á bókfærðu verði og söluverði að teknu tilliti til söluhagnaðar og er mismunurinn færður í rekstrarreikning undir liðnum söluhagnaður (-tap) af fjárfestingareignum.

Eftir að kaup fjárfestingareigna hafa verið bókfærð, þá styðst félagið við fasteignamat ríkisins við mat eigna. Fasteignamatið er þó leiðrétt vegna kvaða sem á eignunum kann að hvíla. Eignir í byggingu eru metnar á kostnaðarverði. Upplýsingar um matið er að finna í skýringu 8.

Ef fjárfestingareign er nýtt af eiganda er hún flokkuð sem rekstrarfjármunur og gangvirði hennar á endurflokkunardegi verður kostnaðarverð hennar í reikningsskilunum.

b. *Eignir til eigin nota*

Eignir til eigin nota eru færðar til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum.

Hagnaður og tap af sölu eigna til eigin nota er mismunur á söluandvirði þeirra og bókfærðu verði.

Afskriftir eru reiknaðar af afskrifanlegri fjárhæð, sem er kostnaðarverð eða endurmetið kostnaðarverð að frádregnu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteign	50 ár
Áhöld og tæki	4,5 - 6 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi og breytt ef við á.

Skýringar, frh.:

22. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. *Fjármálagerningar*

Fjármálagerningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning er allur beinn viðskiptakostnaður færður til lækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

(i) *Viðskiptakröfur, aðrar kröfur og handbært fé*

Um er að ræða fjáreignir með föstum eða ákvarðanalegum greiðslum sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Sjóðstreymi þeirra samanstendur eingöngu af höfuðstólsgreiðslum auk vaxta þegar við á. Slíkar eignir eru í upphafi færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignirnar færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun.

(ii) *Fjárskuldir*

Upphaflega eru fjárskuldir skráðar á gangvirði að viðbættum beinum viðskiptakostnaði. Í kjölfar upphaflegrar skráningar eru þessar fjárskuldir skráðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæðin er sýnd í efnahagsreikningi þegar félagið hefur lagalegan rétt til að jafna saman fjárhæðum og fyrirætlanir félagsins eru annað hvort að gera samningana upp nettó eða á sama tíma.

(iii) *Hlutafé*

Hlutafé er flokkað sem eigið fé. Beinn kostnaður vegna útgáfu hlutafjár er færður til lækkunar á eigin fé.

Kaup á eigin hlutum

Þegar félagið kaupir eigin hluti er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir er eigið fé hækkað.

d. *Virðisrýrnun*

Félagið beitir einfaldaðri virðisrýrnunaraðferð vegna krafna sinna í samræmi við heimild IFRS 9 enda eru kröfurnar almennt með stuttan greiðslufrest og fela ekki í sér fjármögnun af hendi félagsins. Í því felst að félagið byggir niðurfærslu krafna á væntu tapi á líftíma krafnanna. Félagið byggir matt sitt á væntu tapi á sögulegum upplýsingum, ytri þáttum og væntingum til framtíðarhorfa.

Félagið metur hættu á virðisrýrnun krafna bæði á grundvelli einstakra krafna og á grundvelli flokkunar krafna með tilliti til áhættueinkenna. Hætta á virðisrýrnun allra verulegra krafna er metin sérstaklega. Þær kröfur sem ekki hafa orðið fyrir virðisrýrnun eru metnar sem heild og mat lagt á hvort einhver virðisrýrnun hafi orðið. Öll virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning og niðurfærsla er færð vegna lána og krafna. Vextir á virðisrýrðum eignum eru áfram færðir í reikninginn. Ef atburður sem átt hefur stað eftir að virðisrýrnun var færð (t.d. endurgreiðsla skuldunautar) verður til þess að virðisrýrnun lækki, þá er lækkunin á virðisrýrnun færð í rekstrarreikning.

e. *Leigusamningar*

Félagið færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði, sem er upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beins kostnaðar við öflun leigueignarinnar og áætlaðs kostnaðar við að taka niður og fjarlægja eignina, eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi, og að frádregnum leiguilvilnunum sem samstæðan hefur fengið.

Skýringar, frh.:

22. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

e. *Leigusamningar, frh.*

Leigueignir og leiguskuldir eru vegna leigusamninga sem samstæðan leigir frá þriðja aðila lóðir undir byggingar. Leigueignir sem félagið færir vegna þessara leigusamninga eru færðar sem fjárfestingareignir samanber skýringu 8 og eru þær metnar á gangvirði á hverjum reikningsskiladegi. Leiguskuldir eru metnar upphaflega miðað við núvirði leigugreiðslna sem eru ógreiddar á upphafsdegi. Leigugreiðslur eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti í leigunni ef unnt er að ákvarða þá vexti með auðveldum hætti. Ef svo er ekki, eru leigugreiðslur núvirtar með því að nota vaxtakjör samstæðunnar á nýju lánsfé. Eftir upphafsdag eru leiguskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta, þar sem leigugreiðslum er skipt upp í vaxtagjöld, sem eru færð í rekstrarreikning, og afborganir leiguskulda ef við á, sem eru færðar til lækkunar á leiguskuldum í efnahagsreikning. Endurmat leiguskuldbindingar er fært til hækkunar leigueignar. Lóðaleigusamningar eru metnir gilda á líftíma viðkomandi eigna og því leigutími þeirra óviss. Leigueignir eru færðar meðal fjárfestingareigna og ekki afskrifaðar.

Félagið færir ekki upp leigueign og leiguskuld vegna leigusamninga sem ekki höfðu verið skilgreindir sem leigusamningar fyrir 1. janúar 2019.

Félagið skilgreinir þá leigusamninga sem það er leigusali í sem rekstrarleigusamninga.

f. *Tekjur*

Leigutekjur af fjárfestingaeignum eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutíma viðkomandi eignar. Aðrar tekjur eru færðar þegar þær falla til.

g. *Rekstrarkostnaður fjárfestingareigna*

Rekstrarkostnaður fjárfestingareigna er gjaldfærður þegar hann fellur til og innifelur meðal annars fasteignagjöld, vátryggingar og viðhald.

h. *Matsbreyting fjárfestingareigna*

Breytingar á gangvirði fjárfestingareigna eru færðar undir liðnum matsbreyting fjárfestingareigna í rekstrarreikningi.

i. *Söluhagnaður (-tap) fjárfestingareigna*

Söluhagnaður (-tap) fjárfestingareigna er mismunur á bókfærðu verði og söluverði að teknu tilliti til sölukostnaðar og er mismunurinn færður í rekstrarreikning undir liðnum innlestur hagnaður / tap af fjárfestingareignum.

j. *Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld*

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum þ.m.t. af bankainnstæðum og kröfum. Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtagjöldum og verðbótum af lántöku og öðrum fjármagnskostnaði. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

k. *Starfspáttayfirlit*

Upplýsingagjöf til stjórnenda félagsins inniheldur ekki starfspáttayfirlit. Félagið skilgreinir reksturinn sinn sem einn starfspátt.

l. *Nýir reikningsskilastaðlar og túlkunar á þeim sem félagið hefur ekki ennþá innleitt*

Alþjóðareikningsskilaráðið hefur gefið út nýja alþjóðlega reikningsskilastaðla og gert breytingar á stöðlum sem ekki hafa enn tekið gildi. Félagið hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrr en heimilt var við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil félagsins.

Stjórnarháttayfirlýsing

Stjórn og starfshættir stjórnar

Stjórn Félagsbústaða leggur áherslu á að viðhalda góðum stjórnarháttum. Stjórn og stjórnendur félagsins taka mið af Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, 5. útgáfu, gefnum út af Viðskiptaráði Íslands, Samtökum atvinnulífsins og Kauphöll Íslands hf. í maí 2015. Félagið fylgir einnig ákvæðum er varða stjórnarhætti fyrirtækja í lögum um hlutafélög nr. 2/1995, um ársreikninga nr. 3/2016, samþykktum félagsins og starfsreglum stjórnar. Félagið er með skráð skuldabréf í Kauphöll Íslands og fylgir þeim reglum sem gilda um skráð félög. Samþykktir félagsins kveða einnig á um fyrirkomulag ýmissa þátta í starfsemi og eru aðgengilegar á vefsíðu þess.

Stjórnarhættir félagsins samræmast í meginatriðum ákvæðum leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja. Frávik félagsins skýrast af umfangi þess og eignarhaldi, en Reykjavíkurborg er eini eigandi félagsins og tilnefni stjórn skv. ákvæðum í eigendastefnu. Þá birtir félagið ekki tiltekna upplýsingar á heimasíðu í tengslum við hluthafafundi. Upplýsingarnar eru aðgengilegar hluthafa félagsins í samræmi við lög og samþykktir.

Stjórn ber meginábyrgð á starfsemi félagsins og fer með æðsta vald í málefnum þess á milli hluthafafunda samkvæmt lögum og samþykktum félagsins. Meginhlutverk stjórnar er að annast um að nægilegt eftirlit sé haft með bókhaldi og meðferð fjármuna félagsins, að hafa yfirumsjón með starfsemi og eftirlit með stjórnendum. Stjórn sér um ráðningu og uppsögn framkvæmdastjóra og metur frammistöðu hans reglulega. Þá tekur stjórn óvenjulegar og mikilsháttar ákvarðanir í rekstri félagsins og sér til þess að það starfi í samræmi við gildandi lög og reglur.

Stjórn hefur sett sér starfsreglur sem eru aðgengilegar á www.felagsbustadir.is. Þar er að finna lýsingu á valdsviði stjórnar, verksviði stjórnar gagnvart framkvæmdastjóra, reglur um skiptingu starfa innan stjórnarinnar, fundarskög, hæfi stjórnarmanna, þagnarskyldu, upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar og fleiri þætti er varða framkvæmd starfa stjórnarinnar. Á árinu 2023 voru haldnir 12 stjórnarfundir, aukaáðalfundur var haldinn í febrúar vegna breytinga á samþykktum og skipan stjórnar og áðalfundur fór fram 25. maí 2023. Áhættunefnd sem skipuð er af stjórn hélt 3 fundi á árinu.

Á aukaáðalfundi Félagsbústaða í febrúar var skipan stjórnar samþykkt og staðfest. Stjórnina skipa; Haraldur Flosi Tryggvason formaður, Ellý Alda Þorsteinsdóttir varaformaður, Kjartan Magnússon, Magnús Davíð Norðdalh og Ragnheiður Björk Halldórsdóttir. Varastjórn skipa Helgi Áss Grétarsson, Rannveig Ernudóttir, Steinunn Bergmann, Kolbrún Garðarsdóttir og Arent Orri Jónsson.

* Haraldur Flosi Tryggvason, er fæddur árið 1966, stjórnarformaður, tók sæti í stjórn félagsins þann 25. mars 2015. Hann er lögmaður og starfar hjá LBM Mandat slf. Hann hefur áður fengist við rekstur, stjórnun og kennslu. Hann er óháður stjórnarmaður.

* Ellý Alda Þorsteinsdóttir er fædd 1961 og tók sæti í stjórn félagsins á árinu 2022. Hún lauk starfsréttindanámi í félagsráðgjöf frá Háskóla Íslands og meistaranámi í stjórnun frá Háskólanum í Kent árið 1991. Hún hefur starfað að málefnum félagsþjónustu hjá Reykjavíkurborg og á skrifstofu sviðsstjóra á velferðarsviði sem skrifstofustjóri. Hún er óháður stjórnarmaður.

* Kjartan Magnússon er fæddur 1967 og tók sæti í stjórn félagsins á árinu 2022. Hann las sagnfræði við Háskóla Íslands. Kjartan starfaði sem blaðamaður á Morgunblaðinu frá 1991-1999 og sinnti þar lengst af fréttum um viðskipti og atvinnulíf. Kjartan er kjörinn borgarfulltrúi og þannig háður stjórnarmaður.

* Magnús Davíð Norðdalh er fæddur 1982 og tók sæti í stjórn félagsins á árinu 2022. Magnús lauk embættisprófi í lögfræði frá Háskólanum í Reykjavík árið 2014. Sama ár fékk Magnús lögmannsréttindi og stofnaði eigin lögmannsstofu. Áður starfaði hann hjá Bandalagi starfsmanna ríkis og bæja, Logos lögmannsstofu og Vátryggingafélagi Íslands. Þá er Magnús með B.A. gráðu í heimspeki frá Háskóla Íslands. Magnús er kjörinn borgarfulltrúi og þannig háður stjórnarmaður.

* Ragnheiður Björk Halldórsdóttir er fædd 1991 og tók sæti í stjórn félagsins á árinu 2022. Hún er með masterspróf frá Háskólanum í München í nýsköpun, verkfræði og stjórnun. Hún hefur m.a. starfað sem verkefnastjóri hjá Landsvirkjun, sérfræðingur hjá BMW Group og Daimler AG og ráðgjafi hjá McKinsey&Company. Hún er sjálfstætt starfandi ráðgjafi. Hún er óháður stjórnarmaður.

Stjórnarmenn gegna ekki öðrum störfum fyrir félagið en stjórnarstörfum.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Endurskoðunarnefnd fyrir samstæðu Reykjavíkurborgar er jafnframt endurskoðunarnefnd Félagsbústaða hf. Hana skipa Lárus Finnbogason, formaður, Einar Sveinn Hálfánarson, Sigrún Guðmundsdóttir og Sunna Jóhannsdóttir. Varamenn eru Danielle Pamela Neben, Páll Grétar Steingrímsson og Ólafur Kristinsson. Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar Félagsbústaða hf. og starfar í umboði hennar. Markmið með skipan endurskoðunarnefndar er að bæta starfshætti í málum er snúa að fjárhagslegu eftirliti. Fjallað er um verkefni endurskoðunarnefnda í IX. kafla A í lögum um ársreikninga.

Endurskoðunarnefnd Félagsbústaða hf. fylgist með stjórnháttum, virkni áhættustýringar og innra eftirliti með því að yfirfara og afgreiða innri endurskoðunaráætlun en það er stór hluti af verkefnum innri endurskoðunar að hafa eftirlit með og kanna virkni áhættustýringar og virkni innra eftirlits. Nefndin fer yfir og fær kynningu á endurskoðunaráætlun ytri endurskoðenda en við gerð áætlunarinnar er lagt mat á áhættu- og óvissupætti í starfsemi félagsins. Hluti af verkefnum ytri endurskoðenda er að leggja mat á innra eftirlit sem tengist reikningsskilagerð félagsins.

Endurskoðunarnefnd fylgist með framgangi endurskoðunarinnar, fer yfir niðurstöður ytri endurskoðenda og gerir stjórn Félagsbústaða grein fyrir umsögn sinni um ársreikning. Nefndin tekur til umfjöllunar skýrslur innri og ytri endurskoðanda og fylgir nefndin sérstaklega eftir ábendingum þeirra sem varða innra eftirlit.

Endurskoðunarnefnd heldur að jafnaði 3-4 fundi á ári er varða málefni Félagsbústaða hf.

Framkvæmdastjóri félagsins er Sigrún Árnadóttir, fædd árið 1960. Hún hefur gegnt starfinu frá 15. október 2018. Sigrún er með meistaragráðu í sálfræði og diploma í markþjálfun leiðtoga. Hún var bæjarstjóri í Sandgerði í tvö kjörtímabil frá 2010 til 2018 og framkvæmdastjóri Rauða kross Íslands frá 1993 til 2005.

Framkvæmdastjóri hefur með höndum stjórn á daglegum rekstri félagsins. Hann situr fundi stjórnar og ber að framfylgja þeim ákvörðunum sem teknar eru af stjórn. Framkvæmdastjóri kemur fram fyrir hönd félagsins í öllum málum er varða venjulegan rekstur. Framkvæmdastjóri skal sjá um að bókhald félagsins sé í samræmi við lög og að fjárreiður þess séu með tryggum hætti. Honum ber að tryggja að stjórn fái reglulega nákvæmar upplýsingar um fjármál, uppbyggingu og starfsemi félagsins.

Stjórn ber ábyrgð á fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits og áhættustýringar hjá félaginu. Markmið stjórnar með innra eftirlit og áhættustýringu er að stuðla að því að félagið nái markmiðum sínum varðandi tilgang og skyldur félagsins, afkomu, áreiðanlegar fjárhagsupplýsingar og hlítu við lög og reglur. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á því að stefnu stjórnar um innra eftirlit og áhættustýringu sé fylgt í starfseminni. Hann skal sjá til þess að helstu áhættur séu auðkenndar, greindar, metnar og þeim stýrt með fullnægjandi hætti. Stjórn skipar áhættunefnd sem hefur eftirlit með því að viðhlítandi aðferðir séu notaðar við áhættustýringu og að áhættustefnu stjórnar sé fylgt. Framkvæmdastjóri leggur áhættuskýrslu reglulega fyrir stjórn. Stjórn fylgist einnig með virkni innra eftirlits og áhættustýringar í gegnum upplýsingagjöf frá innri endurskoðanda, ytri endurskoðanda og endurskoðunarnefnd stjórnar.

Stjórn hefur falið innri endurskoðun Reykjavíkurborgar að annast innri endurskoðun hjá félaginu. Hlutverk innri endurskoðunar er að veita stjórn óháða staðfestingu og ráðgjöf og leggja mat á og bæta virkni innra eftirlits og áhættustýringar hjá félaginu.

Félaginu ber, sem útgefanda skuldabréfa sem skráð eru í kauphöll, að starfrækja regluvörslu. Hlutverk regluvarðar er að hafa umsjón með að reglum um meðferð innherjaupplýsinga og viðskipti innherja sé framfylgt. Regluvörður hefur einnig með höndum samskipti félagsins við Fjármálaeftirlitið og Kauphöll Íslands hf. Regluvörður félagsins er Kristinn Karel Jóhannsson, sviðstjóri fjármálasviðs Félagsbústaða.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Stjórn á samskipti við hluthafa í samræmi við ákvæði laga, samþykktu og starfsreglna stjórnar. Stjórnarmenn skulu vera sjálfstæðir í störfum sínum og standa vörð um hagsmuni félagsins í samræmi við ákvæði laga um hlutafélög nr. 2/1995 og starfsreglur stjórnar. Hluthafafundur fer með æðsta vald í málefnum félagsins samkvæmt lögum og samþykktum þess. Á hluthafafundi fara hluthafar með ákvörðunarvald sitt í málefnum félagsins. Hluthafafundur er einnig meginvettvangur fyrir upplýsingagjöf stjórnar til hluthafa. Aðalfund félagsins skal halda fyrir lok júní hvert ár og taka þar fyrir mál sem lög og samþykktir félagsins kveða á um.

Reglulega eru haldnir fundir með velferðarsviði Reykjavíkurborgar í tengslum við þróun eignasafns og málefni sem snerta leigjendur félagsins. Þá er árlega haldinn fundur með fjármála- og áhættustýringarsviði Reykjavíkurborgar þar sem rekstraráætlun félagsins til fimm ára er lögð fram og rædd. Stjórn félagsins afgreiðir fimm ára áætlun til samþykktar í borgarráði. Stjórn skal upplýsa eigendur um óvenjuleg eða veigamikil atriði í rekstri félagsins þótt þau kalli ekki á ákvörðun af hálfu eigenda. Óski borgarstjórn Reykjavíkur eða einstakir fulltrúar eftir upplýsingum frá félaginu skal beiðni um þær komið á framfæri á vettvangi borgarráðs og beint til stjórnar eða framkvæmdastjóra. Hvað varðar aðra upplýsingagjöf stjórnar til hluthafa skal fylgja lögum og öðrum stjórnvaldsfyrirmælum og reglum um birtingu fjárhagsupplýsinga.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf Félagsbústaða

Félagsbústaðir eru eining tengd almannahagsmunum samkvæmt skilgreiningu 9. tölul. 2. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga og ber því að standa skil á ófjárhagslegri upplýsingagjöf, sbr. 66. gr. d. sömu laga.

Félagsbústaðir eru einn stærsti eigandi íbúðarhúsnæðis á Íslandi. Það leggur aukna ábyrgð á félagið að leggja sitt af mörkum í baráttunni við loftslagsbreytingar og aukna umhverfisvernd. Á árinu 2023 hófst vinna við endurmat á sjálfbærni- og umhverfisstefnu félagsins. Áhættustefna félagsins var samþykkt árið 2021.

Viðskiptalíkan Félagsbústaða

Tilgangur Félagsbústaða er að tryggja framboð af félagslegu leiguhúsnæði í Reykjavík. Íbúðirnar eru ætlaðar einstaklingum og fjölskyldum sem falla undir tiltekin viðmið um eignir og tekjur auk þess sem tekið er mið af félagslegum aðstæðum. Þá er hluti íbúða sérstaklega ætlaður fólki með fötlun og öldruðum. Í samþykktum og eigendastefnu er kveðið á um að félagið sé ekki rekið í hagnaðarskyni en þó skal reksturinn vera fjárhagslega sjálfbær ásamt því að leiguverð og gæði skuli standast samanburð við íbúðir á almennum markaði. Stjórn félagsins ákvarðar stærð, samsetningu og þróun eignasafnsins í samræmi við þarfagreiningu velferðarsviðs, eftirspurnar og stefnu Reykjavíkurborgar hverju sinni.

Stefna Reykjavíkurborgar og Félagsbústaða er að 5% íbúðarhúsnæðis í borginni sé félagslegt leiguhúsnæði. Í lok árs 2023 var hlutfallið 5,3% eða tæplega 3.100 íbúðir. Á tímabilinu 2010 til 2023 fjölgaði félagslegum leiguíbúðum um 1.069 eða um rúm 33%, þar af hefur íbúðum fjölgað um 726 síðastliðin sjö ár. Samþykktir félagsins og eigendastefna kveða á um að framkvæmdir skuli fjármagnaðar með eigin fé, stofnframlögum Reykjavíkurborgar og ríkis, lántökum og hækkun leiguverðs. Jafnframt eigi áætlaður líftími eigna ávallt að vera lengri en líftími skulda og eigið fé meira en 35% af heildareignum.

Félagsbústaðir eru í nánú samstarfi við velferðarsvið Reykjavíkurborgar sem sér um að meta umsóknir um félagslegt leiguhúsnæði og úthluta þeim íbúðum sem lausar eru hverju sinni með hliðsjón af reglum Reykjavíkurborgar um félagslegt leiguhúsnæði. Nýjar úthlutanir voru 311 árið 2023 og 137 einstaklingar eða fjölskyldur fengu flutning milli íbúða.

Þegar úthlutun sem er stjórnvaldsákvörðun hefur farið fram taka Félagsbústaðir við hefðbundnu hlutverki leigusala. Lögð er áhersla á að leiguverð sé viðráðanlegt fyrir leigjendur félagsins og að leiguverð sé sem jafnast með tilliti til gæða og staðsetningu íbúða í hverfum borgarinnar. Leiguverðsgrunnurinn tekur mið af fasteignamati og stuðlum stærðar og staðsetningar. Á árinu 2023 var leiguverðsgrunnurinn uppfærður miðað við fasteignamat 2024 og stuðlum fjölgað til að auka jöfnuð leiguverðs. Ekki var um aukningu á heildarleigutekjum til félagsins heldur innbyrðis jöfnun leiguverðs.

Leigutekjur nema 92% af tekjum Félagsbústaða og aðrar tekjur eru hússjóðsgjöld sem félagið greiðir og endurkrefur leigjendur um.

Áreiðanleikakönnunarferli

Samkvæmt mikilvægisgreiningu á UFS þáttum hafa Félagsbústaðir greint helstu áhættuþætti sem snúa að sjálfbærni. Félagsbústaðir eru með til staðar upplýsinga- og skjalastefnu og upplýsingaöryggisstefnu sem m.a. er ætlað að tryggja öryggi gagna og upplýsinga félagsins. Þá hefur félagið skilgreint aðgerðir til að tryggja að markmiðum sjálfbærnistefnunnar sé fylgt eftir og metur árlega árangur af aðgerðum. Hér að neðan má sjá hvernig Félagsbústaðir nálgast helstu áhættuþætti og gerð er grein fyrir því hvaða aðgerðir var farið í á rekstarárinu til að tryggja framgang sjálfbærnimarkmiða.

Yfirlit yfir mælikvarða er unnið unnið í samræmi við UFS leiðbeiningar Nasdaq og útreikningar loftlagsáhrifa er samkvæmt Greenhouse Gas Protocol.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.

Umhverfi og loftlagsmál

Félagið hefur skilgreint megináhættur umhverfispáttá, félagslegra þátta og stjórnarháttá. Megin umhverfisáhættuþættir eru loftslagsbreytingar, umhverfisáhrif innan virðiskeðjunnar, loftgæði innanhúss og ágangur á náttúruauðlindir. Græn skref Félagsbústaða snúa að vistvænum aðgerðum og minni kolefnislosun.

Á árinu 2023 hófust framkvæmdir við byggingu fjölbýlishúss fyrir einstaklinga með fötlun. Við hönnun hússins var unnið út frá metnaðarfullum umhverfismarkmiðum. Hönnunarforsendur gera ráð fyrir að allt húsið verði með allt að 40% minna kolefnisspor en viðmiðunarhús. Byggingin er lífsferils- og líftímakostnaðargreind. Verkefnið hefur vakið áhuga og athygli fyrir ýmis nýmæli hérlendis vegna endurnotkunar byggingarefna og óvenjulegra leiða að markmiðum um sjálfbærni.

Öll byggingarefni sem keyptu eru til standsetninga og almenns viðhalds eru Svansvottuð.

Samningar um þrif í fjölbýlishúsum í eigu félagsins kveða á um notkun umhverfsvottaðra efna.

Megináhætta:

- Áhrif loftlagsbreytinga á eignir
- Umhverfisáhrif í virðiskeðjunni
- Loftgæði innanhúss
- Ágangur á náttúruauðlindir

Lykilmælikvarðar:

- Heildarlosun gróðurhúsalofttegunda
- Fjöldi vottaðra bygginga
- Fjöldi lífsferilsgreininga á byggingum
- Heildarfjármagn sem árlega er fjárfest í loftlagstengdum innviðum, seiglu og vöruþróun

Árangur:

- Landrask nýbygginga lágmarkað með byggingum á þéttingarreitum.
Lokið við byggingu húss á þéttingarreit á árinu 2023.
- Nýbygging 8 íbúða húss miðar að 40% minna kolefnisspori en viðmiðunarhús.
Byggingin er lífsferils- og líftímakostnaðargreind.
- Innkaup byggingarefna, gólfefna, málningar og fl. efna sem notuð eru til viðhalds eru umhverfsvottuð.
- Ábendingar og áhyggjur leigjenda vegna loftgæða eru settar í forgang og unnar markvisst.
- Ákvæði í samningum við um ræstingar er kveðið á um notkun umhverfsvottaðra efna.
- Sorpgeymslur gerðar aðgengilegri fyrir flokkun sorps og fræðsla meðal íbúa,
einkum í fjölbýlishúsum félagsins.

Markmið:

- Minnka losun gróðurhúsalofttegunda um 40% árið 2030 miðað við árið 2017 og skilgreina aðgerðir til að ná því markmiði.
- Notkun umhverfsvottaðra byggingarefna í viðhaldi og framkvæmdum.
- Hönnun nýrra húsa taki mið af markmiðum um minnkun gróðurhúsaáhrifa.
- Byggja hús sem er lífferilsgreint og líftímakostnaðargreint
- Samningar við birgja kveði á um umhverfsvottuð og umhverfsvænt efnisval.
- Vinna að góðum loftgæðum í nýbyggingum og við viðhald eldri bygginga.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.

Félagslegir þættir

Félagsbústaðir setja markmið sín út frá megináhættum er varða sjálfbærni félagsins. Áhættur félagslegra þátta eru félagsleg áhrif í virðis_keðjunni, einsleitur mannauður og stöðnun í hæfni og framþróun starfsfólks, heilsa og öryggi starfsfólks og verktaka, samskipti við leigjendur og nærsamfélagið. Árlega eru haldnir samráðsfundir með leigjendum í fjölbylishúsum félagsins, gerðar eru þjónustukannanir, áætlunum um þjálfun og endurmenntun starfsfólks er fylgt, gerðir eru samningar við verktaka m.a. með ákvæðum um keðjuábyrgð og fl.

Megináhætta:

- Félagsleg áhrif í virðis_keðjunni
- Einsleitur mannauður og stöðnun í hæfni og framþróun starfsfólks
- Heilsa og öryggi starfsfólks og verktaka
- Samskipti við nærsamfélagið og leigjendur

Lykilmælikvarðar:

- Fjöldi vinnuslysa starfsfólks á árinu.
- Fjöldi veikinda starfsfólks á árinu.
- Fjöldi kvartana frá nærsamfélaginu og leigjendum.

Árangur:

- Samtal við leigjendur á árlegum húsfundum og tilfallandi fundum.
- Aðgengi leigjenda að starfsfólki er opið og einfalt.
- Markvisst ferli vegna fjarvista og veikinda.
- Skýrt og skilvirkt ferli við ráðningar og móttöku nýs starfsfólks.
- Samningur um þjónustu á sviði vinnuverndar.
- Hluti starfsfólks hefur hlotið D vottun í verkefnastjórnun í kjölfar ársnáms.
- Starfsfólk viðhaldssviðs efldu þekkingu sína með sérhæfðu háskólanámi með vinnu.

Markmið:

- Stuðla að traustum og farsælum samskiptum við leigjendur.
- Fastmótað ferli við ráðningu og móttöku nýs starfsfólks.
- Viðhalda jafnlaunavottun.
- Tímasett fræðsluáætlun meðal starfsfólks.
- Stuðla að vinnuvernd og öryggi starfsfólks.
- Reglubundnar þjónustukannanir meðal leigjenda til að öðlast innsýn í upplifun leigjenda af þjónustu, líðan og húsnæði.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.

Stjórnarhættir

Megináhættur stjórnarháttar eru yfirsýn stjórnar og stjórnenda, samskipti við hagaðila og viðskiptasiðferði. Á árinu tók ný eigandastefna gildi fyrir Félagsbústaði sem fylgja töluverðar breytingar m.a. var fjölgað í stjórn félagsins, kveðið skýrara á um samskipti og boðleiðir. Gerðar hafa verið siðareglur sem snúa að innkaupum og þjónustu. Áhættunefnd sem starfar í umboði stjórnar fundar reglulega, yfirfer áhættuþætti og leggur mat á ásættanleg mörk áhættu. Áhættur eru greindar í þrjá meginflokka: kjarnaáhættu, fjárhagslega áhættu og rekstraráhættu.

Megináhætta:

- Yfirsýn stjórnar og stjórnenda
- Samskipti við hagaðila
- Viðskiptasiðferði

Lykilmælikvarðar:

- Hlutfall kvenna í stjórn og nefndum
- Stefna um siðferði og aðgerðir gegn spillingu
- Votta upplýsingaöryggiskerfi t.d. ISO 27001
- Persónuverndarstefna til staðar
- Ferlar fyrir uppljóstrara til staðar
- Skuldbindingar eða sáttmálar sem félagið hefur gengist undir tengt sjálfbærni

Árangur:

- Sjálfsmat stjórnar framkvæmt með aðstoð utanaðkomandi ráðgjafa árlega
- Skipan stjórnar tekur mið af fjölbreyttri þekkingu og reynslu stjórnarfólks. Áhættunefnd vann að endurskoðun og endurmati á áhættumatsþáttum og áhættustefnu. Skilaði álitum til stjórnar á tilteknum áhættum í starfseminni.
- Reglubundnir fundir haldnir með borgarstjóra, fjármála- og áhættustýringarsviði og velferðarsviði.
- Starfsreglur stjórnar yfirfarnar reglulega, starfslýsingar yfirfarnar reglulega og samtöl við starfsfólk fara fram árlega.
- Markmið og áherslur til 5 ára sett fram á aðgengilegan hátt í sóknaráætlun 2024-2028.
- Áhættumat á tölvukerfum skipulagt og gerð tímaáætlun.
- Unnið að undirbúningi að endurskoðun sjálfbærnistefnu á árinu.
- Innkaupastefna og samningar taka til keðjuábyrgðar, heilinda, siðareglna og fleiri þátta.

Markmið:

- Starfshættir stjórnar séu gagnsærir og fylgi góðum stjórnarháttum
- Eigandastefna félagsins endurspeglar í starfseminni.
- Rekstur félagsins sé fjárhagslega sjálfbær og þannig að rekstrartekjur hvers árs standi undir rekstrargjöldum, vaxtagjöldum og afborgunum langtímalána sem falla til á hverju ári.
- Áhættunefnd greini og meti áhættur í starfseminni og móti áhættustefnu.
- Samskipti og upplýsingar milli félagsins, eigandans og velferðarsviðs séu skilvirk og skipulögð.
- Hlutverk og ábyrgð stjórnarfólks, stjórnenda og starfsfólks séu skilgreind og skýr.
- Sóknaráætlun félagsins sé skýr og raunhæf.
- Öryggi tölvukerfa sé tryggt.
- Sjálfbærnistefnan sé virk og unnið samkvæmt áherslum og markmiðum hennar.
- Innkaupareglur og samningar við byrgja kveði á um gagnsæi og gott viðskiptasiðferði.

Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins

Á árinu var reglugerð (ESB) 2020/852 um ramma fyrir sjálfbærar fjárfestingar innleidd í íslenskan rétt með lögum nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Félagsbústöðum, sem eining tengd almannahagsmunum, ber nú einnig skylda samkvæmt gr. 66.d. ársreikningalaga nr. 3/2006 að upplýsa samkvæmt kröfum fyrrnefndar reglugerðar. Reglugerð þessi er einnig þekkt sem flokkunarreglugerðin (e. EU Taxonomy). Lögin gilda frá 1. júní 2023.

Samkvæmt 3.gr. flokkunarreglugerðarinnar skal atvinnustarfsemi sem telst vera umhverfislega sjálfbær stuðla verulega að einu eða fleiri af þeim umhverfismarkmiðum sem sett hafa verið fram en á sama tíma skaða ekki verulega önnur umhverfismarkmið. Þá skal starfsemin einnig vera stunduð í samræmi við lágmarksverndarráðstafanir og hlíta tæknilegum matsviðmiðum.

Stærsti hluti atvinnustarfsemi Félagsbústaða sem flokkunarkerfið nær yfir (e. eligible) er kaup og eignarhald á byggingum. Tæknileg viðmið atvinnustarfseminnar má finna í 7.7 kafla I. og II. viðauka við framselda reglugerð (ESB) 2021/2139. Tæknileg matsviðmið reglugerðarinnar um atvinnustarfsemi (7.7 Kaup og eignarhald á byggingum byggðar fyrir 31. desember 2020) sem telst stuðla verulega að mótvægi við loftlagsbreytingar snúa fyrst og fremst að orkunýtingu eigna félagsins og flokki orkunýtingarvottorða. Slík orkunýtingarvottorð, sem fjallað er um í tilskipun 2010/31/ESB, eru ekki fyrir hendi á Íslandi og því ómögulegt fyrir félagið að segja þann hluta rekstursins falla að flokkunarreglugerðinni að svo stöddu.

Lágmarksviðmiðin

Líkt og komið var inn á hér að ofan skal, samkvæmt 18. gr. flokkunarreglugerðarinnar, atvinnustarfsemi vera stunduð í samræmi við lágmarksverndarráðstafanir. Ráðstafanir þessar eru byggðar á viðmiðunarreglum Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) um fjölþjóðleg fyrirtæki og leiðbeinandi reglum Sameinuðu þjóðanna um mannréttindi og viðskipti. Viðfangsefni þessara viðmiða má flokka niður í: mannréttindi, spillingu og mútupægni, skattamál og samkeppismál. Félagið eða stjórnendur þess hafa ekki gerst brotlegt við löggjöf og reglur á fyrrnefndum sviðum. Aðrar kröfur reglugerðarinnar sem snúa að lágmarksverndarráðstöfunum eru til skoðunar hjá félaginu en þær stefnur sem félagið hefur sett sér eru aðgengilegar á heimasíðu þess: <https://felagsbustadir.is/um-starfsemina/stefnur/>

Mannréttindi

Félagið hefur sett sér jafnréttisstefnu en Jafnréttisstefna Félagsbústaða er unnin í samræmi við íslensk lög nr. 150/2020 um jafnan rétt og stöðu kynjanna. Persónuverndarstefna félagsins var samþykkt af stjórn félagsins árið 2020. Öflug persónuvernd er Félagsbústöðum kappsmál og leggjum við mikla áherslu á að virða réttindi einstaklinga og að öll meðferð persónuupplýsinga sé ávallt í samræmi við lög um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018.

Spilling og mútupægni

Siða- og samskiptareglur Félagsbústaða voru samþykktar af stjórn félagsins árið 2019. Siðareglur félagsins gilda um alla starfsemi, starfsfólk og stjórnendur og gilda um samskipti starfsfólks innbyrðis jafnt sem samskipti við viðskiptavini og samstarfsaðila. Samkvæmt umræddum reglum skal starfsfólk upplýsa um spillingu, ólögsmæta eða ótilhlýðilega háttsemi, sem það kann að verða vart við í störfum sínum.

Lykilangursmælikvarðar fyrir fyrirtæki sem ekki er á fjármálamarkaði

Fyrirtæki sem ekki eru á fjármálamarkaði skulu birta upplýsingarnar tengdar flokkunarreglugerðinni líkt og tilgreint er í I. viðauka við framselda reglugerð (ESB) 2021/2178. Upplýsingarnar skulu vera settar fram samkvæmt II. viðauka við sömu reglugerð. Fyrirtækjum ber skylda að birta lykilangursmælikvarða sem byggja á veltu fyrirtækis á árinu, fjárfestingagjöldum og rekstrargjöldum.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.

Velta

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Heildarvelta (3)	Hlutfall veltu (4)	Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						
				Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)	Lágmarks verndarráðstafanir (17)
		ISK	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR				100,00%												
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)																
Velta frá umhverfissjálfbærri starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)		0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																
Kaup og eignarhald á byggingum		7.7.	6.459.230.735	100,00%												
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu) (A.2)			6.459.230.735	100,00%												
Alls (A.1 + A.2)			6.459.230.735	100,00%												
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)			-	0,00%												

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.

Fjárfestingargjöld

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Fjárfestingargjöld alls (3)	Hlutfall fjárfestingargjalda (4)	Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						
				Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)	Lágmarks vendarráðstafanir (17)
		ISK	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR				100,00%												
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)																
Fjárfestingargjöld starfssemi sem er umhverfissjálfbær (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)		0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																
Kaup og eignarhald á byggingum		7.7.	3.270.537.370	99,65%												
Flutningar með mótórhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum			11.627.608	0,35%												
Fjárfestingargjöld starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær			3.282.164.978	100,00%												
Alls (A.1 + A.2)																
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		0	0%													
Alls (A +B)		3.282.164.978	100,00%													

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.

Rekstrargjöld

Atvinnustarfsemi (1)	Númer (2)	Rekstrargjöld alls (3)	Hlutfall rekstrargjalda (4)	Viðmið fyrir verulegt framlag						Viðmið fyrir verulegt tjón („Veldur ekki verulegu tjóni“)						
				Mótvægi við loftslagsbreytingar (5)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (6)	Vatns- og sjávarauðlindir (7)	Hringrásarhagkerfi (8)	Mengun (9)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (10)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (11)	Aðlögun að loftslagsbreytingum (12)	Vatns- og sjávarauðlindir (13)	Hringrásarhagkerfi (14)	Mengun (15)	Liffræðileg fjölbreytni og vistkerfi (16)	Lágmarks vendarráðstafanir (17)
		ISK	%	%	%	%	%	%	%	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N
A. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR YFIR				100,00%												
A.1. Umhverfissjálfbær starfsemi (sem fellur að flokkunarkerfinu)																
Rekstrargjöld starfsemi sem er umhverfissjálfbær (sem fellur að flokkunarkerfinu) (A.1)		0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-
A.2 Starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (starfsemi sem fellur ekki að flokkunarkerfinu)																
Kaup og eignarhald á byggingum		7.7.	1.994.998.653	99,71%												
Flutningar með mótórhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum			5.729.936	0,29%												
Rekstrargjöld starfsemi sem flokkunarkerfið nær yfir en er ekki umhverfissjálfbær (st)			2.000.728.589	100,00%												
Alls (A.1 + A.2)																
B. STARFSEMI SEM FLOKKUNARKERFIÐ NÆR EKKI YFIR																
Velta frá starfsemi sem flokkunarkerfið nær ekki yfir (B)		0	0%													
Alls (A +B)		2.000.728.589	100,00%													

ÁRSREIKNINGUR

2023

Jafnlaunastofa sf.
Borgartúni 18
105 Reykjavík

kt. 501221-1040

EFNISYFIRLIT

ÁRITUN ÓHÁÐS SKOÐUNARMANNS	2
SKÝRSLA STJÓRNAR	3
REKSTRARREIKNINGUR	4
EFNAHAGSREIKNINGUR	5
YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI	6
SKÝRINGAR	7

ÁRITUN ÓHÁÐS SKOÐUNARMANNS

Til félagsaðila og stjórnar Jafnlaunastofu sf.

Við höfum aðstoðað við gerð meðfylgjandi ársreiknings fyrir Jafnlaunastofu sf. sem inniheldur skýrslu stjórnar, rekstrarreikning fyrir árið 2023 og efnahagsreikning pr. 31.12.2023 ásamt skýringum og sjóðstreymi.

Ábyrgð stjórnenda á reikningsskilum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð skoðunarmanns

Markmið okkar er að aðstoða fyrirtækið við að leggja fram ársreikning í samræmi við lög, félagssamþykktir og góða reikningsskilavenju sem gefi glögga mynd af rekstri félagsins á árinu 2023, sjóðstreymi þess og fjárhagsstöðu í árslok.

Við höfum skipulagt og hagað vinnu okkar í samræmi við lög um framsetningu og innihald ársreikninga, beitt faglegri dómgreind og varkárni við störf okkar og fylgt fyrir mælum siðareglna.

Við höfum hvorki endurskoðað né kannað ársreikninginn og látum því ekki í ljós álit á honum.

Reykjavík, 8. mars 2024

f.h. **Fylgi ehf.**

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Félagið var stofnað í lok árs 2021 og er megin tilgangur þess samkvæmt félagssamningi að:

- Veita sveitafélögum stuðning við að uppfylla ákvæði jafnréttislaga um að starfsfólki í sömu eða jafnverðmætum störfum hjá sveitarfélögum séu greidd jöfn laun m.a. með fræðslu og ráðgjöf og stuðning við þróun greiningar- og matsækja sem stuðla að launajafnrétti kynjanna og jaðarsettra hópa á grundvelli aðferðafræði starfsmats.
- Byggja upp og miðla þekkingu á sviði jafnlaunamála.
- Stuðla að gagnsæi launaákvæðana.
- Annar tengdur rekstur í samræmi við ákvörðun stjórnar.

Tekjur félagsins voru 80,5 millj. kr. á árinu. Samkvæmt rekstrarreikningi var hagnaður af rekstri félagsins fyrir fjármagnsliði og afskriftir 1,1 millj. kr.-. Hagnaður eftir afskriftir og fjármagnsliði nam 395 þús. kr. Samkvæmt efnahagsreikningi var eigið fé í árslok jákvætt að fjárhæð 673 þús. kr. að meðtöldu stofnfé að fjárhæð kr. 1.000.000.-

Í lok árs störfuðu fimm starfsmenn á skrifstofu félagsins í Reykjavík og fjöldi ársverka voru fimm. Þar af var eitt ársverk fjármagnað af Reykjavíkurborg með samsvarandi lækkun á framlagi til félagsins.

Heildar stofnfé félagsins nam í árslok kr. 1.000.000 og var í eigu eftirtalinna aðila bæði í upphafi árs og lok þess.

	Eignarhluti
Reykjavíkurborg	50,0%
Sambands íslenskra sveitarfélaga	50,0%

Stjórn og framkvæmdastjóri Jafnlaunastofa sf. staðfesta hér með ársreikning félagsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Reykjavík, 8. mars 2024

Stjórn

Framkvæmdastjóri

REKSTRARREIKNINGUR ÁRSINS 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrartekjur			
Sala vöru og þjónustu.....		4.210.463	2.000.000
Framlög.....		76.287.000	81.052.652
		80.497.463	83.052.652
Rekstrargjöld			
Kostnaðarverð seldra vara.....		2.053.410	0
Laun og launatengd gjöld.....	2	60.069.929	71.353.962
Annar rekstrarkostnaður.....		17.301.813	12.827.465
Afskriftir.....	3	503.397	629.245
		79.928.549	84.810.672
Rekstrarhagnaður / (tap)		568.914	(1.758.020)
Fjármunatekjur		337.706	61.106
Fjármagnsgjöld.....		(407.487)	(210.144)
		(69.781)	(149.038)
Hagnaður / (Tap) fyrir skatta		499.133	(1.907.058)
Tekjuskattur.....	4	103.867	(377.652)
		103.867	(377.652)
Hagnaður / (Tap) ársins		395.266	(1.529.406)

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2023

	Skýr.	2023	2022
EIGNIR:			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	3	2.013.584	2.516.981
		<u>2.013.584</u>	<u>2.516.981</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur			
Tekjuskattsskuldbinding.....	6	408.407	512.274
		<u>408.407</u>	<u>512.274</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur.....		131.400	855.600
Aðrar skammtímakröfur.....		126.142	11.404
Handbært fé.....		4.184.371	7.638.468
		<u>4.441.913</u>	<u>8.505.472</u>
EIGNIR SAMTALS		<u>6.863.904</u>	<u>11.534.727</u>
EIGIÐ FÉ OG SKULDIR:			
Eigið fé			
Stofnfé.....		1.000.000	1.000.000
Óráðstafað eigið fé.....		(1.672.627)	(2.067.893)
Eigið fé samtals	5	<u>(672.627)</u>	<u>(1.067.893)</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir.....		916.896	75.198
Aðrar skammtímaskuldir.....		6.619.635	12.527.422
		<u>7.536.531</u>	<u>12.602.620</u>
Skuldir samtals		<u>7.536.531</u>	<u>12.602.620</u>
EIGIÐ FÉ OG SKULDIR SAMTALS		<u>6.863.904</u>	<u>11.534.727</u>

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI

HANDBÆRT FÉ FRÁ REKSTRI	2023	2022
Rekstrarhagnaður (tap) ársins.....	395.266 (1.529.406)
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á hreint veltufé:		
Afskriftir.....	503.397	629.245
Tekjuskattur - tímabundinn mismunur.....	103.867 (377.652)
Hreint veltufé frá rekstri	<u>1.002.530</u>	<u>(1.277.813)</u>
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:		
Skammtímakröfur, lækkun / (hækkun).....	609.462 (867.000)
Skammtímaskuldir, (lækkun) / hækkun	(5.066.089)	12.442.920
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:	<u>(4.456.627)</u>	<u>11.575.920</u>
Handbært fé frá rekstri	<u>(3.454.097)</u>	<u>10.298.107</u>
FJÁRFESTINGAHREYFINGAR		
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir.....	0 (3.146.226)
	<u>0</u>	<u>(3.146.226)</u>
FJÁRMÖGNUNARHREYFINGAR		
	<u>0</u>	<u>0</u>
HÆKKUN (LÆKKUN) Á HANDBÆRU FÉ.....	(3.454.097)	7.151.881
HANDBÆRT FÉ Í ÁRSBYRJUN.....	7.638.468	486.587
HANDBÆRT FÉ Í ÁRSLOK.....	<u>4.184.371</u>	<u>7.638.468</u>

REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1.1 Almennar upplýsingar

Jafnlaunastofa sf. er sameignarfélag skráð og til heimilis á Islandi. Lögheimili félagsins er að Borgartúni 18, Reykjavík. Tilgangur félagsins samkvæmt samþykktum þess er að veita sveitarfélögum stuðning við að uppfylla ákvæði jafnréttis laga er varðar launajafnrétti kynja og jaðarsettra hópa. Veita fræðslu, ráðgjöf og stuðning við þróun greiningar- og matsækja, byggja upp og miðla þekkingu á sviði jafnlaunamála og stuðla að gagnsæi launaákvæðana.

1.2 Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur félagsins er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglugerð nr. 696/2019 um framsetningu og innihald ársreikninga. Hann byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum og reikningsskilaaðferðir eru í meginatriðum þær sömu og fyrri ár.

1.3 Innlausn tekna

Þjónustutekjur eru færðar í rekstrarreikningi þegar þjónustan hefur verið innt af hendi.

1.4 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum (ISK) sem jafnframt er starfrækslugjaldmiðill félagsins.

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadagsins og lokastöður bankareikninga í erlendum gjaldmiðli eru færðar á gengi við lok reikningstímabilsins. Gengismunur vegna viðskipta í erlendum gjaldmiðlum er færður í rekstrarreikning.

1.5 Rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð inniheldur beinan kostnað við öflun og standsetningu viðkomandi eigna.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundruðshluti af áætluðum nýtingartíma rekstrarfjármuna þar til niðurlagsverði er náð. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Innréttingar og skrifstofuáhöld	5-10 ár
Áhöld og tæki	3-5 ár

Niðurlagsverð og nýtingartími eigna er endurmetið og lagfært ef þurfa þykir í lok hvers reikningsárs. Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

1.6 Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum félagsins.

1.7 Handbært fé

Handbært fé samanstendur af sjóði og bankainnistæðum.

SKÝRINGAR

1.8 Hlutfé

Stofnfé félagsins er 1 millj. kr.og skiptist jafnt milli tveggja félagsaðila.

1.9 Lántökur

Lántökur eru færðar á kostnaðarverði.

Lántökur og skuldbindingar eru skilgreindar sem skammtímaskuldir séu þær til greiðslu á næstu 12 mánuðum frá dagsetningu efnahagsreiknings.

2 Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	2023	2022
Laun.....	48.571.697	51.595.057
Launatengd gjöld	10.627.884	18.778.792
Annar starfsmannakostnaður.....	870.348	980.113
	<u>60.069.929</u>	<u>71.353.962</u>
Fjöldi ársverka á árinu voru.....	4	4

3 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig:

	Innréttingar og skrifstofuáh.	Áhöld og tæki	Samtals
Við lok árs, 31. desember 2022			
Bókfært verð í upphafi árs.....	0	0	0
Keypt á árinu.....	926.016	2.220.210	3.146.226
Afskriftir ársins.....	(185.203)	(444.042)	(629.245)
Bókfært verð í lok árs	<u>740.813</u>	<u>1.776.168</u>	<u>2.516.981</u>
Staða 31. desember 2022			
Heildarverð.....	926.016	2.220.210	3.146.226
Afskrifað samtals.....	(185.203)	(444.042)	(629.245)
Bókfært verð í lok árs.....	<u>740.813</u>	<u>1.776.168</u>	<u>2.516.981</u>
Við lok árs, 31. desember 2023			
Bókfært verð í upphafi árs.....	740.813	1.776.168	2.516.981
Afskriftir ársins.....	(148.163)	(355.234)	(503.397)
Bókfært verð í lok árs	<u>592.650</u>	<u>1.420.934</u>	<u>2.013.584</u>
Staða 31. desember 2023			
Heildarverð.....	926.016	2.220.210	3.146.226
Afskrifað samtals.....	(333.366)	(799.276)	(1.132.642)
Bókfært verð í lok árs.....	<u>592.650</u>	<u>1.420.934</u>	<u>2.013.584</u>

SKÝRINGAR

4 Tekjuskattur

Ekki er gert ráð fyrir að félagið greiði tekjuskatt á árinu 2024 vegna ársins 2023. Félagið á yfirfæranlegt tap sem unnt er að nota gegn framtíðarhagnaði, eða innan við tíu ár frá því tap myndaðist.

Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok er nýtanlegt sem hér segir:

Skattalegt tap frá 2021, nýtanlegt til ársloka 2031	153.776
Skattalegt tap frá 2022, nýtanlegt til ársloka 2032	1.888.258
	<u>2.042.034</u>

Gjaldfærður tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:

Tekjuskattur til greiðslu	2023	2022	
vegna ársins	0	0	
Tekjuskattsskuldbinding			
Breyting tímabundins mismunar	103.867 (377.652)	
Tekjuskattur færður í rekstrarreikning	103.867 (377.652)	
Virkt skatthlutfall			
Hagnaður / (Tap) fyrir skatta	499.133 (1.907.058)	
Ófrádráttarbær kostnaður	20.200	20.200	
Skattskyldur hagnaður / (Tap)	519.333 (1.886.858)	
Tekjuskattur miðað við gildandi skatthlutfall	20%	103.867 (377.372)
Virkur tekjuskattur	20%	103.867 (377.652)

5 Eigið fé

Samkvæmt samþykktum félagsins er stofnfé þess kr. 1.000.000 að nafnverði.

	Stofnfé	Ójafnað eigið fé	Samtals
Staða 1.1.....	1.000.000 (2.067.893)	(1.067.893)
Rekstrarárangur ársins.....		395.266	395.266
Staða 31.12.....	1.000.000 (1.672.627)	(672.627)

6 Tekjuskattseign

Skatteign félagsins greinist þannig:	2023	2022
Tekjuskattsskuldbinding í ársbyrjun	512.274	0
Leiðrétting frá fyrra ári	0	134.622
Reiknaður tekjuskattur ársins	(103.867)	377.652
Skatteign í árslok	<u>408.407</u>	<u>512.274</u>

Tekjuskattseign félagsins skiptist þannig:

Uppsafnað tap	<u>408.407</u>	<u>512.274</u>
Skattskuldbinding í árslok	<u>408.407</u>	<u>512.274</u>

Ársreikningur samstæðu 2023

Orkuveita Reykjavíkur
kt. 551298-3029
Bæjarhálsi 1, 110 Reykjavík

Efnisyfirlit

Mælikvarðar og umfang þjónustu	3
Yfirlit stjórnenda	4
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	5
Áritun óháðra endurskoðenda	16
Rekstrarreikningur	20
Yfirlit um heildarafkomu	21
Efnahagsreikningur	22
Eiginfjáryfirlit	23
Sjóðstreymisyfirlit	24
Skýringar	25

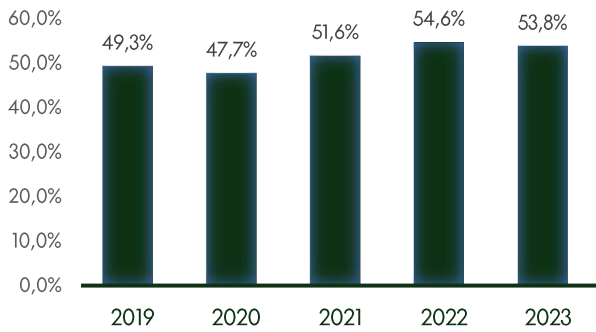

Orkuveitan leggur sérstaka áherslu á þessi
Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna í starfseminni:

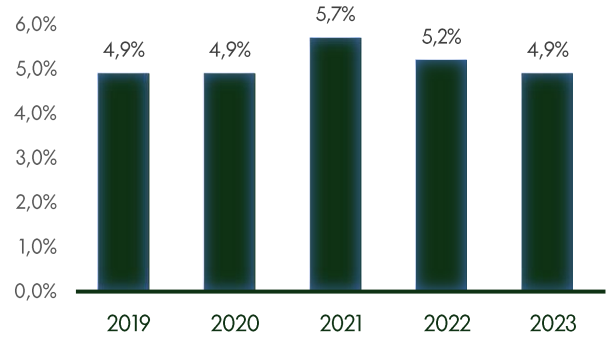

Mælikvarðar

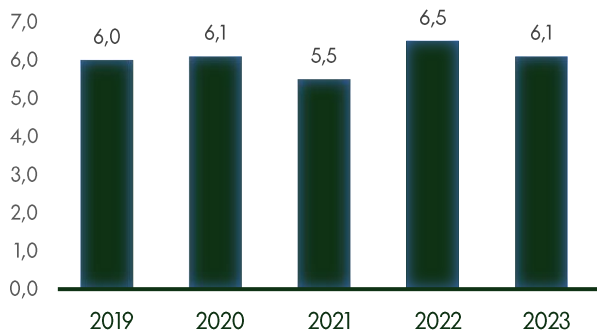
Eiginfjárlutfall

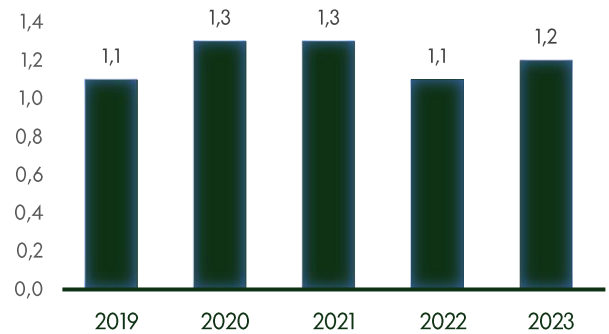
Arðsemi heildareigna

Nettó skuldir / handbært fé frá rekstri

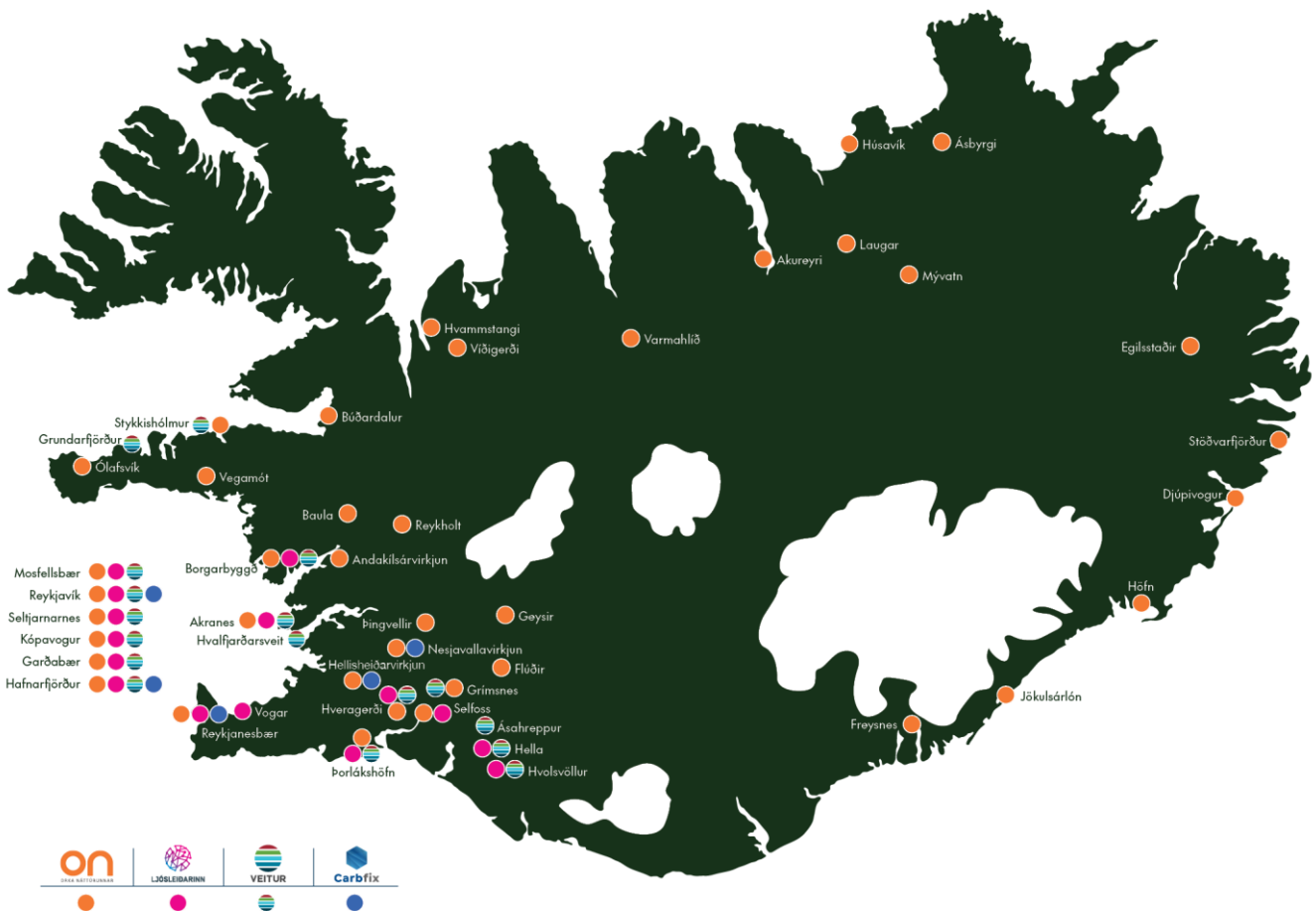

Veltufjárlutfall án álafleiðu

*Leiðrétt fyrir uppgjöri vegna gjaldmiðlasamnings við Glitni

Þjónustan

Yfirlit stjórnenda

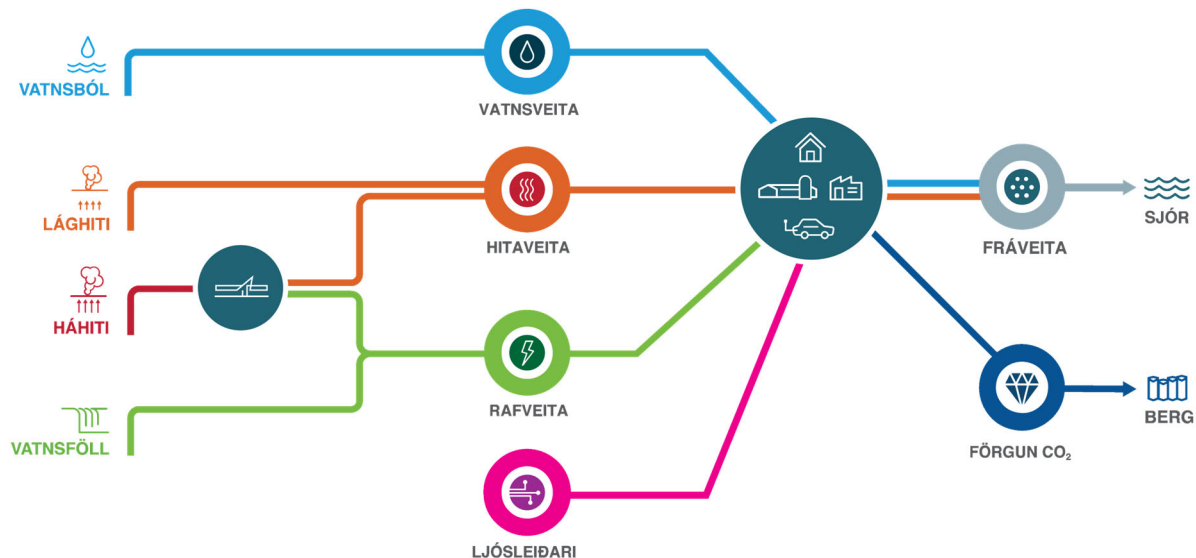
Rekstrarár	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs í milljónum kr.</i>					
Rekstrartekjur	61.169	55.644	51.890	48.627	46.570
Rekstrarkostnaður	(25.469) (21.220) (18.380) (19.172) (18.398)
þ.a. orkukaup og flutningur	(7.264) (6.718) (5.872) (5.793) (5.659)
EBITDA	35.701	34.424	33.510	29.454	28.172
Afskriftir	(15.797) (14.439) (13.257) (13.056) (12.121)
Rekstrarhagnaður EBIT	19.904	19.984	20.253	16.398	16.051
Sjóðstreymi					
Innleystar vaxtatekjur	591	313	256	397	337
Greidd vaxtagjöld*	(7.040) (5.061) (4.398) (4.940) (5.373)
Handbært fé frá rekstri*	26.852	26.358	25.582	23.152	22.864
Veltufé frá rekstri	27.465	27.587	23.675	22.357	21.684
Lausafé					
31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	
Bundnar innstæður og markaðsverðbréf	8.670	11.071	14.657	14.867	9.833
Handbært fé	10.342	6.651	10.320	15.820	8.657
Óádragnar lánalínur	14.660	9.100	9.629	11.776	9.600
Lausafé samtals	33.672	26.821	34.606	42.463	28.090

*Árið 2022 er leiðrétt fyrir uppgjöri vegna gjaldmiðlasamnings við Glitni (dómsmál).

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Orkuveita Reykjavíkur (Orkuveitan) er sameignarfyrtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. Lögbundið hlutverk Orkuveitunnar er að stunda vinnslu, framleiðslu og sölu raforku og heits vatns og gufu. Rekstur grunnkerfa, svo sem dreifiveitu rafmagns, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og ljósleiðarakerfi, auk annarrar starfsemi sem hefur sambærilega stöðu. Einnig þá starfsemi aðra sem nýtt getur rannsóknir, þekkingu eða búnað fyrirtækjanna, sem og iðnráun og nýsköpun, enda tengist hún kjarnastarfsemi fyrirtækisins.

Yfirlitsmyndin að neðan sýnir kjarnastarfsemi samstæðu Orkuveitunnar. Þar fyrir neðan er greint frá helstu viðskiptaferlum í virðiskeðjunni og loks eru tilteknir helstu hagsmunaaðilar að hverjum hlekk keðjunnar.

Virðiskeðja

AUÐLIND

- Leit að og rannsókn auðlinda og öflun réttinda til að nýta þær
- Vöktun og stýring nýtingar

NÝFRAMKVÆMDIR

- Hönnun og öflun leyfa
- Kaup á efni, búnaði og þjónustu verktaka
- Eftirlit og prófanir

VINNSLA OG MIÐLUN

- Móttaka nýsmíði í rekstur
- Stýring og vöktun vinnslu
- Eftirlit, viðhald og endurnýjun
- Kaup á efni, búnaði og þjónustu

VIÐSKIPTI OG ÞJÓNUSTA

- Öflun og skráning viðskiptavina
- Tenging heimila og fyrirtækja
- Álestur og útgáfa reikninga
- Viðbrögð við bilunum

AUÐLIND

- Vöktun viðtaka

Hagsmunaaðilar

Opinberir aðilar

Leyfisveitingar, skipulag og eftirlit.

Almenningur

Umsagnir um leyfi, kæruréttur

Eigendur OR

Staðfesting áforma á nýjum svæðum

Opinberir aðilar

Leyfisveitingar, skipulag og eftirlit.

Verktakar og vörubirgjar

Framkvæmdir, útvegur efnis, ráðgjöf, fjármögnun

Almenningur

Umsagnir og kæruréttur

Eigendur OR

Staðfesting áforma á nýjum svæðum

Opinberir aðilar

Vöktun á rekstri og auðlindanýtingu

Almenningur

Ábendingar, upplýsingar

Viðskiptavinir

Upplýsingar um þjónustubrest

Verktakar og vörubirgjar

Framkvæmdir, útvegur efnis, ráðgjöf, fjármögnun

Viðskiptavinir

Greiðsla reikninga, álestur

Opinberir aðilar

Vöktun á afhendingaröryggi, notkunarmælingum og verði

Opinberir aðilar

Vöktun umhverfisáhrifa

Almenningur

Ábendingar, upplýsingar

Starfsfólk, samtök og félag fólks og fyrirtækja og eftirlitsaðilar með starfsaðstæðum á vinnumarkaði eiga hagsmuni að allri virðiskeðjunni.

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Hann hefur að geyma ársreikning Orkuveitu Reykjavíkur og dótturfélaga þess.

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur

Orkuveitan sinnir hlutverki sínu í samfélaginu undir fjórum vörumerkjum auk merkis móðurfélagsins. Eigendur Orkuveitu Reykjavíkur í byrjun og lok árs 2023 voru Reykjavíkurborg (93,539%), Akraneskaupstaður (5,528%) og Borgarbyggð (0,933%) og öll dótturfyrirtæki innan samstæðunnar eru alfarið í eigu Orkuveitunnar, sbr. skýringu 37 í samstæðuársreikningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur, frh.

 <p>Orkuveita Reykjavíkur OR Eignir ohf.</p>	<p>Innan móðurfélagsins er haldið utan um fjármál samstæðunnar, innkaup, mannauð, upplýsingatækni auk þess sem vísindafólk sinnir rannsóknum og nýsköpun fyrir fyrirtækin í samstæðunni. Þá eru innan móðurfélagsins sérfræðieiningar sem veita forystu og þjónustu t.d. hvað varðar umhverfis- og loftslagsmál, lögfræðimál og samskiptamál. Meðalfjöldi stöðugilda á árinu voru 572 hjá samstæðunni. Fastráðin hjá samstæðunni í árslok 2023 voru 558. Konur voru 30,7% og karlar 69,3%. Kynsegin starfsfólk náði ekki einu prósentu. Meðal stjórnenda í samstæðu Orkuveitunnar í árslok voru konur 54% og karlar 46%. Þriðjungur stjórnarfólks Orkuveitunnar er konur og stjórnarformaður er karl.</p>		
			
Fyrirtæki			
<p>Veitur ohf. OR vatns- og fráveita sf.</p>	<p>Orka náttúrunnar ohf. ON Power ohf.</p>	<p>Ljósleiðarinn ehf.</p>	<p>Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf. Carbfix hf. Coda Terminal hf.</p>
Starfssvið			
<p>Veitur reka rafveitur og hitaveitur, sem nánast allar eru með sérleyfi á sínu starfssvæði. Veitur sjá um starfsemi <i>OR vatns- og fráveitu sf.</i> sem gegnir lögbundnum skylduverkefnum sveitarfélaga hvað varðar vatnsveitur og fráveitur, einkum í þeim sveitarfélögum sem eiga Orkuveituna.</p>	<p><i>Orka náttúrunnar ohf.</i> framleiðir heitt vatn og rafmagn í Nesjavallavirkjun og rafmagn í Andakilsárvirkjun. Vatnið fer allt til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu en rafmagn einkum á almennum markað. ISK er starfsrækslugjaldmiðill. Orka náttúrunnar sér um starfsemi <i>ON Power ohf.</i> sem framleiðir heitt vatn og rafmagn í Hellisheiðarvirkjun. Vatnið fer allt til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu en rafmagn einkum á heilðsölumarkað. USD er starfsrækslugjaldmiðill ON Power ohf.</p>	<p><i>Ljósleiðarinn ehf.</i> leggur og rekur víðfeðmt ljósleiðaranet sem nýtt er af fjarskipta-fyrirtækjum sem veita netþjónustu til heimila og fyrirtækja.</p>	<p><i>Carbfix</i> er rannsókn-, nýsköpunar- og ráðgjafar-fyrirtæki á sviði kolefnisbindingar sem selur fyrirtækjum innan og utan Orkuveitusamstæðunnar þjónustu. Carbfix hf. var stofnað á árinu 2022. <i>Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf.</i> heldur á einkaleyfum tengdum Carbfix og <i>Coda Terminal</i> er verkefnafélag um samnefnda förgunarstöð. EUR er starfsrækslugjaldmiðill Carbfix hf. og Coda Terminal hf.</p>
Helstu lög um starfsemina			
Lög um Orkuveitu Reykjavíkur gilda um alla starfsemi samstæðunnar			
<p>Orkulög, Raforkulög, Lög um uppbyggingu og rekstur fráveitna, Lög um vatnsveitur sveitarfélaga, Vatnalög, Upplýsingalög Stjórnsýslulög (vatns- og fráveitur), Lög um umhverfisábyrgð.</p>	<p>Raforkulög, Orkulög Vatnalög, Samkeppnislög, Lög um umhverfisábyrgð.</p>	<p>Lög um fjarskipti, Samkeppnislög.</p>	<p>Lög um hollustuhætti og mengunarvarnir, Lög um umhverfisábyrgð.</p>
Tekjur (sjá einnig skýringu 4 í samstæðuársreikningi Orkuveitunnar)			
<p>Tekjur eru nánast alfarið af sölu veituþjónustu með sérleyfi til heimila og fyrirtækja. Gjaldskrár lúta eftirliti hins opinbera sem hér segir: Hitaveita: Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið Rafveita: Orkustofnun Vatnsveita: Innviðaráðuneytið Fráveita: Innviðaráðuneytið.</p>	<p>Tekjur eru af sölu rafmagns á almennum markaði og á heilðsölumarkaði, sölu á heitu vatni í heilðsölu til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu, sölu á upprunaábyrgðum og leigu á aðstöðu í Jarðhitagarði ON við Hellisheiðarvirkjun í Ölfusi. Heilðsöluverð á heitu vatni lýtur eftirliti Orku-stofnunar en raforkumarkaður er samkeppnismarkaður sem m.a. Samkeppniseftirlitið og Orkustofnun hafa eftirlit með.</p>	<p>Tekjur eru annars vegar af ljósleiðaratengingum til heimila og fyrirtækja sem nýta sér þjónustu fjarskiptafyrirtækja um kerfi Ljósleiðarans og hinsvegar af heilðsölu gagnaflutninga um ljósleiðara innan kerfa fjarskiptafyrirtækja. Fjarskiptamarkaður er samkeppnismarkaður undir eftirliti Fjarskiptastofu og Samkeppniseftirlits.</p>	<p>Carbfix er sprotafyrirtæki byggt á samnefndri aðferð til kolefnisbindingar og helstu tekjur fyrirtækisins eru vegna ráðgjafar, uppbyggingar og rekstrar á förgunarstöðum auk styrkja frá alþjóðlegum samkeppnissjóðum til rannsóknar- og þróunarstarfs.</p>

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur, frh.

 VEITUR	 ORKA NÁTTÚRUNNAR	 LJÓSLÆIDARINN	 Carbfix
Fyrirtæki			
Veitur ohf. OR vatns- og fráveita sf.	Orka náttúrunnar ohf. ON Power ohf.	Ljósleiðarinn ehf.	Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf. Carbfix hf. Coda Terminal hf.
Meðalfjöldi stöðugilda árið 2023			
246,9	110,0	47,1	33,3
Hlutfall kvenna í stjórn og formennska í árslok 2023			
40%: Kona	60%: Kona	40%: Kona	75%: Kona

Helstu niðurstöður fjármála 2023

Hagnaður af rekstri samstæðunnar á árinu 2023 nam 6.400 milljónum kr. (2022: hagnaður 8.310 milljónir kr.). Heildarafkoma samstæðunnar á árinu 2023 nam 18.434 milljónum kr. (2022: 36.656 milljónir kr.). Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir samstæðunnar 481.290 milljónum kr. í árslok (31.12.2022: 450.388 milljónir kr.). Eigið fé nam 258.984 milljónum kr. í árslok (31.12.2022: 246.050 milljónir kr.) og er eiginfjárhlutfall samstæðunnar 53,8% (31.12.2022: 54,7%).

Þann 2. október 2023 birti Orkuveita Reykjavíkur fjárhagsspá í fréttakerfi Nasdaq Iceland. Samkvæmt spánni var gert ráð fyrir að rekstrartekjur ársins 2023 yrðu 60,4 milljarðar króna en raunin er 60,5 milljarðar króna. Rekstrarkostnaður var áætlaður 25,7 milljarðar króna en raunin varð 25,5 milljarðar króna eða 0,2 milljörðum króna lægri en áætlað var.

Fjárfesting ársins nam 29,2 milljarði króna en fjárhagsspáin gerði ráð fyrir 33,4 milljörðum króna, en ekki náðist að klára þau verkefni sem voru á döfinni á síðasta ársfjórðungi ársins 2023 en stefnt er að því að klára þessi verkefni á nýju ári.

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur leggur til við aðalfund að greiddur verði arður til eiganda á árinu 2024 vegna rekstrarársins 2023 allt að fjárhæð 6 milljarða króna. Vísað er að öðru leyti til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eigin fé.

Jafnréttis- og starfsmannamál

Þótt hálfur áratugur sé frá því að óútskýrðum kynbundnum launamun hafi verið útrýmt innan samstæðu Orkuveitunnar og jafnvægi sé milli kynja í stjórnendahópi samstæðunnar er nauðsynlegt að halda vöku í jafnréttismálum. Þrátt fyrir ýmist framtak eru sum störf afar kynbundin, einkum störf iðnaðarfólks. Áfram verður unnið að því að glæða áhuga fleiri kynja á þeim störfum. Orkuveitan hlaut alþjóðlega viðurkenningu fyrir starf að jafnréttismálum á árinu 2023, þrjú fyrirtæki innan samstæðunnar hlutu Jafnréttisvog Félags kvenna í atvinnurekstri og Veitur voru með hæstu einkunn Kvenna í orkumálum fyrir áhrif kvenna innan fyrirtækja í orku- og veitugeiranum.

Starfsmannavelta jókst lítillega frá fyrra ári en hélt áfram að dragast saman meðal kvenna. Starfsánægja jókst milli ára og hefur mælst á styrleikabili allt frá árinu 2011.

Sævar Freyr Práinsson var ráðinn forstjóri Orkuveitunnar á árinu og leysti Bjarna Bjarnason af hólmi í byrjun apríl.

Meðal framkvæmdastjóra innan samstæðunnar urðu þær breytingar á árinu 2023, Árni Hrannar Haraldsson var ráðinn framkvæmdastjóri Orku náttúrunnar, Einar Þórarinnsson framkvæmdastjóri Ljósleiðarans og nýverið var gengið frá ráðningu Snorra Þorkelssonar í starf framkvæmdastjóra Fjármála hjá móðurfélagi Orkuveitunnar. Þá var sú breyting gerð á skipulagi að þjónustusvið innan móðurfélagsins var lagt niður. Þjónustufulltrúar, sem voru í sameiginlegu þjónustuveri og á þjónustuvakt, fluttust til viðkomandi dótturfélaga, heimlagna- og notendabjónusta til Veitna og önnur verkefni sviðsins á fjármálasvið.

Verkefnið *Vaxtarsprotar Orkuveitunnar* hlaut Menntasprota Samtaka atvinnulífsins 2023. Markmið verkefnisins er að þróa vinnustaði Orkuveitunnar og breyta menningu til þess að takast betur á við síbreytilegt umhverfi og auknar kröfur og væntingar viðskiptavina.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Heimsmarkmið og UFS 2023

Stjórn Orkuveitunnar leggur sérstaka áherslu á sex af Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna í starfsemi samstæðunnar. Í Ársskýrslu Orkuveitunnar 2023 er grein gerð fyrir frammistöðunni á árinu með tilliti til Heimsmarkmiðanna og viðeigandi undirmarkmiða hvers þeirra. Stjórnir dótturfyrirtækja Orkuveitunnar hafa lagt eigin áherslur hvað Heimsmarkmiðin varðar og taka þær mið af starfssviði hvers fyrirtækis.

 <p>5 JAFNRÉTTI KYNJANNA</p>	 <p>6 HREINT VATN OG HREINLEIÐSABSTADA</p>	 <p>7 SJÁLFBÆR ORKA</p>	 <p>12 ÁBYRG NEYSLA OG FRAMLEIÐSLA</p>	 <p>13 AÐGERDIR Í LOFTSLAGSMÁLUM</p>	 <p>15 LÍF Á LANDI</p>
Jafnrétti kynjanna verði tryggt og völd allra kvenna og stúlkna eflid	Tryggja aðgengi að og sjálfbæra nýtingu allra á hreinu vatni og salernisaðstöðu	Tryggja öllum aðgang að öruggri og sjálfbærri orku á viðráðanlegu verði	Sjálfbær neyslu- og framleiðslumynstur verði tryggð	Gripa til bráðra aðgerða gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra	Vernda, endurheimta og stuðla að sjálfbærri nýtingu vistkerfa á landi, sjálfbærri stjórnun skógarauðlindarinnar, berjast gegn eyðimerkurmyndun, stöðva jarðvegseyðingu og endurheimta landgæði og sporna við hnignun líffræðilegrar fjölbreytni

Samhliða útgáfu þessa ársreiknings gefur Orkuveitan út rafræna, samþætta Ársskýrslu 2023. Hún er gerð í samræmi við UFS viðmið (umhverfi, félagslegir þættir, stjórnarhættir) Nasdaq OMX Nordic. Þar er ítarleg grein gerð fyrir stjórnarháttum, umhverfis- og loftslagsmálum, starfsmannamálum og samfélagsmálum, viðskiptalíkani og virðiskeðju samstæðunnar, helstu viðskiptaferlum og hagsmunaaðilum að rekstrinum, mannréttindastefnu Orkuveitunnar og hvernig spornað er við svikum og mútum. Skýrslan hlýtur óháða ytri skoðun og áritanir og er jafnframt árituð af stjórn og forstjóra. Ársskýrsla Orkuveitunnar 2023 er öllum aðgengileg á slóðinni <https://arsskyrsla2023.or.is>. Þar er skýrsluna einnig að finna á pdf sniði. Vísanir í skýrsluna í töfluyfirlitinu að neðan eru til samnefndra undirkafla hennar.

UMHVERFI		STJÓRNARHÆTTIR		SAMFÉLAG	
U1. Losun gróðurhúsalofttegunda ¹	64,0 þús.tn.	F1. Launahlutfall forstjóra	3,0	S1. Kynjahlutfall í stjórn	66/33
U2. Losunarkræfni gróðurhúsalofttegunda	1.046 tn./ma.kr	F2. Launamunur kynja	0,1% konum í hag	S2. Óhæði stjórnar	Sjá skýrslu
U3. Orkunotkun	98,2% endurn.l.	F3. Starfsmannavelta	12,8%	S3. Kaupaukar	Nei
U4. Orkukræfni	771 MWst./starfsm.	F4. Kynjajafnrétti	Sjá skýrslu	S4. Kjarasamningar	97,5% aðild að stéttarf.
U5. Samsetning orku	99,9% endurn.l.	F5. Hlutfall tímabundinna starfskrafta	Sjá skýrslu	S5. Siðareglur birgja	Já
U6. Vatnsnotkun	82 millj.m ³	F6. Aðgerðir gegn mismunun	Sjá skýrslu	S6. Siðferði og aðgerðir gegn spillingu	Sjá skýrslu
U7. Umhverfisstarfsemi	ISO 14001	F7. Vinnuslysatiðni	4,5/millj. vinnust.	S7. Persónuvernd	Já
U8. Loftslagseftirlit stjórnar	Já	F8. Hnattræn heilsa og öryggi	Veikinda-hlutf. 3,0%	S8. Sjálfbærnisráðgjafi	Já
U9. Loftslagseftirlit stjórnenda	Já	F9. Barna- og nauðungarvinna	Sjá skýrslu	S9. Starfsvenjur við upplýsingagjöf	UFS og Heimsmarkm. S.þ.
U10. Mildun loftslagsáhættu	Sjá skýrslu	F10. Mannréttindi	Sjá skýrslu	S10. Gögn tekin út/sannreynd af ytri aðila	Já

¹ Orkuveitan birtir nú í fyrsta skipti uppfært loftslagsbókhald sem tekur á mun fleiri þáttum en hafa verið teknir inn síðustu ár. Það er í samræmi við reglur Science Based Targets initiative og unnið er að óháðri vottun bókhaldsins skv. hinum alþjóðlega ISO 14064-1 staðli.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir og innra eftirlit

Við erum aflvaki sjálfbærrar framtíðar er yfirskrift nýrrar heildarstefnu Orkuveitunnar sem unnið var að á vegum stjórnar og forstjóra á árinu 2023 og samþykkt eftir samráð við eigendur snemma árs 2024. Stefnan ber með sér að saga og velgengni Orkuveitunnar byggji á nýsköpun og framsýni og að haldið sé áfram á þeirri braut. Áskoranir og tækifæri blasi við þegar horft er til loftslagsbreytinga, orkumála og tengdra þátta. Til að takast á við þessi brýnu og stóru verkefni þurfi öflugt samstarf ólíkra aðila. Metnaður Orkuveitunnar stendur til þess að vinna af krafti í samstarfi með öðrum í orku, veitum og tengdri nýsköpun, til að félagið sjálft og viðskiptavinir þess geti stutt við sjálfbæra framþróun.

Metnaður Orkuveitunnar snýr að framúrskarandi þjónustu við fjölbreytta viðskiptavinum, starfsemi í sátt við náttúru jarðar, ábyrgri liðsheild, skilvirkum stjórnarháttum og starfsemin öll stuðli að hagsæld. Þannig sé lagður grunnur að auknum lífsgæðum fyrir öll.

Stefnan byggist á fjórum straumum, sem hver styður við annan. Undir hverjum straumi eru síðan tilgreind markmið sem honum tilheyrja. Straumarnir eru:

- Fyrir viðskiptavininn
- Aukið framboð og sjálfbærar lausnir
- Nýsköpun og öflugt samstarf
- Árangursmiðuð liðsheild og ábyrgur rekstur

Gildi Orkuveitu Reykjavíkur eru frumkvæði, framsýni, hagsýni og heiðarleiki. Siðareglur Orkuveitunnar byggja á gildunum. Siðareglurnar eru skráðar og opinberar og eiga að hjálpa starfsfólki að láta heiðarleika, virðingu og jafnrétti einkenna öll samskipti hvort sem er við viðskiptavinum, samstarfsfólk, stjórn, verktaka eða aðra hagsmunaaðila.

Stjórnarhættir Orkuveitunnar eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæi og ábyrgð í rekstrinum. Á grunni laga um Orkuveitu Reykjavíkur gerðu eigendur með sér sameignarsamning, sem skýrir nánar ábyrgð og valdmörk. Hann er aðgengilegur á vef Orkuveitunnar eins og Eigendastefnan þar sem áherslur eigenda um starfshætti í samstæðunni eru skýrðar. Á árinu 2022 setti Reykjavíkurborg sér eigendastefnu, sem segir til um hvernig Reykjavíkurborg hyggst ganga fram gagnvart fyrirtækjum í sinni eigu. Stefnan mun leiða til breytinga á Eigendastefnu Orkuveitunnar. Áherslubreytingar með nýrri Heildarstefnu Orkuveitunnar kunna einnig að leiða til breytinga á Eigendastefnunni. Stjórnir fyrirtækjanna í samstæðu Orkuveitunnar hafa sett sér starfsreglur auk siðareglna sem er að finna á vef Orkuveitunnar eða vefjum viðkomandi fyrirtækis og allar fundargerðir stjórnar Orkuveitunnar eru birtar á vef fyrirtækisins ásamt þeim fundargögnum sem ekki ríkir trúnaður um.

Starfsreglur stjórnar Orkuveitunnar taka mið af siðareglunum, Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland ehf. og Samtökum atvinnulífsins og handbók stjórnarmanna, útgefinni af KPMG. Um dótturfélög gilda samþykktir hvers félags og starfsreglur stjórna þeirra.

Stjórn Orkuveitunnar er samkvæmt lögum um fyrirtækið skipuð sex fulltrúum, fimm kjörnum af borgarstjórn Reykjavíkur og einum kjörnum af bæjarstjórn Akraness. Borgarstjórn Reykjavíkur kýs formann og varaformann stjórnarinnar úr hópi fulltrúa Reykjavíkurborgar. Í árslok 2023 skipuðu stjórnina:

- Dr. Gylfi Magnússon, formaður, prófessor í hagfræði og fjármálum við Háskóla Íslands.
- Vala Valtýsdóttir, varaformaður, formaður starfskjaranefndar stjórnar, lögmaður og sérfræðingur í fyrirtækjalögfræði.
- Skúli Helgason, borgarfulltrúi í Reykjavík og stjórnmalafraeðingur.
- Ragnhildur Alda Vilhjálmisdóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík, með BS í sálfræði og meistargráðu í þjónustustjórnun.
- Þórður Gunnarsson, auðlindahagfræðingur.
- Valgarður Lyngdal Jónsson, forseti bæjarstjórnar á Akranesi og framhaldsskólakennari.

Borgarbyggð og Starfsmannafélag Orkuveitunnar eiga áheyrnarfulltrúa á stjórnarfundum.

Forstjóri Orkuveitunnar er Sævar Freyr Þráinsson viðskiptafræðingur.

Starfskjaranefnd er undirnefnd stjórnar.

Endurskoðunarnefnd fyrir samstæðu Reykjavíkurborgar er jafnframt endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur og skal einn nefndarmanna skipaður samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitunnar. Ákvæði þessa efnis koma einnig fram í 9. gr. sameignarsamnings um Orkuveitu Reykjavíkur.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir og innra eftirlit, frh.

Endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur skipa eftirtalin:

- Lárus Finnbogason, formaður
- Einar Sveinn Hálfðánarson
- Sigrún Guðmundsdóttir
- Sunna Jóhannsdóttir – samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur

Varamenn eru:

- Danielle Pamela Neben
- Páll Grétar Steingrímsson
- Ólafur Kristinsson

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur og starfar í umboði hennar. Markmið með skipan endurskoðunarnefndar er að bæta starfshætti í málum er snúa að fjárhagslegu eftirliti. Fjallað er um verkefni endurskoðunarnefnda í IX. kafla A í lögum um ársreikninga.

Lögbundin verkefni endurskoðunarnefnda eru eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings einingarinnar.
- Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum þeirra.
- Tillaga til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtæki.

Endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur fylgist með stjórnarháttum, virkni áhættustýringar og innra eftirliti með því að yfirfara og afgreiða innri endurskoðunaráætlun en það er stór hluti af verkefnum innri endurskoðunar að hafa eftirlit með og kanna virkni áhættustýringar og virkni innra eftirlits.

Starfsskýrsla endurskoðunarnefndar var lögð fram á fundi stjórnar 18. desember 2023. Á starfsárinu, sem náði frá ágúst 2022 til júní 2023, vann nefndin að útboði ytri endurskoðunar. Samningur við ytri endurskoðendur félagsins, Grant Thornton endurskoðun ehf., var til fimm ára og náði til árána 2018-2022, að báðum árum meðtöldum. Vinna við útboð ytri endurskoðunar hófst hjá nefndinni í september 2022 og lauk í maí 2023 með því að nefndin gerði tillögu um að lægst bjóðandi Grant Thornton endurskoðun ehf. yrði valinn endurskoðandi félagsins til a.m.k. næstu fimm ára, þ.e. árána 2023-2027. Tillagan var samþykkt á eigendafundi Orkuveitunnar 30. maí 2023 með vísan til afgreiðslu málsins á aðalfundi, sem haldinn var 26. apríl 2023.

Á fundi nefndarinnar þann 12. desember 2022 fékk nefndin innri endurskoðunaráætlun fyrir tímabilið 2023-2024 til umfjöllunar og vísaði henni til stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur til samþykktar. Innri endurskoðunaráætlun 2023-2024 var samþykkt í stjórn Orkuveitunnar 19. desember 2022 að undangengnum samþykktum stjórnar dótturfélaganna.

Nefndin fer yfir og fær kynningu á endurskoðunaráætlun ytri endurskoðenda en við gerð áætlunarinnar er lagt mat á áhættu- og óvissuþætti í starfsemi félagsins. Hluti af verkefnum ytri endurskoðenda er að leggja mat á innra eftirlit sem tengist reikningsskilagerð félagsins. Endurskoðunarnefnd fylgist með framgangi endurskoðunarinnar, fer yfir niðurstöður ytri endurskoðenda og gerir stjórn Orkuveitunnar grein fyrir umsögn sinni um ársreikning. Nefndin tekur til umfjöllunar skýrslur innri og ytri endurskoðanda og fylgir nefndin sérstaklega eftir ábendingum þeirra sem varða innra eftirlit.

Í tengslum við undirbúning hlutafjárukningar Ljósleiðarans, sem staðið hafði í nokkur misseri, óskuðu stjórnir Ljósleiðarans og Orkuveitu Reykjavíkur á árinu 2023 eftir athugun Innri endurskoðunar annars vegar á meðferð trúnaðarupplýsinga sem lagðar höfðu verið fyrir stjórn Orkuveitunnar og samræmi starfsemi Ljósleiðarans við eigendastefnu Orkuveitunnar. Skýrsla innri endurskoðanda, með athugasemdum og tillögum, var lögð fyrir stjórnirnar í desember 2023. Þá hafði þegar verið bætt úr hluta atriðanna sem komu fram í skýrslunni og í framhaldinu var greint frá aðgerðum til að mæta öðrum ábendingunum.

Stjórn Orkuveitunnar hefur virkt eftirlit með veigamestu óvissuþáttum í rekstri samstæðunnar og fær mánaðarlega skýrslur um stöðu fjármála, auðlinda, öryggis- og heilsumála og þýðingamikilla umhverfispáttá, þar á meðal loftslagsmála. Fjallað er um áhættustýringu, rekstraráhættu og aðrar áhættur í starfsemi samstæðunnar reglulega á stjórnarfundum. Þá fer Innri endurskoðun Reykjavíkurborgar með fjármála- og stjórnsýslueftirlit hjá Orkuveitunni í umboði stjórnar. Í því felst að Innri endurskoðun leggur mat á virkni áhættustýringar, eftirlitsaðferða og stjórnarháttá með stöðugar umbætur að markmiði.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnarhættir og innra eftirlit, frh.

Orkuveitan og dótturfélög hafa innleitt stjórnunarkerfi í samræmi við alþjóðlega staðla og kröfur laga. Reglulega sannprófa óháðir faggiltir aðilar virkni þessara kerfa:

- ISO 9001 - Alþjóðlegur gæðastjórnunarstaðall
- ISO 14001 - Alþjóðlegur umhverfisstjórnunarstaðall
- ISO 14064-1 - Alþjóðlegur staðall um uppgjör tengd losun og bindingu á gróðurhúsalofttegundum (í vottunarferli)
- ISO 27001 - Alþjóðlegur staðall um stjórnun upplýsingaöryggis
- ISO 45001- Alþjóðlegur staðall um stjórnun heilbrigðis og öryggis á vinnustað
- HACCP/GÁMES - Alþjóðlegt matvælaeftirlitskerfi
- ÍST 85 - Íslenskur staðall um jafnlaunakerfi
- Rafmagnsöryggisstjórnunarkerfi
- Innra eftirlitskerfi solumæla

Stefnumiðaðir stjórnarhættir, virk innleiðing áhættustefnu og þeirra stefna sem tilgreindar eru í eigendastefnu Orkuveitunnar og sameignarsamningi eru til þess fallnar að efla innra eftirlit. Innri eftirlitskerfi eru reglulega tekin út í innri og ytri úttektum þar sem virkni þeirra er staðfest. Ef í ljós kemur í kjölfar úttektar að úrbóta sé þörf, er brugðist við þeim.

Stjórnendur Orkuveitunnar, framkvæmdastjórar og forstöðufólk bera ábyrgð á innra eftirliti hver á sínu sviði. Gæða- og upplýsingastjórnun er eining innan Orkuveitunnar sem ber ábyrgð á að innri eftirlitskerfi séu virk. Gæðakerfi Orkuveitunnar njóta óháðrar vottunar ytri aðila og fyrirtækið fylgir stöðlum Félags um innri endurskoðun varðandi framkvæmd innri endurskoðunar. Innri endurskoðun Reykjavíkurborgar gegnir hlutverki innri endurskoðanda og hjá Orkuveitunni starfar regluvörður sem hefur eftirlit með upplýsingagjöf til Kauphallar og Fjármálaeftirlits.

Hjá Orkuveitunni er skráð verklag um meðferð mála þegar ætla má að starfsmaður eða stjórnandi hafi brotið gegn reglum fyrirtækisins eða hafi orðið uppvís að sviksemi í starfi. Verklagsreglan er öllu starfsfólki aðgengileg. Vakni grunur um brot ber að tilkynna það næsta yfirmanni eða innri endurskoðanda fyrirtækisins sem ber að upplýsa um það en gæta trúnaðar við meðferð slíkra upplýsinga, þar með talið að gæta leyndar um nafn tilkynnanda. Ekkert tilvik var um það á árinu 2023 að grunur vaknaði um svikemisbrot.

Niðurstaða samkvæmt flokkunarreglugerð ESB

Nú birtir Orkuveitan í fyrsta skipti upplýsingar úr fjárhagsbókhalda í samræmi við Flokkunarreglugerð Evrópusambandsins, sem tók gildi hér á landi 1. júní 2023 með lögum nr. 25/2023. Markmið reglugerðarinnar er að meta með samræmdum umhverfis- og loftslagsviðmiðum hvaða starfsemi teljist sjálfbær. Til að standast viðmiðin þarf viðkomandi starfsemi að teljast verulegt framlag til einhvers af eftirgreindum umhverfismarkmiðum án þess að valda umtalsverðu tjóni hvað hin umhverfismarkmiðin varðar:

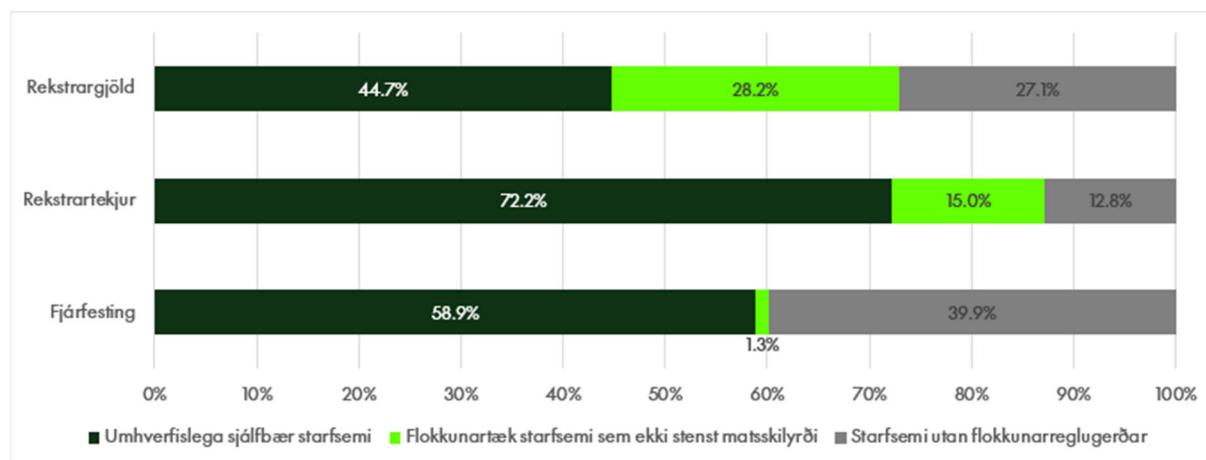
- Mótvægi við loftslagsbreytingum
- Aðlögun að loftslagsbreytingum
- Sjálfbær notkun og verndun vatns- og sjávarauðlinda
- Mengunarvarnir og eftirlit með mengun
- Umskipti yfir í hringrásarhagkerfi
- Vernd og endurheimt líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa

Í þetta fyrsta sinn sem flokkunarreglugerðinni er beitt er starfsemi Orkuveitunnar eingöngu metin út frá viðmiðinu um mótvægi við loftslagsbreytingum. Sem dæmi er framléiðsla á orku úr endurnýjanlegum orkulindum metin eftir því hvort hún ylli öðrum markmiðum skaða. Í næsta áfanga innleiðingar af hálfu Orkuveitunnar verður starfsemin einnig grunnmetin út frá öðrum umhverfisviðmiðum.

Af tilgreindri starfsemi í flokkunarreglugerðinni voru borin kennsl á tíu starfsþætti sem iðkaðir eru innan samstæðu Orkuveitunnar, þ.e. eru flokkunartækir. Myndin að neðan gefur heildaryfirlit yfir hlutfall fjárfestingar, gjalda og tekna samstæðu Orkuveitunnar m.t.t. þess hvort hún fellur að flokkunarreglugerðinni (aligned), falli innan hennar en ekki er sýnt fram á að starfsemin standist matsskilyrði hennar (eligible but not aligned) eða falli utan starfaflokka flokkunarreglugerðarinnar (non-eligible).

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Niðurstaða samkvæmt flokkunarreglugerð ESB, frh.

Í töflunni að neðan er samsvarandi sundurliðun fjárhagsmælikvarða eftir þeim tíu starfsþáttum sem borin eru kennsl á innan starfsemi Orkuveitunnar.

Umhverfislega sjálfbær starfsemi	Fjárfesting		Rekstrargjöld		Rekstrartekjur	
	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall
4.15 Dreifing fjarhitunar/-kælingar	5.792.340	20%	4.354.789	10%	18.386.841	30%
4.18 Samþætt vinnsla varma/kælingar og raforku úr jarðvarmaorku	2.882.523	10%	5.879.940	13%	6.921.423	11%
4.9 Flutningur og dreifing á raforku	2.376.400	8%	5.652.706	13%	8.786.365	14%
5.1 Uppbygging, stækkun og starfræksla vatnsöflunar-, vatnshreinsi- og vatnsveitukerfa	1.843.149	6%	1.457.120	3%	3.209.894	5%
5.12 Varanleg geymsla koltvísyrings neðanjarðar	1.742.575	6%	216.242	0%	64.740	0%
5.3 Uppbygging, stækkun og starfræksla skólpsöfnunar og -hreinsunarkerfa	2.267.874	8%	1.952.840	4%	6.939.534	11%
6.15 Grunnvirki sem gera flutninga á vegum og almenningssamgöngur með litla losun kolefna möguleg	272.286	1%	251.737	1%	341.014	1%
6.5 Flutningar með mótórhjólum, fólksbifreiðum og léttum atvinnuökutækjum	40.214	0%	221.943	0%	0	0%
	Fjárfesting		Rekstrargjöld		Rekstrartekjur	
Flokkunartæk starfsemi sem ekki stenst matskilyrði	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall
4.5 Raforkuframleiðsla úr vatnsorku	34.879	0%	35.445	0%	-	-
8.2 Gagnadrifnar lausnir til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda	338.001	1%	338.941	0%	448.133	1%
	Fjárfesting		Rekstrargjöld		Rekstrartekjur	
Starfsemi utan flokkunarreglugerðar	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall	Fjárhæð í þkr.	Hlutfall
	11.659.751	40%	5.106.882	54%	16.071.415	27%

Umfangsmesta flokkunartæka starfsemi Orkuveitunnar sem enn fellur ekki að umhverfisiðmiðum flokkunarreglugerðarinnar er snjallmælavæðing Veitna og fjarskiptastarfsemi. Þar skortir á lífsferilsgreiningu búnaðar svo meta megi umhverfislegt framlag og umhverfisleg áhrif starfseminnar. Slíkt mat er í undirbúningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Árangur og óvissuþættir 2023

Orkuveitan starfar í samræmi við áhættustefnu, sem rýnd er reglulega af stjórn. Meginmarkmið áhættustefnu er að tryggja að Orkuveitan og dótturfélög geti sinnt grunnhlutverki sínu á öruggan og hagkvæman máta með lágmarksáhættu. Þetta er gert með því að:

- Draga úr sveiflum í afkomu samstæðunnar á hverjum tíma með tilliti til undirliggjandi áhættu í rekstrinum og að áhættuþættir séu ávallt innan skilgreindra marka sem stjórnin setur og eru skráð í áhættuhandbók.
- Tryggja að samstæða Orkuveitunnar hafi nægt fé til að standa undir uppbyggingu á þjónustu og reglulegri starfsemi.
- Greina, meta og stýra áhættum í rekstri með hliðsjón af starfsemi, stefnum Orkuveitunnar og skilgreindum mörkum.

Á árinu 2023 kynnti Orkuveitan hugmyndir um að reisa vindorkugarða í nágrenni Hellisheiðar í samstarfi við Orku náttúrunnar. Í nýrri Heildarstefnu Orkuveitunnar er blásið til frekari sóknar í orkuvinnslu, hvorttveggja raforku og varma til heimila eða atvinnulífs. Stefnuáttunin byggist á aukinni þörf fyrir orku og styður hún jafnframt við stefnu stjórnvalda um kolefnishlutlausu framtíð og aukna orkuvinnslu. Jafnframt er unnið að betri orkunýtni, meðal annars með aukinni hringrás orkustrauma svo sem unnið er að í Jarðhitagarði ON við Hellisheiðarvirkjun í Ölfusi.

Á árinu 2023 komu Veitur að því að skemmtiferðaskip í Reykjavíkurhöfn var í fyrsta sinn tengt rafmagni úr landi og hleðslutenglum fyrir almenning á rafmagnsbílum, svokölluðum hverfahleðslum Orku náttúrunnar, fjölgaði verulega. Fimmta árið í röð varð ON efst í Ánægjuvöginni, samræmdri mælingu á ánægju og hollustu viðskiptavina. Á meðal annarra viðurkenninga sem samstæðunni hlotnuðust á árinu er *European Broadband Awards*, sem Evrópuráðið veitti Ljósleiðaranum, Carbfix hlaut norrænu Blaze-verðlaunin fyrir vinnu að sjálfbærnimálum með áherslu á fjölbreytileika og framkvæmdastýra Carbfix, Edda Sif Pind Aradóttir, var útnefnd af tímaritinu TIME á meðal 100 áhrifamestu manneskja heims á sviði loftslagsmála.

Snemma árs 2019 setti Orkuveita Reykjavíkur samstæðunni opinberlega töluleg markmið í nokkrum efnisum sem stefnt var að því að því að ná fyrir árslok 2023. Framvindunni var miðlað á vef fyrirtækisins. Hér eru markmiðin og staða hvers mælikvarða við lok verkefnisins, í árslok 2023:

Markmið	Fjölgun rafbíla	Léttara kolefnisspor	Heil heim	Ánægt starfsfólks	Góður samfélagsþegn
Mælikvarði	Heildarfjöldi tengjanlegra rafbíla	Stærð kolefnisspors miðað við árið 2016	Fjarvera starfsfólks vegna veikinda eða slysa	Starfsánægja samkvæmt greiningu	Afstaða almennings til vörumerkja OR
Tölulegt markmið	40.000	-40%	< 3,6%	4,5	6,3
Lokastaða	48.226 🍌	+5%	3,0% 🍌	4,4	6,1

Mótun lykilmælikvarða fyrir samstæðuna stendur yfir í tengslum við innleiðingu nýrrar heildarstefnu.

Kolefnisbókhald Orkuveitunnar tók stórstígu framförum á árinu 2023. Loftslagsmarkmið fengust viðurkennd og vottuð af Sence Based Targets initiative og loftslagsbókhald fyrirtækisins er á lokametrum óháðrar vottunar. Stórt skref til smækkunar kolefnissporsins verður stigið með stækkun lofthreinsistöðvar á Hellisheiði árið 2025 en kolefnisspor samstæðunnar stækkaði á árinu 2023. Það má rekja til hnökra í rekstri lofthreinsistöðvar við Hellisheiðarvirkjun. Á móti vó að föngun og förgun koldíoxíðs og brennisteinsvetnis úr gufunni sem nýtt er í Nesjavallavirkjun hófst á árinu 2023. Um tilraunarekstur er að ræða sem verður skalaður upp til ársins 2030 þegar áformað er að nánast allt jarðhitagas úr gufunni verði fangað og því fargað. Brennisteinsvetni fór ekki yfir reglugerðarmörk á starfssvæði samstæðunnar á árinu 2023.

Loftslagsáhætta snertir alla þætti starfsemi Orkuveitunnar. Í áhættugrunni hafa verið skilgreindar 14 aðstæður tengdar loftslagsbreytingum sem áhrif geta haft á starfsemina. Á meðal þeirra sem veigamestar eru samkvæmt upphaflegu mati er vá tengd flóðum vegna ákafrar úrkomu, aukin tíðni eldingaveðurs með áhrifum á rafbúnað, gróðureldar á vatnsverndarsvæðum og aukinn þörungablómi í vatnsbólum vegna hækkanði hitastigs. Unnið er í senn að mótvægisáðgerðum, það er að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda, og aðgerðum til aðlögunar með því að auka viðnámsþrótt rekstursins við breytingunum.

Orkuveita Reykjavíkur hóf útgáfu grænna skuldabréfa árið 2019 undir grænum skuldabréfaramma. Það varð til þess að fleiri tilboð bárust í útgefin skuldabréf en áður. Árið 2021 gaf Orkuveitan út nýjan ramma grænnar fjármögnunar, þar sem fjármögnun er á öðru sniði en með útgáfu skuldabréfa. Með breytingunni eru fjármagnaðar grænar eignir samstæðunnar en

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Árangur og óvissuþættir 2023, frh.

ekki tiltekin verkefni einstakra félaga innan hennar. Öll fjármögnun samstæðunnar á árinu 2023 féll undir græna fjármögnunarrámmann.

Á árinu 2021 gaf Orkuveitan út siðareglur fyrir birgja samstæðunnar. Þær byggjast á 10 stoðum Global Compact samstarfsins á vegum Sameinuðu þjóðanna og tilgangur útgáfunnar er að ná betri tókum á sjálfbærni allrar virðiskeðju samstæðunnar. Með því að samþykkja siðareglurnar með undirskrift gengst birginn undir kröfur um virðingu fyrir mannréttindum, reglum vinnumarkaða, umhverfinu og að beita sér gegn spillingu. Samsvarandi kröfur hafa verið í útboðsgögnum Orkuveitunnar um árabíl en með þessu eru slík viðmið sett í minni innkaupum en þeim sem fara í formleg útboð. Í árslok 2023 hafði 121 innlendir og erlendir birgir staðfest að þeir hlíttu siðareglunum, auk þess þurfa allir þeir sem taka þátt í útboðum samstæðunnar að staðfesta siðareglurnar.

Eigendur Orkuveitunnar veittu á árinu heimild til aukningar hlutafjár í Ljósleiðaranum og sölu nýja hlutafjárins. Það er annað félagið innan samstæðunnar þar sem slík heimild eigenda liggur fyrir, en einnig er unnið að því að finna meðeigendur að Carbfix hf. Í október 2023 samþykkti Samkeppniseftirlitið kaup Ljósleiðarans á stofnneti Sýnar. Það er ljóst að Ljósleiðarinn þarf nýtt fjármagn til að styðja við þann vöxt sem er áætlaður í framhaldi kaupanna. Ljósleiðarinn vinnur að því að fá nýja hluthafa inn en komi til þess að hlutafjárukningin, sem samþykkt hefur verið, gangi ekki eftir eða dragist á langinn hefur stjórn Orkuveitu Reykjavíkur lýst því yfir að félagið muni auka hlutafé sitt í Ljósleiðaranum á markaðsvirði til að tryggja áframhaldandi rekstur og til að verja hagsmuni sína.

Óvissa er í tengslum við þær jarðhræringar sem hafa verið í og við Grindavík og ekki sér fyrir endann á. Jarðhræringarnar hafa hvorki haft áhrif á starfsemi jarðgufuvirkjana Orku náttúrunnar í Hengli né veitukerfi Veitna. Ekki er ekki er talin ástæða til að ætla að aukin hætta sé á eldsumbrotum á starfssvæðum fyrirtækjanna. Ljósleiðarinn hefur tengt hluta Grindavíkur við kerfi sitt og á burðarstrengi fjarskipta á Reykjanesskaga. Helsta óvissan nú er hvort áfram verði búið í Grindavíkurbæ og þar með hvert tekjustreymi verði af fjárfestingunni á næstu árum. Orkuveitan rekur ekki önnur veitukerfi á svæðinu.

Sjóðsstaða félagsins er sterk og var í árslok 19 milljarðar kr. auk þess sem samstæðan hefur aðgang að lánalínum að fjárhæð 14,7 milljarðar kr. í árslok 2023.

Væntingar um sölu á 6,8% eignarhlut Orkuveitunnar í Landsneti gengu ekki eftir á árinu.

Þá stendur yfir formlegt ferli hálfu Orkuveitunnar þar sem ágreiningi um forsendur raforkusölusamnings við Norðurál, sem ON sér um framkvæmd á, var vísað til alþjóðlegs gerðardóms. Sjá einnig skýringu 39 í þessum samstæðuársreikningi.

Í skýringum 29 til og með 33 með ársreikningi er að finna frekari umfjöllun um helstu áhættur Orkuveitunnar.

Að mati stjórnenda fyrirtækisins er það rekstrarhæft og gæti mætt óvæntum áföllum í nánustu framtíð.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra Orkuveitu Reykjavíkur er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Að áliti stjórnar og forstjóra gefur ársreikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2023 ásamt rekstrarafkomu hennar sem og breytingu á handbæru fé á árinu og lýsir helstu áhættuþáttum og óvissu sem samstæðan býr við.

Reykjavík, 7. mars 2024

Í stjórn fyrirtækisins:

Gylfi Magnússon

Vala Valtýsdóttir

Ragnhildur Alda Vilhjálmsdóttir

Þórður Gunnarsson

Skúli Helgason

Valgarður Lyngdal Jónsson

Forstjóri:

Sævar Freyr Þráinsson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Orkuveitu Reykjavíkur.

Áritun á samstæðuársreikning

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Orkuveitu Reykjavíkur (hér eftir „samstæðan“) fyrir árið 2023. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, eiginfjáryfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2023, efnahag hans 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og íslensk lög og reglur um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð samstæðunni. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar árið 2023. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Eftirfarandi atriði teljum við vera lykilatriði í endurskoðun okkar:

Skýring á lykilatriði í endurskoðuninni	Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun
---	--

Mat framleiðslu- og veitukerfis

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 41 (d) bls. 65-66 og skýringu 13 á bls. 35-37:

Við höfum skilgreint mat framleiðslu- og veitukerfa sem lykilatriði við endurskoðun okkar vegna ársins 2023. Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru metin útfrá afskrifuðu endurstofnverði í samræmi við ákvæði IAS 16.

Það felur í sér að lagt er mat á breytingu byggingarkostnaðar samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar fyrningar eru endurmetnar í samræmi við þær breytingar.

Samstæðan framkvæmir virðisrýrnunarpróf á reikningsskiladegi og færir virðisrýrnun á eignirnar ef niðurstaðan er sú að núvirt tekjustreymi eignanna er lægra en bókfært virði þeirra. Einnig getur endurmat eignanna aldrei orðið hærra en sem nemur núvirtu tekjustreymi þeirra.

Forsendur sem notaðar eru við endurmatið og virðisrýrnunarprófið byggja á mati stjórnenda og eru að hluta til huglægar. Þar sem eignfærð framleiðslu- og veitukerfi eru verulegur liður í samstæðuársreikningnum getur hver breyta í forsendum haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar. Vinna okkar náði bæði til mats á endurmati og virðisrýrnun framleiðslu- og veitukerfa.

Sem hluti af endurskoðun okkar fórum við yfir aðferðafræði félagsins við mat á framleiðslu- og veitukerfa og samkvæmni þess við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við fórum yfir ferli samstæðunnar við endurmatið og virðisrýrnunarpróf. Við fórum einnig yfir virkni líkana sem samstæðan notar við matið.

Við lögðum mat á forsendur stjórnenda með samanburði við opinberar upplýsingar þar sem það á við. Í þeim tilvikum þar sem forsendur byggja ekki á opinberum upplýsingum lögðum við sjálfstætt mat á forsendur stjórnenda.

Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Lykilatriði endurskoðunarinnar, frh.

Innlausn tekna

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 41 (j) á bls. 68 og skýringu 4 á bls. 27-28:

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru innleystar miðað við mælingar inná kerfin að teknu tilliti til orkutapa sem eiga sér stað í dreifikerfum. Mismunur á því magni sem kemur inná kerfin að frádregnum töpum og reikningsfærði notkun myndar tímabilsleiðréttingu sem er færð á reikningsskiladegi.

Sökum þess að tekjuskráning í lok ársins er byggð á áætlun stjórnenda er ákveðin óvissa bundin í tekjuskráningu er snýr að lotun tekna og tilvist. Af þeim sökum beinum við sjónum okkar sérstaklega að lotun tekna í endurskoðuninni, auk annarra endurskoðunaraðgerða er snúa að tekjuinnlausn.

Við endurskoðun á tekjum höfum við lagt mat á eftirlitsþætti í tekjakerfum samstæðunnar. Þá höfum við prófað ákveðna eftirlitsþætti er snúa að skráningu tekna. Við höfum skoðað og lagt mat á tölvueftirlitsumhverfi samstæðunnar þar sem við höfum meðal annars farið yfir hvernig aðgangsstýringum er háttað inn í fjárhagskerfi og í undirkerfi er snúa að tekjuskráningu.

Við höfum beitt gagnaendurskoðunaraðgerðum þar sem við höfum m.a. yfirfarið afstemmingar á undir og yfirkerfi, beðið um staðfestingu ákveðinna viðskiptavina á mótteknu magni raforku og heitu vatni, veltu og stöðu í viðskiptamannabókhalda í árslok. Við höfum einnig skoðað innborganir eftir áramótin þar sem ekki fékkst staðfest staða frá viðskiptavinum.

Við höfum einnig framkvæmt greiningaraðgerðir þar sem við höfum borið saman við væntingar okkar við raunverulega tekjuskráningu hjá samstæðunni.

Mat á innbyggðum afleiðum

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 41 (c) bls. 63-65 og í skýringu 19 á bls. 41, og umfjöllun um þrepaskiptingu gangvirðis í skýringu 34 á bls. 57-58.

Innbyggð afleiða í raforkusölusamningum er færð í efnahagsreikning þar sem verð ákveðinna raforkusamninga við stórnotendur eru bundnir við álverð. Þar sem sala á rafmagni og álverð er ekki nátengd gera reikningsskilastaðlar kröfu um að áhættan er snýr að tengingu við álverð sé metin sérstaklega.

Innbyggða afleiðan telst vera þriðja þreps fjárskuld en mat á slíkum fjármálagjöfningi er háð forsendum stjórnenda sem og ytri þáttum. Sökum þess hversu viðkvæmt matið er gagnvart breytingum í forsendum þar sem hver breyta í forsendum matsins getur haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar teljum við þessa áhættu vera verulega og því lykilorð þáttur í endurskoðuninni.

Við endurskoðun okkar yfirforum við verðmatsaðferðir samstæðunnar og samkvæmni við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við yfirforum ferli samstæðunnar við greiningu og mat á forsendum sem notaðar við gangvirðismat ásamt því að yfirfara verðmatslíkón sem stuðst er við og endurreiknuðum virði afleiðunnar miðað við upplýsingar sem við öfluðum.

Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru t.a.m. ársskýrsla samstæðunnar, skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan). Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirlestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í yfirlýsingu stjórnar og forstjóra sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita í skýrslu stjórnar samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi félagsins. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissa er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við faglegu mati (e. professional judgement) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi atriði eru einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur fallið í sér samsæri, skjalfals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna, vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrgð fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á áliti okkar á samstæðunni.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum afhent stjórn og endurskoðunarnefnd endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda, frh.

Við höfum ekki veitt félaginu neina þá þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfa ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar veða þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og regla

Áritun vegna sameiginlegs rafræns skýrslusniðs (e. European Single Electronic Format - ESEF reglur)

Í tengslum við endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi Orkuveitu Reykjavíkur framkvæmdum við aðgerðir til að geta gefið álit á það hvort samstæðuársreikningurinn fyrir árið 2022 með skráarheitið „5493004ARP9VPUIX5B73-2023-12-31-is.zip“ hafi í meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunaraskyldu nr. 20/2021 um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format), ESEF reglur EU 2019/815 sem innihalda skilyrði sem tengjast gerð samstæðuársreiknings á XHTML formi og iXBRL merkingum samstæðuársreikningsins.

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunaraskyldu. Í þeirri ábyrgð felst meðal annars að útbúa ársreikning á XHTML formi í samræmi við ákvæði reglugerðar Evrópusambandsins, EU 2019/815, um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format, ESEF reglur).

Ábyrgð okkar er að afla hæfilegrar vissu um hvort samstæðuársreikningurinn, byggt á þeim gögnum sem við höfum aflað, sé í öllum meginatriðum í samræmi við ESEF reglur og gefa út áritun með álit okkar. Eðli, tímasetning og umfang aðgerða sem valdar eru byggja á mati endurskoðandans, þar á meðal mati á áhættunni að vikið sé í verulegum atriðum frá kröfum sem fram koma í ESEF reglum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningur Orkuveitu Reykjavíkur fyrir árið 2023 með skráarheitið "5493004ARP9VPUIX5B73-2023-12-31-is.zip" hafi í öllum meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunaraskyldu um sameiginlegt rafrænt skýrslusnið (ESEF reglur).

Við vorum kjörnir endurskoðendur félagsins á aðalfundi þann 26. apríl 2023 en þetta er sjötta samfellda reikningsárið þar sem við erum endurskoðendur félagsins.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 7. mars 2024

Davíð Arnar Einarsson,
Löggiltur endurskoðandi

Theodór Sigurbergsson,
Löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2023

	Skýr.	2023	2022 *
Rekstrartekjur	5	60.510.641	56.760.804
Innlausn álvanna		632.381	(1.162.556)
Söluhagnaður		26.337	45.455
Rekstrartekjur samtals		<u>61.169.358</u>	<u>55.643.703</u>
Orku kaup og orkuflutningur		(7.264.400)	(6.717.534)
Laun og launatengd gjöld	8	(9.799.488)	(7.939.019)
Annar rekstrarkostnaður		(8.404.698)	(6.563.422)
Rekstrargjöld samtals		<u>(25.468.586)</u>	<u>(21.219.976)</u>
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA)		<u>35.700.772</u>	<u>34.423.727</u>
Afskriftir	10	(15.797.262)	(14.439.275)
Rekstrarhagnaður (EBIT)		<u>19.903.510</u>	<u>19.984.452</u>
Vaxtatekjur		573.409	314.071
Vaxtagjöld		(14.606.144)	(12.965.835)
Aðrar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum		909.225	2.530.842
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	11	<u>(13.123.511)</u>	<u>(10.120.922)</u>
Áhrif hlutdeildarféлага	17	(36)	(3.159)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		6.779.964	9.860.371
Tekjuskattur	12	(380.010)	(1.549.979)
Hagnaður ársins		<u><u>6.399.954</u></u>	<u><u>8.310.392</u></u>
Skipting hagnaðar			
Eigendur fyrirtækisins		6.399.997	8.310.455
Minnihluti í dótturfélögum		(43)	(63)
Hagnaður ársins		<u><u>6.399.954</u></u>	<u><u>8.310.392</u></u>

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.
Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Yfirlit um heildarafkomu 2023

	Skýr.	2023	2022*
Hagnaður ársins		6.399.954	8.310.392
Önnur heildarafkoma			
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning			
Endurmat, hækkun	13	16.933.584	27.367.756
Tekjuskattur af endurmati	21	(2.710.069)	(3.795.162)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	18	575.000	(463.000)
		<u>14.798.515</u>	<u>23.109.594</u>
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning			
Þýðingarmunur	24	(2.764.695)	5.235.764
Önnur heildarafkoma eftir skatta		<u>12.033.819</u>	<u>28.345.358</u>
Heildarafkoma		<u>18.433.773</u>	<u>36.655.750</u>

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.
Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022*
Eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	430.014.366	406.760.917
Óefnislegar eignir	14	5.683.128	3.106.779
Leigueign	16	2.293.737	2.180.951
Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum	17	81.228	81.264
Eignarhlutar í öðrum félögum	18	55.680	55.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	19	1.914.127	1.448.798
Áhættuvarnarsamningar	20	50.239	78.545
Tekjuskatteign	21	4.792.026	3.759.231
Fastafjármunir samtals		444.884.531	417.472.164
Birgðir	22	1.653.315	1.881.036
Verk í vinnslu		1.248.785	416.817
Viðskiptakröfur	23	6.580.535	5.877.993
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	19	15.306	110.312
Eignarhlutur til sölu	18	6.207.000	5.632.000
Áhættuvarnarsamningar	20	218.901	346.984
Aðrar skammtímakröfur	23	1.086.871	692.873
Fyrirframgreiddur kostnaður		382.182	236.167
Markaðsverðbréf		8.670.016	11.070.605
Handbært fé		10.342.367	6.650.749
Veltufjármunir samtals		36.405.278	32.915.536
Eignir samtals		481.289.810	450.387.700
Eigið fé			
Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna		130.534.225	121.092.491
Bundinn hlutdeildarreikningur		82.377.266	74.657.104
Bundið eigið fé vegna þróunar		137.330	111.277
Gangvirðisreikningur		5.807.000	5.232.000
Þýðingarmunur		8.778.883	11.543.578
Óráðstafað eigið fé		31.348.927	33.413.364
Eigið fé móðurfyrirtækis		258.983.631	246.049.815
Hlutdeild minnihluta		290	337
Eigið fé samtals	24	258.983.922	246.050.152
Skuldir			
Vaxtaberandi skuldir	25	165.248.925	151.000.804
Leiguskuld	16	2.227.221	2.076.354
Lífeyrisskuldbinding	26	721.527	668.460
Áhættuvarnarsamningar	20	110.834	40.275
Fyrirframinnheimtar tekjur		1.709.737	0
Tekjuskattsskuldbinding	21	23.064.598	21.042.540
Langtímaskuldir samtals		193.082.843	174.828.434
Viðskiptaskuldir		3.957.445	3.673.238
Vaxtaberandi skuldir	25	16.928.649	19.805.390
Leiguskuld	16	176.490	190.640
Áhættuvarnarsamningar	20	82.057	150.384
Fyrirframinnheimtar tekjur		491.938	596.681
Tekjuskattur til greiðslu	12	1.887.042	1.464.093
Aðrar skammtímaskuldir	27	5.699.424	3.628.688
Skammtímaskuldir samtals		29.223.045	29.509.114
Skuldir samtals		222.305.888	204.337.548
Eigið fé og skuldir samtals		481.289.810	450.387.700

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.

Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Eiginfjáryfirlit 2023

	Endurmats- reikningur rekstrarfjárm.	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Bundið eigið fé v. þróunar	Gangvirðis- reikningur	Þýðingar- munur	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé meirihluta- eigenda	Hlutdeild minnihluta	Samtals eigið fé
Árið 2023									
Eigið fé 1. janúar 2023	121.092.491	74.657.104	111.277	5.232.000	11.543.578	33.413.364	246.049.815	337	246.050.152
Endurmat, hækkun	16.933.584						16.933.584		16.933.584
Tekjuskattsáhrif af endurmati	(2.710.069)						(2.710.069)		(2.710.069)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu				575.000			575.000		575.000
Þýðingarmunur					(2.764.695)		(2.764.695)		(2.764.695)
Hagnaður ársins						6.399.997	6.399.997	(43)	6.399.954
Heildarafkoma	14.223.515	0	0	575.000	(2.764.695)	6.399.997	18.433.817	(43)	18.433.773
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(4.781.781)					4.781.781	0		0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarf. umfram móttekinn arð		7.720.162				(7.720.162)	0		0
Aðrar breytingar								(4)	(4)
Bundið eigið fé vegna þróunar			26.053			(26.053)	0		0
Greiddur arður						(5.500.000)	(5.500.000)		(5.500.000)
Eigið fé 31. desember 2023	130.534.225	82.377.266	137.330	5.807.000	8.778.883	31.348.927	258.983.631	290	258.983.922
Árið 2022*									
Eigið fé 1. janúar 2022	101.733.552	66.451.877	123.873	5.695.000	6.307.814	33.081.886	213.394.002	0	213.394.002
Endurmat, hækkun	27.367.756						27.367.756		27.367.756
Tekjuskattsáhrif af endurmati	(3.795.162)						(3.795.162)		(3.795.162)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu				(463.000)			(463.000)		(463.000)
Þýðingarmunur					5.235.764		5.235.764		5.235.764
Hagnaður ársins						8.310.455	8.310.455	(63)	8.310.392
Heildarafkoma	23.572.594	0	0	(463.000)	5.235.764	8.310.455	36.655.813	(63)	36.655.750
Innlausn endurmats vegna afskrifta	(4.213.655)					4.213.655	0		0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarf. umfram móttekinn arð		8.205.227				(8.205.227)	0		0
Aðrar breytingar								400	400
Bundið eigið fé vegna þróunar			(12.596)			12.596	0		0
Greiddur arður						(4.000.000)	(4.000.000)		(4.000.000)
Eigið fé 31. desember 2022	121.092.491	74.657.104	111.277	5.232.000	11.543.578	33.413.364	246.049.815	337	246.050.152

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.

Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Sjóðstreymisýfirlit 2023

	Skýr.	2023	2022*
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		6.399.954	8.310.392
Leiðrétt fyrir:			
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	11	13.123.511	10.120.922
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélagi	17	35	3.159
Tekjuskattur	12	380.010	1.549.979
Afskriftir	10	15.797.262	14.439.275
Söluhagnaður varanlegra rekstrarfjármuna		(26.337)	(45.455)
Lífeyrisskuldbinding, breyting		58.067	39.581
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		<u>35.732.502</u>	<u>34.417.853</u>
Birgðir, lækkun (hækkun)		1.048.369	(543.531)
Verk í vinnslu, hækkun		(820.648)	(416.817)
Skammtímakröfur, hækkun		(887.857)	(362.342)
Skammtímaskuldir, lækkun		(486.660)	(205.163)
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		<u>34.585.707</u>	<u>32.890.000</u>
Innborgaðar vaxtatekjur		590.870	312.766
Greidd vaxtagjöld		(7.039.761)	(5.061.235)
Greiddir vextir vegna uppgjörs gjaldmiðlasamninga (dómsmál)		0	(2.578.937)
Mótttekinn arður		191.155	164.861
Greiðslur vegna annarra fjármunatekna og fjármagnsgjalda		0	(173.354)
Greiddir skattar		(1.476.383)	(1.774.668)
Handbært fé frá rekstri		<u>26.851.587</u>	<u>23.779.432</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	13	(26.672.429)	(20.409.489)
Fjárfesting í óefnislegum eignum	14	(1.335.824)	(607.822)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna		137.893	119.934
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum		0	(3.500)
Breyting á markaðsverðbréfum		3.008.322	2.934.876
Fjárfestingarhreyfingar		<u>(24.862.037)</u>	<u>(17.966.001)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Tekin ný langtímalán	25	30.120.839	11.137.877
Afborganir langtímaskulda	25	(24.580.559)	(16.477.427)
Fyrirframinnheimtar tekjur		1.896.603	0
Greiddur arður	24	(5.500.000)	(4.000.000)
Afborganir leiguskulda	16	(149.522)	(95.075)
Fjármögnunarhreyfingar		<u>1.787.361</u>	<u>(9.434.625)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		3.776.911	(3.621.193)
Handbært fé í ársbyrjun		6.650.749	10.319.874
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(85.293)	(47.931)
Handbært fé í árslok		<u>10.342.367</u>	<u>6.650.749</u>
Aðrar upplýsingar			
Veltufé frá rekstri	38	27.464.676	27.586.789

* Samanburðarfjárhæðir hafa verið leiðréttar. Sjá nánar í skýringu 3.

Skýringar á bls. 25-73 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Skýringar

1. Félagið

Orkuveita Reykjavíkur (Orkuveitan) er sameignarfyrirtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. Orkuveitan er með höfuðstöðvar á Íslandi að Bæjarhálsi 1 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur Orkuveitunnar geymir ársreikning móðurfyrirtækisins og dótturfélaga þess, (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“) og hlutdeild í hlutdeildarfélögum. Samstæðuársreikningur Orkuveitunnar er hluti af samstæðuársreikningi Reykjavíkurborgar.

Samstæðan veitir þjónustu í gegnum dótturfélög sín sem reka orkuver, rafveitu, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og ljósleiðara á þjónustusvæði sínu.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf.

Stjórn staðfesti og heimilaði birtingu ársreikningsins 7. mars 2024.

Fjallað er um mikilvægar reikningsskilaaðferðir samstæðunnar í skýringu 41.

b. Breyting á framsetningu

Framsetningu rekstrarreiknings hefur verið breytt frá sama tímabili fyrra árs. Breytingin felst í því að innleystar álvarnir eru færðar meðal rekstrartekna en voru áður taldar með fjármunatekjum og fjármagnsgjöldum. Það er mat stjórnenda félagsins að breytt flokkun gefi gleggri mynd af rekstrartekjum félagsins. Framsetningu samanburðarfjárhæða í rekstrarreikningi hefur verið breytt til samræmis.

c. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill Orkuveitunnar. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

d. Matsaðferðir

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að hluti varanlegra rekstrarfjármuna hafa verið endurmetnir til gangvirðis, innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum, eignarhlutar í öðrum félögum og aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru færð á gangvirði. Fjallað er um aðferðir við mat á gangvirði í skýringu 41.

e. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð samstæðuársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati. Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrifin af breytingum eru færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýring 13 - varanlegir rekstrarfjármunir (endurmat dreifi- og framleiðslukerfis og mat á virðisrýnun)
- skýring 18 - eignarhlutir í öðrum félögum (mat forsenda við útreikning gangvirðis eignarhluta flokkaðra á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu)
- skýring 41a i) og ii) - eignarhlutir í dóttur- og hlutdeildarfélögum (Stjórnendur beita faglegu mati við ákvörðun á því hvort skilgreiningar á yfirráðum gefi til kynna að samstæðan stýri fjárfestingu)
- skýring 19 - innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 20 - áhættuvarnarsamningar (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 21 - tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding (mat á skattalegum framtíðarhagnaði á móti yfirfærarlegu tapi)
- skýring 29 - markaðsáætla

Skýringar

3. Leiðrétting á samanburðartölum og breytt framsetning

Við útreikning á tímabilsleiðréttingu í dreifingu og flutningi rafmagns kom í ljós skekkja í útreikningi Veitna ohf. Skekkjan fól í sér að tekjur voru oftaldar á árunum 2020-2022. Í samræmi við IAS 8 hefur samanburðartölum vegna ársins 2022 því verið breytt. Leiðréttingar vegna fyrri tímabila eru sýndar sem leiðréttingar á eigin fé í samanburðartölum.

Framsetningu álvanna í rekstarreikningi hefur verið breytt, sjá skýringu 2b.

Yfirlit um heildarafkomu (samandregið)	Áður birt 2022	Breytt framsetning	Leiðrétting	Leiðrétt 2022
Rekstrartekjur.....	56.919.366	(158.562)	56.760.804
Innlausn álvanna.....	0	(1.162.556)	(1.162.556)
Rekstartekjur samtals.....	56.964.822	(1.162.556)	(158.562)	55.643.703
Rekstrarhagnaður (EBIT).....	21.305.571	(1.162.556)	(158.562)	19.984.452
Aðrar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum....	1.368.286	1.162.556		2.530.842
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals... (11.283.478)	1.162.556	(10.120.922)
Hagnaður fyrir tekjuskatt.....	10.018.933		(158.562)	9.860.371
Tekjuskattur.....	(1.581.692)		31.712	(1.549.979)
Hagnaður ársins.....	8.437.242	0	(126.850)	8.310.392
Heildarafkoma.....	36.782.600	0	(126.850)	36.655.750
	Áður birt 31.12.2022	Breytt framsetning	Leiðrétting	Leiðrétt 31.12.2022
Efnahagsreikningur (samandreginn)				
Viðskiptakröfur.....	6.360.401	(482.408)	5.877.993
Veltufjármunir samtals.....	33.397.944	(482.408)	32.915.536
Eignir samtals.....	450.870.108	(482.408)	450.387.700
Óráðstafað eigið fé.....	33.799.290	(385.926)	33.413.364
Eigið fé samtals.....	246.436.078	(385.926)	246.050.152
Tekjuskattsskuldbinding.....	21.047.364	(4.824)	21.042.540
Langtímaskuldir samtals.....	174.833.258	(4.824)	174.828.434
Tekjuskattur til greiðslu.....	1.490.981	(26.888)	1.464.093
Aðrar skammtímaskuldir.....	3.693.458	(64.769)	3.628.688
Skammtímaskuldir samtals.....	29.600.771	(91.657)	29.509.114
Skuldir og skuldbindingar samtals.....	204.434.030	(96.482)	204.337.548
Eigið fé og skuldir samtals.....	450.870.108	(482.408)	450.387.700
	Áður birt 2022	Breytt framsetning	Leiðrétting	Leiðrétt 2022
Sjóðstreymi (samandregið)				
Hagnaður ársins.....	8.437.242	(126.850)	8.310.392
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	11.283.478	(1.162.556)		10.120.922
Tekjuskattur.....	1.581.692	(31.712)	1.549.979
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta	35.738.972	(1.162.556)	(158.562)	34.417.853
Skammtímakröfur, lækkun.....	(520.904)		158.562	(362.342)
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta	34.052.556	(1.162.556)		32.890.000
Greiðslur vegna annarra				
fjármunatekna og fjármagnsgjalda	(1.433.124)	1.259.770	(173.354)
Handbært fé frá rekstri	23.682.219	97.214		23.779.432
Lækkun á handbæru fé.....	(3.718.407)	97.214	(3.621.193)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé.....	49.283	(97.214)	(47.931)
Veltufé frá rekstri.....	27.713.639		(126.850)	27.586.789

Skýringar

4. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga

Eftirfarandi eru upplýsingar um starfsemi samstæðufélaga. Sundurliðun tekna eftir afurðum er að finna í skýringu nr. 5 og tekjur eftir starfspáttum í skýringu nr. 6.

Vörur og þjónusta	Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar
a. Sala á rafmagni	ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu og sölu á rafmagni og Veitur ohf. dreifa rafmagni skv. gjaldskrá. Tekjur af sölu og dreifingu á raforku eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við raforkulög nr. 65/2003. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á rafmagni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
b. Sala á heitu vatni	Veitur ohf., ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu á heitu vatni og Veitur ohf. annast dreifingu á heitu vatni. Tekjur af sölu og dreifingu á heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi hitaveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á heitu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
c. Sala á köldu vatni	OR Vatns- og fráveita sf. annast öflun og dreifingu á köldu vatni. Tekjur af sölu á köldu vatni taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár félagsins er 0,5% af fasteignamati. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfssemi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi vatnsveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á köldu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.

Skýringar

4. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga, frh.

Vörur og þjónusta

Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar

- d. Fráveita OR - vatns- og fráveita sf. annast rekstur fráveitu. Tekjur fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi fráveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna fráveitu hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.
- e. Aðrar tekjur Ljósleiðarinn ehf. sér um rekstur ljósleiðarakerfis. Tekjur af ljósleiðarakerfi eru færðar við afhendingu á vöru og þjónustu. Um er að ræða samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Fjarskiptastofu. Orkuveitan sér um leigu á húsnæði og búnaði, tilfallandi sölu á sérfræðiþjónustu og fleiru. Tekjur Carbfix félaganna eru vegna ráðgjafar, uppbyggingar og rekstrar á förgunarstöðum. Leigutekjur eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum. Aðrar tekjur eru færðar við afhendingu á vöru eða þjónustu. Viðskiptakröfur vegna annarra tekna og leigutekna hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest.

5. Tekjur af vöru- og þjónustusölu

Tekjur samstæðunnar af sölu á vörum og þjónustu sundurliðast þannig:	2023	2022
Rafmagn.....	23.979.310	23.903.794
Heitt vatn.....	17.739.370	15.705.724
Kalt vatn.....	3.703.242	3.663.319
Fráveita.....	6.624.847	6.513.702
Aðrar tekjur.....	8.463.871	6.974.265
Tekjur af vöru- og þjónustusölu samtals.....	60.510.641	56.760.804

Skýringar

6. Starfsþáttayfirlit

Starfsþættir og miðlar

Starfssvæði félaga í samstæðu Orkuveitunnar eru einkum á höfuðborgarsvæðinu, en nær auk þess til Suður- og Vesturlands. Samstæðan skiptist í þrjá starfsþætti, Orkusala og framleiðsla, Veitur og aðra starfsemi.

Orkusala og framleiðsla annast framleiðslu á rafmagni og varmaorku í orkuverum, raforkusölu til stóriðju og smásölu.

Veitur sjá um dreifingu rafmagns, varmaorkuvinnslu á lághitasvæðum og dreifingu varmaorku frá lághitasvæðum og jarðvarmavirkjunum, vatnsöflun og dreifingu á köldu vatni og fráveitustarfsemi.

Önnur starfsemi nær yfir rekstur ljósleiðarakerfis, leigu húsnæðis og búnaðar, tilfallandi sölu sérfræðiþjónustu og fleira. Einnig þróun og útbreiðslu Carbfix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum.

Samstæðan er tekjuskattsskyld, nema sá hluti starfseminnar sem lýtur að rekstri vatnsveitu og fráveitu, sem er háður lögum nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga og lögum nr. 9/2009 um rekstur fráveitna. Rekstur hitaveitu er háður orkulögum nr. 58/1967, m.a. um arðsemi. Sá hluti raforkurekstursins sem fellur undir sérleyfisrekstur samkvæmt raforkulögum nr. 65/2003 er háður tekjumörkum samkvæmt ákvörðun Orkustofnunar.

Miðill	Opinberar kvaðir
Hitaveita	Um sérleyfisveitur gildir að ráðherra staðfestir gjaldskrá og hún öðlast gildi við birtingu í Stjórnartíðindum.
Rafveita, dreifing	Orkustofnun er send gjaldskrá til staðfestingar. Birta skal gjaldskrá opinberlega.
Rafveita, framleiðsla	Samkeppni er um orkusölu og því eru verðbreytingar á orkuhluta rafmagnsverðs ekki háðar samþykki stjórnvalda.
Vatnsveita	Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Fráveita	Gjaldskrá skal standa undir öllum kostnaði. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Ljósleiðari	Samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Fjarskiptastofu (áður Póst- og fjarskiptastofnun).

Viðskiptavinir sem hafa veruleg áhrif á tekjur samstæðunnar

Einn viðskiptavinur Orkusölu og framleiðslu hefur veruleg áhrif á fjárhæð heildartekna samstæðunnar á árinu 2023 vegna kaupa á rafmagni til stóriðju. Tekjur samstæðunnar frá þessum viðskiptavini, námu 8.461 milljónum kr. eða 13,8% af heildartekjum. (2022: 9.653 milljónir kr. eða 17,3% af heildartekjum).

Skýringar

6. Starfspáttayfirlit

Starfspáttaupplýsingar eru birtar eftir innri upplýsingagjöf Orkuveitunnar. Starfspáttir sem eru birtir eru *Veitur*, sem samanstanda af veiturekstri samstæðunnar í heitu og köldu vatni, dreifingu rafmagns og fráveitu, *Orkusala og framleiðsla* vegna samkeppnisreksturs í framleiðslu og sölu rafmagns og heits vatns auk *Annarrar starfsemi* sem sýnir rekstur móðurfyrirtækisins, *Ljósleiðarans og Carbfix félaganna*. Móðurfyrirtækið sér um þjónustu við dótturfélög, leigu húsnæðis og búnaðar, tilfallandi sölu sérfræðipjónustu og fleira. Ljósleiðarinn sér um rekstur ljósleiðarakerfis og Carbfix félögin vinna að þróun og útbreiðslu Carbfix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum. Við gerð starfspáttayfirlits er notast við sömu reikningsskilareglur og samstæðan notast við og lýst er í skýringu 41.

Rekstrarstarfspáttir - svið

Árið 2023	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunar-færslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	37.876.204	18.241.946	5.051.208	0		61.169.358
Tekjur innan samstæðu	5.897.878	7.190.259	11.414.838	(24.502.975)	(0)
Tekjur starfspáttá	43.774.082	25.432.205	16.466.047	(24.502.975)		61.169.358
Rekstrargjöld starfspáttá	(24.545.796)	(11.563.011)	(13.982.051)	24.406.470	215.802	(25.468.586)
Rekstrarhagnaður starfspáttá, EBITDA	19.228.286	13.869.194	2.483.996	(96.506)	215.802	35.700.772
Afskriftir	(7.115.782)	(5.843.621)	(2.745.778)	77.818	(169.899)	(15.797.262)
Afkoma starfspáttá, EBIT	12.112.504	8.025.573	(261.783)	(18.688)	45.904	19.903.510
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(6.875.888)	(3.038.480)	(3.543.468)	404.160	(69.835)	(13.123.511)
Áhrif hlutdeildarfélaga	0	0	(36)	0	(36)
Tekjuskattur	(555.736)	(1.000.360)	1.362.151	(195.063)	8.998	(380.010)
Hagnaður (tap) ársins	4.680.880	3.986.733	(2.443.135)	190.409	(14.933)	6.399.954
Árið 2022						
Tekjur frá þriðja aðila	34.398.516	16.939.281	4.305.906	0		55.643.703
Tekjur innan samstæðu	5.413.669	6.855.516	9.980.125	(22.249.310)	(0)
Tekjur starfspáttá	39.812.185	23.794.797	14.286.032	(22.249.310)		55.643.703
Rekstrargjöld starfspáttá	(21.473.476)	(10.799.847)	(11.294.645)	22.176.525	171.467	(21.219.976)
Rekstrarhagnaður starfspáttá, EBITDA	18.338.709	12.994.949	2.991.387	(72.785)	171.467	34.423.727
Afskriftir	(6.697.930)	(5.344.154)	(2.335.724)	54.662	(116.129)	(14.439.275)
Afkoma starfspáttá, EBIT	11.640.779	7.650.795	655.663	(18.123)	55.338	19.984.452
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(8.039.429)	(1.546.916)	(1.441.863)	969.481	(62.195)	(10.120.922)
Áhrif hlutdeildarfélaga	0	0	(3.159)	0	(3.159)
Tekjuskattur	(291.830)	(1.188.925)	282.450	(354.252)	2.579	(1.549.979)
Hagnaður ársins	3.309.520	4.914.955	(506.909)	597.106	(4.279)	8.310.392

* Upplýsingar sem stjórnendur horfa til vegna starfspáttá taka ekki mið af reglum IFRS 16.

Skýringar

6. Starfsþáttayfirlit, frh.

Rekstrarstarfsþættir - svið, frh.

	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunarfærslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Efnahagur (31.12.2023)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	230.353.938	152.358.342	53.246.454	(261.239)		435.697.494
Leigueignir					2.293.737	2.293.737
Aðrar eignir	25.611.049	10.055.838	180.173.062	(172.541.371)		43.298.578
						<u>481.289.810</u>
Vaxtaberandi skuldir	82.731.886	55.536.810	184.377.574	(140.468.696)		182.177.574
Leiguskuldir					2.403.711	2.403.711
Aðrar skuldir	18.802.222	13.418.382	38.804.246	(33.300.248)		37.724.603
						<u>222.305.888</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	14.479.775	6.095.801	9.659.361	(984.944)		29.249.992
Efnahagur (31.12.2022)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	212.808.689	149.985.284	47.073.723	0		409.867.696
Leigueignir					2.180.951	2.180.951
Aðrar eignir	22.699.185	11.637.831	189.044.494	(185.042.458)		38.339.053
						<u>450.387.700</u>
Vaxtaberandi skuldir	75.471.782	59.629.752	170.806.194	(135.101.533)		170.806.194
Leiguskuldir					2.266.994	2.266.994
Aðrar skuldir	16.837.580	11.334.039	53.926.153	(50.833.411)		31.264.360
						<u>204.337.548</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	11.849.074	3.200.457	6.117.078	0		21.166.608

* Upplýsingar sem stjórnendur horfa til vegna starfsþátta taka ekki mið af reglum IFRS 16.

Skýringar

7. Greining á rekstri jarðvarmaorkuvera

Upplýsingar um afkomu á framleiðslu raforku og heitu vatni sbr. 5. mgr. 41. gr. laga nr. 65/2003:

	Raforka 2023	Heitt vatn 2023	Raforka 2022	Heitt vatn 2022
Jarðvarmavirkjanir				
Tekjur	13.188.023	5.523.888	13.427.092	4.837.520
Rekstrargjöld	(2.858.400)	(1.679.752)	(2.504.779)	(1.362.312)
Afskriftir	(4.104.342)	(1.335.121)	(3.923.068)	(1.335.121)
Afkoma fyrir fjármagnsgjöld	6.225.280	2.509.015	6.999.244	2.140.087
Arðsemi fjárfestingar	5,6%	6,1%	5,9%	5,6%

Hellisheiðarvirkjun og Nesjavallavirkjun eru blandaðar virkjanir, þar sem bæði er framleitt heitt vatn og raforka.

Við skiptingu á sameiginlegum kostnaði er miðað við skiptireglu Orku náttúrunnar og ON Power sem Orkustofnun hefur hafnað. Orkustofnun er skylt lögum samkvæmt að setja félögunum nýjar skiptireglur í kjölfar höfnunarinnar, sem stofnunin hefur ekki gert enn. Uns Orkustofnun setur félögunum nýjar skiptireglur þá er afkoma miðla miðuð við skiptireglur Orku náttúrunnar og ON Power sem ekki hafa verið samþykktar af Orkustofnun.

8. Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	9.126.856	7.461.098
Mótframlag í lífeyrissjóði	1.204.726	1.007.547
Breyting lífeyrisskuldbindingar	100.057	76.794
Önnur launatengd gjöld	809.326	672.567
Laun og launatengd gjöld samtals	11.240.966	9.218.005
Laun og launatengd gjöld eru þannig færð í ársreikninginn:		
Gjaldfært í rekstrarreikningi	9.799.488	7.939.019
Eignfært á framkvæmdir	1.441.478	1.278.986
Laun og launatengd gjöld samtals	11.240.966	9.218.005
Starfsmannafjöldi:		
Fjöldi ársverka	637,0	577,0
Starfskjör stjórnar, forstjóra og framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis og dótturfélaga greinast þannig:		
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð stjórnar móðurfyrirtækis	25.704	24.537
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð forstjóra móðurfyrirtækis	48.226	48.510
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis*	114.924	120.457
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð stjórnar dótturfélaga**	23.108	17.964
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð fjögurra framkvæmdastjóra dótturfélaga	156.169	153.680
Starfslokagreiðslur	91.147	32.846
	459.278	397.994

*Þrjár framkvæmdastjórnar frá og með 1.3.2023, voru áður fjórir.

**Fimm stjórnir frá 1.6.2023, voru áður fjórar.

Skýringar

9. Þóknun endurskoðanda

	2023	2022
Þóknun vegna endurskoðunar ársreiknings og könnunar árshlutauppgjöra	27.831	33.609
Önnur þjónusta endurskoðanda	3.342	3.941
Samtals þóknun endurskoðanda	31.173	37.549

10. Afskriftir og virðisrýrnun

	2023	2022
Afskriftir og virðisrýrnun greinast þannig:		
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna, sbr. skýringu 13	15.042.464	13.855.622
Afskriftir óefnislegra eigna, sbr. skýringu 14	584.899	467.523
Afskrift leigueignar, sbr. skýringu 16	169.899	116.129
Afskriftir og virðisrýrnun færð í rekstrarreikning	15.797.262	14.439.275

11. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	2023	2022
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtatekjur	573.409	314.071
Vaxtagjöld og greiddar verðbætur	(6.775.310)	(4.960.939)
Áfallnar verðbætur	(7.392.363)	(7.513.412)
Ábyrgðargjald til eigenda 1)	(438.471)	(491.483)
Vaxtagjöld samtals	(14.606.144)	(12.965.835)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum	370.324	942.160
Gangvirðisbreytingar fjáreigna og fjárskulda á gangvirði í gegnum rekstur	607.734	(651.888)
Óinnleystar gangvirðisbreytingar áhættuvarnarsamninga	(167.008)	2.061.035
Innlausn vaxtaskiptasamninga	0	(173.354)
Gengismunur	(146.649)	141.812
Arðstekjur	244.825	211.077
Aðrar tekjur (gjöld) af fjáreignum og fjárskuldum samtals	909.225	2.530.842
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	(13.123.511)	(10.120.922)

1) Samstæðan greiddi ábyrgðargjald til eigenda OR vegna ábyrgða sem þeir hafa veitt á skuldir samstæðunnar samkvæmt ákvörðun aðalfundar OR árið 2005. Gjaldið er á ársgrunni, 0,81% (2022: 0,82%) á lán vegna sérleyfisstarfsemi og 0,65% (2022: 0,63%) á lán vegna samkeppnisstarfsemi. Útreikningur gjaldsins er gerður miðað við stöðu lána í lok hvers ársfjórðungs. Ábyrgðargjaldið nam samtals 438 milljónum kr. á árinu 2023 (2022: 491 milljónir kr.) og er fært á meðal vaxtagjalda.

Gangvirðisbreytingar gegnum rekstur

Við mat á gangvirði óskráðra fjáreigna og fjárskulda er beitt viðurkenndum verðmatsaðferðum sem er lýst í skýringu 41. Gangvirðisbreyting sem færð er til tekna í rekstrarreikningi vegna þessa nemur samtals 811 milljónum kr. á árinu 2023 (2022: tekjufærsla að fjárhæð 2.351 milljónir kr.). Gangvirðisbreytingar sem tilheyra fjáreignum og fjárskuldum sem flokkaðar eru á stigi 3 er tekjufærsla að fjárhæð 945 milljónum kr. á árinu 2023 (2022: tekjufærsla að fjárhæð 479 milljónir kr.).

Skýringar

12. Tekjuskattur

Félög í samstæðunni eru tekjuskattsskyld vegna starfsemi sinnar í samræmi við 2. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt fyrir utan að rekstur vatnsveitu og fráveitu er undanþeginn tekjuskatti.

Móðurfyrirtækið er í 37,6% skatthlutfalli en önnur skattskyld félög samstæðunnar hafa 20% skatthlutfall.

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:

	2023	2022
Tekjuskattur til greiðslu	1.887.042	1.464.093
Breyting á frestuðum tekjuskatti	(1.507.032)	85.886
Gjaldfærður tekjuskattur	<u>380.010</u>	<u>1.549.979</u>

Virkt skatthlutfall greinist þannig:

	2023	2022
Hagnaður ársins fyrir tekjuskatt	<u>6.779.964</u>	<u>9.860.371</u>
Tekjuskattur skv. skatthlutfalli móðurfyrirtækis	37,60% 2.549.267	37,60% 3.707.499
Áhrif skatthlutfalla dótturfélaga	(16,34%) (1.107.967)	(12,93%) (1.274.517)
Óskattskyld starfsemi vatnsveitu og fráveitu	(13,63%) (924.192)	(8,17%) (805.474)
Áhrif gengismunar vegna mismunandi starfrækslugjaldmiðla í samstæðunni	0,17% 11.745	(0,32%) (31.858)
Aðrir liðir	(2,20%) (148.843)	(0,46%) (45.670)
Virkur tekjuskattur	<u>5,60% 380.010</u>	<u>15,7% 1.549.979</u>

Tekjuskattur færður beint á eigið fé

Frestaður skattur

	2023	2022
Fellur til vegna tekna og gjalda sem færð eru beint yfir á eigið fé		
Tekjuskattsáhrif af endurmati	<u>2.710.069</u>	<u>3.795.162</u>
Frestaður tekjuskattur samtals	<u>2.710.069</u>	<u>3.795.162</u>

Skýringar

13. Varanlegir rekstrarfjármunir

2023	Framleiðslu-kerfi	Veitu-kerfi	Aðrar fasteignir	Aðrir lausa-fjármunir	Samtals
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	355.699.819	432.329.044	12.220.189	4.215.137	804.464.190
Viðbætur á árinu	10.181.679	13.905.247	1.262.575	681.309	26.030.809
Þýðingarmunur	(6.107.551)	0	0	85	(6.107.467)
Selt og aflagt á árinu	22.753	0	(51.727)	(246.233)	(275.207)
Endurmat, hækkun	16.098.048	19.379.744	0	0	35.477.792
Staða í árslok	375.894.748	465.614.035	13.431.037	4.650.297	859.590.117
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	161.908.071	232.571.539	978.205	2.245.457	397.703.273
Afskrifað á árinu	7.544.640	6.823.342	231.830	442.652	15.042.464
Þýðingarmunur	(1.492.108)	0	0	5	(1.492.103)
Selt og aflagt á árinu	(27.983)	0	0	(194.108)	(222.091)
Endurmat, hækkun	7.150.133	11.394.075	0	0	18.544.208
Staða í árslok	175.082.753	250.788.956	1.210.036	2.494.006	429.575.751
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2023.....	193.791.749	199.757.504	11.241.984	1.969.680	406.760.917
Bókfært verð 31.12.2023.....	200.811.995	214.825.078	12.221.001	2.156.291	430.014.366
2022					
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	317.329.727	381.612.662	10.263.261	3.794.059	712.999.709
Viðbætur á árinu	5.598.798	12.375.382	1.965.103	619.303	20.558.586
Þýðingarmunur	11.719.890	0	0	0	11.719.890
Selt og aflagt á árinu	(864.542)	(1.660.687)	(8.175)	(198.224)	(2.731.629)
Endurmat, hækkun	21.915.947	40.001.687	0	0	61.917.634
Staða í árslok	355.699.819	432.329.044	12.220.189	4.215.137	804.464.189
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	140.653.075	205.804.966	781.623	2.046.786	349.286.450
Afskrifað á árinu	7.102.980	6.225.233	198.394	329.015	13.855.622
Þýðingarmunur	2.668.674	0	0	0	2.668.674
Selt og aflagt á árinu	(864.542)	(1.660.654)	(1.811)	(130.344)	(2.657.351)
Endurmat, hækkun	12.347.884	22.201.994	0	0	34.549.878
Staða í árslok	161.908.071	232.571.539	978.205	2.245.457	397.703.273
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2022.....	176.676.652	175.807.696	9.481.638	1.747.273	363.713.260
Bókfært verð 31.12.2022.....	193.791.748	199.757.504	11.241.984	1.969.680	406.760.917

Fjárfestingar á árinu án greiðsluáhrifa námu í árslok 3.983,1 milljónum kr. (2022: 1.938,8 milljónum kr.). Breyting ársins á fjárfestingum án greiðsluáhrifa nemur 2.044,3 milljónum kr.

Skýringar

13. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Endurmat

Við endurmat eru viðkomandi eignaflokkar metnir til gangvirðis. Endurmat er fært á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregnum tekjuskatti samanber skýringu 41 d. Endurmatið er unnið af sérfræðingum innan samstæðunnar.

Endurmat var síðast framkvæmt í viðkomandi kerfum samkvæmt eftirfarandi töflu:

	Dagsetning endurmats
Framleiðslukerfi:	
Heitt vatn	30.9.2023
Kalt vatn	30.9.2022
Rafmagn	30.9.2023
Dreifikerfi:	
Heitt vatn	30.9.2023
Kalt vatn	30.9.2023
Fráveita	30.9.2023
Rafmagn	30.9.2023
Gagnaflutningur	30.9.2022

Gangvirði framangreindra eigna er ákvarðað út frá afskrifuðu endurstofnverði. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning var stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum samstæðunnar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt núvirt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Veitukerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfi og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa. Endurmat flokkast undir stig 3 af gangvirði, en stigin eru nánar útskýrð í skýringu 34.

Upplýsingar um endurmetnar eignir í árslok

	Framleiðslu- kerfi	Veitu- kerfi	Samtals
31.12.2023			
Endurmetið bókfært verð	200.811.995	214.825.078	415.637.074
Þar af áhrif endurmats	(68.302.794)	(81.760.155)	(150.062.949)
Bókfært verð án endurmats	132.509.201	133.064.924	265.574.125
31.12.2022			
Endurmetið bókfært verð	193.791.748	199.757.504	393.549.253
Þar af áhrif endurmats	(63.239.182)	(76.482.941)	(139.722.124)
Bókfært verð án endurmats	130.552.566	123.274.563	253.827.129

Skýringar

13. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Virðisrýrnunarpróf

Virðisrýrnunarpróf voru gerð í árslok 2023 fyrir veitu- og framleiðslukerfi virkjana. Prófin voru gerð miðað við stöðu eigna í lok september 2023 til að staðfesta hvort bæði eignir í notkun og helstu eignir í byggingu standi undir væntu framtíðarsjóðstreymi. Virðisrýrnunarpróf eru framkvæmd á hvern og einn miðil fyrir framleiðslukerfi og veitukerfi sem er minnsta sjóðskapandi eining.

Endurheimtanleg fjárhæð hvers miðils var metin út frá notkunarvirði. Notkunarvirði var ákvarðað á þann hátt að núvirða áætlað framtíðarfjárstreymi miðað við áframhaldandi nýtingu miðlanna. Fjárstreymi var byggt á rekstraráætlun næstu fimm ára. Við mat á nýtingarvirði byggja stjórnendur á áætlun um framtíðar þróun starfseminnar, byggt er á bæði ytri og innri upplýsingum.

Stuðst var við eftirfarandi forsendur við mat á notkunarvirði:

	Árið 2023				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2024-2028	2,6%	3,3%	3,4%	2,4%	3,9%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagspr.	0,0%	0,0%	0,4%	0,4%	0,0%-5,3%
EBITDA meðalvöxtur 2024-2028 .	4,2%	4,9%	2,8%	2,4%	6,1%
Veginn fjármagnskostnaður	6,1%	6,2%	5,7%	5,8%	6,13%-9,97%

	Árið 2022				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2023-2027	2,4%	3,7%	0,6%	1,3%	2,1%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagspr.	0,0%	0,0%	0,4%	0,4%	0,0%-7,8%
EBITDA meðalvöxtur 2023-2027 .	3,7%	6,5%	-0,2%	0,7%	1,7%
Veginn fjármagnskostnaður	5,1%	5,0%	5,0%	5,0%	3,13%-9,72%

EKKI eru líkur á virðisrýrnun hjá Veitum né Virkjunum þar sem umframvirði er til staðar. Próf fyrir rafmagnsframleiðslu stóriðju er þó næmt fyrir breytingum á lykilforsendum. Ef ávöxtunarkrafa hækkar um 0,1 prósentustig en öðrum forsendum er haldið óbreyttum þá lækkar umframvirði rafmagnsframleiðslu um 2,2 milljarða króna. Ef að áætluð EBITDA er 1% lægri á ári út áætlunartímabilið en öðrum forsendum er haldið óbreyttum reiknast virðisrýrnun í rafmagnsframleiðslu um 1,6 milljarða króna. Í hvorugu tilfelli kemur þó til virðisrýrnunar.

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna samstæðunnar sem metnar eru fasteignamati nam 42.446 milljónum kr. í árslok 2023 (2022: 45.610 milljónum kr.). Brunabótamat eigna samstæðunnar er 63.577 milljónir kr. á sama tíma (2022: 60.951 milljónir kr.). Meðal þessara eigna eru fasteignir sem eignfærðar eru meðal framleiðslukerfa og dreifikerfa. Vátryggingaverðmæti eigna samstæðunnar er 591.728 milljónir kr. í árslok 2023 (2022: 487.634 milljónir kr.).

Skuldbindingar

Samstæðan hefur gert innkaupa- og verksamninga vegna framkvæmda við framleiðslu- og dreifikerfi. Eftirstöðvar þessara samninga eru í árslok 13.689 milljónir kr. (2022: 4.476 milljónir kr.).

Skýringar

14. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir greinast þannig:

2023	Hita- réttindi	Hugbúnaður	Þróunareignir	Viðskipta- sambönd	Samtals
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	1.427.031	4.484.555	182.982	0	6.094.568
Endurflokkun	51.727	0	0	0	51.727
Viðbætur á árinu	0	1.259.477	51.527	1.908.000	3.219.004
Seldar eignir	0 (222.568) (56.039)	0 (278.607)
Þýðingarmunur	0	0	714	0	714
Staða í árslok	1.478.758	5.521.463	179.185	1.908.000	9.087.406
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	457.768	2.516.135	13.885	0	2.987.789
Afskrifað á árinu	0	540.731	6.321	37.847	584.899
Selt og aflagt á árinu	0 (168.413)	0	0 (168.413)
Staða í árslok	457.768	2.888.453	20.206	37.847	3.404.275
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2023	969.263	1.968.420	169.097	0	3.106.779
Bókfært verð 31.12.2023	1.020.990	2.633.011	158.978	1.870.153	5.683.128
2022					
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	1.427.031	3.867.437	192.278	0	5.486.747
Viðbætur á árinu	0	617.118 (9.296)	0	607.822
Staða í árslok	1.427.031	4.484.556	182.982	0	6.094.569
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	457.768	2.055.060	7.437	0	2.520.265
Afskrifað á árinu	0	461.075	6.448	0	467.523
Staða í árslok	457.768	2.516.135	13.885	0	2.987.789
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2022	969.263	1.812.377	184.841	0	2.966.481
Bókfært verð 31.12.2022	969.263	1.968.420	169.097	0	3.106.779

15. Fjárfesting í stofnneti Sýnar

Á árinu keypti Ljósleiðarinn eignir tengdar stofnneti Sýnar samhliða undirritunnar þjónustusamnings. Heildar kaupverð nam 2.869 m.kr. Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum IFRS 3, var kaupverðinu útteilt á aðgreinanlegar eignir og skuldir. Bráðabirgða útteiling hefur verið framkvæmd en ef fram koma nýjar upplýsingar um stöðu eigna á yfirtökudegi innan við ári frá yfirtökudegi þá gætu niðurstöður kaupverðsútteilingarinnar breyst.

Áhrif yfirtöku á rekstrareiningum greinist þannig:

31.12.2023

Rekstrarfjármunir	310.456
Viðskiptasambönd	1.907.334
IP tölur	651.245
Hreinar aðgreinanlegar eignir alls	2.869.035
Greitt við afhendingu	1.000.000
Ógreitt kaupverð	1.869.035
Kaupverð alls	2.869.035

Kaupverðið greiðist í hlutum í samræmi við skilyrði og skilmála kaupsamnings en þó að fullu eigi síðar en 12 mánuðum eftir gildistöku kaupsamnings. Heildar greiðslur til Sýnar munu nema 3.000 m.kr. en núvirði kaupverðs við afhendingu hins selda nam 2.869 m.kr.

Skýringar

15. Fjárfesting í stofnneti Sýnar, frh.

Gangvirði yfirtekinna eigna er reiknað með eftirfarandi aðferðum:

Fastafjármunir

Samkvæmt gangvirðismati á yfirtökudeginum 4. október 2023 þá er gangvirði fastafjármuna stofnnets Sýnar 310 m.kr. Fastafjármunirnir eru búnaður vegna stofnnets sem skiptist í búnað og hýsingarstaði. Við mat á virði keypts búnaðar og hýsingarstaða var stuðst við kostnaðarnálgun.

Viðskiptasambönd

Viðskiptasamböndin sem metin voru skiptast í samninga um heimilistengingar, fyrirtækjatengingar og stofnnet. Samkvæmt gangvirðismati á yfirtökudegi þá er gangvirði heimilistenginga 928 m.kr., fyrirtækjatenginga 61 m.kr. og stofnnet 918 m.kr. Gangvirðismat á öllum viðskiptasamböndum var því 1.907 m.kr. Viðskiptasamböndin voru metin með umfram hagnaðar aðferð (e, Excess earnings method).

IP tölur

Samkvæmt gangvirðismati á yfirtökudegi þá er gangvirði IP talna 651 m.kr. Við mat á virði keyptrar IP talna var stuðst við markaðsnálgun.

16. Leigueignir og leiguskuldir

Sjá lýsingu á reikningsskilaaðferðum í skýringu 41 t.

Samstæðan leigir fasteignir og lóðir. Þessir leigusamningar eru til mis langs tíma en yfirleitt með möguleika á endurnýjun í lok leigutímans. Sumir leigusamningar innifela viðbótar leigugreiðslur sem eru byggðar á breytingu á tilteknum vísitölum. Samstæðunni er óheimilt að gera samninga um framleigu vegna ákveðinna leigusamninga.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna skammtímaleigusamninga og vegna leigusamninga um eignir með lágt verðgildi. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Leigueignir greinast þannig:

	2023	2022
Leigueignir		
Staða í ársbyrjun	2.180.951	2.576.177
Viðbætur vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	197.809	258.466
Hækkun (lækkun) vegna breyttra leigugreiðslna eða uppsögn samninga	7.664 (614.027)
Verðbætur af leigueign	77.212	76.465
Afskriftir ársins	(169.899)	(116.129)
Staða í árslok	<u>2.293.737</u>	<u>2.180.951</u>

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

Afskriftir leigueigna	169.899	116.129
-----------------------------	---------	---------

Skýringar

16. Leigueignir og leiguskuldir, frh.

Leiguskuldir greinast þannig:

	2023	2022
Leiguskuldir		
Staða í ársbyrjun	2.266.994	2.655.361
Hækkun vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	197.809	258.466
Hækkun (lækkun) vegna breyttra leigugreiðslna eða uppsögn samninga	7.664 (614.027)
Vaxtagjöld	69.835	62.195
Greiddar leiguskuldir á árinu	(215.802) (171.467)
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	77.212	76.465
Staða í árslok	2.403.711	2.266.994

Ónúvirt greiðslufæði leiguskulda greinist þannig:

	Innan árs	Eftir 1 til 5 ár	Eftir 5 ár	Samtals
Leigugreiðslur	176.490	544.368	3.125.518	3.846.376
Vaxtagreiðslur	(77.605) (277.892) (1.087.167) (1.442.665)
Samtals	98.885	266.475	2.038.351	2.403.711

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

	2023	2022
Vaxtagjöld af leiguskuldum	69.835	62.195

Fjárhæðir færðar í sjóðstreymi vegna leigugreiðslna:

Vaxtaþáttur (settur fram í sjóðstreymisyfirliti í línu „Greiddir vextir“)	66.411	76.392
Afborgunarþáttur (settur fram í sjóðstreymisyfirliti í línu „Afborganir leiguskulda“)	149.522	95.075

Flestir leigusamningar samstæðunnar um fasteignir fela í sér framlengingarheimildir sem samstæðunni er heimilt að nýta allt að einu ári fyrir lok úppsegjanlegs leigutímabils. Samstæðan leggur mat á það við upphaf leigusamnings hvort það sé talið nokkuð líklegt að hún muni nýta heimildir til framlenginga. Ef verulegar breytingar verða á aðstæðum sem eru á valdi samstæðunnar, mun hún endurmeta hvort framlengingarheimildir verði nýttar.

17. Eignarhlutar í hlutdeildarfélagum

	2023		2022	
	Eignarhluti	Bókfært verð	Eignarhluti	Bókfært verð
Íslensk Nýorka ehf., Reykjavík	28,81%	24.567	29,11%	31.212
Netorka hf., Hafnarfjörður	38,41%	53.308	38,41%	46.657
Orkuskólinn REYST hf., Reykjavík	45,00%	3.353	45,00%	3.395
Samtals		81.228		81.264

Hlutdeild samstæðunnar í afkomu hlutdeildarféлага var neikvæð um 36 þúsund kr. á árinu 2023 (2022: neikvæð um 3.159 þúsund kr.).

Skýringar

18. Eignarhlutar í öðrum félögum

	Eignarhluti	2023	Eignarhluti	2022
Fastafjármunir				
Aðrir eignarhlutar í félögum		55.680		55.680
Veltufjármunir				
Landsnet hf. 1)	6,8%	6.207.000	6,8%	5.632.000
Eignarhlutar í öðrum félögum samtals		<u>6.262.680</u>		<u>5.687.680</u>

Gangvirði eignarhluta sem flokkaðir eru sem fjáreignir á gangvirði í gengum aðra heildarafkomu er ákvarðað með viðurkenndum matsaðferðum. Stuðst er við verðmat sem framkvæmt er af óháðum þriðja aðila auk mats sérfræðinga innan Orkuveitunnar. Gangvirðishækkun vegna eignarhluts í Landsnet hf. nam 575 milljónum. kr. á árinu 2023 (2022: lækkun um 463 milljónir kr.) og var hækkunin færð á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigið fjár. Sjá nánar í skýringu 34.

1) Lagaákvæði um breytt eignarhald flutningsfyrirtækis raforku kom til framkvæmda 1. júlí 2022, skv. 19. gr. laga nr. 74/2021. Löggin kveða á um breytt eignarhald Landsnets með þeim hætti að það verði í beinni eigu ríkisins og/eða sveitarfélaga. Eignahlutur Orkuveitunnar í Landsneti hf. í árslok 2023 er því færður meðal veltufjármuna. Sjá nánar í skýringu 39.

19. Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

	2023	2022
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum í ársbyrjun	1.559.109	616.949
Breyting á gangvirði á árinu	370.324	942.160
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamn. í árslok, eign / (skuld)	<u>1.929.433</u>	<u>1.559.109</u>
Skipting innbyggðu afleiðanna er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða, eign / (skuld)	1.914.127	1.448.798
Skammttímahluti innbyggðra afleiða eign / (skuld)	15.306	110.312
Innbyggðar afleiður samtals	<u>1.929.433</u>	<u>1.559.109</u>

Frekari umfjöllun um innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum má finna í skýringu 29 c.

20. Áhættuvarnarsamningar

Áhættuvarnarsamningar á gangvirði gegnum rekstrarreikning:	2023	2022
Eignir		
Áhættuvarnarsamningar, langtímahluti	50.239	78.545
Áhættuvarnarsamningar, skammttímahluti	218.901	346.984
	<u>269.140</u>	<u>425.530</u>
Skuldir		
Áhættuvarnarsamningar, langtímahluti	(110.834)	(40.275)
Áhættuvarnarsamningar, skammttímahluti	(82.057)	(150.384)
	<u>(192.891)</u>	<u>(190.659)</u>
Hrein eign (skuld) vegna áhættuvarnarsamninga	<u>76.249</u>	<u>234.870</u>

Áhættuvarnarsamningar eru metnir með núvirtu framtíðargreiðsluflæði og markaðsgögn notuð við verðlagninguna.

Skýringar

21. Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig:

	Skatteign	Skattskuld	Samtals
2023			
Tekjuskattseign (skuldbinding) í ársbyrjun	3.759.231	(21.042.540)	(17.283.310)
Reiknaður tekjuskattur ársins	1.030.840	(1.410.851)	(380.010)
Tekjuskattur til greiðslu	53.670	1.833.372	1.887.042
Tekjuskattsáhrif af endurmati	0	(2.710.069)	(2.710.069)
Aðrar breytingar	(51.715)	265.491	213.775
Tekjuskattseign (skuldbinding) í árslok	4.792.026	(23.064.598)	(18.272.572)
2022			
Tekjuskattseign (skuldbinding) í ársbyrjun	3.812.930	(16.929.779)	(13.116.849)
Reiknaður tekjuskattur ársins	(91.175)	(1.458.805)	(1.549.979)
Tekjuskattur til greiðslu	46.437	1.417.656	1.464.093
Tekjuskattsáhrif af endurmati	0	(3.795.162)	(3.795.162)
Aðrar breytingar	(8.962)	(276.451)	(285.412)
Tekjuskattseign (skuldbinding) í árslok	3.759.231	(21.042.540)	(17.283.310)

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins:

	31.12.2023		31.12.2022	
	Skatteign	Skattskuld	Skatteign	Skattskuld
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	993.585	(23.408.063)	897.394	(20.753.226)
Innbyggðar afleiður	(725.467)	0	(586.225)	0
Aðrir liðir	66.641	144.960	(214.452)	(302.576)
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	4.457.267	198.505	3.662.514	13.262
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	4.792.026	(23.064.598)	3.759.231	(21.042.540)

Yfirfæranlegt skattalegt tap

Samkvæmt gildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði í 10 ár frá því það myndast. Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok er nýtanlegt sem hér segir:

	2023	2022
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2018, nýtanlegt til ársins 2028	41.429	41.429
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2019, nýtanlegt til ársins 2029	2.059.754	2.059.754
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2020, nýtanlegt til ársins 2030	2.398.725	2.398.725
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2021, nýtanlegt til ársins 2031	2.332.165	2.332.165
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2022, nýtanlegt til ársins 2032	2.833.270	3.099.875
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2023, nýtanlegt til ársins 2033	3.542.730	-
Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok	13.208.073	9.931.947

Stjórnendur hafa lagt mat á nýtingu yfirfæranlegs skattalegs taps og gert áætlanir um skattskyldan hagnað næstu ár. Tekjuskattseign vegna yfirfæranlegs taps er færð upp að því marki sem talið er að það nýtist.

Skýringar

22. Birgðir

	2023	2022
Efnisbirgðir	1.653.315	1.881.036
Verk í vinnslu	1.248.785	416.817
	<u>2.902.100</u>	<u>2.297.853</u>

Efnisbirgðir samanstanda af efni til viðhalds framleiðslu- og dreifikerfa samstæðunnar. Hluti birgða er skilgreindur sem öryggisbirgðir, þ.e. þær birgðir sem verða að vera til staðar til að bregðast við bilunum eða viðhaldi jafnvel þó veltuhraði þeirra sé lítil. Verðmæti birgða er yfirfarið reglulega. Birgðir til endurnýjunar og nýbygginga eru eignfærðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna sem hluti af kostnaði við eignir í byggingu.

Verk í vinnslu eru verkefni á svæðum sem eru í uppbyggingu og ætluð eru til endursölu.

23. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur greinast þannig í árslok:	2023	2022
Viðskiptakröfur, stórnotendur	1.027.154	1.151.734
Viðskiptakröfur, smásala	5.700.398	4.861.881
Viðskiptakröfur, samtals	6.727.553	6.013.615
Óbein niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(147.018)	(135.622)
	<u>6.580.535</u>	<u>5.877.993</u>
Aðrar skammtímakröfur greinast þannig í árslok:		
Fjármagnstekjuskattur	300.782	222.055
Virðisaukaskattur	461.656	273.783
Kröfur á starfsmenn	4.036	3.186
Áfallnar vaxtatekjur	13	6.053
Aðrar kröfur	320.384	187.795
	<u>1.086.871</u>	<u>692.873</u>

24. Eigið fé

Eiginfjárlutfall samstæðunnar í árslok var 53,8% (2022: 54,6%). Ávöxtun eiginfjár var jákvæð um 2,6% á árinu 2023 (2022: jákvæð um 3,7%).

Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna

Endurmatsreikningur samstæðunnar samanstendur af endurmatshækkunum rekstrarfjármuna að teknu tilliti til tekjuskatts. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning og millifærðar á sama tíma af endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé.

Þýðingarmunur

Á þýðingarmun er færður allur gengismunur sem verður til vegna umreiknings reikningsskila starfsemi með annan starfsrækslugjaldmiðil en íslenskar krónur.

Gangvirðisreikningur

Gangvirðisreikningur samanstendur af breytingum á mati á fjáreignum sem flokkaðar eru á gangvirði í gegnum heildarafkomu, að teknu tilliti til tekjuskatts.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum að færa hlutdeild í afkomu dóttur- eða hlutdeildarfélagi, sem færð er í rekstrarreikning og er umfram móttekinn arð eða þann arð sem ákveðið hefur verið að úthluta, á bundinn hlutdeildarreikning meðal eigin fjár.

Bundið eigið fé vegna þróunar

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum sem eignfæra þróunarkostnað að færa sömu fjárhæð af óráðstöfuðu eigin fé á sérstakan lið meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta arði af.

Óráðstafað eigið fé

Á árinu 2023 var greiddur arður til eigenda að fjárhæð 5.500 milljónir kr. (2022: greiddur arður að fjárhæð 4.000 milljónir kr.).

Skýringar

25. Vaxtaberandi skuldir

Vaxtaberandi skuldir samstæðunnar eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Frekari upplýsingar um vaxtaáhættu og gjaldeyrisáhættu eru veittar í skýringu 29. Vaxtaberandi skuldir greinast með eftirfarandi hætti:

	31.12.2023	31.12.2022
Skuldir við lánastofnanir	71.392.731	74.208.461
Skuldabréfaútgáfa	110.784.843	96.597.733
	182.177.574	170.806.194
Næsta árs afborganir vaxtaberandi skulda	(16.928.649)	(19.805.390)
	165.248.925	151.000.804

Skilmálar vaxtaberandi skulda

	Lokagjalddagi	31.12.2023		31.12.2022	
		Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar	Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Skuldir í CHF	5.10.2027	0,98%	5.436.478	0,20%	6.432.675
Skuldir í EUR	19.12.2027	4,26%	12.399.882	2,59%	16.307.554
Skuldir í USD	26.11.2035	6,01%	38.576.287	5,21%	37.372.874
Skuldir í JPY	5.10.2027	0,03%	1.239.401	0,04%	1.733.353
Skuldir í GBP	26.2.2024	6,20%	396.560	4,12%	782.265
Skuldir í SEK	5.10.2027	4,17%	1.300.074	1,98%	1.632.162
			59.348.681		64.260.884
Skuldir í íslenskum krónum:					
Verðtryggðar	18.2.2055	2,87%	111.629.668	2,62%	87.705.830
Óverðtryggðar	18.2.2042	7,68%	11.199.224	6,41%	18.839.481
			122.828.893		106.545.311
Vaxtaberandi skuldir samtals			182.177.574		170.806.194

Afborganir vaxtaberandi skulda greinast þannig næstu ár:

31.12.2023

Árið 2024.....	16.928.649
Árið 2025.....	16.130.075
Árið 2026.....	19.058.074
Árið 2027.....	13.440.172
Árið 2028.....	15.078.408
Síðar	101.542.195
Vaxtaberandi skuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	182.177.573

31.12.2022

Árið 2023.....	19.805.390
Árið 2024.....	15.598.029
Árið 2025.....	19.068.623
Árið 2026.....	16.480.001
Árið 2027.....	11.209.707
Síðar	88.644.444
Vaxtaberandi skuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun.....	170.806.194

Skýringar

25. Vaxtaberandi skuldir, frh.

Breyting vaxtaberandi skulda á árinu greinist þannig:

	2023	2022
Hreyfingar með greiðsluáhrif		
Vaxtaberandi skuldir 1. janúar	170.806.194	165.047.192
Ný lántaka	30.120.839	11.137.877
Afborganir	(24.580.559)	(16.477.427)
Hreyfingar án greiðsluáhrifa		
Gengismunur	(1.559.400)	3.458.236
Verðbætur	7.390.499	7.640.317
Vaxtaberandi skuldir 31. desember	182.177.573	170.806.194

Ábyrgðir og veðsetningar

Orkuveitu Reykjavíkur er heimilt að stofna til fjárhagslegra skuldbindinga til þarfa fyrirtækisins og gangast í ábyrgð fyrir greiðslum í sama skyni. Fjárhagslegar skuldbindingar sem njóta skulu ábyrgðar eigenda eru háðar samþykki þeirra. Sé ábyrgð á fjárhagslegum skuldbindingum samþykkt af eigendum skal innbyrðis skipting ábyrgðar vera í réttu hlutfalli við eignarhluta hans í fyrirtækinu. Ábyrgð eigenda nær ekki til annarra skuldbindinga fyrirtækisins og getur hún ekki numið hærra hlutfalli en 80% af fjárförf verkefnis sem veitt er eigendaábyrgð. Ábyrgðir eigenda á fjárhagslegum skuldbindingum sem stofnað var til fyrir gildistöku laga nr. 144/2010, halda gildi sínu eins og til þeirra var stofnað þar til þær eru að fullu efndar. Á uppgjördegi voru eigendur í hlutfallslegri ábyrgð fyrir 29,0% af vaxtaberandi skuldum samstæðunnar. Samstæðan hefur ekki veðsett eignir sínar til tryggingar á skuldum.

Fjárhagsskilyrði lánasamninga

Lán að fjárhæð 131.120 milljónir kr. eru með tilteknum fjárhagsskilyrðum sem snúa að hlutföllum endurgreiðslutíma lána miðað við EBITDA og vaxta sem hlutfall af EBITDA (31.12.2022: 115.138 milljónir kr.). Einnig er horft til þess að markmið áætlana séu innan ákveðinna vikmarka. Stjórnendur fara reglulega yfir fjárhagsskilyrðin og er mat stjórnenda að ekki sé hætt á að þau falli. Í lok árs 2023 stóðst samstæðan öll fjárhagsskilyrði lánasamninga.

Skýringar

26. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding kemur til vegna réttinda núverandi og fyrrverandi starfsmanna samstæðunnar í réttindatengdum lífeyriskerfum.

Í árslok var áfallin lífeyrisskuldbinding samstæðunnar metin um 763,5 milljónir kr., núvirt miðað við 2% vexti, að teknu tilliti til hlutdeildar í hreinni eign lífeyrissjóðsins (2022: 705,5 milljónir kr.). Samstæðan uppfærir lífeyrisskuldbindinguna samkvæmt mati tryggingastærðfræðings þegar það liggur fyrir ár hvert. Forsendur um lífslíkur eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Áætluð hækkun skuldbindingarinnar á árinu byggir á almennri hækkun launa að teknu tilliti til vaxta. Sá hluti skuldbindingarinnar sem áætlaður er til greiðslu á árinu 2024 er færður meðal skammtímaskulda.

	2023	2022
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	705.460	665.879
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna á árinu	(41.990)	(37.213)
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu á árinu	100.057	76.794
Lífeyrisskuldbinding í árslok	763.527	705.460
Langtímahluti lífeyrisskuldbindingar	721.527	668.460
Skammtíahluti lífeyrisskuldbindingar	42.000	37.000
Lífeyrisskuldbinding í árslok	763.527	705.460

27. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig í árslok:	2023	2022
Ógreidd opinber gjöld	365.374	631.552
Ógreidd laun og launatengdir liðir	2.117.594	1.785.455
Áfallin vaxtagjöld	1.241.953	1.088.810
Næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar	42.000	37.000
Skuld vegna kaupa á stofnneti Sýnar	1.900.294	0
Aðrar skuldir	32.209	85.872
Aðrar skammtímaskuldir samtals	5.699.424	3.628.688

Skýringar

28. Áhættustýring og fjármálagerningar

Starfsemi Orkuveitunnar einkennist af varfærni í samræmi við skyldur fyrirtækis í eigu sveitarfélaga, sem opinberra aðila skv. lögum um Orkuveitu Reykjavíkur og önnur lög, reglur og viðmið um skyldur og góða

Meginmarkmið áhættustefnu er að tryggja að Orkuveitan geti sinnt grunnhlutverki sínu á öruggan og hagkvæman máta með lágmarksáhættu. Þetta gerir Orkuveitan með því að:

- draga úr sveiflum í afkomu samstæðunnar á hverjum tíma með tilliti til undirliggjandi áhættu í rekstrinum og að áhættuþættir séu ávallt innan skilgreindra marka sem stjórnin setur og er skráð í áhættuhandbók,
- tryggja að Orkuveitan hafi nægt fé til að standa undir uppbyggingu á þjónustu og reglulegri starfsemi,
- greina, meta og stýra áhættum í rekstri með hliðsjón af starfsemi, stefnum Orkuveitunnar og skilgreindum

Áhættuvilji miðast við að:

- fjárhagsleg staða Orkuveitunnar sé traust,
- eignir séu vel varðveittar,
- staðinn sé vörður um orðspor,
- starfað sé í samræmi við lög og ytri sem innri reglur,
- sviksemi sé ekki liðin,
- öryggi og heilsa starfsmanna og notenda þjónustunnar sé tryggð,
- ábyrga nýtingu auðlinda,
- upplýsingar séu öruggar, aðgengilegar og tiltækar og
- umhverfissjónarmið séu höfð að leiðarljósi í starfseminni.

Áhættuvilji er skilgreindur enn frekar í sértækum stefnum og reglum Orkuveitunnar.

Áhættur greinast í:

- Markaðsáhættu, sem fjallað er um í skýringu 29
- Lausafjáraáhættu, sem fjallað er um í skýringu 30
- Mótaðilaáhættu, sem fjallað er um í skýringu 31
- Rekstraráhættu, sem fjallað er um í skýringu 32
- Verkefna- og fjárfestingaráhættu, sem fjallað er um í skýringu 33

29. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, álverðs, vaxta og annarra verðbreytinga hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjármálagerninga. Miðað við núverandi efnahagsreikning er markaðsáhætta Orkuveitunnar einkum rakin til breytinga á vöxtum, gjaldmiðlum, verðbólgu og álverðs en áhætta vegna markaðsverðbréfa, s.s. hluta- og skuldabréfa er minni. Áhættan sem vegur mest hjá samstæðunni er því þrenns konar:

- a. Gjaldeyrisáhætta vegna eigna og skulda í efnahagsreikningi og sjóðstreymis í erlendri mynt
- b. Vaxtaáhætta vegna lána og samninga samstæðunnar í greiðsluflæði og gangvirðis fjármálagerninga
- c. Álverðsáhætta vegna álverðstengdra raforkusamninga

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta er hættan á því að breytingar í gengi gjaldmiðla hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Gjaldeyrissáhætta er mæld sem mismunur milli eigna og skulda í hverri mynt þar sem tillit er tekið til allra eigna og skulda, framvirkra samninga og annarra afleiða. Fjármálasviði er heimilt að nota framvirka samninga og gjaldmiðlaskiptasamninga til að draga úr áhættu vegna gengisbreytinga. Samþykkt hafa verið mörk um lágmarks/hámarks gjaldeyrismisvægi í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára.

Samstæðan býr við gengisáhættu vegna sölusamninga, innkaupa og langtímalána í mismunandi gjaldmiðlum. Þeir gjaldmiðlar sem einkum skapa gengisáhættu eru bandarískur dollari (USD), evra (EUR) og svissnenskur franki (CHF).

Af vaxtaberandi lánnum samstæðunnar eru um 33% í erlendum gjaldmiðlum. Samstæðan hefur gert langtíma sölusamninga á raforku í erlendum gjaldmiðlum. Væntar tekjur vegna umfangsmestu sölusamninga í erlendum gjaldeyri námu á uppgjörstegi um 57.210 milljónum kr. (2022: 68.897 milljónir kr.) Sú fjárhæð er byggð á framvirku verði á áli á LME (London Metal Exchange), gengi USD og langtíma væntingum um verðþróun samkvæmt mati CRU, óháðum matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörstegi. Til viðbótar ofangreindu hafa verið gerðir aðrir smærri og umfangsminni sölusamningar í erlendum gjaldeyri.

Gengi helstu gjaldmiðla á árinu:	2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
	Meðalgengi		Árslokagengi	
CHF	153,490	141,828	162,530	153,850
EUR	149,140	142,329	150,500	151,500
USD	137,980	135,464	136,200	142,040
JPY	0,984	1,033	0,963	1,077
GBP	171,460	166,901	173,180	170,810
SEK	13,004	13,387	13,563	13,622
CAD	102,210	103,953	102,790	104,920
Þröng viðskiptavog SÍ	195,166	190,262	196,860	199,831

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrishætta, frh.

Gjaldeyrishætta í efnahag

Gjaldeyrishætta samstæðunnar er eftirfarandi:

31.12.2023	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(5.436.478)	(12.399.882)	(38.576.287)	(1.239.401)	(1.300.074)	(396.560)	(59.348.681)	
Viðskiptakröfur/(skuldir)	3.804	(183.113)	845.073			(192.436)	(31.128)	442.200
Handbært fé	325	88.239	7.402.183	71	489	3.209	352	7.494.869
Innbyggðar afleiður			1.929.433					1.929.433
Áhættuvarnarsamningar			76.249					76.249
Kröfur/(skuldir) innan samstæðu*		(2.330.441)				(2.147.736)		(4.478.178)
Langtímalán til tengdra aðila*			41.220.352					41.220.352
Samtals áhætta yfir rekstur	(5.432.350)	(12.494.755)	10.566.562	(1.239.330)	(1.299.585)	(2.336.963)	(427.336)	(12.663.757)
Eigið fé dótturfélaga með erl. starfr.gjm.**		712.337	70.070.762					70.783.099
Eignarhlutir í öðrum félögum			6.207.000					6.207.000
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(5.432.350)	(11.782.419)	86.844.325	(1.239.330)	(1.299.585)	(2.336.963)	(427.336)	64.326.342

(*) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og færast gengismunur yfir hagnað/(tap) af eignum og skuldum félagsins í ISK. Jafnframt færast gengismunur í móðurfélagi vegna erlendra eigna og skulda móðurfélagsins gagnvart dótturfélagi þess, ON Power ohf.

(**) Þýðingarmunur yfir eigið fé samstæðunnar reiknast vegna þýðingar á eigin fé dótturfélaga með erlendan starfrækslugjaldmiðil.

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrishætta, frh.

Gjaldeyrishætta í efnahag, frh.

31.12.2022	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(6.432.675)	(16.307.554)	(37.372.874)	(1.733.353)	(1.632.162)	(782.265)	(64.260.884)	
Viðskiptakröfur/(skuldir)		(107.770)	916.007		(3.955)	(144.408)	(19.470)	640.404
Handbært fé	10.502	383.115	2.432.032	112	603	2.177	152	2.828.693
Innbyggðar afleiður			1.559.109					1.559.109
Áhættuvarnarsamningar			234.869					234.869
Kröfur/(skuldir) innan samstæðu*		(4.365.683)			(1.476.624)		(5.842.307)	
Langtímalán til tengdra aðila*			45.711.616					45.711.616
Samtals áhætta yfir rekstur	(6.422.173)	(16.032.209)	9.115.076	(1.733.241)	(1.635.514)	(1.618.855)	(801.583)	(19.128.499)
Eigið fé dótturfélaga með erl. starfr.gjm.**		7.538	67.154.748					67.162.286
Eignarhlutir í öðrum félögum			5.632.000					5.632.000
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(6.422.173)	(16.024.671)	81.901.824	(1.733.241)	(1.635.514)	(1.618.855)	(801.583)	53.665.788

(*) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og færast gengismunur yfir hagnað/(tap) af eignum og skuldum félagsins í ISK. Jafnframt færast gengismunur í móðurfélagi vegna erlendra eigna og skulda móðurfélagsins gagnvart dótturfélagi þess, ON Power ohf.

(**) Þýðingarmunur yfir eigið fé samstæðunnar reiknast vegna þýðingar á eigin fé dótturfélaga með erlendan starfrækslugjaldmiðil.

Næmnigreining

Styrking á gengi íslensku krónunnar um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði sömu áhrif en í gagnstæða átt. Greiningin byggir á því að allar breytur, sérstaklega vextir og álverð, haldist óbreyttar.

	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
	Hagnaður eða (tap)							
Árið 2023	543.235	1.249.476	(1.056.656)	123.933	129.958	233.696	42.734	1.266.376
Árið 2022	642.217	1.603.221	(911.508)	173.324	163.551	161.885	80.158	1.912.850
	Eigið fé							
Árið 2023	543.235	1.178.242	(8.684.432)	123.933	129.958	233.696	42.734	(6.432.634)
Árið 2022	642.217	1.602.467	(8.190.182)	173.324	163.551	161.885	80.158	(5.366.579)

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

b. Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta, er áhættan á því að breytingar á vöxtum hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Samstæðan býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda og fjármálagerninga á gangvirði. Skuldir bera bæði fasta og breytilega vexti og er meirihluti þeirra með fasta vexti. Fylgst er sérstaklega með að vaxtaáhætta sé innan skilgreindra marka og eru heimildir til staðar til að stýra vaxtaáhættu með áhættuvarnarsamningum innan skilgreindra marka um lágmarks/hámarks fastvaxtahlutfall í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára. Á árinu 2023 hafa 85% af gjalddögum vaxtaberandi skulda, að teknu tilliti til áhættuvarnasamninga, verið festir.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar greinast þannig:

Fjármálagerningar með fasta vexti	31.12.2023	31.12.2022
Fjárskuldir	(126.200.867)	(109.144.384)
Fjármálagerningar með breytilega vexti		
Fjárskuldir	(55.976.706)	(61.661.810)
Fjármálagerningar á gangvirði		
Markaðsverðbréf	8.670.016	11.070.605
Áhættuvarnarsamningar	76.249	234.870
	<u>8.746.265</u>	<u>11.305.475</u>

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum vaxta á sjóðstreymi til eins árs og fjármálagerninga færða á gangvirði í gegnum rekstur og sjóðstreymi að teknu tilliti til tekjuskatts. Greiningin var unnin með sama hætti árið 2022.

Næmnigreining vaxta

	Næmni sjóðstreymis		Næmni gangvirðis	
	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun
31.12.2023				
Innbyggðar afleiður	0	0	(62.517)	66.899
Eignarhlutir í félögum	0	0	(724.971)	765.738
Áhættuvarnarsamningar	0	0	62	(68)
Vaxtaberandi skuldir	(165.988)	165.988	0	0
	<u>(165.988)</u>	<u>165.988</u>	<u>(787.425)</u>	<u>832.568</u>
31.12.2022				
Innbyggðar afleiður	0	0	(43.987)	47.097
Eignarhlutir í félögum	0	0	(641.271)	723.013
Áhættuvarnarsamningar	0	0	(603)	605
Vaxtaberandi skuldir	(189.395)	189.395	0	0
	<u>(189.395)</u>	<u>189.395</u>	<u>(685.861)</u>	<u>770.714</u>

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta

Álverðsáhætta er áhætta á því að breyting á álverði hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar.

Samstæðan hefur gert raforkusölusamninga í dollurum sem tengdir eru við þróun heimsmarkaðsverðs á áli. Tekjur af raforkusölusamningum sem tengdir eru álverði námu 13,8% af heildartekjum samstæðunnar á árinu 2023 (2022: 17,3%).

Til að draga úr álverðsáhættu hefur Orkuveitan gert afleiðusamninga til að draga úr sveiflum álverðstengdra tekna. Áhættustýring hefur heimild til að verja álverðsáhættu og samþykkt hafa verið lágmarks/hámarks varnarhlutföll til næstu 5 fjárhagsára. Á uppgjörssdegi námu varnir 51% af áætlaðri álverðstengdri sölu næstu 12 mánaða (31.12.2022: 69%).

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

Raforkusölusamningar tengdir álverði fela í sér innbyggðar afleiður, þar sem tekjur af þeim eru háðar breytingum á heimsmarkaðsverði á áli í framtíðinni. Í samræmi við ákvæði alþjóðlegra reikningsskilastaðla um fjármálagerninga hefur gangvirði innbyggðra afleiða vegna Grundartanga og að hluta til vegna Helguvíkur verið metið og fært í reikningsskilin.

Þar sem markaðsverð á innbyggðum afleiðum liggur ekki fyrir hefur verið lagt mat á gangvirði þeirra með viðurkenndum matsaðferðum. Ákvarðað hefur verið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi miðað við framvirkt verð á áli á LME (London Metal Exchange) og langtíma væntinga um verðþróun á áli. Langtíma væntingar eru byggðar á mati CRU, óháðs matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörssdegi. Frá núvirtu greiðsluflæði á uppgjörssdegi hefur verið dregið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi miðað við forsendur um álverð sem lágu til grundvallar á upphafsdegi samninga. Mismunurinn er gangvirði afleiðunnar. Gengið er út frá því að afleiðan hafi ekkert virði á upphafsdegi samnings.

Innbyggðar afleiður raforkusölusamninga sem færðar eru í reikningsskilin eru færðar til eigna og skulda í efnahagsreikningi á gangvirði á uppgjörssdegi og gangvirðisbreyting uppgjörstímabilsins er færð í rekstrarreikning meðal tekna og gjalda af fjáreignum og fjárskuldum.

Skýringar

29. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta, frh.

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum álverðs á fjármálagerninga færða á gangvirði að teknu tilliti til tekjuskatts.

Næmnigreining álverðs

31.12.2023	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.452.220)	3.452.220
Álvarnir	390.697 (390.697)
Samtals	(3.061.523)	3.061.523

31.12.2022	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.580.885)	3.580.885
Álvarnir	582.767 (582.767)
Samtals	(2.998.117)	2.998.117

d. Önnur markaðsáhætta

Önnur markaðsáhætta, s.s. vaxtaálagsáhætta og hlutabréfaáhætta er takmörkuð, þar sem fjárfestingar í skuldabréfum og eignarhlutum er óverulegur hluti af starfsemi samstæðunnar að lausafjárstýringu undanskilinni. Virði þeirra fjáreigna sem bundnar eru í sjóðum eða í eignastýringu er háð breytingum á markaði t.a.m. vegna verðbreytinga á skuldabréfa- og hlutafjármarkaði. Sjá nánar í skýringu 30 um lausafjánhættu.

30. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar. Markmið samstæðunnar er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að samstæðan hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum.

Orkuveitan átti í lok ársins 10.342 milljónir kr. handbært fé auk markaðsverðbréfa að fjárhæð 8.670 milljónir kr. Sjóðstaða Orkuveitunnar var því alls 19.012 milljónir kr. í árslok 2023. Á sama tíma átti Orkuveitan einnig ónýttar lánsheimildir og opnar lánalínur að fjárhæð 14.660 milljónir kr. Samtals átti Orkuveitan þannig 33.672 milljónir kr. tryggt lausafé í árslok 2023. Samsvarandi fjárhæð í lok árs 2022 nam 26.821 milljónir kr.

Skýringar

30. Lausafjánhætta frh.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur, greinast þannig:

31.12.2023	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1-2 ár	Eftir 2-5 ár	Eftir meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Viðskiptakröfur	6.580.535	6.580.535	6.580.535	0	0	0
Aðrar kröfur	1.086.871	1.086.871	1.086.871	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	8.670.016	8.670.016	8.670.016	0	0	0
Handbært fé	10.342.367	10.342.367	10.342.367	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(182.177.574)	(232.494.962)	(23.416.425)	(21.849.310)	(59.987.100)	(127.242.126)
Viðskiptaskuldir	(3.957.445)	(3.957.445)	(3.957.445)	0	0	0
Aðrar skuldir	(5.699.424)	(5.699.424)	(5.699.424)	0	0	0
	(165.154.654)	(215.472.042)	(6.393.505)	(21.849.310)	(59.987.100)	(127.242.126)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ..	1.929.433	57.210.011	9.324.007	9.821.444	20.904.545	17.160.014
Áhættuvarnar- samningar	76.249	115.017	159.109	(36.737)	(7.355)	0
	2.005.682	57.325.028	9.483.116	9.784.708	20.897.190	17.160.014

31.12.2022

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður

Viðskiptakröfur	5.877.993	5.877.993	5.877.993	0	0	0
Aðrar kröfur	692.873	692.873	692.873	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	11.070.605	11.070.605	11.070.605	0	0	0
Handbært fé	6.650.749	6.650.749	6.650.749	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(170.806.194)	(213.536.972)	(25.484.696)	(20.628.843)	(57.241.559)	(110.181.873)
Viðskiptaskuldir	(3.673.238)	(3.673.238)	(3.673.238)	0	0	0
Aðrar skuldir	(3.628.688)	(3.628.688)	(3.628.688)	0	0	0
	(153.815.901)	(196.546.679)	(8.494.403)	(20.628.843)	(57.241.559)	(110.181.873)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ..	1.559.109	68.896.568	9.604.769	10.027.842	26.927.060	22.336.898
Áhættuvarnar- samningar	234.870	302.012	283.519	55.168	(36.675)	0
	1.793.979	69.198.581	9.888.288	10.083.011	26.890.385	22.336.898

Komi til endurfjármögnunar langtímalána til lengingar lánstíma má gera ráð fyrir að dreifing greiðsluflæðis verði önnur en að ofan greinir.

Skýringar

31. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhætta samstæðunnar er einkum vegna raforkusölusamninga til iðnaðar og afleiðusamninga sem eru gerðir í áhættuvarnarskyni. Einnig er til staðar mótaðilaáhætta vegna smásölu, en tap vegna vangoldinna krafna er óverulegt og hefur takmörkuð áhrif á afkomu samstæðunnar. Beitt er heimild í IFRS 15 til þess að líta framhjá fjármögnunarpætti krafna sem búist er við að innheimtist á innan við ári.

Við gerð samninga er reynt að tryggja eftir fremsta megni að mótaðilinn sé traustur og uppgjör stærri mótaðila eru skoðuð reglulega sem og lánshæfismat þeirra.

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem greinist þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Viðskiptakröfur	6.580.535	5.877.993
Aðrar skammtímakröfur	1.086.871	692.873
Áhættuvarnarsamningar	269.140	425.530
Markaðsverðubréf	8.670.016	11.070.605
Handbært fé	10.342.367	6.650.749
Samtals	26.948.929	24.717.750

Fjáreignir samkvæmt sundurliðun hér að ofan eru flokkaðar á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Flokkun þeirra má sjá í skýringu 35.

Mesta mögulega tap vegna viðskiptakrafna á reikningsskiladegi eftir viðskiptavinum:

Viðskiptakröfur, stórnotendur	1.027.154	1.151.734
Viðskiptakröfur, smásala	5.553.381	4.726.259
Samtals	6.580.535	5.877.993

Aldursgreining og niðurfærsla viðskiptakrafna

Árið 2023	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	6.143.902	77.795	6.066.107
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	283.891	16.172	267.719
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	178.407	11.962	166.445
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	121.353	41.089	80.264
Samtals	6.727.553	147.018	6.580.535
Árið 2022	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	5.161.942	66.215	5.095.727
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	359.302	4.626	354.676
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	349.291	8.675	340.615
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	143.080	56.105	86.975
Samtals	6.013.615	135.622	5.877.993

Skýringar

31. Mótaðilaáhætta, frh.

Breyting á niðurfærslu viðskiptakrafna innan ársins greinist þannig:

	2023	2022
Staða í ársbyrjun	135.622	147.214
Afskrifað á árinu	36.682	11.503
Bókfærð niðurfærsla	(25.287) (23.095)
Staða í árslok	147.018	135.622

Samstæðan færir niður viðskiptakröfur vegna áætlaðra tapa. Áætluð töp viðskiptakrafna eru metin á hverjum uppgjörssdegi af stjórnendum. Lagt er mat á innheimtanleika krafna, bæði almennt og sértækt vegna krafna sem komnar eru í talsverð vanskil. Við mat á almennri niðurfærslu er byggt á sögulegri tapsreynslu, aldursgreiningu krafna og almennu efnahagsástandi. Ekki er talin þörf á niðurfærslu annarra skammtímakrafna.

Kröfur sem verða til vegna fráveitu og vatnsveitu eru með lögveð í fasteignum og því er ekki færð niðurfærsla vegna þeirra.

Tekjustýring samstæðunnar sér um innheimtu viðskiptakrafna og sér að mestu um upplýsingagjöf til viðskiptavina vegna þeirra. Innheimta fer fram eftir vel skilgreindu ferli þar sem m.a. er gætt að samræmdu verklagi við úrlausn innheimtumála.

Niðurfærsla viðskiptakrafna er færð meðal annars rekstrarkostnaðar í rekstrarreikningi.

32. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem hætta á tjóni eða skaða sem getur orðið vegna ófullnægjandi innri ferla eða kerfa, bilunar í búnaði, háttsemi starfsfólks eða vegna ytri þátta í rekstrarumhverfi. Áhætturáð Orkuveitunnar vaktar áhættur í samstæðunni, breytingar sem verða á þeim auk lykilmælikvarða er varða virkni áhættustjórnunar innan allra eininga samstæðunnar.

33. Verkefna- og fjárfestingaráhætta

Arðsemismat er framkvæmt til samræmis við aðfangaverli hvers fyrirtækis. Miða skal við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins. Verkefni eru metin til samræmis við heildarstefnumörkun og miða við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins.

Skýringar

34. Gangvirði

Mat á gangvirði

Hluti af fjáreignum og fjárskuldum samstæðunnar eru metnar á gangvirði. Gangvirði þessara eigna og skulda er ákvarðað samkvæmt markaðsgögnum eða verðum í nýlegum viðskiptum liggja þessar upplýsingar fyrir. Annars er viðurkenndum verðmatsaðferðum beitt. Nánari upplýsingar um gangvirðisútreikninga má finna í umfjöllun um þessar eignir og skuldir í skýringum nr. 18, 19 og 20.

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært verð fjáreigna og fjárskulda á uppgjörstigi er jafnt og gangvirði þeirra, fyrir utan vaxtaberandi skuldir sem eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	31.12.2023		31.12.2022	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi skuldir	182.177.574	192.855.767	170.806.194	177.796.952

Gangvirði vaxtaberandi skulda er reiknað núvirði höfuðstóls og vaxta, sem er afvaxtað með markaðsvöxtum, auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörstigi. Gangvirði vaxtaberandi skulda er flokkað sem stig 2.

Vextir við mat á gangvirði

Þar sem við á er notaður vaxtaferill á uppgjörstigi þegar vænt sjóðstreymi er núvirt. Vextirnir greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	7,32% til 9,24%	11,11% til 12,44%
Áhættuvarnarsamningar	4,3% til 5,6%	4,3% til 5,4%
Vaxtaberandi skuldir	2,31% til 10,06 %	0,49% til 12,72%

Stig gangvirðis

Taflan sýnir fjármálagerninga sem færðir eru í reikningsskilin, flokkaða eftir stigi gangvirðis. Stig gangvirðis eru skilgreind út frá verðmatsaðferð á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Uppgefin verð á virkum markaði fyrir sams konar eignir og skuldir.

Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnu verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleiðd af verðum).

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að öllu leiti að afla á markaði. Verðmat á eignarhlutum í félögum er unnið af starfsfólki Orkuveitunnar og ytri sérfræðingum og byggir á afkomu og opinberum gögnum um framtíðartekjur og framtíðarfjárfestingar undirliggjandi eigna.

31.12.2023	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum	0	0	6.262.680	6.262.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	1.929.433	1.929.433
Áhættuvarnarsamningar	0	76.249	0	76.249
Markaðsverðbréf	8.670.016	0	0	8.670.016
	8.670.016	76.249	8.192.113	16.938.379

31.12.2022	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum	0	0	5.687.680	5.687.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	1.559.109	1.559.109
Áhættuvarnarsamningar	0	234.870	0	234.870
Markaðsverðbréf	11.070.605	0	0	11.070.605
	11.070.605	234.870	7.246.789	18.552.264

Skýringar

34. Gangvirði, frh.

Breyting á eignum sem falla undir stig 3 greinist með eftirfarandi hætti á árinu:	2023	2022
Staða í ársbyrjun	7.246.789	6.767.629
Matsbreyting	945.324	479.160
Staða í árslok	8.192.113	7.246.789

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum eru til lengri tíma en tíu ára og því flokkaðar undir 3. stig þar sem framtíðarmarkaður áls nær eingöngu yfir tíu ár.

35. Yfirlit um fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	31.12.2023			31.12.2022		
	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu
Eignarhlutar í öðrum félögum		55.680			55.680	
Eignarhlutar í öðrum félögum			6.207.000			5.632.000
Innb. afleiður í raforkus.samn.		1.929.433			1.559.109	
Áhættuvarnir		269.140			425.530	
Viðskiptakröfur	6.580.535			5.877.993		
Aðrar sk.kröfur	1.086.871			692.873		
Markaðsverðbréf ..		8.670.016			11.070.605	
Handbært fé	10.342.367			6.650.749		
Vaxtab. skuldir (182.177.574)				(170.806.194)		
Áhættuvarnir	(192.891)		(190.659)	
Viðskiptaskuldir (3.957.445)				(3.673.238)		
Aðrar sk.skuldir (5.699.424)				(3.628.688)		
Samtals	(173.824.670)	10.731.379	6.207.000	(164.886.506)	12.920.264	5.632.000

Skýringar

36. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Reykjavíkurborg, stofnanir og félag undir stjórn borgarinnar, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn og lykilstjórnendur samstæðunnar eru skilgreindir sem tengdir aðilar. Makar þessara aðila og ófjárráða börn falla einnig undir skilgreininguna, ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Viðskipti við tengda aðila

Framangreindir aðilar hafa átt í viðskiptum við samstæðuna á árinu.

Eftirfarandi er yfirlit um helstu viðskipti við tengda aðila á árinu, ásamt yfirliti um kröfur og skuldir samstæðunnar við þessa aðila í árslok. Viðskiptum og stöðum milli félaga innan samstæðunnar er eytt út í samstæðureikningnum og því ekki tilgreind. Upplýsingarnar ná ekki til sölu samstæðunnar á hefðbundnum aðföngum til heimilisreksturs viðkomandi aðila.

Sala til tengdra aðila á árinu var eftirfarandi:	2023	2022
Reykjavíkurborg	1.712.275	2.157.024
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	658.213	636.048
	2.370.488	2.793.072
Kaup á vörum og þjónustu af tengdum aðilum á árinu voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	106.256	148.617
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	36.588	24.806
Hlutdeildarfélag	118.176	114.608
Stjórnarmenn og lykilstjórnendur	0	71.414
	261.020	359.445
	31.12.2023	31.12.2022
Kröfur á hendur tengdum aðilum í árslok voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	320.908	464.740
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	37.299	38.505
	358.207	503.245
Skuldir við tengda aðila voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	197.221	238.416
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	1.879	975
Hlutdeildarfélag	14	0
	199.114	239.391
	2023	2022
Vaxtagjöld á lán frá eigendum móðurfélags voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	408.104	457.422
Akraneskaupstaður	28.189	31.559
Borgarbyggð	2.178	2.502
	438.471	491.483

Ábyrgðargjald greitt til eigenda er meðal vaxtagjalda í ofangreindu yfirliti. Sjá fjárhæðir og umfjöllun um ábyrgðargjaldið í skýringu 11. Fjallað er um laun stjórnenda í skýringu 8.

Skýringar

37. Dótturfélög í samstæðunni

Dótturfyrirtæki	Meginstarfsemi	Eignarhluti	
		31.12.2023	31.12.2022
Ljósleiðarinn ehf.	Uppbygging og rekstur ljósleiðaranets	100,0%	100,0%
OR Eignir ehf.	Eignarhaldsfélag	100,0%	100,0%
Veitur ehf.	Uppbygging og rekstur veitukerfa	100,0%	100,0%
Orka náttúrunnar ehf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
ON Power ehf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
OR vatns- og fráveita sf.	Vatns- og fráveitustarfsemi	100,0%	100,0%
Eignarhaldsfélagið Carbfix ehf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	99,9%	99,9%
Carbfix hf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	100,0%	100,0%
Coda Terminal hf.	Uppbygging kolefnisförgunarstöðvar	100,0%	100,0%

38. Sjóðstreymisfirlit

Veltufé frá rekstri greinist þannig:

	2023	2022
Hagnaður ársins	6.399.954	8.310.392
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:		
Afskriftir	15.797.262	14.439.275
Söluhagnaður fastafjármuna	(26.337)	(45.455)
Hlutdeildartekjur	36	3.159
Breyting lífeyrisskuldbindingar	58.067	39.581
Verðbætur og gengismunur lána	7.605.073	7.262.977
Innbyggð afleiða	(231.082)	(587.908)
Gangvirðisbreytingar áhættuvarnarsamninga	150.907	(2.112.934)
Tekjuskattsskuldbinding	(1.695.264)	(239.921)
Gangvirðisbreytingar eigna í eignastýringu	(607.734)	651.888
Gengismunur af handbæru fé	95.256	(70.907)
Aðrir liðir	(81.462)	(63.358)
Veltufé frá rekstri	27.464.676	27.586.789

Skýringar

39. Önnur mál

Raforkusamningi við Norðurál vísað til alþjóðlegs gerðardóms

Á árinu 2022 var hafið formlegt ferli af hálfu Orkuveitunnar, þar sem ágreiningi um forsendur raforkusölusamnings við Norðurál, sem ON Power sér um framkvæmd á, var vísað til alþjóðlegs gerðardóms. Málið lýtur að kröfu Orkuveitunnar um endurskoðun á samningum, þar sem jafnvægi milli hagsmuna samningsaðila hafi raskast vegna atvika og forsendna sem Orkuveitan hefur ekki forræði á. Í þessum fasa málsins, mun niðurstaða gerðardómsins aðeins snúa að því hvort að jafnvægi milli samningsaðila hafi raskast vegna ófyrirsjáanlegra atvika svo eðlilegt sé að taka upp viðræður um breytingar á samningum, en ekki taka afstöðu til mögulegra fjárhæða.

Sala á eignarhlut í Landsneti

Undanfarin misseri hefur verið stefnt að sölu eignarhlutar Orkuveitunnar í Landsneti, þar sem í raforkulögum er kveðið á um að flutningsfyrirtækið skuli vera í beinni eigu íslenska ríkisins og/eða sveitarfélaga. Í árslok 2020 samþykkti stjórn Orkuveitunnar að viljayfirlýsing um breytingu á eignarhaldi Landsnets yrði undirrituð og að ganga til viðræðna um sölu eignarhlutarins. Í kjölfarið hófust viðræður við fulltrúa fjármálaráðuneytisins um málið. Ráðuneytið samdi í lok árs 2022 við félög í eigu ríkisins um kaup á hlut þeirra í Landsneti, en ráðuneytið vildi klára þá samninga áður en gengið væri frá kaupum þess á hlut Orkuveitunnar. Ekki tókst að ganga frá sölu á hlut Orkuveitunnar á árinu 2023 líkt og stefnt hafði verið að. Bókfært verð eignarhlutarins er metið á 6,2 milljarða kr. 31.12.2023 og er fært á meðal veltufjármuna, sjá skýringu 18.

Viðgerð á höfuðstöðvum

Á árinu 2015 komu í ljós alvarlegar rakaskemmdir á húsnæði Orkuveitunnar að Bæjarhálsi 1. Endurnýjun útveggja vesturhúss er lokið og framkvæmdir innanhúss eru hafnar. Orkuveitan hefur gert verksamninga vegna framkvæmda innanhúss og er heildarskuldbinding vegna þessara samninga að fjárhæð 2.204,1 milljón kr. auk vsk. Verklök allra framkvæmdaverka samkvæmt verksamningum er 31. desember 2024.

Vatnstjón hjá Vatns- og fráveitu

Orkuveita Reykjavíkur - vatns- og fráveita stóð fyrir framkvæmdum við Suðurgötu sem m.a. fólust í endurnýjun á lögnum. Aðfararnótt 21. janúar 2021 fór stofnlögn vatns í sundur með þeim afleiðingum að vatn flæddi inn í byggingar Háskóla Íslands. Tjónþoli fékk dómkvadda matsmenn til að meta umfang tjónsins og skiluðu þeir matsskýrslu til tjónþola í janúar 2022. Í því undirmati var kostnaður vegna endurbóta metinn samtals 123,6 milljónir króna. Tjónþoli óskaði eftir yfirmati á þeim kostnaði sem barst í desember 2023. Samkvæmt því nemur beint tjón 141 milljón króna. Einnig barst undirmatsgerð vegna óbeins tjóns sem nemur 44,9 milljónum króna. Það skal athugað að tryggingin tekur ekki til óbeins tjóns. Þá var útlagður kostnaður tjónþola metinn 60,6 milljónir króna sem er ýmist beint eða óbeint tjón. Tjónþoli mun á næstunni senda stefnu á alla matsþola. OR- vatns- og fráveita er með frjálsa ábyrgðatryggingu sem tekur til skaðabótaábyrgðar sem fellur á félagið. Skilmálar þeirrar tryggingar mæla fyrir um 5 milljóna króna sjálfsábyrgð og 50% af fjárhæð tjóns eftir það. Þak tryggingarinnar er 300 milljónir króna.

Skýringar

39. Önnur mál, frh.

Málaferli og kröfur

Síminn hf. höfðaði dómsmál á hendur Fjarskiptastofu, Ljósleiðaranum ehf., Sýn hf. og Mílu ehf. vegna ákvörðunar Fjarskiptastofu frá 3. júlí 2018 um lögbrot Símans. Dómur héraðsdóms var kveðinn upp þann 1. júlí 2020, þar sem ákvörðun Fjarskiptastofu var staðfest, þó með nokkrum breytingum á forsendum. Málinu var áfrýjað til Landsréttar af Símanum hf., Fjarskiptastofu og Sýn hf. sem staðfesti efnislega niðurstöðu Fjarskiptastofu. Síminn óskaði eftir áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar og var áfrýjunarleyfið samþykkt af Hæstarétti og hófst málsmeðferð fyrir Hæstarétti 3. maí 2023 sem vísaði málinu aftur til héraðs og ómerkti þar með fyrri dóma. Áætlað er að aðalmeðferð fari fram í málinu í upphafi árs 2024 og að niðurstaða héraðsdóms liggi þá mögulega fyrir á vordögum 2024. Í málinu fer Ljósleiðarinn fram á að ákvörðun Fjarskiptastofu frá 2018 verði staðfest þ.e. það verði viðurkennt að Síminn hafi brotið gegn 5. mgr. 45. gr. fjölmiðlalaga með því að gera ólínulega myndmiðlun sjónvarpsefnis fjölmiðlaveitu Símans einungis mögulega með því að tengjast IPTV-kerfi Símans og jafnframt aðeins yfir fjarskiptanet Mílu hf., þá dótturfélags Símans. Ekkert hefur verið fært vegna þessa í ársreiknings félagsins 31.12.2023.

40. Atburðir eftir reikningskiladag

Stjórnendum er ekki kunnugt um atburði sem hafa átt sér stað eftir lok reikningskiladags og höfðu áhrif á ársreikninginn eða veita þarf upplýsingar um.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum fyrirtækjum í samstæðunni.

a. Grundvöllur samstæðu

i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfiráð. Samstæðan fer með yfiráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félaginu og getur haft áhrif á arðsemina vegna yfiráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfiráð nást og þar til þeim lýkur.

ii) Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu en ekki yfiráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar.

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum eru færðir með hlutdeildaraðferð. Hlutdeildarfélög eru upphaflega færð á kostnaðarverði sem innifelur viðskiptakostnað. Eftir upphaflega skráningu er hlutdeild samstæðunnar í afkomu og heildarafkomu hlutdeildarfélaga færð í samstæðureikninginn þar til verulegum áhrifum eða sameiginlegum yfiráðum lýkur.

iii) Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er færður til lækkunar í samræmi við eignarhlut samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar.

b. Erlendir gjaldmiðlar

i) Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðla einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar á gengi uppgjörsdags. Aðrar eignir og skuldir sem færðar eru á gangvirði í erlendiri mynt eru færðar á gengi þess dags er gangvirði var ákveðið. Gengismunur vegna viðskipta í erlendum gjaldmiðlum er færður í rekstrarreikning.

ii) Dótturfélög með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu

Eignir og skuldir starfsemi félaga samstæðunnar sem hafa annarsvegar bandaríska dollara (USD) og hinsvegar evru (EUR) sem starfrækslugjaldmiðil eru umreiknaðar í íslenskar krónur (ISK) miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þessarar starfsemi eru umreiknuð í ISK á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í ISK er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu. Þegar starfsemi með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu er seld, að hluta til eða öllu leyti, er tengdur gengismunur fluttur í rekstrarreikning.

c. Fjármálagerningar

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Lán, kröfur og innstæður eru færð til bókar á þeim degi sem til þeirra er stofnað. Allar aðrar fjáreignir, þ.m.t. fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru upphaflega færðar á þeim degi sem OR gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Fjármálagerningar, frh.

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar, frh.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur Orkuveitunnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef Orkuveitan framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Hluta af framseldum fjáreignum sem stofnað er til eða haldið er eftir af Orkuveitunni er sérgreint í ársreikningi sem eign eða skuld.

Orkuveitan flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: Fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu, Fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning og Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarvirði.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Samstæðan tilgreinir fjárfestingar í tilteknum eignarhlutum í öðrum félögum sem fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu. Þær eru færðar á gangvirði og gangvirðisbreytingar færðar beint á sérstakan lið meðal eigin fjár. Fenginn arður er færður yfir rekstrarreikning. Gangvirðisbreytingar, sem færðar hafa verið á eigið fé eru ekki færðar yfir rekstur.

Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning séu þær veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Fjáreignir eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir Orkuveitunnar um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra í samræmi við skrásetta áhættustýringu Orkuveitunnar eða fjárfestingastefnu. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum og sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádræginginni virðisrymun þegar við á.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samanstanda af viðskiptakröfum og öðrum skammtímakröfum.

Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

ii) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Orkuveitan afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Orkuveitan flokkar fjárskuldir aðrar en afleiðusamninga sem fjárskuldir á afskrifuðu kostnaðarverði. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Til fjárskulda Orkuveitunnar annarra en afleiðusamninga teljast: lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

iii) Afleiðusamningar

Við upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Viðskiptakostnaður þeim tengdur er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Gangvirðisbreytingar af áhættuvarnargerningum eru færðar á meðal fjármagnsliða í rekstrarreikningi ef undan eru skyldar innleystar gangvirðisbreytingar af samningum vegna álverðsáhættu sem eru sérgreindar meðal rekstrartekna. Frekari upplýsingar er að finna í skýringum 28a, 28b og 28c.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. *Fjármálagerningar, frh.*

iv) Innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður eru aðskildar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og blandaði gerningurinn er ekki metinn í heild á gangvirði gegnum rekstrarreikning. Frekari upplýsingar er að finna í skýringum 28c.

d. *Varanlegir rekstrarfjármunir*

i) **Færsla og mat**

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en veitu- og framleiðslukerfi, eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna sem samstæðan byggir sjálf innifelur efniskostnað og launakostnað, annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrif eigna. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma. Á undirbúningskostnað eru ekki reiknaðir vextir. Eftir að eignirnar eru teknar í notkun eru vaxtagjöld færð til gjalda í rekstrarreikningi.

Þegar varanlegir rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímann.

Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra á endurmatsdegi að frádregnum viðbótar afskriftum frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar verðmatsþækkningar vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregningi tekjuskattsskuldbindingu. Bakfærsla á áður færðu endurmati vegna verðmatslækkunar eigna er færð til lækkunar á áður færðu endurmati á endurmatsreikning að frádregningi tekjuskattsskuldbindingu. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Innlausn endurmats vegna afskrifta er færð af sérstökum endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé að teknu tilliti til tekjuskatts. Við sölu eða niðurlagningu eignar er sá hluti sérstaka endurmatsreikningsins sem tilheyrir þeirri eign færður á óráðstafað eigið fé.

Gangvirði eigna er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetið í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning er stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum OR. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs sem framkvæmt er af sérfræðingum OR og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Dreifikerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfum og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er munurinn á söluverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

ii) **Kostnaður sem fellur til síðar**

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta varanlegra rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. *Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.*

iii) **Afskriftir**

Afskriftir eru reiknaðar línulega sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna frá þeim tíma sem þær eru nýtanlegar. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Framleiðslukerfi	7-60 ár
Veitukerfi rafveitu	15-50 ár
Veitukerfi hitaveitu	10-60 ár
Veitukerfi vatnsveitu	30-90 ár
Veitukerfi fráveitu	15-60 ár
Veitukerfi ljósleiðara	9-46 ár
Aðrar fasteignir	25-50 ár
Aðrir lausafjármunir	3-25 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsteggi.

e. *Óefnislegar eignir*

i) **Hitaréttindi**

Hitaréttindi hafa óskilgreindan líftíma og eru færð á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýmun. Hitaréttindi eru aðskilin frá landi við kaup.

ii) **Aðrar óefnislegar eignir**

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýmun.

iii) **Kostnaður sem fellur til síðar**

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

iv) **Afskriftir**

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður	5-12 ár
Próunareignir	10 ár
Viðskiptasambönd	10-12 ár

f. *Birgðir*

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörsteggi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

g. Virðisrýrnun

i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í verði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi viðkomandi eignar verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti hins vegar. Virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu er ákvarðað með hliðsjón af gangvirði þeirra á hverjum tíma. Samstæðan skilgreinir gangvirðislækkun niður fyrir kostnaðarverð sem hlutlæga vísbendingu um virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum heildarafkomu þegar:

- um er að ræða lækkun 15% niður fyrir kostnaðarverð eða
- gangvirðislækkun varir í a.m.k. sex mánuði.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega hver um sig með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning. Uppsafnað tap af fjáreignum til sölu sem fært hefur verið á eigið fé er fært í rekstrarreikning.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem hafa orðið eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði og fjáreigna til sölu sem eru skuldabréf er færð í rekstrarreikning. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna til sölu sem eru hlutabréf er færð beint á eigið fé.

ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna, að undanskildum birgðum og tekjuskattseign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Ef vísbending er til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Endurmatslækkun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyra einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eignunum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun að teknu tilliti til afskrifta.

h. Hlunnindi starfsmanna

i) Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

ii) Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding samstæðunnar vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega fyrir hvert kerfi með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra og er allur ófærður fyrri kostnaður og raunvirði eigna til greiðslu lífeyris dreginn frá. Árlega reiknar tryggingastærðfræðingur skuldbindingu á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Breytingar á skuldbindingunni eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

i. *Skuldbindingar*

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðunni ber lagaleg skylda eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða og líklegt er að kostnaður vegna hennar, sem hægt er að meta með áreiðanlegum hætti, falli á samstæðuna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfrjáflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

j. *Tekjur*

i) **Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni**

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á árinu og föstu árlegu gjaldi.

Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003. Tekjumörkin byggja á rauntölum fyrri ára úr rekstri dreifiveitu, afskrift rekstrarfrjármuna, rauntöpum í dreifikerfi og arðsemi eigin fjár. Við ákvörðun tekjumarkar er litið framhjá fjármagnsliðum. Gjaldskrá er ákveðin miðað við tekjumörk og áætlanir um raforkusölu á dreifiveitusvæði

ii) **Tekjur af sölu á köldu vatni og fráveitu**

Tekjur vegna sölu á köldu vatni og fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem tengt er kerfunum, auk fasts gjalds og eru færðar línulega. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfsemi.

iii) **Tengigjöld**

Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku, vatns og fráveitu eða við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald af notendum. Þessu gjaldi er ætlað að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu.

iv) **Leigutekjur**

Leigutekjur eru tekjufærðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum.

v) **Aðrar tekjur**

Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu vöru og þjónustu.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

k. *Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld*

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðstekjum, breytingum á gangvirði fjáreigna þar sem gangvirðisbreyting er færð í rekstrarreikning, gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum og hagnaði af áhættuvarnargerningum (öðrum en innleystum hagnaði vegna álverðsvarna) sem eru færðir í rekstrarreikning. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af áhættuvarnargerningum (öðrum en innleystu tapi vegna álverðsvarna) sem fært er í rekstrarreikning og virðisrýrnun fjáreigna. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Gengishagnaði og gengistapi er jafnað saman í rekstrarreikningi.

l. *Tekjuskattur*

Tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára. Tekjuskattshlutfall móðurfyrirtækisins er 37,6% og dótturfélaganna 20%. Rekstur vatns- og fráveitu er undanþeginn skattskyldu.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörstegi. Frestaður tekjuskattur var reiknaður miðað við 37,6% fyrir móðurfyrirtækið sem er skattalega sameignarfélag og 20% fyrir dótturfélögin sem eru hlutafélög.

Tekjuskattseign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Tekjuskattseign er metin á hverjum uppgjörstegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýttast.

m. *Starfspáttayfirlit*

Rekstrarstarfspáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda, bæði innan og utan samstæðu. Afkoma allra starfspátta samstæðunnar er yfirfarin af stjórnendum til að meta frammistöðu þeirra.

Rekstrarafkoma starfspátta og eignir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt og þá liði sem hægt er að skipta milli starfspátta á rökrænan hátt.

Fjárfestingar starfspátta er heildarkostnaður við kaup rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

n. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar samstæðunnar krefjast ákvörðunar á gangvirði, bæði vegna fjármálagerna og annarra eigna og skulda. Fjármálastjóri ber ábyrgð á öllum mikilvægum ákvörðunum um gangvirði, þ.m.t. 3. stigs gangvirðismót. Áhættustýring, undir stjórn fjármálastjóra, fer reglulega yfir mikilvægar forsendur sem eru ógreinanlegar á markaði og matsbreytingar. Ef upplýsingar frá þriðja aðila, líkt og verð frá miðlurum eða verðmatsþjónustu, eru notaðar við ákvörðun gangvirðis þá eru þær upplýsingar nýttar til að styðja þá niðurstöðu að matið uppfylli kröfur um alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir. Endurskoðunarnefnd samstæðunnar er upplýst um mikilvæg atriði tengd gangvirðismati.

Við ákvörðun gangvirðis eigna eða skulda notar samstæðan markaðsupplýsingar að eins miklu leyti og hægt er. Gangvirðið er flokkað í mismunandi stig á grundvelli þeirra forsenda sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi flokkum:

Stig 1: Skráð verð (óbreytt) á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: Aðrar forsendur en skráð verð samkvæmt 1. stigi sem hægt er að greina fyrir eignina eða skuldina, ýmist beint (þ.e. verð) eða óbeint (þ.e. afleidd af verði).

Stig 3: Forsendur sem notaðar eru við mat eignar eða skuldar eru ekki byggðar á fánlegum markaðsupplýsingum (ógreinanlegar upplýsingar).

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis eignar eða skuldar flokkast á mismunandi stig í stigkerfinu, þá er gangvirðið allt flokkað á sama stigi og lægstu mikilvægar forsendur matsins.

Samstæðan færir tilfærslur milli stiga í stigkerfinu í lok þess reikningstímabils sem breytingin átti sér stað.

Nánari upplýsingar um forsendurnar sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í þeim skýringum sem þær eiga við og í skýringu um gangvirði nr. 34.

o. Varanlegir rekstrarfjármunir

Gangvirði framleiðslukerfa og ljósleiðarakerfa sem hafa verið endurmetin er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum.

p. Fjárfestingar í eignarhlutum í öðrum félögum og skuldabréfum

Gangvirði eignarhluta í öðrum félögum og skuldabréfa er ákvarðað með hliðsjón af markaðsverði þeirra á uppgjörstigi. Ef markaðsverð er ekki þekkt byggir mat á gangvirði á viðurkenndum matsaðferðum. Matsaðferðir geta falið í sér að stuðst er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila. Við beitingu matsaðferða er litið til þeirra þátta sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjáreignir.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

q. Afleiður

Gangvirði afleiða er byggt á skráðu markaðsvirði þeirra, ef það er til. Ef markaðsverð er ekki til, er gangvirðið fundið með viðurkenndum matsaðferðum.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila. Tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerna sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir, stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir sem beita má til að meta með áreiðanlegum hætti raunverulegt markaðsverðmæti. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerna. Samstæðan sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggja á upplýsingum frá virkum markaði.

Gangvirði afleiðusamninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða sem eru endurskoðaðar reglulega af sérfróðu starfsfólki. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Áreiðanlegasta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggja eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi, færir samstæðan hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

Gangvirði vaxtaskiptasamninga er byggt á verðtilboði miðlara. Þessi verðtilboð eru prófuð með tilliti til sanngirni með því að afvaxta framtíðargreiðslufæði byggt á ákvæðum og lokadegi hvers samnings og með því að nota markaðsvexti fyrir svipaða gerninga á verðmatsdegi.

r. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Gangvirði viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna er metið á núvirði vænts framtíðargreiðslufæðis, sem afvaxtað er á markaðsvöxtum uppgjörsdags. Gangvirði er einungis metið svo unnt sé að upplýsa um það í skýringum.

s. Fjárskuldir sem ekki teljast afleiður

Gangvirði, sem einungis er metið vegna skýringa, er ákvarðað út frá núvirði framtíðarsjóðsflæðis höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með markaðsvöxtum á uppgjörssdegi.

t. Leigusamningar

Við upphaf samnings leggur samstæðan mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef samningurinn felur í sér rétt til yfirráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort í leigusamningi feli í sér yfirráð tiltekinnar eignar notar samstæðan skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

i) Samstæðan sem leigutaki

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar samstæðan endurgjaldinu á leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hluta fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur samstæðan hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Samstæðan færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði. Kostnaðarverð samanstendur af fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beinum kostnaði við öflun leigueignarinnar og áætlaðum kostnaði við að taka niður og fjarlægja eignina eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi og að frádregnum leiguúvilnunum sem samstæðan hefur fengið.

Leigueignin er í kjölfarið afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til samstæðunnar í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að samstæðan muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar. Nýtingartíminn er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármunir samstæðunnar. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar ef einhver er og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Leiguskuld er upphaflega færð á núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvitar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar samstæðan þá vexti sem hún fær á nýju lánsfé. Að jafnaði notar samstæðan vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Samstæðan ákvarðar vexti á nýju lánsfé með því að sækja vaxtaupplýsingar vegna ólíkra fjármögnunarleiða og gerir tiltekna aðlaganir til að endurspeglar skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar samstæðunnar fela í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með talda leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðistryggingu
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar samstæðan telur nokkuð víst að hún muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef samstæðan er nokkuð viss um að hún muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema samstæðan sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef það er breyting á mati samstæðunnar á fjárhæð sem hún væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu, ef samstæðan breytir mati sínu á því hvort hún muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða ef það er breyting á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Þegar leiguskuldin er endurmetin með þessum hætti þá er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueignarinnar, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning samstæðunnar ef bókfært virði leigueignarinnar hefur verið fært niður í núll.

Leigueignir og leiguskuldir eru sérgreindar í fnahagsreikningi.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um eignir að lágu virði og leigusamninga sem eru til skamms tíma. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Skýringar

41. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

ii Samstæðan sem leigusali

Við upphaf eða breytingu á samningi sem inniheldur leigubátt skiptir samstæðan endurgjaldi samkvæmt samningnum niður á einstaka leigubætti samningsins á grundvelli hlutfallslegs sjálfstæðs verðs þeirra.

Þegar samstæðan er leigusali þá er ákvarðað við upphaf leigusamnings hvort um er að ræða fjármögnunarleigusamning eða rekstrarleigusamning.

Við flokkun leigusamnings leggur samstæðan heildstætt mat á það hvort leigusamningurinn flytji meginhluta áhættu og ávinnings sem tilheyrir eignarhaldi hinnar undirliggjandi eignar. Ef það er niðurstaðan þá er leigusamningurinn fjármögnunarleigusamningur en ef ekki þá er hann rekstrarleigusamningur. Ákveðnir þættir eru hluti af þessu mati eins og til dæmis hvort leigusamningurinn nær yfir meginhluta nýtingartíma eignarinnar.

Samstæðan færir leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga línulega yfir leigutímabilið og setur þær fram meðal annarra tekna í rekstrarreikningi.

42. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem samstæðan hefur ekki ennþá innleitt

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem byrja eftir 1. janúar 2024 en heimilt er að beita þeim fyrir gildistöku þeirra. Samstæðan hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrr en heimilt var við gerð þessara reikningsskila.

EKKI er búist við að breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

Undirritunarsíða

Stjórnarformaður Orkuveitunnar
Gylfi Magnússon

Stjórn Orkuveitunnar
Vala Valtýsdóttir

Stjórn Orkuveitunnar
Ragnhildur Alda Vilhjálmstöttir

Stjórn Orkuveitunnar
Skúli Þór Helgason

Stjórn Orkuveitunnar
Þórður Ísberg Gunnarsson

Stjórn Orkuveitunnar
Valgarður Lyngdal Jónsson

Forstjóri Orkuveitunnar
Sævar Freyr Þráinsson

Löggiltur endurskoðandi
Davíð Arnar Einarsson

Löggiltur endurskoðandi
Theodór Siemsen Sigurbergsson

Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs.

Samstæðuársreikningur

31. desember 2023

Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs.

Kt. 690500-2130

Skógarhlíð 14, 105 Reykjavík

Efnisyfirlit	bls.
Skýrsla og áritun stjórnar og slökkviliðsstjóra	3-4
Áritun óháðs endurskoðanda	5-6
Rekstrarreikningur	7
Efnahagsreikningur	8-9
Sjóðstreymi	10
Skýringar	11-13

Skýrsla og áritun stjórnar og slökkviliðsstjóra

Tilgangur SHS

Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs. (SHS) var stofnað á árinu 2000. Það tók við rekstri slökkviliðanna á höfuðborgarsvæðinu frá 1. júní 2000. Í samþykktum byggðasamlagsins segir að tilgangur þess sé að vinna að forvörnum og veita fyrstu viðbrögð til að vernda líf, heilsu fólks, eignir og sinna öðrum lögbundnum verkefnum.

Eigendur og stjórn

Eigendur byggðasamlagsins eru sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu: Reykjavík (60,8%), Kópavogur (14,4%), Hafnarfjörður (12,2%), Garðabær (6,2%), Mosfellsbær (4,0%) og Seltjarnarnes (2,4%). Stjórn byggðasamlagsins er skipuð framkvæmdastjórum sveitarfélaganna og því er ekki horft til þess að jafna kynjahlutfall þegar stjórn SHS er skipuð. Kynjahlutföll í stjórn SHS í dag eru jöfn eftir að ný stjórn SHS var skipuð vorið 2022.

Samstæða SHS

Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning Slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins bs. og SHS fasteigna ehf.

Rekstur ársins 2023

Rekstrarafgangur ársins nam 208 m.kr. (2022: 97 m.kr.), sem er töluvert betri afkoma en áætlað var. Rekstrartekjur voru 141 m.kr. hærrí en gert var ráð fyrir, þar vega þyngst hærrí tekjur af sjúkraflutningum sem og aðrar sértekjur. Launakostnaður var í takt við áætlun en annar rekstrarkostnaður er heldur hærrí áætlað var, þar vega þyngst áhrif hækkunar verðlags umfram það sem gert var ráð fyrir og hærrí húsnæðiskostnaður vegna framkvæmda í Skógarhlíð.

Fjármagnskostnaður var töluvert lægri en gert var ráð fyrir, þar sem fjárfesting ársins var minni en áætlað var, sem og hátt vaxtastig og gengishagnaður.

Eigið fé í lok tímabilsins nam 2.710 m.kr. (árslok 2022: 2.501 m.kr.). Í árslok var eiginfjárlutfall SHS 75,4%, en var 76,6% 2022.

Meðalfjöldi stöðugilda hjá SHS var 222 á árinu 2023 (2022: 210 stöðugildi). Af þeim voru 190 á aðgerðasviði eða 86%, sem er sama hlutfall og 2022. Launakostnaður ársins var um 86% af rekstrarkostnaði án afskrifta og fjármagnskostnaðar, sem er sambærilegt og það var 2022.

Megináhættur og óvissuþættir, áhrif ytra umhverfis á starfsemi SHS

Það sem einkennir starfsemi SHS er að reglugerðir gera skýrar kröfur um mönnum og framkvæmd eldvarnaeftirliti og viðbragðs slökkviliða. Kröfurnar eiga að tryggja að nægur mannskapur sé til staðar til þess að sinna eldvarnaeftirliti í mannvirkjum á tilteknu þjónustusvæði samkvæmt árlegri eftirlitsáætlun og að uppsett afl slökkviliðs sé alltaf tryggt þannig að hægt sé að hefja reykjöfun innan tíu mínútna frá því að kallið kemur.

Brunavarnaáætlun leggur grunninn að gæðastjórnun og úttekt á starfsemi slökkviliðs fyrir þá aðila sem bera ábyrgð á brunavörnum í hverju sveitarfélagi, sem og Húsnæðis- og mannvirkjastofnun (HMS). Gildistími brunavarnaáætlunar rann út á árinu 2023 en hann var framlengdur til nóvember 2024.

Íbúa- og byggðapróun á höfuðborgarsvæðinu getur haft veruleg áhrif á mönnunarþörf SHS, bæði á aðgerða- og forvarnasviði. Hækkandi aldur íbúa og fjölgun ferðamanna eru einnig þættir sem hafa áhrif, einkum á álag í sjúkraflutningum.

Helstu þættir í starfsemi SHS 2023

Útköll á dælubíla 2023 voru samtals 1.582. Þau jukust um 3,4% milli ára, voru 1.534 í lok árs 2022. Fjölgunina má rekja til fjölgunar í elds- og björgunarútköllum, en öðrum útköllum fækkaði á milli ára.

Heildarboðanir á sjúkrabíla voru 40.305 á árinu 2023 sem er aðeins minna en árið á undan en þá var heildarfjöldi boðana 40.586.

Skýrsla og áritun stjórnar og slökkviliðsstjóra, frh.

Forvarnasvið SHS annast brunavarnaúttektir, leyfismál tengd viðburðum og yfirferð teikninga í samstarfi við byggingarfulltrúa. Í kjölfar vinnu við kortlagningu á búsetu í atvinnuhúsnæði, sem hófst 2021 og lauk með skýrslu sem birt var í mars 2022, var skipaður starfshópur til að fylgja eftir hluta af þeim úrbótatillögum sem komu fram í skýrslunni. Afrakstur þessarar vinnu skilaði sér í frumvarpi til laga, sem hafði það að markmiði að efla brunavarnir og heimildir slökkviliðs til eftirlits. Frumvarpið var samþykkt 16. desember 2023. Þessar breytingar á lögum um brunavarnir munu hafa töluverð áhrif á starfsemi forvarnasviðs SHS, þar sem slökkvilið hafa auknar eftirlitsheimildir þegar kemur að húsnæði sem fólk hefur búsetu í, hvort sem það er í atvinnu- eða íbúðarhúsnæði.

Undanfarin ár hefur umfang verkefna almannavarnanefndar höfuðborgarsvæðisins (AHS) aukist jafnt og þétt. Helstu verkefni AHS 2023 voru í tengslum við eldgos og jarðhræringar á Reykjanesi, ásamt samstarfsverkefnum við ýmsa aðila.

Á árinu 2023 var skipaður starfshópur sem hafði það hlutverk að skoða húsnæðismál SHS til framtíðar. Í gegnum tíðina hefur verið rætt um að byggja þyrfti nýja stöð í stað stöðvarinnar við Tunguháls, til að bæta viðbragðstíma okkar á höfuðborgarsvæðinu. Einnig hefur verið áréttað að ný hverfi hafa risið án þess að horft hafi verið til viðbragðstíma þeirra þjónustu sem SHS sinnir.

Starfshópurinn skilaði tillögum til stjórnar sem samþykkti þær formlega á fundi sínum 15. desember 2023.

Tillögunni er skipt upp í þrjá áfanga, sem ná frá 2024 til 2031. Fyrsti áfangi er bygging á nýrri útkallsstöð við Tónahvarf í Kópavogi, undirbúningur er þegar hafinn. Stöðin er viðbót við þær sem fyrir eru og því mun þurfa að fjölga slökkviliðs- og sjúkraflutningamönnum til að manna nýja stöð. Gert er ráð fyrir að ný stöð verði tekin í notkun 2027. Annar áfangi felur m.a. í sér að starfsemi í Skógarhlíð flyst í nýja björgunarmiðstöð og samhliða því myndi verða fundin ný staðsetning fyrir útkallsstöðina í Skógarhlíð á BSÍ reitinum eða þar í nágrenni. Jafnframt er gert ráð fyrir að byggð verði ný útkallsstöð í björgunarmiðstöðinni eða þar í nágrenni sem myndi þá leysa stöðina á Tunguhálsi af hólmi. Þriðji og síðasta áfangi gerir ráð fyrir að nýrri stöð verði bætt við í Hafnarfirði til að bæta viðbragðstíma á Völlunum og nágrenni.

Ársreikningur SHS 31. desember 2023 er endurskoðaður af endurskoðendum félagsins.

Það er álit stjórnar SHS að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu þess í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun félagsins, komi fram í ársreikningnum.

Stjórn og slökkviliðsstjóri Slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins bs. staðfesta hér með ársreikning byggðasamlagsins 31. desember 2023 með áritun sinni.

Reykjavík, 16. febrúar 2024

Undirritun er rafræn og er að finna á öftustu síðu

Stjórn:

F.h. Reykjavíkurborgar

F.h. Hafnarfjarðarbæjar

F.h. Kópavogsbæjar

F.h. Mosfellsbæjar

F.h. Garðabæjar

F.h. Seltjarnarnesbæjar

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og stofnfjáreigenda í Slökkviliði höfuðborgarsvæðisins bs.

Álit

Við höfum endurskoðað samstæðuársreikning Slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins bs. („samstæðan“) fyrir árið 2023. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu samstæðunnar á árinu 2023, efnahag hennar 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA). Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð félaginu í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og slökkviliðsstjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem og á öðrum vettvangi. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru m.a. skýrsla stjórnar og slökkviliðsstjóra sem fylgir ársreikningi. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og slökkviliðsstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og slökkviliðsstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og slökkviliðsstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og slökkviliðsstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi samstæðunnar. Ef við á, skulu stjórn og slökkviliðsstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og slökkviliðsstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissu er mikil vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun sem er framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati (e. professional judgment) og við höfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi atriði eru einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar:

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnun og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistak þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi samstæðunnar.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 16. febrúar 2024

Undirritun er rafræn og er að finna á öftustu síðu

Sturla Jónsson

lögilltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur janúar til desember 2023

	Skýr.	2023	2022	Áætlun 2023
Rekstrartekjur				
Rekstrartekjur	2	4.786.924	4.324.580	4.646.100
Rekstrargjöld				
Laun og launatengd gjöld	3	3.862.868	3.512.342	3.870.500
Annar rekstrarkostnaður		628.744	593.126	612.800
		4.491.611	4.105.468	4.483.300
Afkoma fyrir afskriftir		295.313	219.111	162.800
Afskriftir	5	134.279	121.152	147.000
Afkoma		161.034	97.959	15.800
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)				
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4	47.457	(845)	(14.000)
Afkoma tímabilsins		208.491	97.114	1.800

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Eignir	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	5		
Fasteignir		1.767.241	1.621.919
Bifreiðar		286.878	308.101
Áhöld og tæki		146.601	138.853
Hugbúnaður		3.566	7.690
		<u>2.204.285</u>	<u>2.076.563</u>
Aðrar langtímaeignir			
Fyrirframgreidd framlög til Brúar lífeyrissjóðs		126.769	132.798
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	6	150.841	178.412
Aðrar skammtímakröfur	6	60.711	10.448
Handbært fé	7	1.050.026	866.711
		<u>1.261.578</u>	<u>1.055.571</u>
Eignir samtals		<u><u>3.592.632</u></u>	<u><u>3.264.932</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

Eigið fé og skuldir	Skýr.	31.12.2023	31.12.2022
Eigið fé	8		
Stofnfé		1.632.967	1.632.967
Óráðstafað eigið fé		1.076.911	868.421
		<u>2.709.879</u>	<u>2.501.388</u>
Skuldir			
Langtímaskuldir:			
Skuldabréfalán	9	201.670	201.877
Skammtímaskuldir:			
Viðskiptaskuldir		110.630	89.089
Aðrar skammtímaskuldir	10	553.971	456.508
Næsta árs afborgun af langtímaskuldum		16.481	16.071
		<u>681.083</u>	<u>561.667</u>
Skuldir samtals		882.753	763.544
Eigið fé og skuldir samtals		<u>3.592.632</u>	<u>3.264.932</u>

Sjóðstreymisyfirlit janúar til desember 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Afkoma ársins		208.491	97.114
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	5	134.279	121.152
Gengismunur og verðbætur lána		16.930	19.347
Tap af sölueigna		0	1.484
		<u>359.700</u>	<u>239.097</u>
(Hækkun) lækkun rekstartengdra eigna:			
Kröfur		(16.663)	(49.596)
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		119.006	20.435
		<u>102.343</u>	<u>(29.162)</u>
Handbært fé (til rekstrar) frá rekstri		<u>462.043</u>	<u>209.936</u>
Fjárfestingarhreyfingar	5		
Sala eigna		0	5.090
Fjárfestingar		(262.001)	(90.810)
		<u>(262.001)</u>	<u>(85.720)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímalána		(16.726)	(14.882)
		<u>(16.726)</u>	<u>(14.882)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		183.315	109.334
Handbært fé í byrjun ársins		<u>866.711</u>	<u>757.377</u>
Handbært fé 31.12.		<u><u>1.050.026</u></u>	<u><u>866.711</u></u>

Skýringar

1. Reikningsskilaaðferðir

a. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Slökkviliðs höfuðborgarsvæðisins bs. hefur að geyma samstæðureikning byggðasamlagsins og dótturfélags. Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga. Ársreikningurinn byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

Dótturfélög eru þau félög þar sem félagið fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar félagið hefur völd, bein eða óbein, til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu dótturfélags. Ársreikningar dótturfélags SHS eru innifaldið í samstæðureikningi byggðasamlagsins frá því yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

Viðskipti milli samstæðufélaga, viðskiptastöður og óinnleystur hagnaður sem myndast hefur af viðskiptum milli félaganna er felldur út í samstæðureikningnum.

b. Innlausn tekna

Tekjur í rekstrarreikningi samanstanda af tekjum frá eignaraðilum, sölu á þjónustu, ýmsum sértekjum og húsaleigutekjum.

c. Verð- eða gengistryggðar eignir og skuldir

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi 31. desember 2023. Rekstrartekjur og gjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags. Áfallinn gengismunur, vextir og verðbætur á höfuðstóligna og skulda eru færðar í rekstrarreikninginn.

d. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma rekstrarfjármuna, þar til niðurlagsverði er náð.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhalds- og notkunartíma.

Fasteignir	50 ár
Bifreiðar	10 ár
Áhöld og tæki	4 - 10 ár
Hugbúnaður	5 ár

e. Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færð niður til að mæta almennri áhættu sem fylgir kröfueign samstæðunnar, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Annars vegar er um að ræða niðurfærslu vegna krafna sem sérstaklega hafa verið metnar í tapshættu og hins vegar niðurfærslu til að mæta almennri áhættu. Niðurfærslan er dregin frá viðkomandi liðum í efnahagsreikningi.

f. Uppgjör við Brú lífeyrissjóð

Á árinu 2017 greiddi Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins samtals 232 m.kr. í viðbótar framlag til Brú lífeyrissjóð. Uppgjörið var tilkomið vegna breytinga á skipan lífeyrismála opinberra starfsmanna. Framlag í jafnvægisjóð 60 m.kr. var gjaldfært 2017 en eftirstöðvar eru gjaldfærðar, annarsvegar 156 m.kr. á 30 árum og 16 m.kr. á 20. árum.

f. Handbært fé

Sjóður og bankainnstæður teljast til handbærs fjár.

Skýringar frh.

2. Rekstrartekjur	Jan.-des. 2023	Jan.-des. 2022
Framlag til rekstrar	2.353.200	2.195.575
Framlag í fjárfestingarsjóð	116.700	68.787
Framlag vegna almannavarna	22.300	21.094
Ríkissjóður vegna sjúkraflutninga	1.996.402	1.745.919
Aðrar sértekjur	167.333	172.803
Húsaleigutekjur	130.988	120.401
	4.786.924	4.324.580

3. Laun og launatengd gjöld	Jan.-des. 2023	Jan.-des. 2022
Laun	2.967.725	2.712.215
Launatengd gjöld og kostnaður	843.198	761.890
Áfallinn launakostnaður, breyting ársins	51.944	38.238
	3.862.868	3.512.342

Á meðal launatengdra gjalda eru gjaldfærðar 6 m.kr. vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð. Vísað er í skýringu 1.f. varðandi frekari umfjöllun um uppgjorið.

Meðalfjöldi stöðugilda hjá félaginu var 222 á árinu 2023. (2022: 210 stöðugildi)

4. Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	Jan.-des. 2023	Jan.-des. 2022
Vaxtatekjur og verðbætur	62.290	26.336
Vaxtagjöld og verðbætur	(24.309)	(27.181)
Gengishagnaður (tap)	9.476	0
	47.457	(845)

5. Varanlegir rekstrarfjármunir

Samstæða	Fasteignir og lóðir	Bíreiðar	Innréttingar, áhöld og tæki	Hugbúnaður	Samtals
Heildarverð 1.1.	2.243.590	712.655	808.169	47.909	3.812.324
Keypt á árinu	191.755	19.916	50.330	0	262.001
Heildarverð 31.12	2.435.345	732.571	858.499	47.909	4.074.324
Afskrifað 1.1.	621.671	404.554	669.317	40.219	1.735.760
Afskrift ársins	46.434	41.139	42.582	4.124	134.279
Afskrifað samtals 31.12	668.105	445.693	711.898	44.343	1.870.039
Bókfært verð 31.12	1.767.241	286.878	146.601	3.566	2.204.285

Fasteignir samstæðunnar 31. desember 2023 voru eftirtaldar:

	Fasteignamat, hús	Fasteignamat, leigulóð	Brunabóta- mat	Bókfært verð
Skógarhlíð 14	1.812.650	294.050	3.399.150	780.891
Tunguháls 13	227.700	52.350	359.450	93.197
Skútahraun 6	353.800	85.850	769.560	344.032
Skarhólabraut 1	364.000	84.900	823.150	549.121
	2.758.150	517.150	5.351.310	1.767.240

Heildarváttryggingarverðmæti allra fasteigna samstæðunnar eru ríflega 5,4 milljarðar króna.

Skýringar frh.

6. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

	31.12.2023	31.12.2022
Viðskiptakröfur greinast þannig:		
Viðskiptakröfur	152.341	179.912
Aðrar körfur	60.711	10.448
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(1.500)	(1.500)
	<u>211.552</u>	<u>188.860</u>

7. Handbært fé

Handbært fé samstæðunnar greinist þannig:	
Óbundnar bankainnstæður og sjóður	<u>1.050.026</u>

8. Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum	Stofnfé	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Staða í ársbyrjun 2023	1.632.967	868.421	2.501.388
Afkoma tímabilsins		208.491	208.491
Staða 31.12.2023	<u>1.632.967</u>	<u>1.076.912</u>	<u>2.709.879</u>

9. Langtímaskuldir

	31.12.2023	31.12.2022
Langtímaskuldir samstæðunnar greinast þannig:		
Skuldir í íslenskum krónum:		
Lánasjóður sveitarfélaga, verðtryggt með föstum vöxtum 3,19%	218.152	217.948
Langtímaskuldir samtals	<u>218.152</u>	<u>217.948</u>

Fyrrgreind vaxtahlutföll eru vegnir meðalvextir viðkomandi lánaflokka í samræmi við vaxtakjör lána í árslok.

Afborganir af langtímaskuldum samstæðunnar 31. desember 2023 greinast þannig á næstu ár:

2024	16.481
2025	17.060
2026	17.608
2027	18.464
Síðar	<u>148.539</u>
	<u>218.152</u>

10. Aðrar skammtímaskuldir

	31.12.2023	31.12.2022
Aðrar skammtímaskuldir samstæðunnar sundurliðast þannig:		
Ógreidd laun og launatengd gjöld	102.668	70.517
Áfallið orlof og aðrar skuldbindingar	380.850	327.202
Áfallinn starfslokakostnaður	68.608	57.129
Aðrar skammtímaskuldir	1.845	1.660
	<u>553.971</u>	<u>456.508</u>

11. Ábyrgðir

Slökkvilið höfuðborgarsvæðisins bs. ber ábyrgð á lántökum dótturfélagsins SHS fasteigna ehf. sem námu 218 m.kr. í lok tímabilsins.

Undirritunarsíða

f.h. Reykjavíkurborgar
Einar Þorsteinsson

f.h. Hafnarfjarðarbæjar
Rósa Guðbjartsdóttir

f.h. Kópavogsbæjar
Ásdís Kristjánsdóttir

f.h. Garðabæjar
Almar Guðmundsson

f.h. Seltjarnarnesbæjar
Þór Sigurgeirsson

f.h. Mosfellsbæjar
Regína Ásvaldsdóttir

endurskoðandi Grant Thornton
Jón Sturla Jónsson

slökkviliðsstjóri Slökkviliðs höfuðborgarsvæð...¹⁾
Jón Viðar Matthíasson

SORPA bs.

Ársreikningur 2023

Köllunarklettsvegur 1
104 Reykjavík

Kt. 510588-1189

Efnisyfirlit

Áritun óháðs endurskoðanda	1
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	3
Rekstrarreikningur	6
Efnahagsreikningur	7
Sjóðstreymi	9
Skýringar	10
Sundurliðanir	17

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa í SORPU bs.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning SORPU bs. („félagið“) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstremisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu félagsins 31. desember 2023 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda*. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð félaginu. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem og á öðrum vettvangi. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru m.a. skýrsla stjórnar sem fylgir ársreikningi, ársskýrsla og önnur ófjárhagsleg upplýsingagjöf. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirlestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi félagsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningnum með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitungu við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- * Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- * Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- * Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- * Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- * Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.
- * Afla endurskoðunargagna er varða verulegar einingar innan ársreikningsins til að geta látið í ljós álit á ársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framkvæmd endurskoðunar félagsins og berum ein ábyrgð á álit okkar á félaginu.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við lýsum því yfir að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 5. mars 2024

Theodór S. Sigurbergsson
löggiltur endurskoðandi

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

Rekstur og afkoma:

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga. Hann er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Aðalstarfsemi samlagsins er meðhöndlun úrgangs. Fjöldi ársverka var 150.

Kynjahlutfall stjórnar er jafnt, 3 konur og 3 karlar.

Samkvæmt rekstrarreikningi félagsins var hagnaður tímabilsins 90.823.971 kr. Hrein eign félagsins í lok ársins nam 5.774.547.726 kr. Ráðstöfun á afkomu ársins og aðrar eiginfjárbreytingar koma fram í skýringu um eigið fé í ársreikningnum.

Þróun í starfsemi félagsins og markverðir atburðir:

SORPA gekk í gegnum miklar breytingar á árinu sem höfðu mikil áhrif á rekstrar- og tekjulíkan og má búast við að sú umbreyting muni halda áfram á næstu árum. Áhersla á hringrásarhagkerfið, ábyrga og rekjanlega úrvinnslu úrgangs með sérstakri áherslu á að koma úrgangi ofar í úrgangspríhyrninginn reyndi á starfseminu og starfsmenn, sem stóðu sig einstaklega vel á árinu.

SORPA var og er vel í stakk búin til að fjármagna þessar breytingar og á undanförunum árum hefur SORPA stórbætt fjárhag sinn og fyrirsjáanleika í áætlanagerð og rekstri sem skilaði félaginu kjörstöðu til að takast á við þessar breytingar sem gegnu yfir á árinu.

Sérsöfnun og samræming hennar á höfuðborgarsvæðinu breytti úrgangssamsetningu á síðari hluta ársins verulega og um leið breyttust afsetningarleiðir, er mun minna magn rataði í urðun á árinu en fyrri ár. Afsetningaleiðir urðu dýrari á árinu og kemur það glögglega fram í auknum kostnaði byggðarsamlagsins á síðari hluta ársins.

SORPA opnaði nýjan og endurbættan Góða hirði 1. apríl og hafa viðtökur verið umfram væntingar en salan hefur aukist um 38%.

Megináhersla SORPU á tímabilinu var að greina úrgangsstrauma með breytta meðhöndlun í samræmi við forgangsröðun úrgangspríhyrningsins í huga. Kjarnastarfsemi SORPU hefur hingað til snúist um rekstur urðunarstaðar í Álfsnesi ásamt meðhöndlun endurvinnsluefna. Nú hefur SORPA einsett sér að koma eins miklu af úrgangi úr urðun og unnið er með markmið laga um breytta meðhöndlun úrgangs sem tóku gildi í byrjun árs sem mun einkenna rekstur SORPU á næstu árum. Ljóst er að mikil tækifæri liggja í aukinni verðmætasköpun úr úrgangi og er það áhersla SORPU að efna til samstarfs við aðila á markaði um nýsköpun og þróun í þeim efnum.

Í anda hringrásarhagkerfisins hefur SORPA einsett sér að horfa á alla virðiskeðjuna er tengist úrgangsméðhöndlun og greina tækifærin. Í þeim anda hefur gott starf verið unnið með eigendum SORPU um að skipuleggja samræmingu úrgangssöfnunar á starfssvæði SORPU, ásamt því að leggja drög að sérsöfnun við öll heimili á matarleiðum, plasti, pappír og pappa. Á árinu innleiddi SORPA í samstarfi við eigendasveitarfélög sín nýtt sorphirðukerfi á höfuðborgarsvæðinu. Innleiðingin er eitt stærsta umhverfisverkefni síðari ára og sýnir glögglega að SORPA er leiðandi á sviði umhverfismála á landsvísu.

Þessi breyting á söfnun við heimili skilaði strax við innleiðingu mun betri endurvinnsluefnum, sem var forsenda fyrir því að GAJA skili þeim árangri í moltugerð sem stefnt er að. Frá 1. október 2023 hefur GAJA eingöngu móttengið sérsafnaðar matarleiðar, og var rekstri forvinnslulínunnar í Gufunesi hætt þann sama dag. Áhrifin af breytingunum kom fram í minni tekjum GAJA á síðustu mánuðum ársins.

Á árinu bauð SORPA út útflutning á 42.000 tonnum af blönduðum úrgangi til orkuvinnslu. Útflutningurinn kemur í stað urðunar, en með viðauka við samkomulag eigenda um rekstur urðunarstaðarins í Álfsnesi eru settar þröngar skorður við urðun, og urðun lífræns og lyktarsterks úrgangs bönnuð með öllu. Urðun á þessum úrgangsflokkum var hætt í desember og gera áætlanir ráð fyrir að urðun dragist saman um 70% milli áranna 2023 og 2024, með tilheyrandi áhrifum á tekjur urðunarstaðar.

Viðaukinn markar tímamót í starfsemi SORPU, sem hefur frá stofnun haft rekstur urðunarstaðar sem hluta af kjarnastarfsemi sinni. Með því að hætta að urða lífrænan úrgang gerir SORPA ráð fyrir að losun gróðurhúsalofttegunda frá starfsemi samlagsins, sem nánast einvörðu stafar af losun frá urðunarstaðnum, dragist saman um 80% á næstu 10-15 árum, úr 100.000 tonnum af koltvísýringisgildi niður í 20.000 tonn.

Í lögum um breytta úrgangsmeðhöndlun er lögð áhersla á hringrásarhagkerfið og aukna sérsöfnun við heimili. Má búast við kostnaðarauka fyrir sveitarfélög vegna þessa. Til að mæta þeim kostnaðarauka er lagt til að markvirkni Úrvinnslusjóðs breytist og meira af umbúðum og öðrum úrgangi falli þar undir. Mikilvægt er að vel takist til og unnið verði að útfærslu kerfisins með Sambandi íslenskra sveitafélaga, Úrvinnslusjóði og öðrum hagaðilum.

Uppfærsla upplýsingakerfa hófst á árinu 2021 en ljóst var orðið að fjárfestingar SORPU í kerfum stóðust ekki kröfur um örugga söfnun, vinnslu og geymslu gagna. Einnig voru netöryggismál skoðuð og standa fjárfestingar yfir þar. Uppfæra þurfti bókhaldskerfið og gagnavinnslukerfið og stendur það verkefni yfir. Búast má við að SORPA geti með auðveldari hætti en áður birt tölfræði m.a. á vef sínum á seinni hluta ársins, samhliða uppfærslu á vef SORPU.

Samlagið hefur unnið markvisst að markaðspróun vegna metans og ljóst að næg eftirspurn er eftir afurðinni í iðnað og stórflutninga og byrjað var að auka gassöfnun á tímabilinu. Til að mæta aukinni eftirspurn var fjárfest í aukinni geymslu – og flutningsgetu, auk þess sem bætt var við getu til þjöppunar á gasi á flutningseiningar. Loks var borað eftir gasi í urðunarreit 20, sem hafði jákvæð áhrif á framleiðslugetu SORPU á metangasi.

Megináhætta og óvissuþættir:

Stefna og breyting stjórnvalda varðandi lög og reglur vegna úrgangsmála, hefur bein áhrif á rekstur SORPU. Unnið er að því að auka fyrirsjáanleika á breytingum sem geta valdið því að SORPA þurfi að bregðast við breyttum ferlum, takmörkunum og reglum um meðhöndlun úrgangs með skömmum fyrirvara. Slíkar breytingar hafa valdið auknum kostnaði hjá samlaginu og auknum fjárfestingum og má búast við að það ástand vari næstu árin.

Samlagið hætti urðun á lífrænum og lyktarsterkum úrgangi í Álfsnesi fyrir lok ársins 2023 og hóf samhliða útflutning á blönduðu rusli til orkuvinnslu. Þessum breytingum fylgir mikil óvissa og aukinn kostnaður. Að senda blandaðan úrgang í brennslu er kostnaðarsamari vinnsluferill heldur en að urða og hefur gjaldskrá samlagsins hækkað í samræmi við aukinn kostnað. Auk þess hækkar kostnaður við móttöku allra flokka á urðunarstað nokkuð verulega sökum mikillar magnminnkunar á urðunarstað. Þá er gengisáhætta mikil og óvissa um verð frá móttökuaðilum og hugsanlega skattar og lagabreytingar í Evrópu er snúa að innflutningi á úrgangi.

Fjármögnun og vaxtastig:

Vextir hafa verið að hækka síðustu misseri og hefur það áhrif á rekstur SORPU. Samlagið er einungis fjármagnað með lánnum í íslenskum krónum og því er gengisáhætta ekki til staðar.

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra:

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og framkvæmdastjóra SORPU bs. er ársreikningur félagsins í samræmi við reikningskilastaðla. Að áliti stjórnar og framkvæmdastjóra gefur ársreikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu í lok tímabilsins og rekstrarafkomu félagsins sem og breytingu á handbæru fé á tímabilinu og lýsir helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við.

Eigendur í upphafi og lok tímabilsins eru:

Reykjavík	58,3%	1.099.813.104
Kópavogur	15,4%	290.021.776
Hafnarfjörður	12,6%	237.286.499
Garðabær	6,9%	130.066.647
Mosfellsbær	4,7%	88.541.017
Seltjarnarnes	2,2%	41.233.525
	100,0%	1.886.962.568

Stjórn SORPU bs. og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning samlagsins fyrir tímabilið með undirritun sinni.

Reykjavík, 5. mars 2024

Framkvæmdastjóri:

Rekstrarreikningur 2023

Rekstrartekjur	Skýr.	2023	2022
Þjónustutekjur		6.590.546.510	5.756.324.071
Aðrar tekjur		77.810.459	15.660.354
		<u>6.668.356.969</u>	<u>5.771.984.425</u>
Rekstrargjöld			
Laun og launatengd gjöld	4	2.215.594.044	1.810.434.488
Rekstrarkostnaður		3.679.876.170	2.652.812.375
Afskriftir	5	453.598.580	403.167.182
		<u>6.349.068.794</u>	<u>4.866.414.045</u>
		Rekstrarhagnaður	905.570.380
		319.288.175	
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld			
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)		(237.367.939)	(217.025.274)
Áhrif dótturfélaga	6	8.903.735	(1.193.626)
		<u>(228.464.204)</u>	<u>(218.218.900)</u>
		Hagnaður tímabilsins	687.351.480
		<u>90.823.971</u>	<u>687.351.480</u>

Efnahagsreikningur

Eignir

	Skýr.	2023	2022
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir			
Fasteignir		6.301.387.158	6.438.436.831
Áhöld og tæki		1.915.911.264	1.493.572.803
Varanlegir rekstrarfjármunir samtals	5	<u>8.217.298.422</u>	<u>7.932.009.634</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur			
Eignarhlutir í öðrum félögum	6	28.951.694	20.047.959
Bundnar bankainnstæður		146.697.134	137.343.506
Áhættufjárm. og langtímakr. samtals		<u>175.648.828</u>	<u>157.391.465</u>
Fastafjármunir samtals		<u>8.392.947.250</u>	<u>8.089.401.099</u>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	2,8	563.199.737	413.386.147
Kröfur á tengda aðila	7	418.803.187	94.688.416
Aðrar skammtímakröfur		491.947	392.729
Handbært fé	2	297.730.517	998.204.405
Veltufjármunir samtals		<u>1.280.225.388</u>	<u>1.506.671.697</u>
Eignir samtals		<u>9.673.172.638</u>	<u>9.596.072.796</u>

31. desember 2023

Eigið fé og skuldir

	Skýr.	2023	2022
Eigið fé			
Stofnfé		1.886.962.568	1.886.962.568
Óráðstafað eigið fé		3.887.585.158	3.796.761.187
Eigið fé samtals	9	<u>5.774.547.726</u>	<u>5.683.723.755</u>
Skuldir			
Skuldbindingar			
Skuldb. v/ábyrgðar á urðunarst.		152.260.598	137.911.133
Skuldb. vegna endurvinnslustöðva		330.731.277	323.694.931
Skuldbindingar samtals	11	<u>482.991.875</u>	<u>461.606.064</u>
Langtímalán			
Skuldir við lánastofnanir	10	<u>2.033.316.336</u>	<u>2.135.541.359</u>
Langtímalán samtals		<u>2.033.316.336</u>	<u>2.135.541.359</u>
Langtímaskuldir samtals		<u>2.516.308.211</u>	<u>2.597.147.423</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir	2	692.954.319	485.627.415
Skuldir við tengda aðila	7	101.839.513	383.767.792
Ýmsar skammtímaskuldir		357.524.998	201.949.945
Næsta árs afb. langtímaskulda	10	229.997.871	243.856.466
Skammtímaskuldir samtals		<u>1.382.316.701</u>	<u>1.315.201.618</u>
Skuldir samtals		<u>3.898.624.912</u>	<u>3.912.349.041</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>9.673.172.638</u>	<u>9.596.072.796</u>

Skýringar

1. Upplýsingar um félagið

SORPA er byggðasamlag og er megin starfsemi félagsins fólgin í meðhöndlun úrgangs sbr. lög nr 55/2003 fyrir sex sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu, sem öll eru stofnaðilar að því. Lögheimili samlagsins er að Köllunarklettsvegur 1, 104 Reykjavík.

Samlagið er stofnað í samræmi við ákvæði IX. kafla sveitarstjórnarlaga nr. 8/1986 með síðari breytingum (nr. 45/1998) um samvinnu sveitarfélaga við framkvæmd einstakra verkefna.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og hann byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum. Stjórnendur fyrirtækisins hafa metið rekstrarhæfi þess og telja að fyrirtækið hafi grundvöll til áframhaldandi starfsemi. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Hann er í íslenskum krónum og fjárhæðir eru sýndar í heilum krónum nema þar sem annað er tilgreint.

Matsaðferðir

Stjórnendur þurfa að meta og taka sértækar ákvarðanir er varða mikilvæga liði ársreikningsins og vegna eðlis síns eru háðir mati hverju sinni. Matsaðferðirnar eiga sér stoð í góðri reikningsskilavenju. Raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir, geta við sölu eða aðra ráðstöfun, reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Gengismunur

Færslur í erlendum gjaldmiðlum eru í upphafi færðar á gengi viðskiptadagsins. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands á árinu. Gengismunur sem myndast vegna þessa er færður í rekstrarreikning. Eignir og skuldir, aðrar en peningalegar, sem færðar eru á kostnaðarverði eru umreiknaðar í íslenskar krónur á gengi viðskiptadagsins.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar samkvæmt upphaflegu viðskiptaverði að frádreginni niðurfærslu sem gerð er til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum félagsins.

Handbært fé

Til handbærs fjár teljast sjóður og bankainnstæður.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á upphaflegu viðskiptaverði að teknu tilliti til gengisbreytinga.

Skýringar

Tekjur

Tekjur eru færðar þegar verulegar líkur eru á að fjárhagslegur ávinningur þeirra renni til samlagsins og þegar hægt er að meta þær með áreiðanlegum hætti. Tekjur eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Seldar vörur

Tekjur af seldum vörum eru færðar í rekstrarreikning þegar verulegur hluti áhættu og eignarhalds flyst yfir til kaupanda, en almennt er miðað við afhendingu vöru.

Veitt þjónusta

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru skráðar hlutfallslega miðað við framvindu verksins. Framvinda verksins er metin með hliðsjón af unnum vinnustundum í hlutfalli af áætluðum heildarvinnustundum verksins. Þegar ekki er hægt að meta útkomu tiltekins samnings með áreiðanlegum hætti eru tekjur aðeins innleystar að því marki sem þær standa undir kostnaði við verkefnið.

Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Lotun gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

3. Starfspáttayfirlit

Starfsemi samlagsins er skipt í eftirfarandi fjóra starfspætti:

	Gufunes	Álfsnes	Endurvinnslu- stöðvar og grenndargámar	Góði Hirðirinn	Samtals
Tekjur	4.114.737.935	2.768.527.588	2.043.725.697	527.653.652	9.454.644.872
Innansamlagsviðsk	0	0	0	0	(2.786.287.903)
Samtals	4.114.737.935	2.768.527.588	2.043.725.697	527.653.652	6.668.356.969
Laun og launat. gjöld .	867.453.566	400.787.826	592.189.320	355.163.332	2.215.594.044
Rekstrarkostnaður	2.887.179.841	1.961.192.655	1.451.527.416	166.264.161	6.466.164.073
Afskriftir	193.106.142	254.272.110	0	6.220.328	453.598.580
Fjármagnsliðir	(15.404.699)	243.854.111	8.961	5.831	228.464.204
Innansamlagsviðsk	0	0	0	0	(2.786.287.903)
Samtals	3.932.334.850	2.860.106.702	2.043.725.697	527.653.652	6.577.532.998
Hagnaður ársins	182.403.085	(91.579.114)	0	0	90.823.971

Skýringar

4. Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun	1.833.149.835	1.486.839.660
Lífeyrissjóður	223.321.415	189.216.570
Önnur launatengd gjöld	159.122.794	134.378.258
Laun og launatengd gjöld alls	2.215.594.044	1.810.434.488

Fjöldi ársverka á tímabilinu var 150 miðað við 130 á sama tímabili á árinu á undan.

Laun stjórnar og framkvæmdastjóra námu um 40,4 mkr á tímabilinu, en um 39,9 mkr á sama tímabili árið á undan.

5. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisrymun ef hún er til staðar. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili félaginu framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikning þegar til hans er stofnað. Afskriftir eru miðaðar við áætlaðan nýtingartíma einstakra varanlegra rekstrarfjármuna og reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði, að frádregnu áætluðu hrakvirði, miðað við eignarhaldstíma á tímabilinu. Hrakvirði, nýtingartími og afskriftaraðferðir eru endurskoðaðar við lok hvers tímabils.

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir	Áhöld og tæki	Samtals
Stofnverð 1/1	7.741.050.292	2.887.584.674	10.628.634.966
Afskrifað alls 1/1	(1.302.613.460)	(1.394.011.872)	(2.696.625.332)
Viðbót á tímabilinu	226.510.084	562.794.505	789.304.589
Afskrifað á tímabilinu	(177.842.699)	(292.042.323)	(469.885.022)
Selt og niðurlagt	(25.930.500)	(8.200.279)	(34.130.779)
Bókfært verð 31/12	6.461.173.717	1.756.124.705	8.217.298.422
Stofnverð alls 31/12	7.941.629.876	3.442.178.900	11.383.808.776
Afskrifað alls 31/12	(1.480.456.159)	(1.686.054.195)	(3.166.510.354)
Bókfært verð 31/12	6.461.173.717	1.756.124.705	8.217.298.422
Afskriftarhlutföll	2-20%	10-20%	

Afskriftir færast eftirfarandi:

Í rekstur	453.598.580
Til lækkunar á skuldbindingu vegna endurvinnslustöðva	16.286.442
	469.885.022

Skýringar

Fasteignir félagsins eru metnar með eftirgreindum hætti. Til samanburðar er bókfært verð eignanna.

	Fasteigna- mat	Vátrygginga- mat	Bókfært verð
Gufunes, móttökustöð	2.037.550.000	2.314.400.000	981.336.958
Gas og jarðgerðarstöðin Álfsnesi	2.831.550.000	0	5.139.086.465
Endurvinnslustöðvar	312.450.000	215.220.000	340.750.292
	<u>5.181.550.000</u>	<u>2.529.620.000</u>	<u>6.461.173.715</u>

Vátryggingarverð véla, tækja og áhalda samlagsins nam 8.032 mkr í lok tímabilsins.

6. Eignarhlutir í dótturfélögum

Dótturfélög eru þau félög sem félagið fer með yfirráð í. Yfirráð eru til staðar þegar félagið á meirihluta atkvæða í öðru félagi eða fer með meirihluta atkvæða af einhverjum ástæðum. Hlutdeildarfélag er þau félög, þó ekki dótturfélög, sem félagið á verulegan eignarhlut í eða hefur myndað varanleg tengsl við í þeim tilgangi að hafa áhrif á rekstur þeirra. Félag er talið eiga verulegan eignarhlut í öðru félagi ef það á a.m.k. 20% eignarhlut í því. Eignarhlutir félagsins í dóttur- og hlutdeildarfélagum eru færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð. Með aðferðinni er tekið tillit til rekstrarárangurs og annarra breytinga á eigin fé félagsins. Hlutdeild í rekstrarárangri er færð sem áhrif dóttur- og hlutdeildarféлага í rekstrarreikning.

	%	Nafnverð	Bókfært verð
Metan ehf., Gylfaflöt 5, 112 Reykjavík	100,00%	47.000.000	28.951.694
			<u>28.951.694</u>

7. Viðskipti við tengda aðila

Í töflunni hér að neðan koma fram heildarviðskipti ársins við tengda aðila:

	2023	2023	2023	2023
	Sala til tengdra aðila	Kaup frá tengd- um aðilum	Lán frá tengd- um aðilum	Lán til tengdra aðila
Eigendur og dótturf. þeirra....	2.737.204.442	240.643.709	20.722.118	414.304.713
Óuppgert v/endurvinnslust....			79.164.009	
Óuppgert v/grenndargáma....			1.402.486	
Metan dótturf. SORPU.....	10.217.559	7.703.973	550.900	4.498.474
	<u>2.747.422.001</u>	<u>248.347.682</u>	<u>101.839.513</u>	<u>418.803.187</u>
	2022	2022	2022	2022
	Sala til tengdra aðila	Kaup frá tengd- um aðilum	Lán frá tengd- um aðilum	Lán til tengdra aðila
Eigendur og dótturf. þeirra....	2.831.956.560	206.669.621	21.174.563	92.904.798
Óuppgert v/endurvinnslust....			361.021.753	
Óuppgert v/grenndargáma....			1.328.988	
Metan dótturf. SORPU.....	7.884.137	7.224.599	242.488	1.783.618
	<u>2.839.840.697</u>	<u>213.894.220</u>	<u>383.767.792</u>	<u>94.688.416</u>

Skýringar

8. Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar niður í ársreikningnum og nemur niðurfærslan 2,6 mkr. Á tímabilinu eru tekjurfærðar -0,3 mkr. vegna tapaðra krafna og breytinga á niðurfærslu. Breytingin greinist þannig:

	2023	2022
Afskriftareikningur 1/1	1.893.863	1.171.582
Afskrifaðar kröfur á tímabilinu	(286.603)	1.201.012
Framlag tímabilsins í afskriftareikning	1.000.085	(478.731)
Afskriftareikningur 31/12	2.607.345	1.893.863

9. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikninga:

	Stofnfé	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1/1	1.886.962.568	3.796.761.187	5.683.723.755
Hagnaður ársins		90.823.971	90.823.971
Eigið fé 31/12	1.886.962.568	3.887.585.158	5.774.547.726

10. Vaxtaberandi langtímaskuldir

Lán og lántökur sem bera vexti eru færðar á upphaflegu viðskiptaverði að fráðregnum afborgunum og að teknu tilliti til vísitölu- og gengisbreytinga eftir því sem við á. Skuldir eru skilgreindar sem skammtímaskuldir nema félagið hafi skilyrðislausan rétt til að fresta greiðslu í að lágmarki eitt ár eftir lok reikningsárs.

Vaxtaberandi skuldir greinast þannig:

	2023	2022
Lánasjóður sveitarfélaga NVT 2,45-3,45%	1.563.314.204	1.611.051.702
Íslandsbanki ÓVTR, 11,53%	700.000.003	766.666.669
Eignaleigur ÓVTR 11,53%	0	1.679.454
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir	2.263.314.207	2.379.397.825
Næsta árs afborganir	(229.997.871)	(243.856.466)
Langtímaskuldir samtals skv. efnahagsreikningi	2.033.316.336	2.135.541.359

Langtímaskuldir greinast þannig:

	2023	2022
Skuldir vegna byggðasamlagsins	2.250.051.016	2.342.656.011
Skuldir vegna endurvinnslustöðva	13.263.191	36.741.814
	2.263.314.207	2.379.397.825

Skýringar

Afborganir af langtímaskuldum félagsins í lok tímabilsins greinast þannig á næstu ár:

Afborganir 2023	229.997.871	243.856.466
Afborganir 2024	216.734.680	205.870.570
Afborganir 2025	216.734.680	205.870.570
Afborganir 2026	216.734.680	205.870.570
Afborganir 2027	216.734.680	205.870.570
Afborganir síðar	1.166.377.616	1.312.059.079
	<u>2.263.314.207</u>	<u>2.379.397.825</u>

11. Skuldbindingar

Í samræmi við 11. og 31. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, 10 gr. reglugerðar nr. 737/2003 um meðhöndlun úrgangs og 17. gr. reglugerðar nr. 738/2003 um urðun úrgangs, tók stjórn SORPU bs. ákvörðun um að leggja á sérstakt gjald á urðaðan úrgang til að uppfylla ákvæði framangreindra laga og reglugerða um ábyrgð á eftirliti og vöktun með urðunarstaðnum í 30 ár eftir að honum hefur verið lokað. Gjaldið leggst á allan urðaðan úrgang frá 16. júlí 2009 að telja. Ábyrgðin er í samræmi við 17. gr. lið b í reglugerð nr. 738/2003.

Til gjalda á tímabilinu eru færðar 14,3 mkr. og nemur skuldbinding vegna ábyrgðar á urðunarstað í lok tímabilsins 152,3 mkr.

Endurvinnslustöðvar eru í eigu sveitarfélaganna og er færð skuldbinding vegna þeirra í bókum SORPU bs. Á móti lánunum sem tekin voru vegna endurvinnslustöðva á SORPA bs. kröfu á hendur sveitarfélögunum og dregst hún frá skuldbindingunni.

Breyting skuldbindingarinnar er eftirfarandi á tímabilinu:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Skuldbinding vegna endurvinnslustöðva í ársbyrjun	357.036.735	376.680.752
Krafa á sveitarf., v/langtímal. endurvinnslust., í ársbyrjun	(33.341.804)	(55.199.311)
Afskrift á tímabilinu	(16.286.442)	(19.644.017)
Vextir og uppreikningur langtímalána	23.322.788	21.857.507
Samtals	<u>330.731.277</u>	<u>323.694.931</u>

Skuldbindingin sundurliðast þannig:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Endurvinnslustöðvar í lok tímabilsins	340.750.293	357.036.735
Langtímalán og áfallnir vextir vegna endurvinnslustöðva	(10.019.016)	(33.341.804)
Samtals	<u>330.731.277</u>	<u>323.694.931</u>

Skuldbinding skiptist í hlutfalli við íbúafjölda sveitarfélaga þann 31.12.2023

		<u>2023</u>	<u>2022</u>
Reykjavíkurborg	56,6%	187.253.907	183.169.707
Kópavogur	16,0%	53.038.220	52.107.947
Hafnarfjörður	12,4%	40.942.934	40.013.563
Garðabær	7,7%	25.305.646	24.725.424
Mosfellsbær	5,4%	17.998.624	17.565.653
Seltjarnarnes	1,9%	6.191.946	6.112.638
Samtals		<u>330.731.277</u>	<u>323.694.931</u>

Skýringar

12. Leigusamningar

Samlagið leigir verslunar- og skrifstofuhúsnæði undir starfsemi sína. Þessir leigusamningar eru til 10 ára eða ótímabundnir. Leigusamningarnir eru allir tengdir vísitölu neysluverðs. Leigusamningarnir teljast rekstrarleigusamningar og eru leigugreiðslur þeirra gjaldfærðar í rekstrarreikningi.

Samningsbundnar leigugreiðslur eru áætlaðar að falli til þannig á næstu ár:

Leiga 2024	114.130.997
Leiga 2025	114.130.997
Leiga 2026	114.130.997
Leiga 2027	114.130.997
Leiga 2028	114.130.997
Leiga síðar	456.523.987
	<hr/>
	1.027.178.972
	<hr/> <hr/>

Sundurliðanir

	2023	2022
Rekstrartekjur		
Móttökutekjur.....	2.549.194.950	2.636.045.631
Endurvinnsluafurðir.....	1.495.782.022	944.306.155
Endurvinnslustöðvar.....	2.017.915.886	1.732.096.051
Nytjamarkaðir.....	527.653.652	443.876.234
Aðrar tekjur.....	77.810.459	15.660.354
	<u>6.668.356.969</u>	<u>5.771.984.425</u>
Rekstrargjöld		
Annar starfamannakostnaður		
Slysatryggingar.....	1.833.947	1.690.688
Fæðis- og kaffikostnaður.....	29.350.732	25.056.835
Vinnufatnaður.....	14.481.319	14.130.885
Menntun og námskostnaður.....	14.434.946	12.661.212
Annar starfsmannakostnaður.....	31.342.284	21.426.300
	<u>91.443.228</u>	<u>74.965.920</u>
Rekstur, móttaka, flutningur og ráðstöfun úrgangs		
Eyðingargjöld.....	281.219.543	72.752.159
Flutningur.....	732.077.915	620.841.399
Véla- og gámaleiga.....	710.196.195	448.976.392
Rekstrarvörur.....	102.806.475	86.509.967
Landleiga og urðunargjald.....	60.392.688	65.605.705
Tækniástoð.....	280.946.012	143.685.449
Viðhald véla og tækja.....	238.947.756	199.402.648
Tryggingar véla og tækja.....	822.737	1.497.751
Aðrar tryggingar vinnsla.....	698.485	927.584
Eftirlitsgjöld.....	1.819.617	6.476.636
	<u>2.409.927.423</u>	<u>1.646.675.690</u>
Rekstur húsnæðis		
Húsaleiga.....	94.388.347	73.804.529
Rafmagn, hiti og kalt vatn.....	88.801.523	78.163.700
Viðhald og rekstur húsnæðis.....	171.786.711	105.780.363
Fasteignagjöld og lóðarleiga.....	96.806.657	90.100.170
Annar húsnæðiskostnaður.....	32.254.441	25.344.425
Snjómokstur / hálkueyðing.....	8.521.265	7.879.896
Viðhald lóðar.....	78.927.151	53.400.041
	<u>571.486.095</u>	<u>434.473.124</u>

Sundurliðanir

	2023	2022
Kynningarkostnaður		
Auglýsingar, framleiðsla og birtingar.....	88.270.379	8.731.337
Kynningar.....	0	1.691.710
	<u>88.270.379</u>	<u>10.423.047</u>
Rekstur fólksbifreiða		
Eldsneyti.....	6.371.093	14.575.318
Viðhald.....	8.297.870	6.914.091
Skattar og tryggingar.....	5.756.217	4.208.381
Annað.....	12.011	13.063
	<u>20.437.191</u>	<u>25.710.853</u>
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður		
Ferðakostnaður.....	11.978.372	10.520.723
Ritföng og prentun.....	7.157.695	3.019.341
Símakostnaður.....	10.294.657	13.043.742
Burðargjöld.....	493.261	808.802
Fundakostnaður.....	1.790.032	773.553
Bækur og tímarit.....	169.306	804.652
Rekstur tölvubúnaðar.....	247.111.755	249.422.092
Félags- og aðildargjöld.....	4.282.937	3.098.985
Þóknun til endurskoðenda.....	6.097.309	9.807.538
Lögfræðileg aðstoð.....	70.298.638	44.735.166
Aðkeypt þjónusta.....	112.139.336	106.735.156
Innheimtu- og önnur bankaþjónusta.....	6.918.209	7.377.833
Vátryggingar.....	8.840.910	9.783.779
Afskrifaðar tapaðar kröfur.....	426.879	1.201.012
Annar kostnaður.....	10.312.558	(568.633)
	<u>498.311.854</u>	<u>460.563.741</u>
	<u>3.679.876.170</u>	<u>2.652.812.375</u>
Rekstrarkostnaður samtals		
Þóknun til endurskoðenda nánar		
Endurskoðun.....	4.123.560	3.920.453
Innri endurskoðun.....	370.900	3.351.610
Önnur þjónusta.....	1.602.849	2.535.475
	<u>6.097.309</u>	<u>9.807.538</u>

Fylgigögn með ársreikningi 2023

Fimm ára yfirlit samlagsins

Rekstur	2023	2022	2021	2020	2019
Rekstrartekjur.....	6.668.357	5.771.984	4.588.474	3.807.780	3.848.213
Rekstrargjöld.....	(5.895.470)	(4.463.247)	(3.797.829)	(3.501.372)	(3.475.432)
Hagnaður f. afskriftir.....	772.887	1.308.738	790.645	306.409	372.781
Afskriftir.....	(453.599)	(403.167)	(330.388)	(308.502)	(222.566)
Hagnaður f. fjárm. liði.....	319.288	905.570	460.257	(2.094)	150.215
Fjármagnsliðir.....	(228.464)	(218.219)	(129.317)	(142.039)	(53.931)
Hagnaður ársins.....	90.824	687.351	330.940	(144.133)	96.284

Efnahagur

Fastafjármunur.....	8.392.947	8.089.401	7.954.285	7.890.178	6.840.215
Veltufjármunir.....	1.280.225	1.506.672	1.028.421	672.061	1.043.650
Eignir samtals.....	9.673.173	9.596.073	8.982.706	8.562.239	7.883.865

Eigið fé.....	5.774.548	5.683.724	4.996.372	4.165.433	3.809.565
Skuldbindingar.....	482.992	461.606	443.978	430.137	390.040
Langtímaskuldir.....	2.033.316	2.135.541	2.240.139	2.397.631	2.571.547
Skammtímaskuldir.....	1.382.317	1.315.202	1.302.217	1.569.039	1.112.713
Eigið fé og skuldir samtals.....	9.673.173	9.596.073	8.982.706	8.562.239	7.883.865

Veltufjárhlutfall.....	0,93	1,15	0,79	0,43	0,94
Eiginfjárhlutfall.....	59,70%	59,23%	55,62%	48,65%	75,84%
Arðsemi eigin fjár.....	1,59%	12,87%	7,22%	-3,61%	17,68%
Skuldsetningarhlutfall.....	35,21%	37,57%	44,84%	57,56%	67,50%
Ársverk.....	150	130	113	113	112

Strætó

Ársreikningur
2023

Strætó bs.
kt. 500501-3160
Hesthás 14
110 Reykjavík

Strætó

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra.....	2-4
Aritun óháðs endurskoðanda.....	5-6
Rekstrarreikningur.....	7
Efnahagsreikningur.....	8-9
Sjóðstreymisyfirlit.....	10
Skýringar.....	11-17
Óendurskoðað fylgiskjal	
Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar	18-21

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Tilgangur Strætó

Strætó er þjónustufyrirtæki á sviði almenningsamgangna á höfuðborgarsvæðinu. Undir þetta hlutverk fellur rekstur almenningsvagna og Pant akstursþjónusta sem er akstursþjónusta fyrir fatlaða og aldraða.

Eigendur og stjórn

Eigendur byggðasamlagsins eru sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu:

Reykjavíkurborg.....	60,30%
Kópavogsbær.....	14,60%
Hafnarfjarðarbær.....	12,50%
Garðabær.....	6,24%
Mosfellsbær.....	4,07%
Seltjarnarnesbær.....	2,29%

Kynjahlutfall er í samræmi við lagakröfur sem segja að fyrirtæki með fleiri en 50 starfsmenn skuli tryggja að hlutfall hvors kyns í stjórn félagsins sé ekki lægra en 40%.

Rekstur ársins 2023

Rekstrarniðurstaða er neikvæð um 374 m.kr. (2022: neikvæð um 834 m.kr.), en áætlun gerði ráð fyrir að hún yrði neikvæð um 243 m.kr. Vegur þar hæst óregluleg færsla vegna dómsmáls frá 2010 sem endanleg niðurstaða fékkst með dómi Landsréttar í lok árs 2023. Einnig er um að ræða óreglulega færslu vegna tryggingafræðillegs endurmats frá Brú lífeyrissjóði sem birt var samlaginu í ársbyrjun 2024 (sjá nánar skýringu: 31).

Nokkur viðsnúningur var í rekstri Strætó milli ára en kostnaðarverðshækkunarir, olíuverðs- og launahækkunarir hafa haft gríðarleg fjárhagsleg áhrif á starfsemi samlagsins síðustu ár og hefur fjárhagsstaða Strætó rýrnað verulega. Mikil óvissa ríkir um launakostnað en kjarasamningar eru lausir á fyrsta ársfjórðungi næsta árs. Meðalfjöldi stöðugilda hjá Strætó var 239 á árinu 2023 (2022: 247 stöðugildi).

Eigendur lögðu samlaginu til 520 m.kr. auka rekstrarframlag á árinu 2023. Auka rekstrarframlag frá eigendum síðustu tvö ár hafa tryggt rekstrarhæfi samlagsins af reglulegri starfsemi næstu 12 mánuði. Til að styrkja fjárhag samlagsins til framtíðar þurfa eigendur og ríki að leita allra leiða til að bæta reksturinn, ekki einungis til að mæta sveiflum í rekstri, heldur til að mæta auknum kröfum um sjálfbærni, orkuskipti í samgöngum og verkefni tengdum eflingu almenningsamgangna s.s. Borgarlínu.

Tekjur ársins af farþegum eru 2,0 ma.kr. á árinu (2022: 1,7 ma.kr.), eða aukning um 18%. Innstig voru um 12,6 milljónir á árinu (2022:11,1 milljónir), eða fjölgun um 14%. Aldrei hafa fleiri innstig mælst yfir árið í strætisvögnum á höfuðborgarsvæðinu en árið 2023 síðan reglulegar mælingar hófust og er um sannkallað metár að ræða.

Gjaldskrárhækkun var í júlí 2023 en var síðast í október 2022. Markmið gjaldskrárstefnu Strætó er að tryggja að gjaldskrá haldist í hendur við rekstrarkostnað Strætó og taki þannig breytingum í takt við Strætóvisitölu hverju sinni.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Eigið fé er neikvætt í lok árs um 364 m.kr. (2022: jákvætt um 9,8 m.kr). Handbært fé hefur dregist saman um 170 m.kr. og nam 370 m.kr. í árslok (2022: 539 m.kr.). Fjárfest var í níu rafmagnsvögnum á árinu, en um er að ræða minni gerð vagna eða 8,5 metra og er ætlunin að nota þá inn í hverfum á minni leiðum. Þrátt fyrir nýja vagna þá er meðalaldur vagna orðinn of hár og rekstraröryggi hluta flotans ótryggt. Strætó hefur sett sér markmið um kolefnislausan flota árið 2030, en í dag er um 15% af flotanum kolefnislaus. Með sameiginlegu átaki ríkis og eigenda Strætó er enn mögulegt að þessu markmið verði náð.

Megináhætta og óvissupættir, áhrif ytra umhverfis á starfsemi Strætó

Strætó er þjónustufyrirtæki sem skal á hverjum tíma miðast við að lágmarka kostnað eigenda og samfélagsins við úrlausn þeirra verkefna sem fyrirtækinu er falið að inna af hendi, að teknu tilliti til þeirra viðmiða sem sett eru í þjónustu- og umhverfisstefnu þess. Strætó vill vera til fyrirmyndar og stuðla að aukinni notkun vistvænna ferðamáta almennings.

Nokkrir tæknilegir örðugleikar voru við innleiðingu Klappsins greiðslukerfi Strætó, en í dag er upptími kerfisins 99,9%. Skönnunartími hluta farmiðla er þó enn of mikill en til stendur að skipta út skönnum samhliða því að unnið er að innleiðingu á snertilausum greiðslum, sem áætlaðar eru í apríl 2024. Gera má ráð fyrir að þessi lausn auðveldi viðskiptavinum, sérstaklega ferðamönnum og þeim sem sjaldan nota Strætó að greiða fargjaldið.

Fjárfesting í vögnum hefur verið undir endurnýjunaráætlun undanfarin ár sem hefur haft þau áhrif að viðhalds- og rekstrarkostnaður hefur aukist verulega. Rekstrarfé frá eigendum og viðskiptavinum hefur ekki nægt til að fjármagna endurnýjun vagna. Óvissuástand sem ríkir vegna utanaðkomandi aðstæðna í heiminum hefur veruleg áhrif á hækkun grunnþátta í rekstri samlagsins, sem og um ófyrirséða nánustu framtíð.

Helstu þættir í starfsemi Strætó 2023

Samgönguvika er evrópskt átak um bættar samgöngur í borgum og bæjum. Frá árinu 2002 hafa borgir og bær á Íslandi tekið þátt í þessu samstillta átaki með sveitarfélögum í Evrópu og hefur Strætó verið með frá upphafi. Markmið vikunnar er að hvetja fólk til umhugsunar um eigin ferðavenjur og virkja fleiri í að nota fjölbreytta, vistvæna ferðamáta. Á bíllausa deginum þann 22.september var frítt í Strætó.

Á haustmánuðum hóf næturstætó aftur akstur, en akstri var hætt á síðasta ársfjórðungi 2022. Fyrst um sinn var einungis ekið innan Reykjavíkur, síðan til Mosfellsbæjar og skömmu síðar til Hafnarfjarðar.

Undanfarin ár hefur Strætó tekið þátt í Gleðigöngunni með skreyttum vagni. Einnig hefur Strætó spilað stórt hlutverk á Menningarnótt, með skutlþjónustu í boði Reykjavíkurborgar en það eru "skutlur" sem aka milli Laugardalshallar og Hallgrímskirkju sem og boðið upp á tæmingu að lokinni flugeldasýningu þar sem vagnar flytja gesti Menningarnætur úr miðborginni.

Strætó og Blindrafélagið undirritaðu samstarfssamning sín á milli um uppsetningu NaviLens kóða á öllum bíðstöðvum og vögnum Strætó á höfuðborgarsvæðinu. Um er að ræða algjöra byltingu fyrir blinda og sjónskerta í aðgengi að upplýsingum um ferðir strætisvagna í rauntíma, án efa það stærsta síðan hljóðkerfi var sett upp í vögnunum fyrir rúmum tíu árum síðan, sem gefur til kynna hvar vagninn stoppar næst.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Reglur Strætó um farþegaálag var samþykkt í júlí 2023 af Innviðaráðuneytinu. Samkvæmt þeim reglum er Strætó heimilt að krefja farþega um álag, geti viðkomandi ekki synt fram á greiðslu réttis fargjalds þegar eftir því er leitað.

Strætó er á meðal þeirra fyrirtækja og opinberu aðila sem hlutu viðurkenningu Jafnvægisvogarinnar á árinu 2023.

Heildarstarfsmannavelta árið 2023 var 9% sem er svipað og árið á undan. Strætó leggur áherslu á að skapa starfsfólki jákvætt og hvetjandi starfsumhverfi, efla starfsfólk og stuðla að virkni og ánægju þess. Frá árinu 2015 hefur MMR og síðar Maskína framkvæmt árlega vinnustaðagreiningu fyrir Strætó. Starfsánægjan mældist 3,89 af 5 mögulegum þegar könnunin var framkvæmd í febrúar 2023. Í desember 2023 innleiddi Strætó púlsmælingar á starfsánægju og fór fyrsta könnunin fram í sama mánuði. Þessar kannanir fara fram mánaðarlega og í fyrstu mælingu í desember mældist starfsánægja 7,0 af 10 mögulegum.

Strætó og hönnunarstofan Kolofon fengu á árinu verðlaun fyrir framsetningu á leiðakerfi í alþjóðlegri hönnunarsamkeppni. Verðlaunin voru veitt fyrir heildarframsetningu á upp færðu leiðakerfi og merkingum Strætó. Verkefnið nær til allra merkinga á stoppum, endurbætta vefsíðu og leiðakerfisupplýsinga í öppum.

Klappið hlaut sérstaka viðurkenningu fyrir greiðslukerfi á viðburðinum Transport Ticketing Global á árinu. Viðburðurinn er leiðandi á heimsvísu og er stærsti viðburður heims fyrir almenningssamgöngur þegar kemur að rafrænum lausnum greiðslukerfa. Greiðslukerfi Strætó var meðal sjö tilnefndra og fékk sérstök verðlaun "Highly Commended", í flokknnum besta greiðslukerfi almenningssamgangna fyrir minna en 200 þúsund daglegar ferðir.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Það er álit stjórnar Strætó að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu þess í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun samlagsins, komi fram í ársreikning.

Stjórn og framkvæmdastjóri Strætó bs. staðfesta hér með ársreikning byggðasamlagsins 31. desember 2023 með áritun sinni.

Reykjavík, 5. apríl 2024

Undirritun er rafræn og er að finna á öftustu síðu

Stjórn:

F.h. Reykjavíkurborgar

F.h. Hafnarfjarðarbæjar

F.h. Kópavogsbæjar

F.h. Mosfellsbæjar

F.h. Garðabæjar

F.h. Seltjarnarnesbæjar

Framkvæmdastjóri

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eiganda Strætó bs.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Strætó bs. („félagið“) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu félagsins 31. desember 2023 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð félaginu. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Áframhaldandi rekstrarhæfi

Handbært fé frá rekstri hefur verið neikvætt undanfarin misseri eftir mikið tekjufall sökum faraldur kórónaveiru og hækkandi verð á aðföngum og aðkeyptum akstri umfram tekjur. Tapreksturinn hefur verið fjármagnaður með auknum framlögum frá eigendum og ráðgert að rekstur ársins 2024 verði í jafnvægi. Lítið má þó út af bregða svo út af beri í rekstri byggðasamlagsins. Ársreikningurinn er gerður á grunni áframhaldandi rekstrarhæfi en greint er frá óvissunni í skýringu 30 á bls. 18 í ársreikningi og í skýrslu stjórnar.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar taka m.a til skýrslu stjórnar og ófjárhagslegra upplýsinga sem fylgir ársreikningi sem og upplýsinga í ársskýrslu. Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni þessara upplýsinga og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins, hvort slíkar upplýsingar séu í andstöðu við þær upplýsingar sem við höfum aflað við endurskoðun okkar eða hvort í þeim sé að finna verulegar villur.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi félagsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningsins með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissu er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglegra tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- Afla skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.
- Afla endurskoðunargagna er varða verulegar einingar innan ársreikningsins til að geta látið í ljós álit á ársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framkvæmd endurskoðunar félagsins og berum ein ábyrgð á álitum okkar á félaginu.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við lýsum því yfir að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

Fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.
Reykjavík, 5. apríl 2024

Sturla Jónsson
lögilltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2023

		Rauntölur		Áætlun
	Skýr.	2023	2022	2023
Rekstrartekjur	3			
Fargjöld		2.047.107	1.732.831	2.024.491
Rekstrarframlög eignaraðila	16	6.079.988	5.098.067	5.700.128
Ríkisframlag		906.000	906.000	906.000
Pant akstursþjónusta.....	17	1.630.466	1.437.396	1.490.116
Aðrar tekjur	18	425.659	391.984	367.954
Rekstrartekjur samtals		<u>11.089.220</u>	<u>9.566.278</u>	<u>10.488.690</u>
Rekstrargjöld	4			
Laun og launatengd gjöld.....	19	3.670.282	3.063.792	3.295.408
Rekstur vagna og aðkeyptur akstur	20	4.879.178	4.522.683	4.618.217
Pant akstursþjónusta.....	17	1.630.466	1.437.396	1.490.118
Annar rekstrarkostnaður	21	859.485	908.367	835.382
Rekstrargjöld samtals		<u>11.039.410</u>	<u>9.932.238</u>	<u>10.239.125</u>
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir (EBITDA).....		<u>49.810</u>	<u>(365.960)</u>	<u>249.565</u>
Afskriftir	7,22	(277.057)	(318.659)	(304.091)
Rekstrarniðurstaða (EBIT).....		<u>(227.248)</u>	<u>(684.619)</u>	<u>(54.527)</u>
Vaxtatekjur.....		18.780	9.687	500
Vaxtagjöld, verðbætur og gengismunur		(165.678)	(158.860)	(189.156)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals		<u>(146.899)</u>	<u>(149.173)</u>	<u>(188.656)</u>
Rekstrarniðurstaða		<u><u>(374.146)</u></u>	<u><u>(833.792)</u></u>	<u><u>(243.182)</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12 2023	31.12 2022
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir fastafjármunir:	6,22		
Strætisvagnar og önnur ökutæki		1.275.186	1.207.097
Innréttingar, áhöld og tæki.....		137.764	53.506
Hugbúnaður.....		278.283	299.990
		<u>1.691.233</u>	<u>1.560.594</u>
Áhættufjármunir og langtímakröfur:			
Fyrirframgreiddur kostnaður	10	586.299	614.182
		<u>586.299</u>	<u>614.182</u>
Fastafjármunir samtals		<u>2.277.533</u>	<u>2.174.776</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	8,23	105.151	120.581
Skammtímakröfur:	11		
Viðskiptakröfur	24	63.447	62.761
Kröfur á tengda aðila.....		310.488	165.891
Fyrirframgreiddur kostnaður	10	27.883	27.883
Aðrar skammtímakröfur		55.749	62.308
Handbært fé.....		370.350	539.236
Veltufjármunir samtals		<u>933.068</u>	<u>978.660</u>
Eignir samtals		<u>3.210.601</u>	<u>3.153.436</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	31.12 2023	31.12 2022
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Framlag eigenda		900.018	900.018
Ójafnað tap.....		<u>(1.264.407)</u>	<u>(890.261)</u>
Eigið fé samtals	25	<u>(364.390)</u>	<u>9.756</u>
Skuldbindingar			
Lífeyrisskuldbinding.....	13,26	238.593	0
Skuldbindingar samtals		<u>238.593</u>	<u>0</u>
Langtímaskuldir			
Langtímaskuldir		1.624.749	1.643.882
Langtímaskuldir samtals	14,27	<u>1.624.749</u>	<u>1.643.882</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir.....		649.329	659.732
Næsta árs afborganir langtímalána.....	27	114.155	107.729
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindinga.....	26	19.670	0
Fyrirfram innheimtar tekjur		11.375	11.099
Aðrar skammtímaskuldir	31	917.120	721.238
Skammtímaskuldir samtals		<u>1.711.649</u>	<u>1.499.799</u>
Skuldir samtals		<u>3.574.991</u>	<u>3.143.680</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>3.210.601</u></u>	<u><u>3.153.436</u></u>

Sjóðstreymisýfirlit 2023

	Skýr.	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarniðurstaða		(374.146)	(833.792)
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir.....	7	277.057	318.659
Verðbætur og gengismunur.....		86.656	96.110
Breyting lífeyrisskuldbindinga.....	26	258.263	0
		<u>247.831</u>	<u>(419.023)</u>
Veltufé frá (til) reksturs			
Breytingar rekstrartengdra eigna og skulda:			
Birgðir, (hækkun) lækkun.....		15.430	(16.407)
Skammtímakröfur, (hækkun) lækkun		(138.723)	(53.197)
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun).....		185.754	321.257
Fyrirframgreitt framlag til Brúar lífeyrissjóðs, breyting.....		27.883	27.883
Breytingar á rekstrart. eignum og skuldum		<u>90.344</u>	<u>279.535</u>
		<u>338.175</u>	<u>(139.487)</u>
Handbært fé frá (til) rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	22	(407.697)	(96.279)
Fjárfestingarhreyfingar		<u>(407.697)</u>	<u>(96.279)</u>
Fjármögnunarhreyfingar	27		
Afborganir langtímalána.....		(99.363)	(90.762)
Tekin ný langtímalán.....		0	400.000
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(99.363)</u>	<u>309.238</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		(168.886)	73.472
Handbært fé í ársbyrjun		<u>539.236</u>	<u>465.764</u>
Handbært fé í lok tímabils.....	12	<u>370.350</u>	<u>539.236</u>

Skýringar með ársreikningi

1. Upplýsingar um byggðasamlagið

Strætó bs. er byggðasamlag í eigu sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu; Reykjavík (60,30%), Kópavogur (14,60%), Hafnarfjörður (12,50%), Garðabær (6,24%), Mosfellsbær (4,07%) og Seltjarnarnes (2,29%). Lögheimili samlagsins er að Hesthálsi 14, 110 Reykjavík.

Samlagið er stofnað í samræmi við ákvæði IX. kafla sveitarstjórnarlaga nr. 8/1986 með síðari breytingum (nr. 45/1998) um samvinnu sveitarfélaga við framkvæmd einstakra verkefna.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006, reglugerð nr. 696/1996 um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015. Ársreikningurinn er byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Reikningsskilaaðferðir

3. Innlausn tekna

Tekjur eru færðar þegar verulegar líkur eru á að fjárhagslegur ávinningur þeirra renni til samlagsins og þegar hægt er að meta þær með áreiðanlegum hætti. Tekjur eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Hagnaður eða tap á sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er fært í rekstrarreikningi á meðal rekstrartekna eða - gjalda, eftir því sem við á.

4. Lotun gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

5. Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir, sem bundnar eru verðlagsvísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla, eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag eða gengi í lok árs. Verðbætur og gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

6. Eignfærsla varanlegra rekstrarfjármuna

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eigna á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og virðisryrnun ef hún er til staðar. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili félaginu framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Skýringar með ársreikningi

7. Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur hundraðshluti miðað við áætlaðan nýtingartíma eigna þar til niðurlagsverði er náð. Almennt er miðað við að niðurlagsverð svari til eins árs afskriftar, þó að hámarki 10% af stofnverði.

Strætisvagnar og önnur ökutæki	10-13 ár
Áhöld og tæki	3-10 ár
Hugbúnaður	5-7 ár

8. Birgðir

Vörubirgðir eru metnar á kostnaðarverði eða dagvirði, sé það lægra.

9. Niðurfærsla krafna

Viðskiptakröfur eru metnar með tilliti til tapsáhættu og eru niðurfærðar með óbeinni afskrift í ársreikningi. Ekki er hér um endanlega afskrift að ræða, heldur er myndaður mótreykingur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast. Breyting á niðurfærslu sem þannig er ákveðin, að teknu tilliti til endanlegra tapaðra krafna er færð í rekstrarreikning.

10. Fyrirframgeiddur kostnaður

Fyrirframgeiddur kostnaður vegna uppgjors við Brú lífeyrissjóð , samanber lög nr. 127/2016, skiptist í framlag í lífeyrisaukasjóð, sem gjaldfærist á 30 árum og framlag í varúðarsjóð, sem gjaldfærist á 20 árum frá 1.júlí 2017 að telja.

11. Skammtímakröfur

Skammtímakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar og áfallinna vaxta, ef um vaxtaberandi kröfur er að ræða. Kröfurnar eru niðurfærðar til þess að mæta vanhöldum við innheimtu þeirra.

12. Handbært fé

Til handbærs fjár teljast sjóður og bankainnstæður.

13. Skuldbinding

Skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna Strætó er færð sem skuldbinding í efnahagsreikningi samkvæmt útreikningi Brú lífeyrissjóðs, þá í samræmi við samþykktir sjóðsins. Breyting á skuldbindingu er færð í rekstrarreikning. Áætlaðar næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eru færðar meðal skammtímaskulda. Sjá nánar í skýringu nr. 26.

14. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar í efnahagsreikning í lok árs eins og lánakjör segja til um. Næsta árs afborganir eru færðar meðal skammtímaskulda.

Skýringar með ársreikningi

15. Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á upphaflegu viðskiptaverði að teknu tilliti til gengisbreytinga.

16. Rekstrarframlög eignaraðila

	2023	2022
Rekstrarframlög eignaraðila	5.652.495	4.684.068
Niðurgreiðsla farmiða aldraðra og öryrkja	134.909	100.885
Niðurgreiðsla nemakorta	292.584	313.114
	<u>6.079.988</u>	<u>5.098.067</u>

	Rekstrar- framlag	Niðurgreiðsla fatlaðra og aldraðra	Niðurgreiðsla nemakorta	Samtals
Reykjavíkurborg.....	3.470.245	83.254	203.719	3.757.217
Kópavogsbær.....	788.423	18.580	35.703	842.706
Hafnarfjarðarbær.....	558.091	13.118	27.107	598.315
Garðabær.....	423.753	10.087	10.074	443.914
Mosfellsbær.....	307.626	7.412	9.625	324.663
Seltjarnarnesbær.....	104.354	2.461	6.356	113.172
	<u>5.652.492</u>	<u>134.912</u>	<u>292.584</u>	<u>6.079.988</u>

Sveitarfélögin niðurgreiða ferðir aldraðra, öryrkju og nema.

17. Pant akstursþjónusta

	2023	2022
Tekjur		
Framlag sveitarfélaga	1.502.019	1.332.249
Fargjöld notenda	128.447	105.146
	<u>1.630.466</u>	<u>1.437.396</u>
Gjöld		
Aðkeyptur akstur	1.629.653	1.435.523
Laun og launatengd gjöld - aðstoðarfólk í skólaakstri	813	1.872
	<u>1.630.466</u>	<u>1.437.396</u>

Pant akstursþjónusta er akstursþjónusta fyrir fatlaða og aldraða. Verktakar annast allan akstur Pant akstursþjónustu. Allur beinn kostnaður við akstur umfram fargjöld notenda er greiddur af sveitarfélögum.

18. Aðrar tekjur

	2023	2022
Þóknun - Pant akstursþjónusta	204.151	185.158
Þóknun - landsbyggðin	106.400	101.352
Aðrar tekjur	115.108	105.474
	<u>425.659</u>	<u>391.984</u>

Skýringar með ársreikningi

19. Laun og launatengd gjöld

	2023	2022
Laun	2.746.160	2.479.312
Launatengd gjöld	636.427	571.407
	<u>3.382.587</u>	<u>3.050.719</u>
Breyting áfallins orlofs	29.432	13.072
Breyting á lífeyrisskuldbindingu	258.263	0
	<u>3.670.282</u>	<u>3.063.792</u>
Fjöldi stöðugilda að meðaltali	239	247

Laun stjórnar og framkvæmdastjóra námu um 40,6 m.kr. á árinu (2022: 38,7 m.kr)). Í lok ársins störfuðu 273 starfsmenn hjá Strætó bs.

20. Rekstur vagna og aðkeyptur akstur

	2023	2022
Aðkeyptur akstur	3.937.072	3.661.729
Viðhalds og viðgerðakostnaður	314.597	266.216
Orkugjafar	446.408	407.522
Annar rekstrarkostnaður vagna	181.100	187.216
	<u>4.879.178</u>	<u>4.522.683</u>

21. Annar rekstrarkostnaður

	2023	2022
Skrifstofu- stjórnunarkostnaður	427.283	519.805
Sölu og kynningarkostnaður	63.327	54.284
Rekstur tölvubúnaðar	211.051	185.507
Húsnæðiskostnaður	157.823	148.772
	<u>859.485</u>	<u>908.367</u>

Bóknun til endurskoðenda ársreiknings félagsins nam kr 3,6 og innri endurskoðenda 5,0 m.kr.

22. Varanlegir rekstrarfjármunir

	Strætisvagnar og önnur ökutæki	Innréttingar, áhöld og tæki	Hugbúnaður	Samtals
Heildarverð 1.1.2023	3.695.387	407.981	455.375	4.558.743
Afskrifað áður	(2.488.290)	(354.474)	(155.385)	(2.998.149)
Bókfært verð 1.1 2023	1.207.097	53.506	299.990	1.560.594
Viðbót	263.397	105.371	38.930	407.697
Afskrift	(195.308)	(21.113)	(60.636)	(277.057)
Bókfært verð 31.12 2023	1.275.186	137.764	278.283	1.691.233
Afskriftahlutföll	8-13%	10-33%	14-20%	

Vátryggingarverð tækja og áhalda nam 302 m.kr. í lok árs.

Vátryggingaverðmæti strætisvagna og annara ökutækja er samtals um 2.170 m.kr.

Skýringar með ársreikningi

23. Birgðir

	31.12 2023	31.12 2022
Olía	8.534	17.558
Varahlutir	96.617	103.023
	<u>105.151</u>	<u>120.581</u>
Vátryggingaverðmæti birgða	129.659	117.421

24. Viðskiptakröfur

	31.12 2023	31.12 2022
Viðskiptakröfur	37.918	36.052
Viðskiptakröfur - Pant akstursþjónusta	27.816	28.810
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(2.287)	(2.100)
	<u>63.447</u>	<u>62.761</u>

25. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikninga:	Eiginfjárframlag rekstraraðila	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Eigið fé 1/1		(890.259)	(890.261)
Rekstrarniðurstaða ársins		(374.146)	(374.146)
Stofnframlag	900.018		900.018
Staða 31/12	<u>900.018</u>	<u>(1.264.405)</u>	<u>(364.383)</u>

26. Lífeyrisskuldbinding vegna Brúar Lífeyrissjóðar

Áætluð áfallin lífeyrisskuldbinding er tilkomin vegna breytinga á samþykktum A og V deildar Brúar Lífeyrissjóðs 2023 og nam 258 m.kr. í árslok 2023. Mánaðarleg innheimta hefst í janúar 2024 og verður til næstu áratuga eða þangað til þessi hópur hættir á lífeyri.

Skuldbindingin greinist þannig:

	31.12 2023
Lífeyrisskuldbinding í upphafi árs.	0
Breyting á lífeyrisskuldbindingu á árinu	258.263
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna á árinu	0
	<u>Lífeyrisskuldbinding í árslok</u>
	<u>258.263</u>
Skammtíamahluti lífeyrisskuldbindingar	19.670
Langtíamahluti lífeyrisskuldbindingar	238.593
	<u>258.263</u>
Áætluð þátttaka í greiðslu lífeyris eftir tímabilum:	
Til greiðslu árin 2024-2028	89.761
Til greiðslu árin 2029-2033	68.165
Til greiðslu árin 2034-2038	47.524
Til greiðslu árin 2039 og síðar	52.813
	<u>258.263</u>

Skýringar með ársreikningi

27. Langtímaskuldir

Langtímaskuldir greinast þannig:

	Verðtryggt	Óverðtryggt	Samtals
Staða í byrjun árs	1.099.314	652.296	1.751.611
Viðbót ársins	0	0	0
Afborgun ársins	(47.403)	(51.960)	(99.363)
Verðbætur og afföll ársins	86.656	0	86.656
	<u>1.138.568</u>	<u>600.336</u>	<u>1.738.904</u>
Næsta árs afbrogun	(49.181)	(64.974)	(114.155)
	<u>1.089.387</u>	<u>535.362</u>	<u>1.624.749</u>

Afborganir langtímaskulda á næstu árum:

Árið 2024	114.155
Árið 2025	114.713
Árið 2026	115.286
Árið 2027	56.315
Árið 2028	251.503
Síðar	<u>1.086.931</u>
	<u>1.738.904</u>

28. Ríkisframlag

Í maí 2012 var áritaður samstarfssamningur milli ríkissjóðs og eigenda Strætó bs. og eru markmið og tilgangur samningsins m.a. eftirfarandi:

- Að a.m.k. tvöfalda hlutdeild almenningsamgangna í öllum ferðum sem farnar eru á höfuðborgarsvæðinu
- Að vinna að lækkun á samgöngukostnaði heimila og samfélagsins vegna umferðar og slysa
- Að stuðla að auknu umferðaröryggi
- Að stuðla að samdrætti í losun gróðurhúsalofttegunda í samgöngum á höfuðborgarsvæðinu

Til að ná fram markmiðum samningsins mun Strætó bs. fá mánaðarlegt framlag frá ríkissjóði fram til ársins 2034.

29. Tengdir aðilar

Eignaraðilar og félög tengd þeim, stjórnarmenn og stjórnendur teljast vera tengdir aðilar félagsins. Makar þessara aðila, ófjáráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna.

Hluti af þeim aðilum sem skilgreindir eru sem tengdir aðilar eiga almenn viðskipti við félagið. Skilyrði og skilmálar viðskiptanna voru sambærileg við það sem gerist í viðskiptum við ótengda aðila og eru þessi viðskipti því flokkuð sem slík.

Skýringar með ársreikningi

30. Áframhaldandi rekstrarhæfi

Heimsfaraldur kórónuveiru hafði gríðarleg fjárhagsleg áhrif á starfsemi félagsins og fjárhagsstaða Strætó rýrnað verulega frá upphafi faraldurs. Síðustu ár hafa einnig reynst erfið sökum hækkandi kostnaðar á aðföngum umfram hækkun tekna. Eigendur lögðu félaginu til 520 m.kr. aukaframlag árið 2022 og 2023 eða samtals 1.040 m.kr. Að auki lögðu eigendur félaginu í lok árs til 351 m.kr. vegna skaðabóta sem Strætó var dæmt til greiðslu í Landsrétti.

Áframhaldandi rekstrarhæfi Strætó af reglulegri starfsemi hefur verið tryggt með auknu rekstrarframlagi eigenda á árunum 2022 og 2023. Þá bera eigendur beina ábyrgð á skuldbindingum félagsins.

31. Önnur mál

Aðili sem ekki var samið við eftir útboð á akstri á höfuðborgarsvæðinu á árinu 2010, höfðaði mál á hendur Strætó bs. þar sem krafist var viðurkenningar á skaðabótaskyldu Strætó vegna meintrar ólögmatrar og saknæmrar háttsemi við framkvæmd útboðsins. Í nóvember 2023 féll dómur í Landsrétti þar sem Strætó var dæmt til að greiða 194 m.kr. í skaðabætur að viðbættum dráttarvöxtum. Gjaldhæft hefur verið 437 m.kr. vegna framangreinds máls, þar af 115 m.kr. árið 2023. Greiðsla var innt af hendi í janúar 2024.

Breytingar voru gerðar á samþykktum A og V deildar Brúar lífeyrissjóðs. Ástæða breytinganna var tryggingafræðilegur halli sem tilkominn var annars vegar vegna innleiðingu á nýju reiknilíkani Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga á lífslíkum landsmanna og hins vegar vegna slakra ávöxtunnar á árinu 2022. Í ljósi þessa mun Brú lífeyrissjóður hefja mánaðarlega innheimtu sem hefst í janúar 2024 og verður til næstu áratuga eða þangað til þessi hópur hættir á lífeyri. Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi er áætluð skuldbinding í árslok 2023 258 m.kr. sem færð hefur verið í rekstrarreikning með mótfærslu á lífeyrisskuldbindingu í efnahag, þar sem um matsbreytingu er að ræða. Um áætlaða fjárhæð er að ræða og kann hún að verða leiðrétt. Í skoðun er að hvaða marki viðbótargreiðslur og lífeyrisskuldbindingar skuli falla á byggðasamlagið vegna ákveðins hóps starfsmanna sem áður þáðu launagreiðslur frá Reykjavíkurborg en störfuðu fyrir Strætó bs. Leiðréttingar á áætlaðri skuldbindingu eru þó ekki líklegar til að nema verulegum fjárhæðum.

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Strætó bs. leggur áhærslu á að viðhalda góðum stjórnarháttum. Um stjórnarhætti byggðasamlagsins gilda ákvæði sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 með síðari breytingum. Stjórnarhættir vísa til hlutverks og ábyrgðar stjórnar og stjórnenda og því hvernig ákvörðunartaka fer fram, í samræmi við gildandi lög og reglur.

Góður stjórnarhættir Strætó eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæ og ábyrgð í rekstri.

Hlutverk Strætó

Strætó er þjónustufyrirtæki á sviði almenningssamgangna á höfuðborgarsvæðinu. Undir þetta hlutverk fellur rekstur almenningsvagna og Pant akstursþjónusta sem er akstursþjónusta fyrir fatlaða og aldraða.

Stjórnskipulag Strætó bs.

Strætó er byggðasamlag og í eigu sex sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu: Reykjavíkurborg, Kópavogur, Hafnarfjörður, Garðabær, Mosfellsbær og Seltjarnarnes.

Stjórn Strætó fer með æðsta vald félagsins samkvæmt lögum, reglum og samþykktum. Meginskyldur stjórnar er að sinna eftirlitshlutverki með starfsemi félagsins. Hlutverk og skyldur stjórnar eru skilgreind ítarlega í starfsreglum stjórnar sem byggðar eru á stofnsamningi og eigendastefnu félagsins.

Í stjórn Strætó sitja sex fulltrúar sem kosnir eru af sveitarstjórnnum aðildarsveitarfélaganna til tveggja ára í senn. Jafnframt eru kosnir sex varafulltrúar til jafnlangs tíma. Stjórnarmenn og varafulltrúar þeirra skulu uppfylla hæfiskröfur sveitarstjórnarlaga. Fulltrúar sveitarfélaganna skiptast á að gegna formennsku stjórnar, tvö ár í senn.

Stjórn Strætó ræður framkvæmdastjóra sem fer með daglegan rekstur í samræmi við þá stefnu sem hún setur. Hlutverk og skyldur framkvæmdastjóra eru skilgreind ítarlega í starfsreglum stjórnar, framkvæmdastjóri Strætó er Jóhannes Svavar Rúnarsson. Stjórnin setur félaginu markmið og heildarstefnu og framtíðarsýn í samræmi við eigendastefnu og skilgreinir í henni mælikvarða í rekstri félagsins. Stefnan skal í það minnsta fela í sér markmið í umhverfismálum, jafnréttis- og starfsmannamálum.

Stjórnarfundi skal halda svo oft sem þörf krefur, en stefnt skal að því að þeir verði ekki haldnir sjaldnar en mánaðarlega. Í upphafi hvers árs skal lögð fram starfsáætlun sem hefur að geyma áætlun fyrir reglubundna stjórnarfundi ársins. Á árinu 2023 voru haldnir 19 stjórnarfundir. Fundargerðir stjórnarfunda má nálgast á heimasíðu Strætó.

Stjórn framkvæmir árlega árangursmat þar sem lagt er mat á störf stjórnar, verklag og starfshætti. Árangursmat stjórnar fór fram í febrúar 2023.

Stjórn

Magnús Örn Guðmundsson, stjórnarformaður, Seltjarnarnes
Alexandra Briem, varaformaður, Reykjavíkurborg
Andri Steinn Hilmarsson, Kópavogur
Kristín Thoroddsen, Hafnarfjörður
Hrannar Bragi Eyjólfsson, Garðabær
Lovísa Jónsdóttir, Mosfellsbær

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Varamenn:

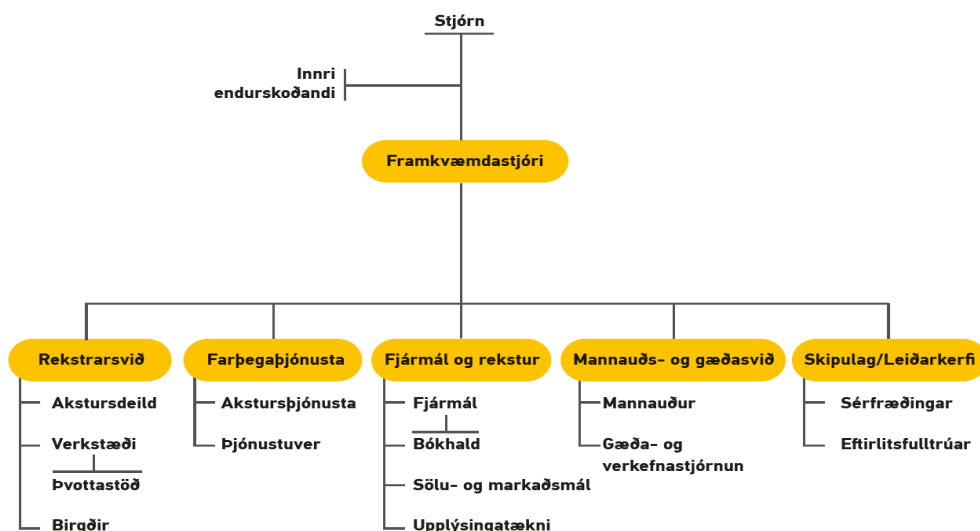
Hjálmar Sveinsson, Reykjavík
Sigvaldi Egill Lárusson, Kópavogur
Margrét Vala Marteinsdóttir, Hafnarfjörður
Gunnar Valur Gíslason, Garðabær
Örvar Jóhannsson, Mosfellsbær
Ragnhildur Jónsdóttir, Seltjarnarnes

Framkvæmdastjórn

Í framkvæmdastjórn sitja:

Jóhannes Svavar Rúnarsson, framkvæmdastjóri
Sigurborg Þórarinsdóttir, sviðsstjóri mannauðs- og gæðasviðs
Ingvar Hjaltalín, sviðsstjóri rekstrarsviðs
Elísa Kristmannsdóttir, deildarstjóri fjármála
Ragnheiður Einarsdóttir, deildarstjóri skipulags- og leiðakerfis

Stjórnskipan

Lög, reglur og tilmæli

Strætó starfar á grundvelli sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011. Í kafla 2 og 3 í stofnsamningi er nánari útlitun á stofnendum, eigendahlutföllum og stjórnskipulagi. Samkvæmt gr. 3.4 í eigendastefnu eiga stjórnarhættir að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæi og ábyrgð í rekstrinum.

Stjórnarmenn skulu í störfum sínum fylgja lögum, eigendastefnu og starfsreglum stjórnar sem og sannfæringu sinni, gæta almannahagsmuna og hagsmuna byggðasamlagsins. Eigendastefna er aðgengileg á vefsíðu Strætó.

Einnig eiga eftirfarandi lög og reglur við um rekstur Strætó: Lög um farþegaflutninga og farmflutninga á landi nr. 28/2017, og reglugerð um leyfi til að stunda farþegaflutninga og farmflutninga á landi.

Framsetning stjórnarháttayfirlýsingar 2023 er með hliðsjón af leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út 1. júlí 2021 (6.útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vefsíðu Viðskiptaráðs Íslands, <https://leidbeiningar.is>

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Strætó uppfyllir ákvæði leiðbeininganna að frátöldum kafla 1 sem fjallar um hluthafa og hluthafafundi, þar sem það á ekki við um félagið. Einnig hefur ekki verið gerð starfskjarastefna, né starfskjaranefnd skipuð. Stefna um sjálfbærni og fjölbreytileika í tengslum við stjórn, framkvæmdastjórn og æðstu stjórnendur samkvæmt grein 2.9 hefur ekki verið skráð.

Strætó hefur sett sér ítarlegar starfsreglur, siðareglur og stefnumörkun sem hægt er að finna á heimasíðu Strætó. Helstu stefnur eru:

Innkaupastefna
Jafnlaunastefna
Jafnréttisstefna
Mannauðsstefna
Stefna Strætó gegn einelti, áreitni og ofbeldi
Persónuverndarstefna
Þjónustustefna
Umhverfisstefna
Öryggisstefna

Innra eftirlit og áhættustjórnun

Innra eftirlit

Stjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og áhættustjórnunar, það sé skjalfest og virkni þess sannreynd reglulega. Innra eftirlit skal veita hæfilega vissu um; að félagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið félagsins; áreiðanleika og réttmæti fjárhagsupplýsinga sem veittar eru ytri aðilum og fylgt sé lögum og reglum sem gilda um starfsemina. Við uppbyggingu á innra eftirliti er tekið mið af ramma COSO, sem er alþjóðlegur viðurkenndur rammi um innra eftirlit.

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Áhættustjórnun

Áhættustjórnun er ferli til að greina og mæla þá áhættuþætti sem komið geta í veg fyrir að félagið nái settum markmiðum.

Árlega skilgreinir Strætó þá áhættuþætti sem félagið þarf að takast á við og skilgreinir viðbrögð við þeirri áhættu sem um ræðir. Strætó flokkar áhættuþætti sína í eftirfarandi:

- **Kjarnaáhætta:** Fylgir kjarnastarfsemi eins og hún er skilgreind í eigendastefnu Strætó, þ.e. að „starfrækja almenningssamgangnaþjónustu á svæði eigenda sinna með samræmdu leiðakerfi og gjaldskrá.“
- **Fjárhagsleg áhætta:** sem skiptist í eftirfarandi undirflokkar: markaðsáhætta, þ.e. áhrif markaðssveiflna á fjárhagslegan styrk Strætó. Lausafjáraáhætta, þ.e. geta Strætó til að mæta rekstrarútgjöldum, standa undir greiðslubyrði lána, sinna reglulegu viðhaldi, endurnýja vagnafloa og ráðast í aðrar nauðsynlegar fjárfestingar. Mótaðilaáhætta, þ.e. áhrif hugsanlegra vanskila viðskiptavina á félagið, t.d. að eigendur og viðskiptamenn hafi fjárhagslega burði til að standa við skuldbindingar sínar við Strætó.
- **Rekstraráhætta:** sem felur í sér áhættu vegna taps af ófullnægjandi eða gölluðum innri kerfum, vegna starfsmanna eða vegna ytri þátta, s.s. lagalegrar áhættu. Um er að ræða áhættu sem tengist starfsmönnum, ferlum og kerfum.

Til að tryggja að reikningsskil Strætó séu í samræmi við sveitarstjórnarlög og settar reikningsskilareglur, hefur félagið skilgreint ábyrgðasvið, eðlilega aðgreiningu starfa, skýrar verklagsreglur og verkferla og er með reglulega skýrslugjöf. Reglulegt eftirlit með afkomu og fylgni við samþykktu fjárhagsáætlun. Fjármálasvið leggur ársfjórðungslegt uppgjör fyrir stjórn.

Reikningsskil og endurskoðun

Fjármálasvið Strætó sér um gerð reikningsskila og birtir uppgjör sín ársfjórðungslega. Endurskoðunarnefnd tekur ársreikning félagsins til skoðunar og gefur stjórn álit sitt á reikningsskilunum sem samþykkir og undirritar. Meginhlutverk endurskoðunarnefndar er að hafa eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits félagsins, innri endurskoðun og áhættustjórnun. Ytri endurskoðandi félagsins er Grant Thornton endurskoðun ehf.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd Reykjavíkurborgar starfar fyrir Reykjavíkurborg og dótturfyrirtæki hennar. Nefndina skipa Lárus Finnbogason, löggiltur endurskoðandi, Sigrún Guðmundsdóttir, löggiltur endurskoðandi, Einar S. Hálfðánarson, lögmaður og löggiltur endurskoðandi og Sunna Jóhannsdóttir viðskiptafræðingur.

Innri endurskoðun

Innri endurskoðun er skipuð af stjórn og heyrir beint undir hana. Innri endurskoðun fer með fjármála- og stjórnsýslueftirlit hjá Strætó. Í því felst að með störfum sínum leggur innri endurskoðun mat á og bætir virkni áhættustýringar, eftirlitsaðferða og stjórnaráhættu. Innri endurskoðandi er Deloitte ehf.

Undirritunarsíða

Jóhannes Svavar Rúnarsson

Alexandra Briem

Andri Steinn Hilmarsson

Hrannar Bragi Eyjólfsson

Kristín María Thoroddsen

Lovísa Jónsdóttir

Magnús Örn Guðmundsson

Jón Sturla Jónsson

Þjóðarleikvangur ehf.

Ársreikningur 2023

Þjóðarleikvangur ehf.
kt: 620819-0500
Ráðhús Reykjavíkur
Tjarnargötu 11
101 Reykjavík

Þjóðarleikvangur ehf.

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	bls.
Skýrsla og áritun stjórnar	2
Áritun óháðs endurskoðanda	3-4
Rekstrarreikningur	5
Efnahagsreikningur	6
Yfirlit um sjóðstreymi	7
Skýringar	8-9

Til stjórnar og hluthafa félagsins Þjóðarleikvangur ehf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning félagsins Þjóðarleikvangur ehf. (hér eftir félagið) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu félagsins á árinu 2023, efnahag þess 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023 í samræmi við lög um ársreikninga.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA). Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við erum óháð félaginu í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórn er ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn er einnig ábyrgð fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Stjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissu er mikil vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati (e. professional judgment) og við höfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi atriði eru einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.

- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, xx. xxx 2024

Sturla Jónsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2023

		Skýr.	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2022
Rekstrartekjur				
Aðrar sértekjur			0	33.631.626
Rekstrartekjur samtals			0	33.631.626
 Rekstrargjöld				
Laun og tengd gjöld	3		6.523.608	6.328.785
Aðkeypt sérfræðiþjónusta			4.961.426	3.240.623
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður			12.877	20.800
Rekstrargjöld samtals			11.497.911	9.590.208
 Rekstrarniðurstaða fyrir				
fjármunatekjur og fjármagnsgjöld			(11.497.911)	24.041.418
 Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld				
Fjármunatekjur / (fjármagnsgjöld)			91.327	30.135
Fjármagnsliðir			91.327	30.135
 Tekjuskattur				
	5		0	(378.775)
Rekstrarhagnaður (tap)			(11.406.584)	23.692.778

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr.	Ársreikningur 31.12.2023	Ársreikningur 31.12.2022
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur		1.627.741	3.127.741
Aðrar kröfur		204.860	174.504
Handbært fé	2	1.466.794	12.982.933
Veltufjármunir		<u>3.299.395</u>	<u>16.285.178</u>
Eignir samtals		<u>3.299.395</u>	<u>16.285.178</u>
 Skuldir og eigið fé			
Eigið fé			
	4		
Hlutfé		11.764.705	11.764.705
Óráðstafað eigið fé		(9.790.099)	1.616.485
Eigið fé		<u>1.974.606</u>	<u>13.381.190</u>
 Skammtímaskuldir			
Skuldir við tengda aðila		179.800	179.800
Viðskiptaskuldir		853.701	1.986.604
Ýmsar skammtímaskuldir		291.288	737.584
Skammtímaskuldir		<u>1.324.789</u>	<u>2.903.988</u>
 Skuldir og eigið fé samtals		 <u>3.299.395</u>	 <u>16.285.178</u>

Sjóðstreymisyfirlit 2023

	Skýr.	Ársreikningur 2023	Ársreikningur 2022
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður (Tap) ársins		(11.406.584)	23.692.778
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi :			
Reiknaður tekjuskattur		0	378.775
Veltufé frá (til) rekstrar		(11.406.584)	24.071.553
Skammtímakröfur, breyting		1.469.644	(3.040.046)
Skammtímaskuldir, breyting		(1.579.199)	(2.321.013)
Handbært fé til rekstrar		(11.516.139)	18.710.494
Reykjavíkurborg, viðskiptastaða		0	(5.785.400)
Fjármögnunarhreyfingar		0	(5.785.400)
Breyting á handbæru fé		(11.516.139)	12.925.094
Handbært fé í ársbyrjun		12.982.933	57.839
Handbært fé í árslok		1.466.794	12.982.933

Skýringar

1. Starfsemi

Þjóðarleikvangur ehf er einkahlutafélag og starfar á grundvelli laga nr. 138/1994 um einkafélög og er félagið með aðalstarfsstöð í Reykjavík. Félagið var stofnað 12. júní 2019 og er tilgangur þess að starfa að undirbúningi að byggingu þjóðarleikvangs í Laugardal í stað Laugardalsvallar. Félagið skal standa að útboði á þarfagreiningu vegna verkefnisins, leggja til verkefnaskipulag við undirbúning og framkvæmd verkefnisins, ásamt annarri skyldri starfsemi.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur Þjóðarleikvangs ehf. er gerður samkvæmt kostnaðarverðsreglu og í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Mat og ákvarðanir

Í samræmi við lög um ársreikninga ber stjórnendum við gerð ársreiknings að meta, draga ályktanir og taka ákvarðanir sem hafa áhrif á eignir, skuldir, tekjur og gjöld á reikningsskiladegi. Það sama gildir um ábyrgð stjórnenda varðandi upplýsingar í skýringum ársreiknings. Við mat og ályktanir byggja stjórnendur á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Innlausn tekna

Tekjur eru færðar í ársreikninginn þegar kröfuréttur myndast.

Lotun gjalda

Útgjöld eru færð í ársreikninginn á því tímabili sem til þeirra er stofnað og kröfuréttur seljanda hefur myndast.

Fjármagnsliðir

Fjármagnsliðir eru færðir í rekstrarreikning á því tímabili sem þeir falla til.

Handbært fé

Sjóður og bankainnstæður teljast til handbærs fjár í efnahagsreikningi og við gerð sjóðstreymis.

3. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld sundurgreinast þannig:

	2023	2022
Laun stjórnarmanna	5.400.000	5.400.000
Launatengd gjöld	1.123.608	928.785
	6.523.608	6.328.785

Hjá Þjóðarleikvangi ehf. starfaði enginn starfsmaður á árinu 2023.

Skýringar framhald

4. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikninga

	Hlutafé	Óráðstafað eigið fé	Samtals
Staða 1.1.2023	11.764.705	1.616.485	13.381.190
Hagnaður ársins		(11.406.584)	(11.406.584)
Eigið fé 31.12.2023	11.764.705	(9.790.099)	1.974.606
Staða 1.1.2022	11.764.705	(22.076.293)	(10.311.588)
Tap ársins		23.692.778	23.692.778
Eigið fé 31.12.2022	11.764.705	1.616.485	13.381.190

5. Tekjuskattur

Skattstofnar félagsins sem fram koma í ársreikningnum eru neikvæðir og kemur því ekki til greiðslu tekjuskatts á árinu 2024.